ཞི། ཤེར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་སྒྲུབ་དོན་རབ་གསལ་འོད་སྣང་གསར་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

པོད་དང་པོ།

མཛད་པ་པོ། མཁན་པོ་ཚེ་དབང་བསོད་ནམས།

དཔལ་ཡུལ་དར་ཞང་སྐུ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་མདོ་རྫོང་ཐོས་བསམ་གྲིང་གི་འཛིན་རིམ་བདུན་པའི་ཟླར་རྫོགས་སློབ་ཚན།

Printed and donated for free distribution by
The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation
11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.
Tel: 886-2-23951198 , Fax: 886-2-23913415
Email: overseas@budaedu.org
Website:http://www.budaedu.org
This book is strictly for free distribution, it is not for sale.
ཕྱག་དཔེ་འདི་ཚོར་སྦྱིན་དུ་འབུལ་རྒྱུ་ཡིན། ཚོང་བསྒྲུར་མི་ཆོག་པ་དགོངས་འཇགས་ཞུ།

དཀར་ཆག

སྒབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན་བཤད་པ།

༡	མཆོད་བརྗོད་དང་བསྡམ་པར་དམ་བཅའ།	༡
༢	ཡུམ་མདོ་སྨྱིན་དོས་བཟུང་བ།	༤
༣	རྒྱུན་གྱི་བཤད་བྱ་རྟ་བའི་མདོ་ལ་དཔྱད་པ།	༤
༥	ཤིང་རྟའི་སྒོ་ལ་འཁྱེད་ལ་དཔྱད་པ།	༩
༤	རྒྱ་འགྲེལ་ཉིར་གཅིག་དོས་བཟུང་བ།	༢༧
༦	བསྟན་བཅོས་བསྡམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་མཆོད་བརྗོད།	༣༥
༧	མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱད་པ།	༣༤
༨	སྐྱང་འདས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱད་པ།	༥༠
༩	ཆོས་འཁོར་ཀྱི་དོན་བཤད་པ།	༥༤
༡༠	མཆོད་བརྗོད་སྒབས་བརྒལ་ལན་བཤད་པ།	༤༥
༡༡	ལམ་ཤེས་ཀྱི་མདོ་ལ་དཔྱད་པ།	༤༨
༡༢	ཤེས་བསྒྲེད་ཀྱི་ལམ་དོས་བཟུང་བ།	༤༧
༡༣	ཉན་ར་བ་གི་སྒྲུབས་རྟོགས་རྫོགས་ཚུལ།	༤༨

༡༩	རྫོགས་སྨིན་སྒྲུབས་གསུམ་གྱི་ཚོད།	ཁ
༡༧	ཡང་དག་མཐའ་དོས་བཟུང་བ།	ཁཅ
༡༦	བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོས་འབྲེལ་བཤད་པ།	ཁཁ
༡༤	བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་སྨིར་བཤད་པ།	ཅ༠
༡༡	བྱེ་བྲག་ལུས་ཀྱི་རྣམ་བཞག	ཅཅ
༡༠	བརྗོད་བྱ་དངོས་པོ་བརྒྱད་བཤད་པ།	ཅཅ
རྣམ་མཁྱེན་མཆོག་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་བཤད་པ།		ཁ༧
༢	**སེམས་བསྐྱེད་བཤད་པ།**	ཁཅ
	སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཐའ་དབྱད་པ།	ཁཅ
ཅ	**གང་མས་དགུ་བཤད་པ།**	༡༠༧
	བ་ཀའ་བསྟན་གྱི་རྣམ་གཞག	༡༠ཅ
	བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་དབྱད་པ།	༡༡ཁ
	བདེན་བཞིའི་མཐའ་དབྱད་པ།	༡ཅཅ
	སྐྱབས་འགྲོའི་མཐའ་དབྱད་པ།	༡ཅཅ
	སྒྲུབ་ལྟའི་མཐའ་དབྱད་པ།	༡ཅཁ
	མངོན་ཤེས་དུག་གི་མཐའ་དབྱད་པ།	༡ཁ༠
	རྟེགས་དཀའ་བ་དག་འདུན་དགོན་མཆོག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།	༡ཁཅ

དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་མཐའ་དབྱུང་བ། ๗๘๗
๓ དེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ ๓๓๗
སྨོན་ལམ་གྱི་མཐའ་དབྱུང་བ། ๓๓๓
རྟེན་པ་བཞིའི་མཐའ་དབྱུང་བ། ๓๓๕
๔ སྒྲུབ་ཚུལ་རྟེན་རིགས། ๓๔๙
གླུབ་མཐའ་བཞིའི་རིགས་གྱི་རྣམ་གཞག ๓๖๓
๕ སྒྲུབ་ཚུལ་དམིགས་བ། ๓๙๐
དམིགས་པའི་མཐའ་དབྱུང་བ། ๓๙๗
๖ སྒྲུབ་ཚུལ་ཚེ་དཔག ๓๙๘
སྒྲུབ་པ་སྨོན་ཚཁད་བ། ๔๐๐
๗ གོ་སྒྲུབ། ๔๐๕
ཞར་ཕྱིན་དྲུག་གི་རྣམ་གཞག ๔๐๙
๘ འཕགས་སྒྲུབ། ๔๐๘
བསམ་གཟུགས་ཀྱི་མཐའ་དབྱུང་བ། ๔๐๙
๙ ཚོགས་སྒྲུབ། ๔๙๓
ཚོགས་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐའ་དབྱུང་བ། ๔๙๕
སངས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག ๔๙๖
๑๐ དེས་བཅུང་སྒྲུབ་ ๕๐๓

འགོ་བརྗོད།

།།ཁོང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མོད། །
རྒྱལ་མིན་རྣོག་པ་འཇིལ་མཛོད་དེ། །
འཕགས་བཞི་སྐྱེད་པའི་ཡུམ་ཆེན་མོ། །
ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་མར་འདུད། །

ཅེས་མཆོད་བརྗོད་ཕྱང་དུས་མདུན་བསུས་ནས་ཤེར་ཕྱིན་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་སྒྲིའོན་རབ་གསལ་འོད་སྣང་གསར་པ་འདི་ཕྱིང་ཇི་ལྟར་འབྲི་བའི་རྒྱལ་མདོ་ཚམ་གྲུབ་བ་ལ། ཐོག་མར་རྟོམ་པའི་ཀུན་སློང་ནི། སྒྲིར་རྟོམ་སྒྲིག་བྱེད་ལུགས་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་ནས་གཞན་ལ་བློ་སྐྱེད་སྟེར་ནུས་པ་སྟོན་དུས་ཀྱི་རྒྱུ་བོད་མཁས་པས་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཤེས་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་རྟོམ་པ་དེང་དུས་རིག་གནས་གཅིག་ཤང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོམ་ལུགས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། གུས་པ་ནི་སྐྱེས་སྦྱངས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་གང་ལ་བསམས་ཀྱང་སྟོན་དུས་མཁས་པའི་རྟོམ་རྒྱུ་ཕར་ཞོག། དེང་དུས་ཀྱི་རིག་གནས་གཅིག་ཤང་འཛིན་པ་ཐ་མའི་གྲལ་དུ་རྒྱུད་པའི་གོ་སྐབས་ཀྱང་ཞེག་པ་ནི་སྨོས་ཅི་དགོས། འོན་ཀྱང་གུས་པ་རྒྱུ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་སོ་ནས་འཛིན་མའི་ལྷོ་བར་པཊ་ཆེན་དྲི་མའི་རྣམ་རོལ་ཀུན་སྤྱོད་རྡོ་རྗེ་ཞབས་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཐུགས་ཆེན་ཐུགས་

ཀྱི་འོ་མཆོ་ལས་འཕོས་པའི་སྦུ་འགྱུར་མཐོ་སྨོབ་མདོ་སྡགས་རིག་པའི་འབྱུང་གནས་གྲིང་འདིར་སོན་པའི་སྐལ་བཟང་གིས་བཀའ་དྲིན་ཅན་ཀྱི་དག་བའི་ཚེགས་གཉེན་མཁན་ཆེན་པན་ཎེགས་རབ། མཁན་ཆེན་རྣམ་གྲོལ། མཁན་ཆོ་དབང་རྒྱ་མཆོ་རྣམས་ནས་བགྲང་བྱ་དགུའི་རིང་མདོ་སྡགས་རིག་གནས་སྤྱི་དང་། ཁྲུང་པར་གཞུང་འདིའི་བཀའ་ཁྲིད་ཐོབ་སྐབས་སྤྱིར་གང་ཟག་སོ་སོའི་ཁམས་དང་བསྟུན་པའི་སྤོང་སྤྱོང་བྱེད་ལུགས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་བཞིན། ཕྱན་རང་ལ་མཆོག་ན་འབྲི་རྩོམ་ཐོག་ནས་སྤོང་སྤྱོང་བྱེད་དུས་ཚོགའི་དོན་གཉིས་ཀར་ཕན་རྒྱས་ཆེ་བར་བརྟེག། རང་ཐོ་གཞུང་འདི་ལ་འབྲི་རྩོམ་སྒོ་ནས་སྤྱོང་འདོད་དང་རང་མཉམ་རྣམས་ལའང་སྲིད་མཐའ་མ་བཀག་ཙམ་དུ་ཕན་ན་སྐམ་པའི་ལྷག་བསམ་མི་དམན་ཐོག དེ་སྤོན་རང་ལུགས་ཀུན་མཉེན་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པའི་རྒྱུན་འགེལ་ཞིག་ཀྱང་མེད་པའི་རྒྱུན་བྱས་ནས་རང་གི་ནང་མཚངས་རྟེན་པར་བསྟན་པ་ལ་གཞན་ཀྱི་འཕྲུ་སྟོང་ལ་མི་སྐྱག་པར་རང་སྤྲུག་རང་གིས་བློང་བར་འདོད་པའི་བློན་པ་ལུགས་ལྟ་བུའི་ཚུ་ཚུགས་ནི་ཐོག་མའི་ཀུན་སྟོང་ངོ་། །

བར་དུ་ཇི་ལྟར་རྩོམ་ཚུལ་ནི། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༨ བོད་ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༠ ནས་བཟུང་དབུ་བསྒོག་ཅེ་རང་ཉིད་ནས་སྤྱི་དོན་དེ་ཉིད་འབྱི་ཐུབ་པ་དང་། དེ་ཡང་བསྟན་འགྲོར་སྨན་པའི་ཞབས་འདེགས་སུ་འགྱུར་བའི་རེ་སྐོན་ལྟ་དང་བློ་མར་ཞུ་བའི་གསོལ་འདེབས་དང་འབྲེལ། འཇམ་དབྱངས་བློ་མ་མི་ཕམ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཀྱི་མཁས་འཇུག་དང་། སྡུད་པ་རྒྱན་སྐྱར་རམ་མདོ་བསྟན་སྐྱར་ཚུལ་ཀྱིས་

གཞི་བཟུང་། ཀུན་མཁྱེན་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་མཇོད་དང་། ཡོན་མཇོད། དཔལ་སྤུལ་སྒོམ་རིམ་སོགས་ཀྱིས་ཁོག་ཕུབ། མཁས་པ་གཞན་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ལེགས་ཚས་ཟུར་བརྒྱན་ཏེ་ཞར་དང་ཞོར་ལ་བྱིས་ནས་སྐབས་དང་པོ་ཡན་ཆད་གྲུབ་མཆོག་ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་འདོད་ལྡའི་བདག་པོ་སྐྱིང་ལ་ཞུགས་ནས་རེ་ཞིག་རྩོམ་པའི་དམ་བཅའ་ན་བུན་བཞིན་དུ་ཡལ།

མཐའ་མར་རྩོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་ཚུལ། དེ་ལྟར་རང་ཉིད་བརྩམ་ལྡོག་གི་ཉེས་པས་ཚོར་བས་དུམ་མར་རྒྱུད་མ་རྫུང་བར་བྱེད་སྐབས། ཐུགས་བསྐྱེད་སྨོན་ཀའི་ཟླ་ལྟར་དཀར་བའི་སྐྱོར་དཔོན་བཀྲ་ཤིས་དར་རྒྱས་དང་། སྐྱོར་དཔོན་བསོད་ནམས་སེང་རྒྱ་མཚོ་ཐོག་ཏུ་ཐུགས་བསྟེན་བཀའ་མཐའ་ཕུད་དགོས་པའི་སྐུལ་མ་འཆི་གསོའི་སྨན་དང་མཚུངས་པར་བསྡུལ་བའི་བཀའ་དྲིན་ལས་ལེགས་ཉེས་ལ་མ་བལྟོས་པར་བྱས་པའི་ལས་ལ་གྲུབ་པའི་མཐར་ཞིག་བྱུང་བས་སྐུལ་བ་པོ་རྣམས་ཐོག་ཏུ་ཡང་། དེ་བཞིན་གསྲུངས་ལས་བྱེད་ཕུན་ཚོགས་རྒྱལ་མཚན་ནས་དེང་དུས་དང་མཐུན་པར་གཞུང་གི་ས་བཅད་ཟུར་དུ་བཀོན་ནས་དེབ་གཟུགས་བསྒྲིགས་གནང་བ་དང་། ཁྱད་པར་གཅུང་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་མཚན་ནས་ངལ་བ་འཛེམས་མེད་ཀྱིས་གཞུང་ཚོགས་མང་ཡང་དབུ་ཞབས་ཀྱི་བར་ཆ་ཚང་གང་ཉིད་གཅིག་པུས་གསྲུངས་ནང་འཛུགས་སྐྱོན་གནད་བ་བཅས་ལ་ཕྱན་རྩོམ་པ་པོས་སྐྱིང་ཐག་པ་ནས་བྱགས་རྟེ་ཆེ་ཞུ།

གུས་པའི་དེབ་འདི་པར་མ་བཏབ་སྟོན་ནས་རང་གི་དགེ་བའི་ཚེས་གཅིན་རྣམས་ལ་གཟིགས་འཚུལ་རེ་ཕུལ་ཏེ་དེབ་ཀྱི་འགོ་བརྩེད་དང་རོགས་འབྱོར་ཞུ་སྟོལ་དེང་དུས་རྩོམ་པའོ་རྣམས་ཀྱི་འགྲོ་སྣང་ལགས་ཀྱང་དེབ་འདི་ནི་རང་གིས་ཉེས་ཚགང་ཀྱི་ཕུང་པོར་གྱུར་སྟབས། ཁྱེ་ཏུས་མི་གཙང་ཟོས་པའི་མཆུ། །གཙང་ས་དག་ཏུ་འབད་དེ་ཕྱི། །ཞེས་པའི་དོན་ལ་བསམས་ཏེ་ཞུམ་ནུས། དེས་ན་མཁས་མཆོག་དབྱིག་གཉེན་ཀྱིས། ཉེས་པར་གྱུར་གང་དེང་འདིར་བདག་གིས་ཉེས། །དམ་ཆོས་འཚང་ལ་ཐུབ་རྣམས་ཚད་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་སྨྲོར་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ། ཁྱད་པར་ཀུན་མཁྱེན་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་ཐུགས། ཡང་དགོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱུན་ཀྱི་བསྟན་དོན་དྲི་མ་མེད་པ་རྣམས་ཐུན་རྣམས་མི་ཤེས་ཤེས་ཁུལ་ཀྱིས་དེ་དང་དེའི་དགོངས་པར་རྟོམས་ནས་འཁྱོག་བཞིན་དུ་ཐལ་བ་རྣམས་ལ་གཟུར་གནས་མཁས་དབང་རྣམས་ཐུགས་བརྩེས་བཟོད་བཞེས་མངའ་བར་ཞུ་ཞེས་ཀྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༨ ལ་རྩོམ་པ་པོས་ཐོག་མའི་འགོ་བརྩེད་དུ་བྱིས་པ་སན་མཆན་ལོ། །

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

སྐབས་དང་པོ།

མཆོད་བརྗོད་དང་བསྒམ་པར་དམ་བཅའ་བ།

༄༅། །བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཡུམ་ཆེན་མོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

གསེར་མདལ་ཅན་དང་ཐ་གུའི་ལྟེ་ལྡན་གསྡུག་ན་རྒྱབ་འཛེགས་ལ་སོགས། །
འཇིག་རྟེན་གསུམ་ཀྱི་ཐུབ་མར་གྱུར་པ་ཆེ་དགུའི་གསྡུག་གི་རལ་པའི་རྩེར། །
གང་གི་ཞབས་ཟུང་རྒྱབ་དུ་བཀོད་ནས་འཇིག་མེད་སེང་གེ་བཞིན་རོ་སྣ། །
རྣམ་གསུམ་འགོར་ལོས་ཞིང་འདི་སྐྱོང་མཛད་དོན་ཀུན་གྲུབ་པས་དགེ་ལེགས་སྩལ། ། །

ཇི་བཞིན་འཇེན་ལ་རླུ་མེད་ཀློ་དབང་དང་། །
རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་ཆེན་པོར་དད་པྱག་བཙལ་གསོལ། །

ཟབ་ཞི་སྤྲོས་བྲལ་ཀློ་དབང་དགོངས་པ་ཚད་སྟོང་མ་ཡིན་གསལ་ཅ་
འགག་མེད་བྱམས་པའི་ལུགས། །
ཐན་ཚུན་འགལ་མེད་ཟུང་འཇུག་ཆེན་པོར་རྟག་ཏུ་རྩེན་པའི་ཞེན་མེད་སྤྱ་
མའི་རྣལ་འབྱོར་པ། །
སྤྱིད་ཞིའི་ཁམས་སུ་ཉི་ཟླ་ལྟར་གྱགས་རོང་ཀློང་ཡབ་སྲས་སྤྲ་འགྱུར་རིག་འཛིན་
བརྒྱུད་པའི་ཚོགས། །
རྣམ་གསུམ་དད་པའི་གདུང་བས་འབོད་ཀྱིས་བསྐུན་འགྲོར་སྨན་པའི་དགེ་ལེགས་
སྐང་བའི་བྱིན་ཆེན་ཞོག །

དྲི་བཅས་རང་བཞིན་ཤེར་ཕྱིན་སེམས་ཀྱི་གཤིས། །
དྲི་མེད་འོད་གསལ་ལམ་ནས་སྟོན་མཛད་པའི། །
བཀའ་དྲིན་མཆུངས་མེད་གྱུབ་དབང་ཆོས་རྗེ་དང་། །
ཁྱབ་བདག་འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་སྤྱི་བོར་བསྟེན། །

འཁྲུལ་སྣང་སྤྱིད་པའི་གཅོང་རོང་ཡ་ངར་བར། །
བླང་དོར་མི་གདང་བྱལ་བའི་ཉམ་ཆུང་བདག །
མདོ་སྡགས་རིན་ཆེན་གླིང་དུ་འཁྱིད་མཛད་པའི། །
ཡོངས་འཛིན་ཆོགས་རྣམས་དད་གསུམ་པན་རོར་རོལ། །

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ཐུ་ལ་རྟོགས་དཀའ་མདོན་རྟོགས་རྒྱུན་གྱི་གཞུང་། །
ལུང་རིགས་སྒེགས་བམ་འཕྲུལ་གྱི་མེ་ལོང་ནང་། །
ཡང་དག་གསལ་མཛོད་འཕགས་བོད་མཁས་རྣམས་ཀྱི། །
བཀའ་དྲིན་དྲན་པས་སོར་བཙུགས་ཀྱིང་གསར་ཟླམ། །

ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་གཞུང་། །
ཚ་ཙམ་རྟོགས་པའི་བློ་དབེན་ཡང་། །
རང་བློ་གཞུང་འདིར་གོམས་པའི་སྒོའ། །
སྤྱི་དོན་རབ་གསལ་འབྲི་བར་བྱ། །

ཞེས་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་དང་དངོས་པོ་ངེས་པར་བསྟན་པ་སྟོན་དུ་འགྱོ་བའི་སྐོན་ནས། དེ་ཡང་སྤྱིར་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་གནས་འདིར་འགྱོ་བ་རྣམས་འདི་དང་འདི་ཙམ་ཞེས་ཚོད་བཟུང་དུ་མེད་པའིའཁྲུལ་སྣང་གི་དུ་ཁས་མནར་བཞིན་པ་ལ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཐབས་མཁས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་འགྱོ་བའི་འཁྲུལ་སྣང་རང་གས་པ་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བའི་གཉེན་པོ་སྒྲུས་བྱ་ཆུང་ངུའི་ལམ་དང་། གཙོང་བའི་རྟག་བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་འཁྲུལ་སྣང་འབྱིང་པོ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བའི་གཉེན་པོ་སྒྲུས་བྱའབྱིང་གི་ལམ་དང་། སྒོ་འདོགས་སོ་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་འཁྲུལ་སྣང་ཐབ་གཉིས་སྣང་རྟོག་པའི་དུ་བ་དྲུང་ནས་གཅོད་པའི་སྒྲུས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་སྟེ། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིའཁྲུག་ཏུ་མེད་པ་ཇི་སྙེད་ཅིག་བསྡུལ་བ་

ལས། སྨན་དཀར་པོ་གཅིག་ཐུབ་ལྟར་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྐབས་ཚང་ཞིང་། རབ་དང་མཆོག་དང་བླ་ན་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ཤེས་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ལ་ཡང་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཆ་རྣམས་མཁོན་པོ་ཀུན་ཡིས་བཀླ་ཞིང་། སྨས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱིས་བཀླ་བ་ལས། འདིར་རང་ཉིད་ཆོས་འདི་ལ་བློ་གྲོས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཡངས་པ་དང་། རང་དང་འདྲ་བའི་བློ་གསར་འགའ་ལའང་རྒྱང་ཟད་རེ་ཞན་སྤོང་ན་སྣམ་པའི་ཀུན་སློང་སྟོན་ཀའི་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོའི་འདུ་འགོད་དང་མཚུངས་པའི་སྐོན་སྐེར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་སྤྱི་དོན་རབ་གསལ་འོད་སྣང་གསར་པ་འབྱི་བ་ལ།

ཨཱཿབྱའི་ཡན་ལག་ཨཱཿབ་དང་། གཞུང་དོན་ཨཱཿབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལའང་ཡུམ་མདོ་སྡེ་དོས་བཟུང་བ། ཨཱཿབྱ་རྒྱབའི་མདོ་ལ་དཔྱད་པ། ཤིང་རྟའི་སྒོ་ལ་འབྱེད་ལ་དཔྱད་པ། རྒྱ་འགྲེལ་ཉེར་གཅིག་དོས་བཟུང་བའོ། །

ཨཱཿབྱའི་ཡན་ལག་ཨཱཿབ་པ།

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

དང་གོ ཡུལཚོགྲིར་དོས་བརྒྱངས།

དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་མདོ་ལ་ཡུམ་རྒྱས་འབྱིང་བསྡུས་གསུམ། དེ་རེ་རེ་ལའང་གསུམ་གསུམ་ཏེ་སྟོང་ཚན་དགུར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱས་པའི་རྒྱས་པ་བམ་པོ་ལྔ་བརྒྱ་ཡོད་པ་དེ་ཁ་ཅིག་ལས་རྒྱ་ནག་ཏུ་འགྱུར་བར་བཞག །འབྱིང་བམ་པོ་བཞི་བརྒྱ་པ་གཅིག་རྒྱ་གར་ན་ཡོད་པར་གྲགས་ཀྱང་བོད་དུ་མ་འགྱུར། རྒྱས་པའི་བསྡུས་པ་འདུམ་བརྒྱ་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཡུམ་བར་མ་གསུམ་ནི་ཉི་ཁྲི་ཐྱི། ཐྱི་བརྒྱད་སྟོང་པ། ཤེས་རབ་ཕྱི་པའོ། །བསྡུས་པ་གསུམ་ནི། བརྒྱད་སྟོང་པ། ཡུམ་ཆེན་མོ་བཅོ་བརྒྱད་པ། མདོ་སྡུད་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་དང་ཞར་བྱང་ཆུབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། སྤྱིར་ཡུམ་རྒྱས་པ་ལ། དྲི་ཟའི་ཡུལ་དུ་བཞུགས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་བྱེ་བ་ཐུབ་པ་བརྒྱ་པ་དང་། ལྷའི་ཡུལ་དུ་བཞུགས་པའི་འདུམ་ཐུབ་པ་བརྒྱ་པ་དང་། སྨྲའི་ཡུལ་དུ་བཞུགས་པའི་སྟོང་ཐུབ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཉིད་ཐོག་མཚུངས་པར་སེམས་སོ། །

གཞིས་པ། རྒྱས་གཞུང་ཁག་ཐུབ་ཚད་ཀྱི་ཚད་བརྟག་པ།

སྟོན་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུམ་དུག་དང་སྦས་བཅུ་གཅིག་གི་རྣམ་གཞག་མཛད་དོ། །ཡུམ་དུག་ནི། སྟོང་ཐུག་བརྒྱ་པ། སྟོང་ཐུག་ཉེར་ལྔ་པ། ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་སྟེ་རྒྱས་པ་སྐོར་གསུམ། ཤེས་རབ་ཕྱི་པ། བརྒྱད་སྟོང་

པ། ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་སྤྲུད་པ་སྟེ་བསྡུས་པ་སྐོར་གསུམ། སྡས་བཅུ་གཅིག་ནི། ཤེར་ཕྱིན་བདུན་བརྒྱ། ལྔ་བརྒྱ། སྙམ་བརྒྱ། ཚུལ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ། ལྔ་བཅུ་པ། སྒོ་ཉེར་ལྔ་པ། རབ་རྟུལ་རྣམ་གཞོན་གྱིས་ཞུས་པ། ཀོའུ་ཤི་ཀཱས་ཞུས་པ། ཡི་གེ་ཉུང་ངུམ། ཡི་གེ་གཅིག་མ། ཤེས་རབ་སྙིང་པོའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བྱུག་གིས་དངོས་བརྒྱད་དེས་བདུན་ཅུ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་སྟོན་པས་ཡུམ་དང་ཕྱིམ་བཅུ་གཅིག་གིས་དེ་ལྟར་མི་སྟོན་པས་སྒས་ཞེས་འཇོག །དེ་ལ་མ་ཁས་དབང་ཁ་ཅིག་གིས། གྲངས་དེས་མི་འཐད་པ་དང་། ཐ་སྙད་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་གཉིས་འཕེན་ཏེ། དང་པོ་གྲངས་དེས་མི་འཐད་པ་ནི། མདོ་སྡུད་པ་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པའི་ལེའུ་གཅིག་ཡིན་པས་དེ་ལོགས་སུ་བགྲངས་ན་ལྷག་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཟླ་བའི་སྨིང་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་དང་། ཉིམའི་སྨིང་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་ལག་ན་རྡོ་རྗེ་རྣམས་མ་ཚང་བའི་སྐྱོན་ཡོད། གཉིས་པ་ཐ་སྙད་མི་འཐད་པ་ནི། དངོས་བརྒྱད་དེན་བདུན་ཅུ་ཕྱེ་ནས་སྟོན་པ་ལ་ཡུམ་དང་། དེ་ལྟར་མི་སྟོན་པ་ལ་སྙས་ཀྱི་ཐ་སྙད་གང་ནས་ཀྱང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་ལན་ཅུང་ཟད་ཞུ་ན། ཡུམ་སྡས་བཅུ་བདུན་བཅུ་ཐམ་པའི་ཚེ་མདོ་སྡུད་པ་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པའི་ལེའུ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལོགས་སུ་བགྲངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མདོ་སྡུད་པས་དངོས་བརྒྱད་དེན་བདུན་ཅུ་གསལ་བར་སྟོན་པས་དེ་ཉིད་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པའི་ལེའུ་གཞན་དག་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་དང་། ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པའི་ལེའུ་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

གཞན་དག་ལ་མ་བལྟོས་པར་ཡུམ་ཀྱི་དོན་ཚང་བའི་ཆུ་མཚན་ཀྱིས་ལོགས་སུ་བྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཚང་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། བོད་དུ་ཐོག་མར་སྒྲུར་དུས་བྱུང་ཟིན་ཀྱི་ཐ་སྙད་དམ་སྦྱོན་པས་བྱ་རྟོག་ཕུང་རིར་དགྱུས་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཤེར་མདོ་རྣམས་ལ་ཡུམ་སྐས་བཅུ་བདུན་ཀྱི་ཐ་སྙད་བཞག་པ་མ་གཏོགས་ཤེར་མདོ་ཐམས་ཅད་ཡུམ་སྐས་བཅུ་བདུན་དུ་བརྩི་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱ་བའི་སྐྱིང་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་སོགས་ཡུམ་སྐས་བཅུ་བདུན་དུ་མ་བསྡུས་ཀྱང་ཆད་པའི་སྐྱོན་གཅོད་པ། ཐ་སྙད་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་ཡང་མེད་དེ། ཡུམ་སྐས་བཅུ་བདུན་ཀྱི་ཐ་སྙད་དེ་བསྟན་བཅོས་ཁྲངས་མ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཞིག ཡུམ་སྐས་ཞེས་པའི་དོན་དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་རྩུར་ཕྱེ་ནས་སྐྱོན་པས་ཡུམ་དང་། དེ་ལྟར་མི་སྐྱོན་པའི་ཡུམ་མདོ་ལ་སྐས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མ་བཞག་ན་ཡུམ་སྐས་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟར་འཇོག |སྤྱིར་ཡུམ་སྐས་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྐྱོན་པའི་གཞུང་ཁྲངས་ལྟན་ཡོད་དེ། ཀོ་ཤི་ཀའི་ཨཥྚས་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱ་རྟོག་ཕུང་པོའི་རི་ལ་ཟབ་མོའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དུས་གསུམ་དུ་བསྐོར་ཞིང་སྐས་ཡུམ་བཅུ་བདུན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྐབས་སུ། ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་བརྒྱ་སོ་ནྲ་ཤའི་བཀའ་ཐང་ལས། ཐ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཡུམ་སྐས་བཅུ་བདུན་དང་། །ཤེར་ཕྱིན་སྟོང་ཉིད་གཅིག་སྟོན་མདོ་མང་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཤེར་ཕྱིན་ཡུམ་སྐས་བཅུ་བདུན་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ཀྱི་ཁཱ་དོ་བའི་མདོ་ཡིན་ཀྱང་། ཁཱ་དོ་བྱ་

རྩ་བའི་མདོ་ལ་ཡུམ་སྒས་བཅུ་བདུན་དུ་གྲངས་འེས་མཛོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མི་ཕམ་ཆོས་རྗེའི་མཆན་འགྲེལ་ལྟུན་རི་ཀ་ལས། འོན་ཀྱང་ཡུམ་སྒས་བཅུ་བདུན་ནི་བོད་དུ་ཐོག་མར་ཆོས་སྐྱོང་དུས་ཀྱི་བསྐྱོང་ཟིན་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལས། དེར་གྲངས་འེས་མཛོད་པ་མིན་པར་འེས་ཏེ། པན་བཀའ་ཐང་ལས་ཞེས་གོང་གི་ལུང་དྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་མདོ་ཐམས་ཅད་བསྟན་བཅོས་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་འདིའི་ཁཁད་བྱ་རྩ་བའི་མདོ་ཡིན་ནོ། །ཁཁད་བྱ་རྩ་བའི་མདོའི་དོན་ལ། གསེར་ཕྲེང་ལས། རྒྱན་འདིས་བསྟན་པའི་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་དང་སྦྱར་དུ་རུང་བའི་མདོ་རྣམས་ནི་འདིའི་རྩ་བའི་མདོ་ཡིན་ལ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། རང་ལུགས་ཁཁད་བྱ་རྩ་བའི་མདོ་ལ་དོན་དེ་ཚང་མི་དགོས་ཏེ། སྒས་བཅུ་གཅིག་པོ་ཁཁད་བྱ་རྩ་བའི་མདོ་ཡིན་ཀྱང་། བསྟན་བཅོས་འདི་ནས་ཁཁད་པའི་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་དང་སྦྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒས་བཅུ་གཅིག་པོ་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་འདིའི་ཁཁད་བྱ་རྩ་བའི་མདོ་ཡིན་ཏེ། ཞྭད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དེ་བསྟན་བཅོས་འདིས་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་བྱས་ནས་བཀླ་བའི་ཤེར་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞྭབ་པ་ཡོད་དེ། བསྟན་བཅོས་འདིའི་ཁཁད་བྱ་རྩ་བའི་མདོའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་ཆུང་ལས། ཀུན་ཀྱི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། །རྣམ་པར་དབྱེ་ཕྱིར་གྱས་ཐུག་འཆོལ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ལས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

གསུམ་པ། ཀོར་རྟའི་སྒོམ་འཕེལ་ཁངས་པ།

གསུམ་པ་ནི། སྤྱར་བས་པ་ཁ་ཅིག་ཤེར་ཕྱིན་དགོངས་འགྲེལ་ཀྱི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་པ་པོ་བཞིར་འདོད་དེ། རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་མགོན། མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ། སྲོབ་དཔོན་ཁ་ཆེ་མཆེ་བའི་སྤྲེ། ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་བཅས་བཞིར་ངོས་འཛིན་མཛད། དེ་དག་གི་སྲོལ་འབྱེད་ཚུལ་ཀྱང་། བྱམས་པ་མགོན་པོས་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ཀྱིས་སྒྲས་དོན་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གསལ་བར་མཛད། མགོན་པོ་གླུས་དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་བྱག་གིས་དངོས་བསྟན་སྲོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་གསལ་བར་མཛད། ཁ་ཆེ་སྤྲེས་འབྱུམ་ཏེ་ཀ་ཡུམ་གསུམ་གཅིག་འཛིམས་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་གཉིས་ཀྱི་བརྒྱུད་སྲོང་པའོ་ཀྱིས་སྲོག་གསུམ་དང་རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཅིག་གི་སྲོག་ཞས་སྲོན་ཏེ། དེ་ལ་སྲོག་གསུམ་ནི། གླེང་གཞིས་སྐབས་ཕྱེ་བའི་རྗེས་ལ་ཤ་རིའི་བུ་ལ་ཞེས་པ་ནས་བརྩེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་ཀྱིས་མགོ་སྟོས་པས་གོ་བ་རྣམས་ལ་གང་གིས་གང་གི་ཕྱིར། གང་ལ་ཇི་ལྟར་སྲོབ་ཚུལ་བཞི་སྲོན་པ་བསྟས་ཏེ་བསྟན་པའི་སྲོ། དེ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་རྗོགས་པའི་བར་ཀྱིས་རྣམ་པར་སྲོས་ནས་གོ་བ་རྣམས་ལ་རྣམ་མཁྱེན་ལས་བརྩམས་ཏེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེར་ཕྱིན་བཟུང་ནས་དོན་དམ་པའི་ཚུལ་དུ་སྲོན་པ་འབྱིང་དུ་བསྟན་པའི་སྲོ། དེ་ནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བར་ཀྱིས་དྲངས་དགོས་པའམ་མཚོག་ལ་འཆེལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་ལམ་ཤེས་ལས་བརྩམས་

ཏེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེར་ཕྱིན་བཟུང་ནས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་ཚུལ་དུ་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྒོའོ། །

རྣམ་གྲངས་བཞུ་གཅིག་ནི། དང་པོ་ཤྲཱ་རིའི་བུ་ལ་བཀའ་བསྩལ་ནས་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་གཅིག་གོ །དེ་ནས་རབ་འབྱོར་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི་གཉིས་པའོ། །དེ་ནས་བརྒྱ་བྱིན་དང་། རབ་འབྱོར་དང་། བྱམས་པ་དང་། རབ་འབྱོར་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་། རབ་འབྱོར་དང་། བྱམས་པ་དང་། རབ་འབྱོར་དང་། དེ་ནས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བཀའ་བསྩལ་ནས་ཡོངས་སུ་གཏད་པའོ། །ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བཀའ་བསྩལ་ཞེས་པ་མཐའ་མའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པས་གོང་མ་བརྒྱ་བྱིན་སོགས་ལའང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །སྤྱིར་གཞུང་འགྲེལ་གཉིས་འཇོམས་ལ་གཉིས་ཡོད་པར་གྲགས་ཏེ། ཡུམ་གསུམ་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་གཉིས་འཇོམས་ཞེས་པ་ཡེ་ཤེས་སྟེས་བསྒྲུར་བ་ཞིག་དང་། འབུམ་རྒྱང་པའི་འགྲེལ་པ་གཞུང་འགྲེལ་གཉིས་འཇོམས་ཞེས་པ་འགྲུར་བྱང་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིམ་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྷེའུ་བཙན་གྱིས་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། འཕང་ཐང་དཀར་ཚག་ཏུ། བཙོད་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྷེའུ་བཙན་གྱིས་མཛད་པའི་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འབུམ་གྱི་རྒྱ་ཚེར་འགྲེལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེང་པོ་དེ་ལ་མི་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

མཐའ་ཡས་ཡང་ཡང་གཤེད་སྤྲ་མ་རྣམས་ལས་ཁ་ཆེ་མཆེ་བའི་སྟེས་མཛོད་པར་བྱགས་པ་ལྟར་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་སྨྲོབ་དཔོན་ཕྱོགས་བྱང་གིས། བརྒྱད་སྟོང་པའི་དོན་ཚན་སོ་གཉིས་སུ་བསྡུས་ནས་བསྟན་པ་ལ་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས་མཛོད་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་གཉིས་ནི། དེ་ཉིད་ལས། རྟེན་དང་དབང་དུ་བྱ་བ་དང་། །ལས་ནི་སྨྲོས་པ་དང་བཅས་པ། །རབ་དབྱེ་རྣགས་དང་ལྡུང་བ་དང་། །ཕན་ཡོན་བཅས་པར་ཡང་དག་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རབ་དབྱེ་ལ་སྟོང་ཉིད་བཞུགས་བྱུག །སྨྲོས་པ་ལ་རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་པ་བཞུའི་གཉེན་པོར་བཞུའོ། །རྟེན། དབང་དུ་བྱ་བ། ལས། རྣགས། ལྡུང་བ། ཕན་ཡོན་དང་བྱུག་གོ །དེ་ལ་རྟེན་ནི་སྟོན་པའོ། །དབང་དུ་བྱ་བནི་བྱང་སེམས་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འཁོར་རོ། །ལས་ནི་ཡུམ་ལ་ཇི་ལྟར་སྨྲོད་པའོ། །རྣགས་ནི་བདུད་ལས་དང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྣགས་སོ། །ལྡུང་བ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་སྤྱངས་ན་དན་སོང་དུ་སྐྱེ་བའོ། །ཕན་ཡོན་ནི་སྟོང་གསུམ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་བཀང་ནས་བྱིན་པ་བས་ཤེར་ཕྱིན་འབྱི་བ་སོགས་བསོད་ནམས་ཆེ་བའོ།།

དེ་ལ་ཡུམ་གསུམ་གོད་འཇོམས་ཀྱིས་ཤིང་རྟའི་སྒོ་ལ་འབྱེད་པར་མི་འཐད་དེ། དེས་སྐྱ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་མདོའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར། རྣགས་གྲུབ་སྟེ། གོད་འཇོམས་སུ་སྟོང་ཉིད་བཞུ་དུག་གི་

བཤད་པ་བྱེད་པའི་ཚེ་རྩ་ཤེས་ལུང་དྲངས་ནས་བཤད་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་འབྱེད་པར་མི་འཐད་དེ། ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་མདོའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར། རྣགས་གྱུབ་སྟེ། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས་ལས། ཤེས་རབ་ཕར་ཕྱིན་པ་ནི། ཁབས་ཀྱན་པ་གསུམ་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །བརྟགས་པ་དང་ནི་གཞན་དབང་དང་། ཡོངས་སུགྲུབ་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་མདོ་འགྲེལ་ཐེག་བསྡུས་སོགས་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཞུང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཤིང་རྟའི་སྒོལ་འབྱེད་ཡིན་ན་~~མིའི་ཤ་ཚྭགས་ཅན་གྱི~~ འགྲེལ་བྱེད་མཁན་པོགཞན་ལ་མ་བལྟོས་པར་བཀའི་དགོངས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲེལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མིན་ན་དཔལ་ལྡན་ཟླ་གྲགས་ཀྱང་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་འབྱེད་དུ་ཐལ་ཏེ། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་མདོའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་གྱུར་པའི་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་འབྱེད་ལ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་ཀྱིས་ཉེ་ལྟར་བཀག་ལ་ཆུལ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱིར་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་མདོའི་བརྗོད་བྱ་ལ་ཡུལ་ཀྱི་ཆ་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་ཀྱི་ཆ་སྤྲས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་དབུམ་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

རིགས་ཚོགས་དུག་གིས་གསལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་བདེན་དངོས་འགོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རིགས་ཚོགས་གསུམ་སྟེ་དབྱུམ་རིགས་ཚོགས་དུག་ལས།

དང་པོ་རང་སྟེ་དང་གཞན་སྟེའི་བསྒྲུབ་བྱ་བདེན་དངོས་མཐུན་མོང་དུ་འགོག་པ་རྟོག་ཞིས་དང་། རང་སྟེའི་བསྒྲུབ་བྱ་བདེན་དངོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་འགོག་པ་རིགས་པ་དུག་ཅུ་འབྱུང་ཞེའོ། །ཡང་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་འགག་སོགས་མཐའ་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་རྟོག་ཞིས་དང་། སྐྱེ་འཇིག་གཉིས་དང་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀྱི་སྤྲོས་པའི་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་རིགས་པ་དུག་ཅུ་འོ། །ཡང་ན་རྣམ་བཅད་དགག་པའི་སྒོ་ནས་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་རྟོག་ཞིས་དང་། ཐ་སྙད་ཚམ་དུ་ཡོངས་གཅོད་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པ་རིགས་པ་དུག་ཅུ་འོ་བའོ། །དེ་གསུམ་ལས་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་གཞུང་དུ་ཞུགས་པར་སྣང་དོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམ་བྱས་བཞེད། རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་སྒྲོས་ཞེས་པའི་དོན་ནི། སྔ་མས་རང་བཞིན་བཀག་པ་གཅོ་ཆེ་ཞིང་། ཕྱི་མས་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་སྣང་བ་སྐྱ་མ་དང་སྨིག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་པ་གཅོ་ཆེ་སྐྱམ་དུ་དགོངས་པའོ། །དེས་ན་རྟོག་ཞིས་དང་རིགས་པ་དུག་ཅུ་

པའི་ཁྱད་པར་ཡང་དེ་གསུམ་གྱི་སྟོབ་ཟས་འཇོག་གོ །ཞིབ་མོ་རྣམ་འཕགས་གཤིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་རྟོག་གེའི་ཚོགས་དོན་བཅུ་དྲུག་འགོག་པར་མཛད་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་བདེན་དངོས་འགོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པའི་རིགས་ཚོགས་གསུམ་མོ། །

གཉིས་པ་བརྒལ་ལན་གྱི་ཚུལ་དུ་གསུངས་པའི་རིགས་ཚོགས་གསུམ་ནི། རྩ་ཤེས་རབ་བྱེད་བདུན་པར། རྫི་ལམ་ཇི་བཞིན་སྐྱུ་མ་བཞིན། ཏིལ་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ཇི་བཞིན་དུ། །དེ་བཞིན་སྐྱེ་དང་དེ་བཞིན་གཤེས། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་འཇིག་པར་གསུངས། །ཞེས་སྐྱེ་འགག་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པ་ལ། རང་སྟེ་དངོས་སྨྲ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ན། མདོ་ལས། གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ། འདུས་བྱས་སྐྱེ་བར་མངོན། འཇིག་པར་མངོན། གནས་པ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་ཡང་མངོན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེས་རྩོད་པའི་ལན་དུ། སྐྱེ་བཤམ་གནས་འཇིག་ཡོད་དམ་མེད། །དམན་པའམ་མཉམ་དང་ཁྱད་པར་ཅན། །སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་སྣང་དབང་གིས། །གསུང་གི་ཡང་དག་དབང་གིས་མིན། །ཞེས་སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་པ་སྣང་ཚམ་ལ་དགོངས་ཀྱི། དོན་དམ་དུམ་གྱུབ་ཅེས་རྩོད་ལན་ཚུལ་དུ་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཐུབ་པ་གསུངས། དེ་བཞིན་རྩོད་ཟློག་ཀྱང་། རྩ་ཤེས་རབ་བྱེད་དང་པོར། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

བཞིན་ནི། །རྒྱུན་ལ་སོགས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་མིན་ན། །གཞན་དངོས་ཡོད་པར་གཅོད་དུ། །ཞེས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ན། རང་སྟོང་དངོས་སྨྲ་བས། དེ་ལྟར་ན་ཁྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པར་གཅོད་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོད་རྒྱོག་ལས། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རང་བཞིན་གྱུར་ལ་ཡོད་མིན་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་ཚིག་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་རྒྱས་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་རྟོད་པ་བཀོད་ནས། ལན་ལ། དོན་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དགག་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་པས་ན། །ངས་ནི་ཅི་ཡང་མི་འགོག་གོ །ཞེས་དང་། ཐ་སྙད་དབང་དུ་ན། ཅི་ལྟར་སྤྲུལ་པས་སྤྲུལ་པ་དང་། །སྒྱུ་མའི་སྐྱེས་བུས་སྒྱུ་མ་ལ། །དགག་པ་བྱེད་པ་ཅི་འདྲ་བ། །དགག་པ་དེ་ཡང་དེ་འདྲར་འདོད། །ཅེས་གསུངས། ཐ་སྙད་གྲུབ་པ་ནི། དངོས་སྨྲ་བས་རང་བཞིན་མེད་ན་བོང་བུའི་རྭ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་བརྒལ་བའི་ལན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་མ་ཁས་དབང་ཁ་ཅིག་གིས། ཐ་སྙད་གྲུབ་པའོད་དུ་མ་འགྱུར་ཞིང་། སྨོན་དཔོན་རྣམས་ཚིག་གསལ་བྱ། སྨོན་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་མཐོང་ཚུལ་སྨོས་པ་ན། གཞན་ལྟ་སྨོས་ནས་འདི་མ་སྨོས་པས་རྒྱ་གར་ནའང་

རིགས་ཚོགས་སུ་བགྲངས་པ་མིན་པར་སྣང་དོ་ཞེས་གསུངས། འོ་ན་ཅཱཡེས་སྨྲངས་ཚེས་ཅན། རྒྱ་གར་ནའང་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་གཞུང་དུ་མི་བགྲང་པར་ཐལ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་སྨོག་དང་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་མཐོང་ཚུལ་སྨོས་པ་ན་སྨོག་དང་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་གཞན་སྨོས་ནས་བཤེས་སྤྱིངས་མ་སྨོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག། དེ་ཡང་ཚིག་གསལ་ལས། མདོ་སྡེ་ཀུན་ལས་བཏུས་དང་གཅམ་བྱ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་དང་ཡང་དག་བསྡོད་པ་དང་། །འབད་པས་ཤེན་ཏུ་ཡུན་རིང་འཕགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བསྟན་ཚིག་ལེར་བྱས་དེ་དང་། །རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་ཞེས་བྱ་རྣམ་པར་འཕགས་བཅས་སྨོད་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་དེ་དང་། ཀྐང་ཡང་རྩོད་པ་རྣམ་པར་བཀོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་ནི་མཐོང་བྱར་ཅིང་། །བརྒྱ་ལ་སོགས་དེ་དག་དང་ནི་དེ་བཞིན་མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་རྣམ་མང་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་བཤེས་སྤྱིངས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རང་ལུགས་ནི་ཀུན་མཁྱེན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཞེག་མཚོག་མཛོད་ལས། འདིའི་གཞུང་ཆེན་པོ་དབུ་མ་རིགས་པའི་ཚོགས་དྲུག་སྟེ། རྩ་བ་ཤེས་རབ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ། སྨོད་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ། ཞེན་མོ་རྣམ་འཕགས། རྩོད་པ་བློག་པ། ཐ་སྙད་གྲུབ་པ་སྟེ་ཞེས་དང་། ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་གླིང་གི་དྲི་ལན་ལུང་གི་གཉེར་མཛོད་ལས་ཀྱང་། དབུ་མ་རིགས་པའི་ཚོགས་དྲུག་སྟེ། །རྩ་བ་ཤེས་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

རབ་ཐ་སྙད་གྱུབ། །རིགས་པ་དུག་ཅུ་རྩོད་ཟློག་དང་། །ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་སྟོང་ཉིད་ནི། །བདུན་ཅུ་པའོ་དེ་ཡང་ནི། །དེལ་ལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རིགས་ཚོགས་དུག་ཏུ་བས་ལེན་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་སྒྲས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་རྟོགས་དཀའ་བ་རྣམས་རྒྱལ་ཚབ་མ་ཡམ་མགོན་པོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཀྱིས་དངོས་པོ་བརྒྱད་དང་དོན་བདུན་ཅུས་བཀླལ་བར་མཛོད། དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཆ་གཅོ་བོར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དབུམ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་སུ་གནས་པ་ལྟར། སྒྲས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ཆ་གཅོ་བོར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་འདི་ཡང་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་སུ་གནས་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མིན་ན་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ཀྱི་སྒྲས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་དགོངས་འགྲེལ་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །དེར་མ་ཟད་མདོའི་དགོངས་པ་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་མཐོང་ཐུག་ཐལ་འགྱུར་པའི་དགོངས་པ་ལྟར་གནས་ཀྱང་། སྒྲས་དོན་མངོན་རྟོགས་མཐར་ཐུག་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་དགོངས་པ་ལྟར་གནས་ན་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་མངོན་རྟོགས་དེ་གཉིས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དོན་མཐུན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་དབུ་མ་ཐལ་

འགྱུར་པ་ལྟར་དུ་གནས་སོ། །རྒྱུད་ཐུབ་མས་བཀའ་མཐའ་མ་གཤེགས་སློང་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པའི་གནད་གསང་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སློང་པོ་གཅན་ཚིགས་གསུམ་དང་། རྣམ་གཞག་བཅུ་དང་། དཔེ་རྣམ་པ་དགུའི་སྒོམ་ནས་གསལ་བར་མཛད། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དྲང་དེས་ཀྱི་མདོ་སྨྱིའི་དགོངས་པ་གསལ་བར་མཛད། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་དང་ཚོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ནི། འཇམ་མགོན་མི་ཕམ་ཚོས་རྗེའི་ཚོས་ཉིད་རྣམ་འགྲེལ་པ་ལས། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་འདི་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་གཞུང་དང་། ཚོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་འདི་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་དབུ་མ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཟབ་མོའི་མདོ་སྡེ་ཀུན་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་སློང་པོ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅན་ལ་འབེབས་པའི་གཞུང་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་མཁྱེན་པར་འཚལ་ལོ། །

དེས་ན་སྤྱིར་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་ཤིང་རྟའི་སྒོ་ལ་འབྱེད་ལ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་བྱམས་པ་གཉིས་སུ་དེས་སོ། །མགོན་པོ་བྱམས་པ་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་ཤིང་རྟའི་སྒོ་ལ་འབྱེད་ཡིན་ཀྱང་སྤྱིར་ཤིང་རྟའི་སྒོ་ལ་འབྱེད་དུ་ཁས་མི་བླངས་ཏེ། སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་མདོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཤིང་རྟའི་སྒོ་ལ་འབྱེད་ཡིན་ན་དེས་མཛད་པའི་སྒོ་ལ་འབྱེད་ཀྱི་གཞུང་དེ་བསྟན་ཚོད་ཙམ་ལ་ཡང་དབུ་སེམས་གང་རུང་གི་དགོངས་པར་དེས་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

དགོས་པ་གང་ཞིག བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྟ་མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་པ་དབུ་སེམས་གང་རུང་དུ་ཤེས་ཀྱང་བསྟན་ཚོད་ཙམ་ལ་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་རྩ་ཤེས་སྟོན་སེམས་ཙམ་ལྟར་དུ་འགྲེལ་མཁན་བྱང་འདུག་ཀྱང་བསྟན་ཚོད་ཙམ་ལ་ཡང་སེམས་ཙམ་པའི་དགོངས་པར་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཇེས་ན་བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྟས་ཟེག་ཆེན་སྤྱིའི་དགོངས་པ་འཆད་ཀྱི་དབུ་སེམས་གང་རུང་གི་ཕྱོགས་སུ་སྣང་ནས་དེ་ལས་གཞན་དུ་འཆད་དུ་མེད་པ་རྒྱུ་བོད་ཀྱི་མཁས་པར་མ་གྲགས་སོ། །སྤྱིར་ཟེག་ཆེན་ཀྱི་མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཤིང་རྟའི་སྒོ་ལ་འབྱེད་ལ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། མི་ཕམ་ཆོས་རྗེའི་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་རྣམ་ཤཱཀ་ལས། རྒྱལ་བས་སྐྱོབ་པ་དེ་ཡིས་ལེགས་གསུངས་ཆོས། །རྒྱུ་ཆེན་སྤྱོད་པའི་གཞུང་བཟང་ཐོགས་མེད་དང་། །ཟབ་མོ་ལྟ་བའི་ཆ་རྣམས་གླུས་བཀླ་བས། །ཤིང་རྟ་གཉིས་ཞེས་ཉི་ཟླ་ལྟར་གྲགས་ཀྱང་། །ཞེས་དང་། ཁྱེད་ཀྱིས་ཚུལ་གཉིས་ཤིང་རྟའི་རྒྱུ་མཚོ་ནི། །རྣམ་དཔྱོད་རིགས་པའི་ཤུབ་ཆེན་གཅིག་གིས་འཕྲུངས། །དེ་ཚོ་ཁྱོད་ནི་རྣམ་མཁའི་ཁམས་བཞིན་དུ། །མཐའ་དག་ཐེག་ཆེན་ཆོས་ཡངས་སྤྱིན་ཀྱིས་མཛོས། །ཞེས་དང་། དེ་ཕྱིར་ཚུལ་གཉིས་ཤིང་རྟའི་ལམ་སྤོལ་དང་། །དེ་དག་གཅིག་ཏུ་སྨྲ་བའི་སྤོལ་ཆེན་ཏེ། །ཐུབ་པའི་ཐེག་མཆོག་བསྟན་པའི་འཛུག་ངོགས་ལ། །གསུམ་པོ་འདི་ལས་གཞན་པའི་སྤོལ་མི་ཕྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཟབ་མོ་ལྟ་བའི་ཤིང་རྟའི་སྤོལ་འབྱེད་མཁོན་པོ་ཀླུ་སྨྲ་བདང་། རྒྱུ་ཆེན་སྤྱོད་

པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད། ཟབ་རྒྱས་ཟུང་འཇུག་གི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ་སྐྱེ་གསུམ་དུ་གྲངས་དེས་པར་མཛད་དོ།།

དེས་ན་ཐེག་ཆེན་མདོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། མིའི་ཁ་ཚུགས་ཅན་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་ཀྱི་མཁན་པོ་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་དབུ་སེམས་གང་རུང་ངམ་དེ་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་སྲོལ་ཐོག་མར་ཕྱི་བའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པའོ། །དེ་གསུམ་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་དུ་ལུང་གིས་ཀྱང་ཟིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྐུ་སྤྲུལ་ལུང་གིས་ཟིན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལང་གཤེགས་ལས། ལྷོ་ཕྱོགས་ན་ཏའི་ཡུལ་དུ་ནི། ཀུག་སྲོང་དཔལ་ལྡན་ཞེས་གྲགས་པ། ཀེ་མིང་སྐུ་ཞེས་འབོད་པ་དེས། ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་འཛིག་པ། ང་ཡི་བསྟན་པ་འཛིག་རྟེན་དུ། །ཟླ་མེད་ཐེག་ཆེན་རབ་བཤད་ནས། །རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་བསྐྱེས་ནས། །བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་འགྲོའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྲོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ལུང་གིས་ཟིན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཡང་གཤེགས་ལས། ཐེག་ཆེན་ཞི་འཚོ་ལུང་གིས་ཟིན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལང་གཤེགས་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ལས། འདྲེན་པ་བློ་གྲོས་ཞེས་བྱ་བ། །ཤེས་བྱ་ལྡ་རྣམས་སྟོན་པ་པོ། །དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དབུ་མ་རྒྱན་འགྲེལ་ལས། བློ་གྲོས་ནི་མཁན་པོའི་མཚན་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་སྟོན་ཀྱི་མཁས་པ་དག་གིས་བཤད་ལ། ཞི་འཚོ་ནི་རབ་ཏུ་བྱང་བའི་མཚན་དུ་མངོན་ཞིང་། གཞན་ཡང་མཚན་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་སྣང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་རྒྱུ་འགྲེལ་གཉེར་གཅིག་དོས་བརྒྱུད་པ།

བཞི་པ་འཕགས་ཡུལ་དུ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལ་འགྲེལ་པ་བྱུང་ཚུལ། སྤྱིར་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལ་འགྲེལ་པ་རྒྱ་གར་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཉེར་གཅིག་ཡོད་དེ། མདོ་རྒྱན་སྤྱར་བའི་འགྲེལ་པ་བཅུ་གཉིས་དང་། མ་སྤྱར་བའི་འགྲེལ་པ་དགུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཉི་ཁྲི་དང་སྤྱར་བ་བཞི། བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་སྤྱར་བ་གསུམ། མདོ་སྡུད་པ་དང་སྤྱར་བ་གསུམ། འབུམ་ཀྱང་པ་དང་སྤྱར་བ་གཅིག །འབུམ་ཉི་ཁྲི་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་སྟེ་ཡུམ་གསུམ་ག་དང་སྤྱར་བ་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྟེས་མཛད་པའི་ཉི་ཁྲི་སྣང་བ། བཅུན་པ་གྲོལ་སྟེས་མཛད་པའི་ཉི་ཁྲི་རྣམ་འགྲེལ། སེང་ནག་བཟང་པོས་མཛད་པའི་ཉི་ཁྲི་ལེའུ་བརྒྱད་

མ། ཤཱནྟི་པས་མཛད་པའི་ཉི་ཁྲི་དག་ལྡན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གླུབ་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྒྱུན་སྣང་། ཤཱནྟི་པས་མཛད་པའི་སྐྱེང་པོ་མཆོག ཥཱ་ན྄ཏ་ར་ཀ་རས་མཛད་པའི་གནད་ཀྱི་ཟུང་འོད་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གླུབ་སྟེ། སློབ་དཔོན་སེང་བཟང་གིས་མཛད་པའི་སྡུད་པའི་དཀའ་འགྲེལ་རྟོགས་སྣ། སངས་རྒྱས་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྡུད་པའི་དཀའ་འགྲེལ། ཁ་ཅེ་རྟམ་ཕྱིས་མཛད་པའི་ཤེར་ཕྱིན་མཐོད་ཀྱི་ལྟེ་མིག་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གླུབ་སྟེ། ཁ་ཅེ་རྟམ་ཕྱིས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པའི་ཚད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བ་ནི་རྗེ་བོ་སྟྲི་ཏིས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་ཡུམ་གསུམ་དོན་བརྒྱད་ཀྱིས་མཐུན་པར་བསྟན་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མདོ་རྒྱུན་མ་སྤྱར་བའི་འགྲེལ་པ་དག་ནི། སློབ་དཔོན་སེང་ཟླ་བཟང་པོའི་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ཚོས་ཀྱི་ཉཧེས་གཉེན་ཀྱི་འགྲེལ་ཆཧཱ་ཚོག་གསལ། གསེར་གླིང་པའི་རྗེ་གཅད་སྟང་བ། ཤེར་བྱང་ཟླ་གྲོས། རོ་བོ་རྗེ། གཞོན་ནུ་དཔལ་གསུམ་ཀྱི་བསྟུས་དོན་རྣམ་གསུམ། རཏྣ་ཀཱརྟི་གྲགས་ཚ། ཁ་ཅེ་བུདྡྷ་ཤྲཱིའི་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེའི་ཞྭེད་བ། ཨ་ཐྭ་ཀ་རའི་ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱུད་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱུད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་སྤྱིའི་དགོངས་འགྲེལ་ལྟ་བུར་སྣང་ཡང་། འདིར་རྒྱུད་འགྲེལ་དུ་བཞག་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་དེ། ལེའུ་ཕྱིམ་གསུམ་ལས་གཙོ་ཆེར་མདོན་རྟོགས་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་བཀྲལ་བས་སོ། །ཁ་ཅེ་རྟམ་ཕྱིས་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

མཛོད་པའི་ཤེར་ཕྱིན་མཛོད་ཀྱི་ལྟེ་མིག་དང་། སྟོང་ཐག་བརྒྱ་པའི་བཤད་པ་གཉིས་ལས་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་གསུང་ལ་མི་འབྱུང་བའི་བོད་ཚིག མཁས་པ་བཟྱེ་ཁའི་ལུགས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཕྱི་རྒྱ་གཅོད། ལྷ་རྟོག་ཕྱི་རྒྱ་བྱེད་ལྷ་བུ་དུ་མ་བྱུང་བས་སྟོན་ཀྱི་མཁས་པ་དག་གིས་རྒྱ་འགྲེལ་ཡི་ནི་ལ་དཔྱད་གཞི་ཆེ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཞེག་བཏང་སྟེམས་སུ་བཞག་གོ །སྒྲིན་རྒྱ་གར་ན་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་བཀའ་བབ་དུག་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་ཡོད་དེ། བདེ་བའི་འབྱུང་གནས་དགའ་ལྡན་ལྷ་ཡུལ། འོངས་སྟོང་ཀྱི་འབྱུང་གནས་འོག་ཀློ་ཡུལ། རིགས་འབྱུང་གནས་ཤར་ཕྱོགས་སྒྲན་ལ། ཡོན་ཏན་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ལྷོ་ཕྱོགས་ནི་ཤའི་ཡུལ། བྱིན་རླབས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ནུབ་ཕྱོགས་ཚོ་རྒྱུན་ཡུལ། དོ་མཚོར་ཀྱི་འབྱུང་གནས་བྱང་ཕྱོགས་བི་ཤྭ་ཀ་ཙཱ་ཧྣ་ཀྱི་སྤྲིང་ནས་བརྒྱུད་པ་སྟེ་དུག་གོ །དོན་དུ་བསྟན་པ་སྟ་དར་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྤྲུལ་པའི་ལོ་པཉྩ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་ཧས་བརྒྱུད་པའི་བཞད་སྲོལ་མ་ཉམས་པའི་ཁར། ཕྱི་དར་རྩོག་ལོའི་བཞད་རྒྱུན་ཡང་འདུ་བས་དཔལ་ལྡན་སྟ་འགྱུར་བ་རྣམས་ལ་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ལ་སྟ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ལྡན་པར་གྲགས་སོ། །

རྒྱུན་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བཞད་པའི་འཛད་ཐབས་སུ། །རྒྱུན་ཀྱི་མདོ་དང་ཤེར་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་དང་། །རྒྱུན་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་ཅིག་བཅས། །རྒྱུན་

ཀྱི་གཞུང་ལ་གོམས་ཤིང་བསྟོན་པས་བློས། ཞེས་བར་སྣོངས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པའོ།། ||

གཞུང་གི་དོན།

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ་བསྟན་བཅོས་བརྒམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་མཆོད་བརྗོད་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་ཟཁད་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ། བསྟན་བཅོས་བརྒམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཁས་ཁག་མཆོད་བརྗོད།

དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཞི་བ་ཚོལ་རྣམས་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་ཉེར་ཞིང་ཞིར་ཞུགས་མཛད་གང་ཡིན་དང་། །འགྲོ་ལ་ཕན་པར་བྱེད་རྣམས་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དོན་སྒྲུབ་མཛད་པ་གང་། །གང་དང་ཡང་དག་ལྡན་པས་ཐུབ་རྣམས་རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་སྨོ་ཚོགས་འདི་གསུངས་པ། །ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་བཅས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞི་ཡུམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ། །ཞེས་བའི་དོན་རྟེན་ཐབས་འབྲས་གསུམ་དང་སྦྱར་ཏེ་ཟཁད་པ་ནི། དེ་ཡང་དང་པོ་གཞི་ཤེས་ལ་བསྟོད་ཚུལ་ནི། རྟེན་ཉན་ཐོས་ཞི་བ་ཚོལ་རྣམས། ཐབས་གཞི་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཀུན་ཤེས་ཀྱིས། འབྲས་བུ་ཉེར་ཞི་ལྷག་བཅས་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

དང་། ལྷག་མེད་ཀྱི་སྐུང་འདས་སུ་ཁྱིད་པར་མཛད་པ་དང་། གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ལ་བསྟོད་ཚུལ་ནི། རྟེན་འགྲོ་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས། ཐབས་ལམ་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱིས། འབྲས་བུ་འཇིག་རྟེན་ཁ་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་སྒྲུབ་པར་མཛད་པ་དང་། གསུམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་ལ་བསྟོད་ཚུལ་ནི། རྟེན་བྱུང་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས། ཐབས་རྣམ་མཁྱེན་གང་དང་ཡང་དག་ལྡན་པས། འབྲས་བུ་བརྙེད་བྱ་རྣམ་པ་ཀུན་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་སྣ་ཚོགས་གསུངས་པར་མཛད་པའོ། །དེ་ལྟར་མཁྱེན་གསུམ་སོ་སོར་བསྟོད་ནས་མཁྱེན་པ་གསུམ་ག་ལ་ཡུག་འཚལ་བ་ནི། ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་བཅས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་ཡུམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ། ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ།།

མཚོད་བརྗོད་ཀྱི་ཁས་དབྱུང་བ།

སྐབས་འདིར་མཐའ་དབྱུད་པ་ལ། མཆོད་བརྗོད་མཛད་པའི་དགོས་པ། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་དོས་བཟུང་བ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཏོ་རིམ་དེས་པ། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་བསྟུ་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཐོག་མར་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་ནི། གཞུང་གི་མཛོས་པ་བསྟྱེད་པའི་ཚེད་དུ་ཡིན་གསུངས། ཁ་ཅིག་ནི། འབད་རྩོལ་རྣམས་མེ་སྐྱག་ཙམ་ཞིག་བསགས་

པ་དགའ། །ཞེས་དང་། བསོད་ནམས་ལྡན་པའི་མི་ཡིས་བསམ་པ་རྣམས་ཀྱང་གྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་དོན་རྫོགས་པ་དང་གཞན་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཐོས་སོགས་ལ་འཇུག་ཚོ་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བར་ཆད་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བ་མཐར་ཕྱིན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་ཟེར་ཀྱང་། དེ་ནི་དགོས་པ་ཕྱོགས་རེ་ཙམ་མོ། །རང་ལུགས་ནི་སྨོན་དཔོན་ཀུ་སྨྲུབ་ཀྱིས། བསྟན་བཅོས་བྱེད་པོས་སྟོན་པ་ལ། ཁམིར་པར་བརྟེད་པ་འབྲས་མེད་མིན། །སྟོན་པ་དང་ནི་བསྟན་བཅོས་ལ། །དད་འདུན་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་དད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཚེད་དུ་སྟེ། རང་ཉིད་གང་ལ་འདོད་པ་ཡོད་པའི་གཞུང་ལ་དད་པའམ་འདུན་པ་དྲག་པོ་ཡོད་ན་དེ་ལ་ཐོས་པ་བྱས་པ་ལས་བསམ་བྱང་གི་ཤེས་རབ་སྐྱེས། བསམ་བྱང་གི་ཤེས་རབ་དེ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྒོམ་པས་མཐར་རང་འབྲས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་པོ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས། དད་པ་དེ་ཉིད་ཐོག་མར་དཀར་པོའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་སྡུང་ཞིང་སྲུལ་བ་ལ་འཇིག་རྟེན་ན་མ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དཀོན་མཆོག་སྒྲོན་མེ་ལས། དད་པ་སྟོན་འགྲོ་མ་ལྟར་སྐྱེད་པ་སྟེ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྡུང་ཞིང་སྲུལ་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཁྱད་པར་དུ་གཞུང་འདིར་མཁྱེན་པ་གསུམ་ལ་བསྟོད་ཐུགས་མཛོད་པའི་དགོས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་རང་དོན་ནི། དོན་གསལ་ལས། འཕགས་པ་བྱམས་པ་རང་ཉིད་དམ་པའི་སྟོང་པ་དང་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

མཐུན་པར་རབ་ཏུ་སྨོན་པས། ཞེས་དང་། གཉིས་པ་གཞན་དོན་ནི། རྒྱུ་གྱི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་ཡུམ་ལ་དྲང་བ་སྐྱེད་པའི་ཚེད་དུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དབང་རྟུལ་གྱིས་ཡུམ་ལ་མོས་པ་གཅོོ་བོར་བྱས་ནས་དྲང་བ་སྐྱེ་བ་དང་། དབང་རྣོན་གྱིས་མཆོད་བརྗོད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཡུམ་ལ་རིགས་པས་གཞོན་པ་མེད་པར་མཐོང་བ་ནད་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དད་པ་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཞུང་ལ་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་རིམ་ཀྱིས་ཞུགས་ནས་མཐར་ལེགས་པའི་མཆོག་ཐོབ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་ཆུང་ལས། དེའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལ་རབ་ཏུ་དྭང་བའི་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའི་རྒྱུའི་གཅོོ་བོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། དེ་ཡང་དབང་རྣོན་ཀྱིས་ཡུམ་ལ་དྲང་བ་སྐྱེ་ཚུལ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་མས་གཞི་དང་ལམ་དང་རྣམ་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་མཐའ་དབྱུང་གཅིག་དུ་བལ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ནི་དབུམ་རྒྱན་འགྲེལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་ནི་མཁྱེན་གསུམ་དང་ཡུམ་ཡིན་ཏེ། བྱམས་པ་མགོན་པོས་མཁྱེན་གསུམ་དང་ཡུམ་ལ་བསྟོད་ཕྱག་མཛོད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་མཁྱེན་གསུམ་དང་མཆོད་ཡུམ་

གཉིས་ལ་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། མཚོད་ཡུལ་ཡིན་ན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུམ་བར་མ་ལས། རབ་འབྱོར་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ནས་བླན་ནས་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཙམ་ལ་དོས་གཟུང་བར་བྱའོ། །དེས་ན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་མཚོད་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་སྐྱེད་ཡུལ་དང་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་གཉིས།

~~འཕགས་བཞི་གང་རུང་སྐྱེས་བྱེད་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་སྤྱིར་སྐྱེད་ཡུམ་གྱི་མཚན་ཉིད།~~ ~~གཞི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་སྐྱེད་ཡུམ་གྱི་མཚན་ཉིད།~~ དེ་ཡིན་ན་ཉན་ཐོས་ཚོགས་སྤྱོར་གྱི་ལམ་གང་རུང་ཡིན་པས་བྱེད། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་སྤྲོམ་མི་སློབ་ལམ་གསུམ་གང་རུང་གི་དོ་བོར་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་སྐྱེད་ཡུམ་མེད་དེ། གླུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ~~རང་གི་རྟོགས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་~~

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ཁྱོད་ཀྱི་རང་སྲས་ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་སྐྱེད་ཡུམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ས་མཚམས་ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་ནས་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་སྤྱ་ལོགས་བར་ཡོད། དེ་ཡང་ཚོགས་སྡུར་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྐྱེད་ཡུམ་ཀྱིས་རང་སྲས་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་མཐོང་ལམ་པ། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྐྱེད་ཡུམ་ཀྱིས་རང་སྲས་ཉན་ཐོས་སྒོམ་ལམ་པ། སྒོམ་ལམ་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྐྱེད་ཡུམ་ཀྱིས་རང་སྲས་དགྲ་བཅོམ་འཕགས་པ། མི་སློབ་ལམ་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྐྱེད་ཡུམ་ཀྱིས་རང་གི་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་ཕྱི་མ་ལ་གནས་པའི་དགྲ་བཅོམ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་སྐྱེད་ཡུམ་དང་། རང་སྲས་ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་སྐྱེད་ཡུམ་ལ་ལུ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་སྤོམ་མི་སློབ་ལམ་གསུམ་རང་སྲས་ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་སྐྱེད་ཡུམ་ཡིན་ཀྱང་སྤྱིར་ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་སྐྱེད་ཡུམ་མ་ཡིན། ཐེག་དམན་ཀྱི་ཚོགས་སྡུར་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་སྤྱིར་སྐྱེད་ཡུམ་དང་རང་སྲས་འཕགས་པའི་སྐྱེད་ཡུམ་གཉིས་ཀ་ཡིན། གཉིས་མིན་ནི་སྤྲོའོ། །དེས་རང་རྒྱལ་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་གསུམ་ཀྱི་སྐྱེད་ཡུམ་དང་། རང་སྲས་འཕགས་པའི་སྐྱེད་ཡུམ་ལའང་ལུ་གསུམ་རི་གས་བསྟེ་བར་བྱའོ། ~~།རང་རྒྱལ་འཕགས་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱེད་གཉིས་ཙམ་རྟོགས་པའི་རིགས་གནས་ཀྱི་མཐུན་པ་རང་རྒྱལ་འཕགས་པའི་སྐྱེད་ཡུམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད།~~ དེ་ཡིན་ན་རང་རྒྱལ་ཀྱི་ཚོགས་སྡུར་གང་རུང་ཡིན་པས་

ཁྲབ། རང་གི་རྟེགས་པའི་རྒྱུན་ཕྱི་མ་ལ་གནས་པའི་རང་རྒྱལ་འཕགས་པ་སྐྱེད་པའི་བདག་མེད་ཕྱེད་གཉིས་ཙམ་རྟོགས་པའི་རིགས་གནས་ཀྱི་མཐེབ་པ་རང་སྡུག་རང་རྒྱལ་འཕགས་པའི་སྐྱེད་ཡུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་རྒྱལ་ཚོགས་ལམ་ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་ཅེའམི་སྦྱ་ལོགས་བར་ཡོད། ཁྱད་སེམས་འཕགས་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཐེག་ཆེན་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་མཐེབ་པ་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་སྐྱེད་ཡུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་དབུམ་འཇུག་པར་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་རྒྱུར་གསུངས་པའི་ཚོགས་སྡུར་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བློ་དང་དོན་གཅིག ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཚོགས་སྡུར་ཁོ་ནར་ཡོད། རང་གི་རྟེགས་པའི་རྒྱུན་ཕྱི་མ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་མེད་མཐའ་བྲལ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐེབ་པ་རང་སྲས་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་སྐྱེད་ཡུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་ཚོགས་སྡུར་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྦྱ་ལོགས་བར་ཡོད། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནི་རང་སྲས་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་སྐྱེད་ཡུམ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རྟེགས་པའི་རྒྱུན་ཕྱི་མ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་སྐྱེད་བྱེད་རྣམ་པ་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་ཤའི་སྤོང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐེབ་པ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་སྐྱེད་ཡུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཡོད། རང་གི་རྟེགས་པའི་རྒྱུན་ཕྱི་མ་ལ་གནས་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་སྐྱེད་བྱེད་རྣམ་པ་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

པའི་མཁྱེན་པ་རང་སྣས་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་སྐྱེད་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད།། ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ཡོད།

བཞེད་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རང་རྒྱུད་སྤྲུལ་གྱི་འཕགས་པའི་བཞེད་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་བའོ། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟླུར་ལ་བཞེད་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཞེས་པའི་རིགས་གནས་སྒྲུར་བའི་དགོས་པ་ནི། དབྱ་བཅོམ་ལྡན་བཅས་ལྡན་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་དག་གི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བསྟན་པའི་ཚེད་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐང་དབྱ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་ཐང་གི་བཞེད་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་དོན་གཙོ་བོ་ཆུང་འདས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་བཞེད་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །རང་རྒྱུད་སྤྲུལ་གྱི་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ཉིད་ཞིར་ཁྲིད་པར་མཛད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད།། རང་རྒྱུད་སྤྲུལ་གྱི་རང་རྒྱལ་འཕགས་པ་ཉིད་ཞིར་འཁྲིད་པར་མཛད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་འཕགས་པའི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་

བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གཉིས་ཀའི་ས་མཚམས་ཐེག་དམན་མཐོང་ལམ་སྟེ་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་ཅམའི་བར་ཡིན། རང་རྒྱུད་ལྟན་ཀྱི་བྱང་སེམས་འཕགས་པས་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཡིན། རང་རྒྱུད་ལྟན་ཀྱི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་རྟོགས་པར་བཀྱིམཐར་ཕྱིན་པའི་མཁྱེན་པ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་རྣམ་མཁྱེན་དོན་གཅིག མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་རྟེན་ཐབས་འབྲས་གསུམ་ལས།

ཐབས་ཀུན་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་རྣམ་མཁྱེན་གསུམ་བསྟན་པའི་རྒྱ་ཚིག་གིས་རང་སྣས་འཕགས་པའི་སྐྱེད་ཡུམ་དང་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་གཉིས་ཀ་དང་། འབྲས་བུ་གསུམ་བསྟན་པའི་རྒྱ་ཚིག་གིས་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །མཆོད་བརྗོད་ཡུལ་ཀྱི་མཁྱེན་གསུམ་གང་རུང་དང་། མཆོད་ཡུམ་ལ་སྐུ་བཞི་སྟེ། ཚོགས་སྡུད་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་མཆོད་ཡུམ་ཡིན་ཀྱང་མཁྱེན་གསུམ་གང་རུང་མ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཁྱེན་གསུམ་ལ་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པས་ཁྱབ་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

སྟེ། ཉི་སྣང་ལས། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛོད་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཉེ་བར་དགོད་པ་སྟོན་དུ་འགྱོ་བས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཁྱེན་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་ལ་མཆོད་ཡུལ་མིན་པ་ནི། སྨོན་ལམ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པའོ། །དེ་གཞི་ཤེས་ཡིན་ཏེ། དོན་གསལ་ལས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣེན་ཅན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ལ་ཡུམ་ཞེས་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ཐེག་མཆོག་ལ་མོས་ས་བོན་ཤེས་རབ་ནི། །སངས་རྒྱས་ཆོས་སྐྱེད་མ་དང་བསམ་གཏན་གྱི། །བདེ་བའི་མངལ་གནས་སྐྱིང་རྗེའི་མ་མ་ཅན། །ཀུང་ཡིན་དེ་དག་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སྐྱེས་སྲས། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ལ་མོས་པ་ས་བོན་དང་། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་མ་ལས་སྐྱེས། །བསམ་གཏན་ལས་བྱུང་བདེ་བ་མངལ། །སྐྱིང་རྗེ་སྐྱེད་པའི་མ་མའོ། །ཞེས་པ་ལྟར། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པའི་ཆ་ལ་ཡུམ་དང་། དེ་སྟོན་པའི་ཤེར་མདོ་རྣམས་ལའང་ཡུམ་ཞེས་པའི་མཚན་ཚགས་པ་ཡིན་ནོ། །དཔལ་སྤུལ་གྱི་དོན་དང་གསེར་ཕྲེང་ལས། གཞི་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཉེ་ཚོར་བའི་མཁྱེན་པ་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་ནས། ཐེག་པ་

གསུམ་གྱི་མདོན་རྟོགས་གང་ཡིན་མཐྱེན་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་མཐྱེན་གསུམ་གྱིས་མདོན་རྟོགས་བརྒྱུད་བསྡུས་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་གསུམ་དུ་མ་བསྡུ་བའི་མདོན་རྟོགས་མེད་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མི་རྟག་རྟོགས་པའི་མཐྱེན་པ་དེ་མཐྱེན་གསུམ་གང་གིས་ཀྱང་རང་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྡུ་ནུས་སམ་མི་ནུས་དབྱུད་པར་བྱའོ། །སྤུ་གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི། རྣམ་མཐྱེན་དང་འཕགས་གསུམ་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཐྱེན་པའོ། །གཉིས་མིན་སྟེ། ཁ་ཅིག་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་ན་སྐབས་འདིར་དངོས་བསྟན་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། རང་རྒྱལ་གྱི་ཡུམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྐབས་འདིར་ཕུགས་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་གསལ་ལས། ཉན་ཐོས་དང་དེའི་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །

གསུམ་པ་གོ་རིམ་དེས་ཚུལ་ལ། ཁོ་ན་རེ། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་འདིར་ཐོག་མར་གཞི་ཤེས་ལ་བསྟོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། བསྟན་བཅོས་ལུགས་ཀྱི་སྐབས་ཐོག་མར་རྣམ་མཐྱེན་སྟོན་པས་གོ་རིམ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཨཱ་བྱང་ཆུབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། མཆོད་བརྗོད་གླེང་གཞིའི་འགྲེལ་པ་ཡིན་པས་གླེང་གཞིའི་གོ་རིམ་དང་བསྟུན་ནས་བཤད་པ་ཡིན་པར་གསུངས། དེ་ཇི་ལྟར་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ན་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་གི་གླེང་གཞིར། དགེ་སློང་དང་། དགེ་སློང་མ་དང་། དགེ་བསྙེན་དང་། དགེ་བསྙེན་མ་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཚོ་དང་ལྡན་པའོད་སྲུངས་ཆེན་པོ་དང་ཞེས་པས་རྟེན་གྱིས་བཟུང་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ཞེས་པས་འབྲས་བུ་ཉེར་ཞི་བསྟན། རྟེན་གྱིས་བཟུང་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་འབྲས་བུ་ཉེར་ཞིར་བྱིད་པ་གཞི་ཤེས་ལ་རག་ལས་སོ་ཞེས་སྨྲས་དོན་ཁོང་ན་གནས་པ་གསལ་བའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཞི་བ་ཚོལ་རྣམས་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་ཚིག་ཤད་གཅིག་གསུངས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཟང་སྐྱོང་དང་ཞེས་པས་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཟུངས་རབ་ཏུ་ཐོབ་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་དང་ལྡན་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཡུལ་ཅན་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པས་སྒྲུབ་པ་ཞེས་པས་འབྲས་བུ་ཉེར་ཞི་བསྟན། རྟེན་གྱིས་བཟུང་སེམས་འཕགས་པས་འབྲས་བུ་ཉེར་ཞི་བསྟན་པ་ལམ་ཤེས་ལ་རག་ལས་སོ་ཞེས་སྨྲས་དོན་ཁོང་ན་གནས་པ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འགྲོ་ལ་ཕན་པར་བྱེད་རྣམས་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་སོགས་ཚིག་ཤད་གཅིག་གསུངས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་རང་ཉིད་ཀྱིས་གདན་བཤམས་པ་ལ་བཞུགས་ནས་སྐུ་དང་པོར་བསྡུངས་ནས་དྲན་པ་མངོན་

དུ་བཞག་ཅེས་པས་རྟེན་ཀྱི་གང་ཟག་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུ་ལས་འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོས་པའི་སྟེ་ལས་སྤྲུལ་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཁ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལས་བརྩམས་པའི་ཚོས་བསྟན་ཏེ་ཞེས་པས་འབྲས་བུ་ཚོས་འཁོར་བསྟན། རྟེན་ཀྱི་གང་ཟག་སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་འབྲས་བུ་ཚོས་འཁོར་བསྐོར་བ་དེ་རྣམ་མཁྱེན་ལ་རག་ལས་སོ་ཞེས་སྨས་དོན་ཏོང་ན་གནས་པ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གང་དང་ཡང་དག་ལྡན་པས་སོགས་ཚིག་ཤད་གཅིག་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རིན་ཆེན་སྒྲོན་མེ་ལས། གྲོང་གཞི་རྒྱས་པར་བཀའ་བསྩལ་དོན་མཚོག་རྣམས། །སྡུད་པར་བྱེད་པ་ཕྱག་འཚལ་ཚིགས་བཅད་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། གྲོང་གཞི་དང་། མཚོད་བརྗོད་རྩ་འགྲེལ་དུ་འཕགས་སེང་གང་གིས་ཀྱང་མ་སྨྲ་བའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན་སྒྲོན་མེ་ཡང་ཁ་ཡར་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པས་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱེད་ཚོག་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འོ་ན་ཁ་ཅི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འགག་པའི་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་བའི་བཤད་པ་ཚོས་ཅན། མདོ་རྒྱུན་སྨྲ་བའི་གཞུང་དུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཕགས་སེང་གང་གིས་ཀྱང་མ་སྨྲ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས། རིན་ཆེན་སྒྲོན་མེ་རྒྱ་གཞུང་མིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱིས་ཁ་ཡར་ཀྱི་གཞུང་དུ་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱེད་ཚོག་ན། བོད་འགྲེལ་ཚང་མ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ལུགས་ནི། མཚོད་བརྗོད་ཀྱི་མཁྱེན་གསུམ་གོ་རིམ་དེ་ཡར་བྱང་རྒྱུབ་ཡེ་ཤེས་དང་མཐུན་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

པར་གྱེང་གཞི་དང་སྒྲུར་ནས་བོད་སྤྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱང་གསུངས། དེར་མ་ཟད་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ལ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བས་བསྡུས་པའི་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་ཉམས་ལེན་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས། མཆོད་བརྗོད་སྐབས་ཉམས་ལེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་གཞི་ཤེས་སྟོན་དུ་བསྡན་པ་ཡིན་ནོ། །བསྡན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་སྐབས་རྣམ་མཁྱེན་ཐོག་མར་བསྡན་པ་ནི། གདུལ་བྱ་འབྲས་བུ་ལ་སྤྲོ་བ་སྐྱེ་བའི་ཚེད་དུ་འཇམ་ཞེག་ཚེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་སྤུལ་སྒོམ་རིམ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཚེ་ན་ནི། དང་པོ་ཁོ་ནར་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ལ་སྤྲོན་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁྱེན་ནས་ཐོག་མར་སྤྲོས་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི་འགྲེལ་པར། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ཀྱིས་དོན་བརྒྱད་བསྡུས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ། རྗོག་ལོ་ཆེན་པོས། མཁྱེན་གསུམ་ནི་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བྱུང་བས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། སྤྲོ་བཞི་དང་ཚོམས་སྐུ་ནི་ལྷུར་ཀྱི་རྒྱན་ཀྱི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བས་རྒྱ་ཆུང་། དེ་ལྷུར་རྒྱ་ཆེ་བ་མཁྱེན་གསུམ་ཀྱིས་རྒྱ་ཆུང་བ་སྤྲོ་བ་བཞི

དང་ཆོས་སྐུ་བསྡུས་པ་དེ་མཐུན་གསུམ་གྱིས་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་བསྡུས་པའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས། དེ་རང་གི་སྨྲོབ་མ་འབྲེས་བཀག་ནས། འབྲེ་རང་ལུགས་ལ་མཐུན་གསུམ་གི་སྒོར་བཞི་དང་ཆོས་སྐྱེ་རང་བཞིན་དང་། སྒོར་བཞི་དང་ཆོས་སྐུ་ནི་མཐུན་པ་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཡིན་པས་རང་བཞིན་མཐུན་གསུམ་གྱིས་གནས་སྐབས་སྒོར་བཞི་དང་ཆོས་སྐུ་བསྡུས་པ་མཐུན་གསུམ་གྱིས་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་བསྡུས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རང་བཞིན་སོར་མོ་ལྔས་གནས་སྐབས་ཁུ་ཚུར་བསྡུས་པ་བཞིན་ནོ་གསུངས། དེ་ཡང་ཞར་གྱིས་བཀག་ནས། ཞར་རང་ལུགས་མཐུན་གསུམ་མཆོག་ཉེད་ཀྱི་ཆོས་སུམ་རྩུས་སྒོར་བཞི་དང་ཆོས་སྐུ་བསྡུས་པ་དེ་མཐུན་གསུམ་གྱིས་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་བསྡུས་པའི་དོན་ཡིན་གསུངས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་འབྲེའི་བཞེད་པ་ལ་གསུམ་གྱིས་བརྒྱད་བསྡུས་པར་མ་སོང་བར་ལྔ་བསྡུས་པར་སོང་བས་སྐྱོན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་གནས་སྐབས་བསྡུས་པ་ལ་ནི་དོན་ལ་གནས་པའི་ཚུལ་ཡོད་ཅིང་། རྒྱ་ཆེ་བས་ཆུང་བ་བསྡུས་པ་ལ་ནི་དེ་དང་འདྲའོ་ཞེས་མཁས་དབང་འགས་གསུངས། རང་ལུགས་སྡུད་བྱེད་མཆོད་བརྗོད་སྐབས་ཀྱི་མཐུན་གསུམ་དང་། བསྡུ་བྱ་བསྟན་བཅོས་ལུས་ནས་བཤད་པའི་མཐུན་གསུམ་གཉིས་དོན་གཅིག་པས། སྡུད་བྱེད་ཀྱི་མཐུན་གསུམ་གྱིས་བསྡུ་བྱའི་མཐུན་གསུམ་ཐན་ཆྭན་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྡུས། སྒོར་བཞི་མཐུན་གསུམ་གྱིས་སྒོར་བའི་ཚུལ་གྱིས་དང་། ཆོས་སྐུ་རྣམ་མཐུན་ཡིན་པའི་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ཚུལ་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དཔལ་སྤུལ་སྐོམ་རིམ་ལས། འདི་གསུམ་དང་མདོན་རྟོགས་ཕྱི་མ་ལྟ་སྟོང་བའི་ཚེ། རྣམ་རྟེ་གཉིས་གཅོ་བོར་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་བ་དང་། མཐར་སྐད་གཉིས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་བ། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་དངོས་ཡིན་པས་བསམ་སྟོང་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་བརྒྱད་པོ་གསུམ་དུ་བསྟུ་བས་མཆོད་བརྗོད་ལས་ཀྱང་གསུམ་པོ་འདི་སྟོན་པས། མཆོད་བརྗོད་དུ་གཞུང་དོན་མ་ལུས་པ་བསྟུ་བའི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྟོང་བཞི་དང་མཁྱེན་པ་གཉིས་སྟོང་བའི་ཚེ་གཅོ་བོར་ཞེས་སྟོས་པའི་དོན། གཅོ་ཆེ་བའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་སྟོང་ཉས་ཟཁའ་ན་ལམ་ཀྱིས་འགྲེལ་བདང་། གོ་རིམ་དང་། བསྟུ་བ་ལ་གོ་བ་སྐྱེ་བར་ཕན་པས་སྟོས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་རྟོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཁྱེན་པ་གསུམ་ཀའི་སྟོང་བ་ཟཁའ་བ་ཞིན་ནོ་ཉོན་གསལ་ལས། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ཀྱིས་དོན་བརྒྱད་བསྟུས་ལ་ཞེས་པས་མཁྱེན་གསུམ་ལ་བསྟོད་པའི་ཚུལ་མཚན་དང་། དེ་དག་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཞིང་དེས་ཀྱང་འཚང་པར་གྱུར་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་དོན་ཐམས་ཅད་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོས་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཞིང་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། མདོན་རྟོགས་བརྒྱད་ཀ་ལ་དངོས་བཏགས་མ་ཐུབ་པར་གསུངས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །

སྐུང་འདས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱད།

ཉན་ཐོས་ཞི་བ་ཚོལ་རྣམས་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་ཉེར་ཞིང་ཟིང་མཛོད་ཞེས་པའི་སྐུང་འདས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། སྐུང་འདས་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཉོན་སྤྲིན་ཟད་པར་སྤང་རས་པའི་འགོག་བདེན་སྤྱིར་སྐུང་འདས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱིས་དབྱེ་ན། རང་བཞིན་སྐུང་འདས། མི་གནས་སྐུང་འདས། ལྷག་བཅས་སྐུང་འདས། ལྷག་མེད་སྐུང་འདས་དང་བཞི་ཡོད། དང་པོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་ཉིད་དང་དོན་གཅིག །རདིར་འདད་རྒྱུའི་སྐུ་དན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤྲོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་འདས་པའི་དོན་དམ་ཡིན་པས་ནའོ། །མི་གནས་སྐུང་འདས་དང་ཐེག་ཆེན་སྐུང་འདས་དོན་ཅིག

གཉིས་པ་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ཐེག་དམན་སྐུང་འདས་དང་། ཐེག་ཆེན་སྐུང་འདས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི་ཉོན་སྤྲིན་ཟད་པར་སྤང་རས་པའི་དམན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཐེག་དམན་སྐུང་འདས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་སྐུང་འདས་གཉིས། ཐེག་དམན་སྐུང་འདས་གང་ཞིག་སྤྱག་བདེན་ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དམན་པའི་ལྷག་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

བཅས་སྐྱང་འདས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་གསུམ། ཐེག་དམན་སྐྱང་འདས་གང་ཞིག་དག་བཅོམ་ཐོབ་པའི་རྟེན་ཕུང་པོ་རགས་པ་དང་བྲལ་བ་དམན་པའི་ལྷག་མེད་སྐྱང་འདས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་དོན་ནི། རིགས་པ་དྲུག་སྟུ་པའི་འགྲེལ་པར། དེ་ལ་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་ནི། ཕུང་པོ་ཚོམ་དུ་ཟད་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན། ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པ་ནི། ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ཆད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་ཞེས་སྒྲོགས་སྟར་དྲངས་པ་ལྟར་རོ། ཤུང་པོ་རྒྱུན་ཆད་པ་ཞེས་པ་ཡང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་འཇུག་པ་མཐའ་དག་ཆད་ཅིང་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡང་སྐུ་གཤེགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད་དེ། ཐེག་དམན་མདོ་ལས། མར་མེ་ཤིའང་འགྱུར་བ་བཞིན། །གང་ན་ལུས་ཞེག་འདུ་ཤེས་འགགས། །ཚོར་བ་ཐམས་ཅད་བྲལ་ཕྱིར་ཅིང་། །འདུ་བྱེད་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །འགོག་བདེན་ཡང་བྱེ་སྨོས་མ་ཡིན་དགག་ཐུགས་ཡོད་མེད་དགག་ཏུ་འདོད་དོ། །

ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཚམ་པས་ཀྱང་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཚེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་འཇུག་པ་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད་པ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དང་མཚུངས་ཏེ། བསྟུ་བ་

ལས། ཕུང་པོ་ལྔག་མ་དང་བཅས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ་སྐྱིབ་པ་དང་བཅས་པ་དང་སྐྱིབ་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡོད་ཀྱི། ཕུང་པོ་ལྔག་མ་མེད་པའི་སྙིང་ཉ་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ་ནི་སྐྱིབ་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཚན་མ་དང་གནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཆད་ཅིང་འགག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

རིགས་པའི་རྟེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པས་ནི། ལྔག་མེད་ཀྱི་སྐབས་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་པར་མི་འདོད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་དུ་རིགས་པའི་ཐོག་མཐའ་མེད་པར་སྣུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རིགས་པ་དང་ལུང་གི་རྟེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་ལྔག་མེད་ཚེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་འཇུག་པ་རྒྱུན་ཆད་པ་དང་མི་འཆད་པའི་རྣམ་གཞག་ཁས་ལེན་པར་སེམས་སོ། །དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་ཐེག་དམན་ལྔག་མེད་སྙིང་འདས་ཚེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་འཇུག་པ་རྒྱུན་ཆད་པར་མི་འདོད་དེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་འཆི་འཕོ་བ་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་སོགས་ཡོད་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་འོད་ཟེར་ཀྱིས་བསྐུལ་ནས་ལྔག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་ལྡང་ནས་གཟོད་ཐོག་ཚེན་ཀྱི་ལམ་དུ་འཇུག་ཏེ། དམ་ཚོས་པད་དཀར་ལས། འདི་ལྟར་སྙིང་ཉ་འདས་པ་གང་བརྗོད་པ། །འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཚེ་ལས་ཁྱོད་ཐར་ཡང་། །ཁྱོད་ནི་དུད་སྙིང་ཡོངས་མ་འདས། །སངས་རྒྱས་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ཐེག་པ་འདི་ནི་བཅོམ་བར་བྱོས། །ཞེས་དང་། ལང་གཤེགས་ལས། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུམི་སྐྱོས་པ་ནི། །མྱོས་འགྱུར་མེད་ན་སངས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་དག་ང་ཡི་སྐུ། །མཐོང་ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཐོབ་བོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དབུམ་པའི་ལུགས་ལ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་སྨྲས་ཚུལ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །

ཉན་ར་ང་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་ཅི་ཅོག་ལམ་ནས་འཇུག་དགོས་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་མཐོང་ལས། དེ་བས་ན་ཉན་ར་ང་དགྲ་བཅོམ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་དུས་ཐེག་ཆེན་ཅོག་ལམ་ཆུང་དུ་ནས་འཇུག་དགོས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སངས་རྒྱས་དེ་ཐ་ཆེན་ལམ་ལྟ་དང་སྤྱོ་ག་ལ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། དམན་ལམ་སྤྲོན་སོང་ཀྱི་དགྲ་བཅོམ་ཐེག་ཆེན་ཅོག་སྟོར་བ་དེ་སོ་སྐྱེ་དང་འཕགས་པ་ཐུང་གསུམ་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ཉིད་ལས་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པས། ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ཡིན་ན་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་སོ་སྐྱེ་ཡིན་ན་སོ་སྐྱེ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཞེས་འདོད་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་སྒྲིབ་གཉིས་ཟད་པར་སྤྱངས་པའི་འགོག་བདེན་ཐེག་ཆེན་སྐྱང་འདས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་འགོག་བདེན་ལྔག་བཅས་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ལྔག་མེད་སྐྱང་འདས་ཡིན་ཏེ། གསེར་འོད་དམ་པ་

ལས། གཟུགས་སྐུ་དེ་གཉིས་ལ་དགོངས་ཏེ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་སྐུ་དན་ལས་འདས་པ་སྟེ་ཞེས་བྱའོ། །ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་དགོངས་ཏེ་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་སྐུ་དན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། ། ཞེས་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་སྐུ་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོར་ཡང་། ཕུང་པོར་བཅས་པའི་སྐུ་དན་འདས། །ཐུབ་སྐུ་གཉིས་ལ་བཞག་པ་ཡིན། །ཕུང་པོ་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཕུང་པོ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །སྐུང་འདས་ཡིན་ན་ཐེག་དམན་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐུང་འདས་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་སྣང་སྟེ། དགྲ་བཅོམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་སྡུར་བའི་ཐུབ་ཀྱི་སྐུང་འདས་དང་། རིགས་འགས་ས་བཏུང་པའི་ཐུབ་ཀྱི་སྐུང་འདས་ཀྱིས་མ་འགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན་ཐེག་དམན་སྐུང་འདས་མིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་པའི་ཐུབ་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་སྐུང་འདས་མིན་ཏེ། སྒྲིབ་གཉིས་ཟད་པར་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དང་ཡང་དག་ལྡན་པས་ཐུབ་ཆམས་ཆམ་པ་ཀུན་ལྡན་སྟ་ཚོགས་འདི་གསུངས་པ། །ཞེས་པའི་སྐབས།

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ཆོས་འཁོར་གྱི་དོན་བཤད་པ།

ཆོས་འཁོར་གྱི་དོན་བཤད་པ་ལ། དོ་བོ། དབྱེ་བ། ཏང་དེས། ཆོས་ཕྱང་གི་ཚོད། སྒྲ་བཤད་དང་ལྡན་པས། དང་པོའང་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་ལུགས་དང་། ཐེག་ཆེན་པའི་ལུགས་གཉིས་ལས།

དང་པོ་བྱེ་སྨྲས་ནི། ~~འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་~~ ཤཀ་བདེན་ཆོས་འཁོར་གྱིམཚན་ཉིད། དེ་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེན་ལྡང་གི་ཆོས་འཁོར་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་གཉིས་ཡོད་དེ། སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ལྡང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ལྟ་བུ་ལྡང་གི་ཆོས་འཁོར་དང་མཐོང་ལམ་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་གཉིས་སོ། །ཆོས་འཁོར་མཚན་ཉིད་པ་ནི་ཕྱི་མ་ཁོ་ན་སྟེ། ལྟ་སྟེར་སྟོན་པས་ལྟང་ཐ་སིར་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གསུངས་པས་ཀུན་ཤེས་ཀོའུ་ཏི་ཀྱ་ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པ་ན། ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ཤ་ལ་ལ་དེད་འཛོམ་བུའི་གྲིང་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་རེ་ཞེས་བསྒྲགས་པ་དང་། འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་མཐོང་ལམ་ཁོན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྐྱམ་པའོ། །མཐོང་ལམ་དང་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་ཇི་ལྟར་མཚུངས་ན། འཁོར་ལོ་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ལོ་དེ་ཡུལ་གཞན་ནས་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཡུལ་སྟ་མ་དོར་ནས་ཕྱི་མ་

ལ་འཛུགས་པ་དང་། རྒྱལ་ཕྱན་མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བ་དང་། རྒྱལ་བ་རྣལ་དུ་འགོད་པ་དང་། མཐོ་བར་འཕར་བ་དང་། དམའ་བ་ལ་འབབ་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་བཞིན།། མཐོང་ལམ་གྱིས་ཀྱང་བདེན་པ་མྱུར་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་འགྲོ་བ་དང་། སྡུག་བདེན་གྱི་དམིགས་རྣམ་བཅང་ནས་ཀུན་འབྱུང་གི་དམིགས་རྣམ་ལ་འཛུགས་པ་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱའི་དངོས་གཞི་བྱེད་པའམ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་ཐོབ་པས་རྒྱལ་བ་རྣལ་དུ་འགོད་པ་དང་། རྗེས་བཟོད་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་ཁམས་གོང་མའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པས་འཕར་བ་དང་། ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཤེས་ཀྱིས་ཁམས་འོག་མའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པས་མར་འབབ་པ་སྟེ་ཆོས་མཆུངས་རྣམ་པ་དྲུག་གིས་མཐོང་ལམ་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།།

བཅོམ་པ་དབྱངས་སྐྱོགས་ནི། མཐོང་ལམ་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་ཚོས་ཡོད་དེ། འཁོར་ལོ་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ལྟེ་བ། གཅོད་པར་བྱེད་པའི་རྩིས། སྡུད་པར་བྱེད་པའི་མུ་ཁྱུད་གསུམ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། མཐོང་ལམ་ལ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དུ་གྲི་བའི་ཡང་དག་པའི་དག །ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ། ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ་གསུམ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྡུད་པར་འདུ་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ཞིང་། དེ་ནི་བསྒབ་པ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པས་ལྟེ་བ་དང་ཚོས་མཚུངས། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ། རྟོག་པ། རྩོལ་བ་གསུམ་ལེགས་རབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་པར་འདུ་ཞིང་། དེ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཅིད་པར་བྱེད་པའི་རྩིབས་དང་ཚོས་མཚུངས། དྲན་པ་དང་ཏིང་འཛིན་གཉིས་ནི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་འཛིན་པར་བྱེད་པས་སྡུག་བསྔལ་དང་ཚོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་མཇོད་པས། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཐོང་བའི་ལམ། །སྒྲུབ་པར་འགྱོ་སོགས་རྩིབས་སོགས་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཟེག་ཆེན་རང་ལུགས་ནི། ~~སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དང་མངོན་རྟོགས་གང་རུང་གིས་བསྒྲུབ་པའི་དམ་ཚོས་ཚོས་འཁོར་ཀྱི་ངོ་བོ། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་ལུང་གི་ཚོས་འཁོར་དང་རྟོགས་པའི་ཚོས་འཁོར་གཉིས་སོ། །དང་པོའི་ངོ་བོ་ནི། སྟོན་པའི་བདག་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་གསུང་རབ་ལུང་གི་ཚོས་འཁོར་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ལུང་གི་ཚོས་འཁོར་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དོན་གཅིག །དབྱེ་བ་ལ་རྒྱས་པར་དབྱེན་ཚོས་ཕུང་བཟུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་། འབྲིང་དུ་དབྱེན་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཏེ། མདོ་འཛུགས་སྡོམ་བྱང་ལུང་བསྟན་ཚིགས་སུ་བཅད། །ཚེད་བརྗོད་གླེང་གཞི་རྟོགས་བརྗོད་དེ་ལྟར་བྱུང་། །སྐྱེ་རབས་རྒྱས་དང་རྣད་བྱུང་གཏན་ལ་དབབ། །དེ་དག་གསུང་

རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བསྡུས་ཏེ་དབྱེ་ན་སྟེ་སྟོང་གསུམ་སྟེ། འདུལ་བ་མདོ་སྟེ་མངོན་པ་གསུམ་མོ། །དེ་ཡང་བརྗོད་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟན་པ་གཅོ་བོར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་འདུལ་བའི་སྟེ་སྟོང་ཀྱི་མཚན་ཉིད། བརྗོད་བྱ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྟན་པ་གཅོ་བོར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་མདོ་སྡེའི་སྟེ་སྟོང་ཀྱི་མཚན་ཉིད། བརྗོད་བྱ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་པ་གཅོ་བོར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་མངོན་པའི་སྟེ་སྟོང་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དག་ནི་ལུང་གི་ཚོགས་འཁོར་གྱི་ངོ་བོར་བྱུང་བའི་སྟེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོམ་བསྟན་བཅོས་སུ་བྱུང་བའི་སྟེ་སྟོང་གསུམ་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཡང་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། ~~ཀརུ་ལ་བྱ་ཞེག་དམན~~གྱི་རིགས་ཅན་གྱི་ཚེད་དུ་བདེན་བཞི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཅོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་བཀའ་དང་ཡོ་བདེན་བཞིའི་ཚོགས་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་མདོ་ལྟ་བུ། ~~ཀརུ་ལ་བྱ་ཞེག~~ཅེན་གྱི་རིགས་ཅན་གྱི་ཚེད་དུ་སྟོང་ཉིད་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཅོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚོགས་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ཡུམ་རྒྱས་འབྱིང་བསྡུས་གསུམ་ལྟ་བུའོ། །ཀརུ་ལ་བྱ་ཞེག་ཅེན་གྱི་རིགས་ཅན་གྱི་ཚེད་དུ་དང་དེས་ལེགས་པར་ཕྱེ་ནས་བསྟན་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའམ་དེས་དོན་མཐར་ཐུག་བསྟན་པའི་མདོ་བཀའ་མཐའ་མ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་ཚོས་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད། དང་དེས་ཕྱེ་བའི་མདོ་དགོངས་པ་དེས་འགྲེལ་ལྟ་བུ་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

དང་། འེས་དོན་མཐར་ཐུག་གཤེགས་སྐྱིང་སྟོན་པའི་མདོ་བཅུ་ལྔ་བྱའོ། །དེ་ནི་གདུལ་བྱ་དང་བརྟེན་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་བཞག་པ་ཡིན་ལ། དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དང་པོར་གསུངས་པ་བཀའ་དང་པོ་དང་། བར་དུ་གསུངས་པ་བཀའ་བར་པ། མཐའ་མར་གསུངས་པ་བཀའ་མཐའ་མ་ཡིན་པར་མཁས་མཆོག་བུསྟོན་ཀྱིས་གསུངས། དེ་ལྟར་ན། ཟབ་ཞི་སྤྲོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། །བདུད་རྩི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཤིག་བདག་གིས་བརྙེས། །སུ་ལ་བསྟན་ཀྱང་གོ་བར་མི་འགྱུར་བས། །མི་སྨྲ་ནགས་འདབས་ཉིད་དུ་གནས་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་མདོ་དེ་ཉིད་དུས་ཀྱིད་དུ་བྱས་ན་བཀའ་དང་པོ་དང་། བརྟེན་བྱ་དང་གདུལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བཀའ་མཐའ་བཞག་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣང་མཐུན་ཀྱི་མདོ་ཡང་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བཀའ་མཐའ་མ་དང་། བརྟེན་བྱ་དང་གདུལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བཀའ་དང་པོར་གཏོགས་སོ། །

གཉིས་པ། ~~ཐེག་གསུམ་གང་རུང་གི་ལམ་ཀྱི་རོ་གོང་བྱུང་བའི་མཚོན་རྟོགས་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་ཀྱི་མཚན་ཉིད།~~ དེ་དང་ཐེག་གསུམ་གང་རུང་གི་ལམ་དོན་གཅིག །དབྱེ་ན་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་ལམ་བཅོ་ལྔའོ། །དེ་ཡང་ཚེག་གསལ་ལས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅེག་ཅི་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་མོ། ཅེག་ཅི་ནི་སྦྱོར་བའི་ལམ་མོ། །ཅེག་ཅི་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ཀྱི་བར་རོ། །ཞེས་

དང་། མཛོད་རང་འགྱེལ་རང་ལུགས་བཞག་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་། ཡང་ན་འཕགས་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་བྱང་ངེས་ནི། རོན་རམ་གདེན་པ་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་ངེས་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དང་གཤེགས་སྙིང་སྟོན་པའི་མདོ་ལྟ་བུའོ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་མདོ་ཏང་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་འདུལ་ལུང་སྡེ་བཞི་དང་། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་སྟོན་པའི་མདོ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་བསྟན་པ་ལས། ཀུན་རྫོབ་སྐྱབ་པ་སྟོན་པ་ནི་ཏང་བའི་དོན་ཏོ། །དོན་དམ་སྐྱབ་པ་སྟོན་པ་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་གདུལ་བྱ་དང་བརྗོད་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འགོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་ལས། འགོར་ལོ་དང་པོ་ནི་ཏང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགོར་ལོ་བར་པ་ནི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགོར་ལོ་ཐ་མ་ལ་ཏང་ངེས་གཉིས་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ཀཱའི་ཆ་ཡོད་དེ། དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་དངོས་ཀྱི་བརྟེན་བྱུང་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་མདོ་སྡེ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ཚོད་ནི། བྱེ་སྨ་ཁ་ཅིག་ཤེས་ལོ་ཀ་སྟོང་ཕྲག་དུག་ལ་ཆོས་ཕུང་རེའི་ཚོད་དུ་འཛོག་སྟེ། ཤྲཱི་དེའི་བུས་མཛོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་པའི་བསྟན་བཅོས་དེ་ཆོས་ཕུང་གཅིག་གི་ཚད་ཡིན་པས་དེ་ལ་དེ་སྙར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལས་བརྒམས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ཆ་ཚོང་བར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ལ་ཆོས་ཕུང་རེ་རེའི་ཚད་དུ་འཛོག་སྟེ། མཛོད་ལས། ཁ་ཅིག་བསྟན་བཅོས་ཚད་ཅེས་ཟེར། །ཕུང་པོ་ལ་སོགས་གཏམ་རེ་ཡི་ན། །ཞེས་གསུངས། རང་ལུགས་ནི། ཉོན་མོངས་པ་རེའི་གཉེན་པོ་ཆ་ཚོང་བར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ལ་ཆོས་ཕུང་རེ་འཛོག་སྟེ། མཛོད་ལས། །སྟོང་པ་ཉམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། །ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མཐུན་པར་གསུངས། །ཞེས་དང་། གྲུབ་མཐའ་མཛོད་ལས། དེ་དག་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་རེའི་གཉེན་པོ་རེ་རེ་སྟོན་པ་ལ་མང་ཉུང་གི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཚད་ཡིན་ཀྱི། གྲངས་དེར་བཞག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པས། གཉེན་པོ་རེ་རྫོགས་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཉིད་ལེགས་པར་གཟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱན་སྣང་ལས། མདོར་ན་གང་དུ་འདོད་ཚགས་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་བཞི་སྟོང་ལ་སྟོང་པ་རེ་རེའི་གཉེན་པོ་རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་གཞུང་ཅི་ཙམ་

ཀྱིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཙམ་ཀྱི་གཞུང་གི་ཚོགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཀྱང་། སྤྱིད་བའི་གཉེན་པོར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པ་བསྟོར་བར་མཛོད་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བཏུས་ལྟར་ན་ཆོས་ཕུང་རེ་ལ་ཡོ་ལོ་ཀ་སྟོང་ཕྲག་རེ། སྤྱིར་བསྡོམས་ན་ཡོ་ལོ་ཀ་བྱེ་བ་བརྒྱད་དང་འབུམ་ཕྲག་བཞུར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཚིག་འབྲུ་སོ་གཉིས་ལ་ཡོ་ལོ་ཀ་རེ་བྱས་སོ། །ཕེག་ཆེན་ཕྱོགས་མིན་དབང་དུ་བྱས་ན་བློང་པོ་ཆེ་སོགས་ལ་རབ་བརྟན་ཀྱིས་འཁུར་བར་འོས་པའི་སྡུག་ཚོས་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གཅིག་འབྲིལ་བར་ནུས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ན་འཛོམ་གླིང་འདིར་དེ་ཙམ་མི་སྡུང་བ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་ཁམས་གཞན་དང་གྲུ་ཡུལ་རྣམས་སུ་བཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། སློབ་སྤྱིའམ་ལས། བསྟན་པ་རིན་ཆེན་མཆོག་ལྟར་བཟང་ལ་འཕན་མེད་པ། །རྣམ་པར་དག་ཚུལ་གང་ཡིན་གྱི་མགོའི་གདེངས་ཀ་ཅན། །ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གསྡུག་གི་རྒྱུན་བཞིན་གུས་མཉེས་ཏེ། །ས་ཡི་གཏིང་ན་གནས་པའི་རབ་རིབ་སེལ་བར་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྟ་པ་སྐྱ་བཤད་ནི། གཞི་བསྟུ་བར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀུན་ཤེས་ཀོའུ་ཏི་ནུ་ལ་ཀུན་ཤེས་པའི་ཚེས་ཉིད་དང་མཐུན་པར་བསྟོར་ལ། དེ་ཡང་གཞན་དག་ལ་མཐུན་པར་བསྟོར་བར་གྱུར་པ་དང་། དེ་དག་ཀྱང་གཞན་དག་ལ་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

མཐུན་པར་བསྒོར་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་མཐུན་པར་བསྒོར་བའི་དོན་གྱིས་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པས་གཙོ་བོ་ལུང་གི་ཚོས་འཁོར་བསྟན། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཀྱིར་ངང་བཞིན་ཡིན་པས་ན་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའོ་ཞེས་པས་རྟོགས་པའི་ཚོས་འཁོར་བསྟན་ཏོ། །དེས་ན་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དང་མངོན་རྟོགས་གང་རུང་གིས་བསྡུས་པའི་དམ་ཚོས་ཚོས་ཅན། ཁྱེད་ལ་ཚོས་འཁོར་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱང་ཡིན་འཁོར་ལོས་སྐྱོར་བའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཚོས་མཚུངས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་དེ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་ལོས་སྐྱོར་བའི་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཡུལ་གཞན་ནས་གཞན་དུ་འཕོ་ཞིང་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་རྒྱལ་བ་ལྟར། ཁྱོད་རྣམས་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་རིམ་གྱིས་འཕོ་ཞིང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་ལུང་རྟོགས་གང་རུང་གི་ཚོས་ཚོས་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ཚོས་ཅན། ཚོས་འཁོར་ཡིན་པར་ཐལ། ལུང་གི་ཚོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྟོང་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་ཚོས་འཁོར་བསྐོར་བར་ཐལ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཁོའི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་མཁྱེན་ཡོད་པར་ཐལ་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་རྒྱུད་ལ་མ་ལྟན་ན་ཚོས་འཁོར་བསྐོར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ལམ་

མ་ཞུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བསླབ་པ་གསུམ་པོ་ཚོས་ཅན། རྟོགས་པའི་ཚོས་འགོད་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོགས་པའི་ཚོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། རྟོགས་པའི་ཚོས་འགོད་ཀྱི་མ་མཐའི་ས་མཚམས་ཆོགས་ལམ་ནས་གཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོག་གསལ་ལས། ཚོས་ཀྱི་འགོད་ལོ་ཁ་ཅིག་ནི་ཆོགས་ཀྱི་ལམ་མོ་ཞེས་མ་མཐའ་ཆོགས་ལམ་ནས་འགོ་འཛུགས་གནད་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ་འགོག་བདེན་ཚོས་ཅན། ཚོས་འགོད་ཡིན་པར་ཐལ། ལམ་ཞུགས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་ཚོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟོགས་པའི་ཚོས་དཀོན་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། །

མཚོད་བརྗོད་སྐབས་བཞག་ལས་ཤན་བཀག

མཆོད་བརྗོད་སྐབས་བརྒལ་ལན་བཤད་པ་ལ། གང་ལ་རྟོད་པའི་ཡུལ། གང་གིས་རྟོད་པའི་གང་ཟག རི་ལྟར་རྟོད་པའི་ཚུལ། ལན་ཀྱི་དོན་དོས་བཟུང་བ་དང་བཞི་ལས།

དང་པོ་ནི་མཁྱེན་གསུམ་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་ནས་ལུགས་ལ་རྒྱུན་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བརྩམ་པར་དམ་བཅས་པ་ལའོ། །

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

གཉིས་པ་ནི་རྒྱུན་གྱི་བསྟན་བཅོས་བརྒྱམ་པར་དེས་ཀྱང་མཁྱེན་གསུམ་བརྗོད་བྱར་མ་དེས་ཤིང་སྤྱིར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དེ་གསུམ་གང་རུང་དུ་དོགས་པའི་གང་ཟག་གིས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི་ཁ་ན་ར་མཆོད་བརྗོད་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱུན་གྱི་བསྟན་བཅོས་བརྒྱམས་ན། ཆོས་རབ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་བསྒོམ་པའི་ཕྱིར་གཞི་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱར་བྱེད་དམ། སྤང་བྱའི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་གཉེན་པོ་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱར་བྱེད་དམ། ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱར་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་དང་རྒྱོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིར་བ་དབྱེ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་གཞུང་འདིས་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་པོ་རྩད་ཅམ་ཡང་བརྗོད་བྱར་མི་བྱེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་གཉེན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཁོང་དུ་ཆུད་མི་ནུས་པར་ཐལ་ལོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་གཞི་བཅས་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱར་བྱེད་དམ། གཞི་མེད་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱར་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཆོས་མངོན་པ་དང་རྒྱོས་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞི་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་བསྟན་བཅོས་འདི་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྟན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་བསྟན་བཅོས་འདིས་

ཐར་པ་དོན་གཉིར་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དོན་ཚ་ཚོམ་ཡང་མ་བསྟན་པས་བསྟན་བཅོས་བསྒམས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་རྩོད་པ་ལ།

བཞི་པ་ལན་ལ་དངོས་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་མདོ་ལ་དབྱུད་པའོ། །ཀདང་པོ་ནི་སྐྱོན་མེད་དེ། རྒྱུན་གྱི་བསྟན་བཅོས་འདིས་གཞི་དང་ལམ་དང་རྣམ་པ་གསུམ་ཀ་བརྗོད་བྱར་བྱས་པའི་ཕྱིར་གོང་གི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །

ལམ་ཤེས་ཀྱི་མདོ་ལ་དཔྱད་པ།

གཉིས་པ་ནི། མདོ་ལས་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྟེན་པར་བྱ་ཞིང་ལམ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་ཞིང་དེ་དག་གི་ལམ་ཀྱི་བྱ་བ་ཡང་བྱེད་ལ་ཞེས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་བསྟན། སྟོན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མ་བྱས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་མ་བྱས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་མ་སྦྱངས་པར་དེ་དག་གི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་སུམ་དུ་ནི་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

མི་བྱའོ་ཞེས་པས་ཐབས་ཀྱིཆ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་དོན་ལ། ཤེས་བསྟེད་ཀྱི་ལམ་དོས་བཟུང་བ། ཉན་རང་གི་སྡང་རྟེགས་རྫོགས་ཚུལ། རྫོགས་སྨིན་སྦྱངས་གསུམ་གྱི་ཚད། འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་དོས་བཟུང་བ་དང་བཞི་ལས།

དང་པོ་ཤེས་བསྟེད་ཀྱི་ལམ་དོས་བཟུང་བ།

མཁས་པ་ཁ་ཅིག་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཉན་རང་གི་ལམ་ནི་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཁོ་ནར་འདོད། ཤེས་ཚུལ་ཡང་མི་གཅིག་གིས་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་ཚུལ་ཀྱི་ཤེས་པར་འདོད། བསྟེད་བྱའི་ལམ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟེགས་རིགས་བྱང་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཁོ་ནར་འདོད། ཁ་ཅིག་ཤེས་བསྟེད་གཉིས་ཀ་བྱང་སེམས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཉན་རང་གི་རྟེགས་རིགས་ཁོ་ནར་འདོད་པ་ནི་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་ཐལ་ཆེར་དེ་ལྟར་ལགས་ཀྱང་། བྱང་སེམས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྒྲུན་དང་ཟག་ཟད་མཆེན་པའི་མདོན་ཤེས་སོགས་ལམ་ཤེས་ཡིན་པས་དེས་ཤེས་བྱ་ར་ང་རྒྱུད་ལས་གཞན་པའི་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཡང་ཤེས་པས་ན་ཤེས་བྱའི་ལམ་ལ་བྱང་སེམས་ར་ང་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་ཆུང་ཟད་འཐད་དཀའོ། །ར་ང་ལུགས་ནི། ཤེས་བསྟེད་གཉིས་ལས་བསྟེད་བྱའི་ལམ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་མདོན་རྟོགས་ཁོ་ནར་དེས་ཤིང་། ཤེས་བྱའི་ལམ་ལ་སྐབས་

གསུམ་པའི་ཐད་ཀྱི་མདོར། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བས་བལྟས་ནས་འདའོ། །ཞེས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་མཐོང་ནས་འདའ་བར་བྱ་བའི་ལམ་དུ་གསུངས་པས་འདི་འདྲ་བའི་ཤེས་བྱའི་ལམ་དང་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱན་དང་ཟག་ཟད་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་པའི་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་དེ་ཉན་ར་དང་དང་བྱང་སེམས་ཐ་རོལ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པའི་ལམ་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་ར་དང་རྒྱུད་ལ་ཉམས་སུ་ལེན་བའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ལམ་ནི་བསྒྲིད་བྱའི་ལམ་དང་དོན་གཅིག་ཡིན་པས། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཤེས་བྱའི་ལམ་ལ་ར་ཡང་རྒྱུད་ལ་ཉམས་སུ་ལེན་བའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། གཞན་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་གཞན་རིག་གི་ཚུལ་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཉན་རང་གི་སྒྲུབ་མཁྱེན་ཚོགས་ཚུལ་བཞི་པ།

དེ་ལ་སྤྲོན་ཀྱི་མཁས་པའི་བཞེད་སྲོལ་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། ཀུན་མཁྱེན་གོ་རམས་དང་མཁས་མཆོག་བྱ་སྟོན་སོགས་ནི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཀྱི་དུས་སུ་ཉན་རང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཀྱི་སྐབས་སུངས་པས་རྟོགས་པར་འདོད། གསེར་ཕྲེང་ལྟར་ན་རྟོགས་པ་ས་དང་པོ་དང་སྦྱངས་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

པ་སངས་རྒྱས་པར་རྫོགས་པར་འདོད་པ་དང་། ཡང་མཁས་པ་གཞན་དག་ནི་སེམས་ཙམ་ལུགས་ཀྱི་སྒང་ནས་རྟོགས་རྫོགས་ཚུལ་དང་། རང་རྒྱུད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒང་ནས་རྟོགས་རྫོགས་ཚུལ་སོ་སོར་མ་འདེས་འཛིན་ཀྱི་མདོག་ལྟར་རང་རང་གི་རྒྱུད་རྟེན་ལུང་རིགས་དང་བཅས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་ཡོད་ཀྱང་། རང་ལུགས་ནི། འཛམ་མགོན་མི་ཕམ་ཆོས་རྗེའི་དགོངས་པ་ལྟར་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ཀྱི་སྒང་བྱ་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་པ་ཀུན་ལམ་ཀྱི་དུས་སུ་ཉན་རང་གི་སྒང་ས་རྟོགས་དུས་མཉམ་དུ་རྫོགས་པར་འདོད་པར་སེམས་ཏེ། དེར་ཉོན་ཡིད་སྒང་ས་པའི་འགོག་བདེན་ཐོག་མར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་དབུ་མ་རྒྱན་འགྲེལ་ལས་ས་བརྒྱད་པའི་སྐབས་སུ་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་ལ་འབད་མེད་དུ་ཞུགས་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་དར་འཛིན་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཐུ་མོའང་ཟད་པས་ན་དེ་ཙམ་དུ་དག་ས་གསུམ་དུ་གཉིས་སྣང་གི་བག་ཆགས་སམ་ཤེས་སྒྲིབ་འབའ་ཞིག་སྤྲོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། ཚུལ་འདི་ཐལ་འགྱུར་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ནས་བྱུང་བ་ལྟར་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། བརྒལ་ལན་ཉིན་བྱེད་སྣང་བ་ལས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་ཤིང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྱོད་བ་ལ་སེམས་ཙམ་ནས་ཐལ་འགྱུར་བའི་བར་དུ་བཞེད་པ་ལ་ཁྱད་མེད་ཅིང་། བརྗོད་ཚུལ་ཐུ་མོ་རེ་མི་འདྲ་བ་ཡང་དོན་ཁྱད་མེད་པ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་ལམ་གྱི་གནད་ལ་

དགོངས་པ་གཅིག་ཅེས་བརྗོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བརྒྱད་པར་ཉོན་སྒྲིབ་རྣོ་གསལ་པར་སྤྱངས་པ་དེ་སེམས་ཙམ་པ་ནས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་བར་གྱི་ཤིང་ཏ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡིན་ཚུལ་འཛམ་མགོན་བླ་མས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སེམས་ཙམ་པ་དང་། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའོ། །དང་པོ་ཡོད་དེ། མདོར་རྒྱུན་ཏུ་ཞུགས་པ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ཤེས་པ་དང་སྤྱོད་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་སེམས་ཆེན་པོའི་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བཟོད་པའོ་ཞེས་པའི་བར་དུ་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐུགས་རྗེའི་ཤེས་རབ་ཆེ་བར་བསྟན་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགྲ་བཅོམ་པའི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུའི་ཤེས་པ་རྣམས་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱངས་པ་རྣམས་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ལ་ཞུགས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཙམ་ཉིད་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གི་ཤེས་པ་དང་སྤྱོད་བ་ནི་བཟོད་པ་དེ་ལས་ལྷག་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡོད་དེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། ཆོས་ལ་བཟོད་པ་དེའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲིན་པ་སྤྱངས་པ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་འདྲ་བས་བསོལ་བར་ཐྱུར་ཅིང་། འཕོར་བར་འཇུག་པ་དང་བྲལ་བས་ཆོ་ལ་དབང་བ་ལ་སོགས་པ་དབང་བཙུ་རབ་ཏུ་ཐོབ་པར་ཐྱུར་པ་ལ་སོགས་པ། ཞེས་དང་། གང་གི་ཕྱིར་ས་བརྒྱད་པའི་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁོ་ན་ཉིན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བ་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་འདྲ་ན་
ཡང་། ཐབས་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་མངོན་པར་སྤྱལ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་དང་བགྲོས་སུ་མཛོད་དེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གསུམ་པ་ཡོད་དེ། འཇུག་པ་ལས། ས་བརྒྱད་པ་ལྟ་མ་དེ་དག་རྣར་བཅས་ཉེ་
བར་ཞི་འགྱུར་ཞིང་། །ཉོན་མོངས་ཟད་ཅིང་ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་
ལས། འདི་ལམས་གསུམ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་སྤིད་པ་ཡིན་ཏེ།
འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ལ་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་སྤིད་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་སྒང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་ཀྱི་ལུང་
ཁྲངས་ས་བཅུ་པའི་མདོར་གསལ་པོ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་མང་གིས་དོགས་ནས་མ་
དྲངས་སོ། །དེ་ནི་འཇམ་མགོན་མི་ཕམ་ཐུབ་མའི་དགོངས་པ་གསལ་བྱེད་ཡིན་པས་
ཐོག་ལྟ་རྣམས་མགུ་བར་མཛོད་ཅིག། རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་རྟོགས་ཤིང་སྒངས་པ་རྣེས་
སུ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ནི་སྒངས་རྟོགས་རྣེས་སུ་འགྲོ་ལྟ་མ་མཚུངས་པའི་སྐྱོན་
ཀྱི་སོ་ན་གནས་སོ། །ཁོ་ན་རེ་ཐལ་རང་གཉིས་སྒང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་ཁྲད་པར་ཡོད་
པར་ཐལ། ཀུན་བཏུས་ལས། དེས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་
བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཅིག་ཅར་སྤོང་ངོ་། །ཅིག་ཅར་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་རང་རྒྱུད་པའི་སྒང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་བསྟན་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ལུང་དོན་དེ་ནི་སོ་སོའི་ངོ་སྐལ་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པ་ལ་ཐུ་

རགས་གཉིས་རེ་ཡོད་པས། ཐུ་བ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་དང་རགས་པ་ལ་ཉེན་སྒྲིབ་ཀྱི་མིང་གིས་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་པས་དགག་སྡ་ཡན་ཆད་ལའང་སྒྲིབ་པ་རགས་པའི་ཚ་ལ་ཉེན་སྒྲིབ་ཅེས་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཁོན་རེ་ཉན་རང་གི་སྒང་ས་རྣོགས་པ་དང་པོ་ནས་རྫོགས་དགོས་ཏེ། ཉི་ཁྲི་ལས། ཤྲཱི་པའི་བུ་གཉན་ཡང་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་བར་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་སྤྱོད་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། ཉི་སྣང་ལས། བཟོད་པ་དེ་ཡང་གང་ཞེན་སྤྲུག་བསྔལ་ལ་ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་སྤྱོད་ལམ་པས་ཉོན་སྒྲིབ་དང་གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤྱོད་བ་ལ་གཙོ་བོར་འབད་ན་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་སྤྲུག་བསྔལ་ཚོས་བཟོད་ཐོབ་པའི་ཚེ་ཉན་རང་གིས་གང་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་འཕོབ་པའི་ནུས་པ་དང་རྟོགས་པའི་བྱེད་པ་མ་ལུས་པ་འདུས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པའི་བྱེད་པར་གཞན་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་བྱེད་པ་མ་ལུས་པ་འདུས་པར་འགྱུར་ཀྱི་དེ་དག་གི་ཤེས་པ་དང་སྤྱོད་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དེའི་བཟོད་པ་ཡིན་ཀྱི་རྟོགས་པའི་ཚད་འདི་ཙམ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་སྤྱངས་རྟོགས་ས་དང་པོ་ནས་རྫོགས་ན་རྟོགས་པའི་ཚད་ནི་འདི་ཙམ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ལུང་དེ་རྗེ་ལྟར་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

འགྲེལ་མེམས་པར་ཀྱིས་ཤིག །

གསུམ་པ་རྗོགས་སྨིན་སྒྲུབ་སྐབས་ཀྱི་ཚོར།

སྨོན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚད་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་ནི། །སེམས་པ་འདུན་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་དང་། བྱང་སར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་ཀྱི་མཆོག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་སྨོན་པའི་ནུས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའོ། །

སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱས་པའི་ཚད་ནི། སློབ་ལམ་སྐབས་སུ་རང་གི་ཚེད་དུ་བྱའའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་མ་ཧོར་བར་སྟོན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་པའི་འཁོར་གྱི་ཐོག་མའི་རྒྱུད་ལ་སྤྱང་བྱ་མཐོང་སྤྱང་དངོས་སུ་སྤོང་བ་དང་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་སྐྱེ་རྩ་དུ་གྱུར་པ་ནི་སེམས་ཅན་སྨིན་པའི་ཚད་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། ཇི་ལྟར་རྨ་དང་ཟས་ལ་དེ་དག་གི །ཟག་དང་སྦྱུད་དུ་རྩང་བ་སྨིན་འདོད་ལྟར། །དེ་བཞིན་དུའ་འདིར་ཕྱོགས་གཅིག་ཁེ་བ་དང་། །ཡོངས་སུ་སྦྱུད་པ་སྨིན་པ་ཉིད་དུ་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞིང་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་ཚེད་ནི། རང་སྣང་ལ་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་དག་པ་རབ་འབྱམས་འབའ་ཞིག་ཏུ་འཆར་བའི་ཞིང་དག་སྨིན་ཀྱི་ནུས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའོ། །མ་དག་སྣང་བདུན་མན་ཆད་དུ་ཞིང་དག་སྨིན་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཆ་མཐུན་ཙམ་དང་། དག་ས་གསུམ་ལ་ཞིང་དག་སྨིན་ཀྱི་ཉམས་ལེན་མཚན་ཉིད་པ་དང་། ཞིང་དག་སྨིན་ཀྱི་ནུས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནའོ། །

བཞི་པའི་ཁྱིར་བསྟན་ཚངས་དགའ་མཐའ་དོས་བཅུང་བ།

སྨིན་ཉན་རང་གི་ཚོར་འདུ་བཀག་པའི་འགོག་པ་དང་། རང་དོན་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པར་ལྷུང་བའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཙམ་ཀྱི་འགོག་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ས་དྲུག་པ་ནས་ཤེས་རབ་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འགོག་པ་སྟེ་གསུམ་ལས། འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་ནི་ཕྱི་མ་ལ་བྱ་སྟེ། དག་སར་ཆོས་གསུམ་མ་རྫོགས་པར་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་པའི་འགོག་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇུག་འགྲེལ་ལྟར་འཕགས་ལུང་ལས། འགོག་པ་ཞེས་པ་ཆོགས་བདུན་འགོར་བཅས་བཀག་པའི་ཉན་རང་གི་ལྷུར་མིན་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྨོས་བྱ་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ལ་ཟེར་ཞེས་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་དབུས་མཐའ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་མཐའ། །མཚན་མ་མེད་དང་དོན་དམ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རྣམ་གྲངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོན་ཀྱང་འདི་སྤྱིར་ཉན་ར་དང་གིས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་ལ་གོ་བར་མི་རྟོང་སྟེ། འདིར་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོན་གྱི་སྟོང་ཉིད་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་མཐའ་སོགས་དོན་གཅིག་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་བའི་ཡང་དག་མཐའ་ནི་དབུ་མ་པས་ཚོགས་སྦྱིར་སྐབས་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་དང་། ས་བཅུའི་མཉམ་གཞག་སྐབས་མདོར་སྡུམ་རྟོགས་ཤིང་། དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཡང་དག་མཐའ་མདོར་དུ་བྱས་པའི་ཚད་དུ་མི་འཛོག་སྟེ། དག་ས་བས་སྤྱིའ་པ་སྟོང་བའི་ཆེད་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཆོས་གསུམ་རྟོགས་པར་མ་བྱས་པར་ཡང་དག་མཐའ་མདོར་དུ་བྱས་པའི་ཚད་རྫོགས་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། དག་སར་སྤྱིའ་པ་སྟོང་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་མེད་པར་འགོག་པའི་དབྱིངས་ལས་མི་ལྡང་བར་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཆོས་གསུམ་རྟོགས་པའི་ཚེ་སྟོང་བས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དོན་འབད་མེད་དུ་མི་འབྱུང་བས་དེ་སྲིད་དུ་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་རྒྱུན་ཆད་པ་འགྱུར་བའོ། །དེའི་དོན་འཕགས་པས་རེག་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་རྒྱུན་ཆད་པས་དགོངས་པ་ཅན་ཀྱི་སྐྱང་འདས་སུ་གསུངས། རྟོགས་སྤྲིན་སྤྱངས་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་ནས་ཡང་དག་མཐའ་ལ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ

གཞན་དོན་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བས། ཐུགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མི་མངའ་བའི་མ་འདྲེས་པར་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་ཡིན་ནོ། །

ཀར་སྐྱང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོས་འཕྲེལ་བཤད་པ།

བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོས་འབྲེལ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལམ། རྒྱས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན། དེ་ལ་འཕགས་པས་ནི་བསྟན་བཅོས་བརྒྱམས་པའི་དགོས་པ་དང་སྦྱར་ནས་བཤད་པ་མ་གཏོགས་དགོས་སོགས་ཚོས་བཞི་བསྟན་པའི་གསལ་ཁ་མ་གསུངས། སློབ་དཔོན་ཀྱིས་ཀང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བརྗོད་བྱ། བར་པ་བཞིས་ཉིད་དགོས། མཐའ་མ་གཉིས་ཀྱིས་དགོས་པ། འབྲེལ་བ་ཤུགས་ལས་བསྟན་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ཡང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལམ། །སྨོན་པས་འདི་ལས་བཤད་པ་གང་། །ཞེས་པས་བརྗོད་བྱ་དངོས་པོ་བརྒྱད་བསྟན། གཞན་ཀྱིས་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་པས་བརྗོད་བྱའི་ཁྱད་པར་དངོས་པོ་བརྒྱད་པོ་དྲྭ་རོལ་པ་དང་ཉན་རང་སོགས་ཀྱིས་མྱོང་བར་བསྟན། དེ་ནི་མདོའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་ལམ་ཀྱི་ངོར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་བརྒྱད་ཁོ་ན་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མིན་ན་དངོས་པོ་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་ཉན་རང་གིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བས་ཁྱབ་ཅེས་ཐས་ལེན་དགོས། དེ་ལྟར་ན་གཞི་ཤེས་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་མེད་པར་ཐལ་འོ། །

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

འདོད་ན་སྟོབས་མ་བས་རྒའི་ལམ་དང་ནི། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེས་ན་མངོན་རྟོགས་རྒྱས་རྒྱུན་གྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཁྱེན་གསུམ་དང་། ཤུགས་བསྟན་དུ་གྱུར་པའི་མཁྱེན་གསུམ་ལ་ཁྱད་པར་ཕྱེ་དགོས་ཏེ། སྐབས་འདིར་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཁྱེན་གསུམ་གང་རྟང་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤུགས་བསྟན་གྱི་མཁྱེན་གསུམ་གང་རྟང་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་སམ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་གཞི་ཤེས་དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཕྱི་སྟེམ་འཆད་པར་ཁ་ཅིག་གཞི་ཤེས་ཡིན་ན་ཉན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གཞི་ཤེས་དེ་ཐེག་ཆེན་ཐེག་དམན་ཐུན་མོང་གི་མཁྱེན་པར་སྨྲོས་བཞག་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། འགྲེལ་ཆུང་ལས། ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ལ་གོམས་པར་མ་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོས་པས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་ཙམ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པས་ཀྱིས་མ་མྱངས་པ་དེ་ཞེས་པའི་དོན་འཁྲུག་བཞག་ཀྱིས་མ་འབགས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱེལ། ཁོ་བོས་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཁྱེན་གསུམ་དེ་གཞན་གྱིས་མྱོང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་འདོད་དེ། དཔལ་སྤུལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཤེར་ཕྱིན་སྟོམ་རིམ་ལས། འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་གཞི་

ཤེས་ནི་མདོ་རང་གཞུང་དུ་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་གཉེན་པོའི་གཞི་ཤེས་དངོས་སུ་བསྟན་པས་མཐའ་གང་རུང་ལྟུང་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལས་ཉན་རང་གི་རྟོགས་རིགས་དངོས་སུ་ཟད་པ་མེད་པས་ན་གཞན་ཀྱིས་མྱོང་བ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བཤད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཚེས་སྤྱོད་བཅུའི་བདག་ཉིད་ཀྱི། །མདོ་དོན་དྲན་པ་ལ་བཞག་ནས། །བློ་དང་ལྡན་པས་མཐོང་འབྱུར་ཕྱིར། །ཞེས་པས་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཉིང་དགོས་ས་བཅུ་བགྱིད་ནས་མཐར་ཐུག་གི་ཉིང་དགོས་ཚེས་སྐུ་མངོན་སུམ་མཐོང་བར་བསྟན། སྐབས་འདིར་ཚེས་སྤྱོད་བཅུ་ལ། དབུས་མཐའ་ནས་བཤད་པའི་ཡི་གེ་འབྲི་མཚོད་སོགས་བཅུ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་སོགས་རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚེས་བཅུ་དང་། ཡན་ལག་བདུན་གྱི་སྟེང་སྐྱབས་འགྲོ་དང་སྡིག་འཇུག་གི་སེམས་བཅས་བཅུ་དང་། ཕར་ཕྱིན་བཅུ་བཅས་བཅུ་ཚོན་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། མ་ཁས་དབང་ཁ་ཅིག་རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚེས་བཅུ་ལ་བཞེད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ཕར་ཕྱིན་བཅུ་ལ་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་རང་ལུགས་ནི་ཕར་ཕྱིན་བཅུ་ལ་བཞེད་པར་སྣང་སྟེ། མཚན་འགྲེལ་ལ་བྱ་རྟོག །སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཚེས་སྐྱབ་པའི་སྤྱོད་པ་ཕར་ཕྱིན་བཅུའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་མདོའི་དོན་ཤེས་བཞིན་དང་བཅས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེས་པ་མི་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་ལ་བཞག་ནས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལམ། །

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ཞེས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་ལམ་ཕར་ཕྱིན་བརྒྱ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་དེ་ཚོར་སྣོང་བརྒྱ་ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱི། མདོ་དོན་དྲན་པ་ལ་བཞག་ནས། །ཞེས་པའི་མདོ་དོན་ནམ་མདོའི་བསྟན་བྱའི་ལམ་དང་འབྲེལ་དགོས་པས་སོ། །བདེ་བླག་ཏུ་ནི་རྟོགས་པ་ཞེས། །བྱ་བ་རྩོམ་པའི་དགོས་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་དགོས་པ་བསྟན། འབྲེལ་བ་ནི་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཉིང་དགོས་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པ་དེ་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་མདོ་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ལ་རག་ལས། དེ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡོད་པ་ལས་བྱང་བས་དགོས་པ་བརྗོད་བྱ་དང་འབྲེལ། བརྗོད་བྱ་འདི་བསྟན་བཅོས་ལ་རག་ལས། བསྟན་བཅོས་འདི་རྩོམ་པ་པོ་ལ་རག་ལས་པས་ཀྱི་མ་ཀྱི་མ་རྣམས་སྦྱ་མ་སྦྱ་མ་ལ་རག་ལས་པས་འབྲེལ་བར་གྱུར་པོ། །

དགོས་འབྲེལ་ངག་ལ་ཡོད་པའི་དགོས་སོགས་ཚོས་བཞི་ནི། བསྟན་བཅོས་ལུས་ལ་ཡོད་པའི་དགོས་སོགས་ཚོས་བཞི་པོ་དེ། དགོས་འབྲེལ་ངག་ལ་ཡོད་པའི་བརྗོད་བྱ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་བཅོས་ལུས་ལ་ཡོད་པའི་དགོས་སོགས་ཚོས་བཞིའི་རྟོགས་པ་དགོས་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོས་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ཉིང་དགོས། དེ་རྣམས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྦྱ་མ་སྦྱ་མ་ལ་རག་ལས་པ་ནི་འབྲེལ་བའོ། །

ངག་ཙམ་ལ་ཡོད་པའི་དགོས་སོགས་ཚོས་བཞི་ནི། ངག་དོན་

མཐུན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་བྱམ་པར་ཆུ་འོན་ཅིག་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ལ། བྱམ་པར་ཆུ་འོན་པ་བརྗོད་བྱ། ངག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གོ་བ་དགོས་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐོམ་པ་མེལ་བ་ཉིད་དགོས། དེ་རྣམས་སྤྱི་འབྲེལ་པ་ནི་འབྲེལ་བའོ། །

གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་བཤད་པ།

བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་བཤད་པ་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ནི། ཁངོས་པོ་བརྒྱུད་ཀྱིས་ཡང་དག་བཤད། རྟེན་གསུངས་པའི་དོན་ལ། སློབ་དཔོན་ཤཱནྟི་པས་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚོགས་སྡུད་གཉིས་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་ཤེར་ཕྱིན་ཏེ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། ས་བཅུའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་པ་བཅུའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་ཤེར་ཕྱིན་དངོས་སུ་བཞེད་ལ། འབྲེ་ཆེན་པོ་དང་། གསེར་ཕྲེང་གཉིས་ཀྱང་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་དངོས་གནས་པར་བཞེད། མཁས་དབང་ཐལ་ཆེར་ནི་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུབ་ལྟ་བུ་དངོས་ཡིན་ལ། དེ་འཕོབ་པ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཚོག་དང་དག་གི་ཚོགས་ཀྱི་གཞུང་དང་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཀྱི་ལམ་ལ་ཡང་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཅུགས་པའོ། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་ཀྱང་། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་གཉིས་མེད། ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །བསླུབ་བྱའི་དོན་དེ་དང་ལྡན་པས། །གཞུང་ལམ་དག་ལ་དེ་སྨྲས་བསྟན། །ཞེས་པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ཏོ་ན་ཤེར་ཕྱིན་མཚན་ཉིད་པར་བཞེད།

རང་ལུགས་ནི་དཔལ་སྤུལ་སྤྱིའི་ཚས་གསུངས་པའི་མཚན་ཉིད་གོ་བདེ་བར་འཛོག་ན། སྤྱོས་བྱལ་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡུད་པ་ལས། ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་བྱུར་ལ། །དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་སྟོང་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། གང་ཚེ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་དང་དཀར་ནག་ཚོས། །ཤེས་རབ་རྣམ་པར་བཤིག་ནས་རྟུལ་ཙམ་མི་དམིགས་ཚེ། །འཇིག་རྟེན་དག་ན་ཤེས་རབ་ཀ་རོལ་ཕྱིན་བྱངས་འགྱོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྟྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱིས་དབྱེ་ན། གཞུང་ཤེར་ཕྱིན། གཞི་ཤེར་ཕྱིན། ལམ་ཤེར་ཕྱིན། འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་བཞི་ལས། མཚན་ཉིད་པ་ནི་ཕྱི་མ་གཉིས་ཏོ་ནའོ། །གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་བརྗོད་བྱའི་གཅོོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་གཞུང་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་བཀའ་བསྟན་གཉིས། མཐའ་བཞི་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་གནས་ལུགས་

གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་དོན་གཅིག།
སྤྲོས་བྲལ་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་གང་ཞིག་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་
སུ་ཕྱིན་བྱེད་གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། དེ་ཡང་མི་ཕམ་ཚོས་རྗེའི་སྡུད་འགྲེལ་
ལས། ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ཆུ་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཡིན་པས་ཚུལ་
དེས་མཐར་ཐུག་ཐེག་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་སོགས་གནད་མང་པོ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་
སོ་ཞེས་པའི་དགོངས་པའོ། །དབྱེ་ན་ཐེག་ཆེན་ས་བཅུའི་མཉམ་བཞག་གི་ངོ་བོར་
གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་བཅུ། མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་སུ་ཕྱིན་ཟིན་ཀྱི་མཁྱེན་པ་བཞི་
པའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་རྣམ་མཁྱེན་དོན་གཅིག། འོ་ན་གོང་དུ་ཕྱོགས་གླང་དང་
རྒྱན་སྣང་གཉིས་ཤེས་ཤེར་ཕྱིན་མཚན་ཉིད་པ་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ཁོ་ན་ལ་འདོད་པ་
མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་གཅོ་ཐལ་ལ་དགོངས་པ་ཙམ་སྟེ། བརྒྱད་སྟོང་དོན་
བསྡུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས། འདིས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྒྲིའི་དོན་
རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་གཅོ་བོ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །
ཐལ་པ་ནི་གཞུང་དང་ལམ་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་
ལུགས་མི་ཐལ་བ་མི་ཡིན་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཐལ་བ་ཡིན་ཀྱང་
ཤེར་ཕྱིན་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པར་མི་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་སློབ་ལམ་ན་ཤེར་
ཕྱིན་མཚན་ཉིད་པ་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། སློབ་ལམ་ཀྱི་སྐྱེས་སོགས་ལྟ་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སར་མི་འགྱོ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཕར་ཕྱིན་བཅུ་མི་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་དུམ་ཡོད་དེ། ཤེར་ཕྱིན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། སྟུང་པ་ལས། རྒྱལ་བ་འདས་དང་མ་བྱོན་ཕྱོགས་བཅུར་གང་བ་ཞུགས་པ། ཀུན་ལམ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་འདི་ཡིན་གཞན་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དམྱས་ལོང་དམིགས་བུ་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྱིག་རྣམས། །ལམ་ཡང་མི་ཤེས་གྱོང་ཁྱེར་འཇུག་པར་གཏ་ལ་ནུས། །དེ་བཞིན་ཤེས་རབ་མེད་ན་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ལྟ་ཡིས། །དམིགས་བུ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་རེག་པར་ནུས་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་འཆི་མེད་དམ་པ་དེ་ལས་གཞན་མེད་འཕོ་བ། །དེ་ཕྱིར་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཅེས་བྱ། །ཞེས་པའི་ཐད་དུ་མི་ཕམ་ཚོས་རྗེའི་མདོ་སྡུད་པའི་འགྲེལ་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག་ནམ་ཡང་ཉམས་པ་མེད་པས་འཆི་བ་མེད་པ་དང་དམ་པ་དེ་ལས་གཞན་མེད་པ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་བློ་ན་མེད་པའི་བདག་ཉིད་འཕོ་བར་བྱེད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཞེས་དང་། ཐེག་བསྡུས་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་ནས་མི་གནས་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་སྟོན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་དག་གི་ར་བ་ལས་འདའ་བར་

འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པའི་ཐུབ་པ་ལྟུས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། བརྗོད་བྱ་དངོས་པོ་བརྒྱད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། འཁོར་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཡན་ལག་དུ་མ་ཚོགས་པ་ཅི། ཚོགས་དང་ལུས་དང་འདུས་པ་ནི། །རྣམ་གྲངས་དག་སྟེ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རིགས་ཕིགས་ཀྱི་འགྲེལ་པར། རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་ལུས་ནི་གཉིས་ཏེ་སྐྱེ་དང་དོན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར། ཚོགས་སུ་བཅད་པ་བཅོ་ལྔ་པོ་དེ་ནི་རྟོང་བྱེད་ཀྱི་ལུས་དང་། དངོས་པོ་བརྒྱད་དང་དོན་བདུན་ཅུ་ནི་བརྟོད་བྱའི་ལུས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་དང་། བསགས་པ་དང་། ཡན་ལག་ལ་ཁྱབ་པ་དང་། དེའི་རྟེན་བྱེད་པས་ན་ལུས་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བརྟོད་བྱ་དངོས་པོ་བརྒྱད་ཚན་པ་ལ། གཞན་དོན་བསྡུས་ཏེ་ཡང་པ་དང་། སྐབས་དོན་སོ་སོར་ཡང་པའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག། གྲངས་ངེས། གོ་རིམས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཁས་པའི་གཞུང་ལ་འགལ་འདུན་མི་འགྲོ་བ་དང་བློ་ངོར་འཆར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྤྱིར་རྟོགས་རིགས་ཡར་ལྡན་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་གསུམ་དང་། བྱེ་བྲག་མདོའི་དངོས་བསྟན་དུ་གྱུར་པའི་མཚན་གསུམ་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

དང་། ཁྱད་པར་རྟེན་འེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཁྱེན་གསུམ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་སྟེ་འཆད་པ་ལ།

དང་པོ། མཁྱེན་གསུམ་སྨྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་རིམ་བཞིན། ཤེས་བྱའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་འོག་ནས་འཆད་པའི་རྟེན་འེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་དོན་གཅིག དབྱེ་བའང་འདི་བཞིན་ནོ། །ས་མཚམས་ས་ངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད། ལམ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས། རང་རྒྱལ་བྱང་སེམས་གསུམ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་གསུམ་མོ། །ས་མཚམས། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་མཐའ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད། གཞིའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་། གཉེན་པོའི་གཞི་ཤེས་གཉིས། ས་མཚམས་སྨྱིར་གཞི་ཤེས་འཕགས་པ་མཐའ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད། དེ་ལྟར་ན་འོག་ནས་འཆད་པའི་རྟེན་འེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མངོན་བསྟན་གྱི་ལུང་རྣམས་རྣམ་གཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྟེན་ཚམ་དུ་འགྱེལ་བ་གསོས་སོ། །དེ་ནི་རྟོགས་རིགས་ཡར་ལྡན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཁྱེན་གསུམ་

ཡིན་ལ། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་མཁྱེན་གསུམ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་མདོའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཁྱེན་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཏེ། གཞན་ཀྱིས་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མདོའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་དོན་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚུལ་དུ་བསྟན་པའི་ཆ་ལ་གོ་དགོས། དེས་ན་རྣམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་མཁྱེན་པ་མདོའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཐོག་བྱེད་རྒྱུའི་རྣམ་མཁྱེན་དང་། འཕོག་བྱ་འབྲས་བུའི་རྣམ་མཁྱེན་གཉིས་སོ། ཅི་ཡིན་ན་སྤྱིར་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་བོ། །ཡམ་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་མཁྱེན་པ་མདོའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་ཡང་ཐེག་ཆེན་སྤྱོད་ལམ་གྱི་ཚད་མི་སྤྱོད་ལམ་གྱི་ཚ་གཉིས་ཡོད་པ་རྟོགས་སྤྱའོ། །གཞི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་མཁྱེན་པ་མདོའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་གཉེན་པོའི་གཞི་ཤེས་དོན་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་བོད་སྤྱལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཤེར་འགྲེལ་ལས། ལུས་རྣམ་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

གཞན་སྐབས། ཇི་ལྟར་རྣམ་པ་སྟོན་མེད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཐབས་ལེས་ཁྱད་པར་ཅན་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་རྣམ་མཁྱེན་དང་། ལམ་མཚན་མེད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཐབས་ལེས་ཁྱད་པར་ཅན་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ལམ་ལེས་དང་། གཞི་བདག་མེད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཐབས་ལེས་ཁྱད་པར་ཅན་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་གཞི་ལེས་དང་། གཞི་ལེས་ཚམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟུར་དང་པོས་ཀྱང་མཚོན་པས་སྐབས་ལན་ཕྱེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།། །།

གསུམ་པ་ཁྱད་པར་རྣེན་དེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཁྱེན་གསུམ་ལ། ལེས་བྱའི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་རྣེན་དེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་རྣམ་མཁྱེན་དོན་གཅིག ཡུལ་ཀྱི་སྟོང་ནས་དབྱེ་ན་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་དང་། ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གཉིས། བསྟན་ཚུལ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དོན་བདུན་རྟུ་མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་དང་། ལེས་བྱའི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཐུབ་པའི་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད།། ཅེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་རྣམ་པ་གང་དག་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ལམ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལེས་ཁྱད་པར་ཅན་

གྱིས་ཟིན་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཆེན་པ་རྣེན་དེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་བྱང་སེམས་སློབ་ལམ་གྱི་ཚར་གྱུར་པའི་ལམ་ཤེས་དོན་གཅིག ཇི་ནི་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སོགས་ནས་དེ་དག་གིས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མདོན་སུམ་དུ་མི་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་ཁས་རྣམས་ཀྱི། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི་དེ་འདྲར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །

གཞི་བདག་མེད་མཉེན་པའི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཉེན་པ་གང་ཞིག་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་མ་ཟིན་པ་རྣེན་དེས་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས། འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་རྣམས་དོན་གཅིག། དབྱེ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་གཞི་ཤེས་གཉིས་ཏེ། མདོར་རབ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་གི་ཆོས་རྣམས་ཇི་སྙེད་པ་དེ་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་ཀྱི། ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་མཐོང་བའི་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ལམ། ཇི་འདྲ་ཀུན་ཤེས་ཉིད་དུ་འདོད། ཅེས་པའི་དགོངས་པའོ། ཤེའི་ཕྱིར་རྟེན་ངེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཁྱེན་གསུམ་ནི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པ་ཁོ་ནའོ། ཇི་ནི་ཙ་བུའི་སྒྲིའོ་ནོན་ཀྱི་དགོངས་པར་ཡང་ཉེའོ། །

མཁྱེན་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་པ་བསྡུས་ཏེ་སྒོམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམ་རྟོགས་སྒོར་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། སྒོར་བ་ཉི་ཀུ། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར།

སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒོམ་བྱང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་མཁྱེན་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་པ་སྒོམ་པས་རབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་རྣ་སྒོར་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་སོ་སྐྱེའི་རྣ་སྒོར་བཞི་དང་འཕགས་པའི་རྣ་སྒོར་གསུམ་མོ། །ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་དོད་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར།

མཁྱེན་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་པམཐར་ཚགས་སུ་སྒོམ་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ཀྱིར་སྒོམ་པས་ཤེ་བའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཀྱིས་པའི་སྒོར་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ནབཅུ་གསུམ། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་སྟེ་ལོགས་བར།

མཁྱེན་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་སྒོམ་ནུས་པའི་ནུས་པ་མཐར་ཐུག་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་སྐད་ཅིག་མའི་

སྨྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཞི། ས་མཚམས་རྒྱུན་མཐའ་ཁོ་ནར་ཡོད།

སྨྱོར་བཞི་སྨོན་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་སྐུ་གསུམ་མམ་བཞི། ས་མཚམས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཁོ་ནར་ཡོད།། མདོན་རྟོགས་བརྒྱད་དུ་བགྲང་ཚོ་མཉེན་གསུམ་དང་སྨྱོར་བཞི་སྟེང་དུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དང་བཅས་བརྒྱད། དངོས་པོ་བརྒྱད་དུ་བགྲང་ཚོ་མཉེན་གསུམ་དང་སྨྱོར་བཞིའི་སྟེང་དུ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་བསྡུ་ཕྱུ་ཡིན་པས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དང་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་ལ་ཁྱབ་ཅེ་ཆུང་ཡོད། དེ་དག་རྒྱས་པར་སོ་སོའི་སྐབས་སུ་འཆད་དོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཡུམ་གྱི་མདོའི་བརྡོད་བྱ་ལ་དངོས་པོ་བརྒྱད་དུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ལ་མཉེན་པ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས། ཉམས་སུ་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ལ་སྨྱོར་བ་བཞིར་གྲངས་ངེས། དེའི་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུར་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སྨྱིར་རྒྱུ་འབྲས་དོན་གྱི་གོ་རིམ་དང་། བཤད་པའི་གོ་རིམ། མདོན་རྟོགས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་གོ་རིམ་སོགས་ཡོད་པ་ལས། མཉེན་གསུམ་གྱི་ཐོག་མར་རྣམ་མཉེན་བསྟན་པ་ནི་བཤད་པའི་གོ་རིམ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་ལ་སྨྱོ་བ་སྐྱེས་ནས་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཚོང་པས་ལེས་མང་མཐོང་ནས་ཚོང་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །མཉེན་གསུམ་དང་སྨྱོར་བཞི་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ཡང་བཤད་པའི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་དོན་གྱི་གོ་རིམ་ལྟར་ན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྟོན་དུ་སྤྲོར་བཞི་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྤྲོར་བཞི་དང་ཚོས་སྐུ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་དོན་གྱི་གོ་རིམ་ཡིན་ཏེ། སྤྲོར་བཞི་སྒོམ་པའི་རྗེས་སུ་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སྐབས་དོན་གོསོར་བཤད་པ་ལ། དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན་པ་ཤཱཀྱ་

རྣམ་མཁྱེན་མཆོག་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་བཅུ་བཤད་པ་ལ། གྲངས་དེས། གོ་རིམ། མཚོན་ཚུལ། སོ་སོའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱིར་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་བསམ་སྤྲོར་གཉིས་སུ་གྲངས་དེས། བྱེ་བྲག་བསམ་པ་ལ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་སེམས་བསྒེད་པར་དེས་པ་དང་། སྤྲོར་བ་ལག་ལེན་ལའང་ཐོས་བསམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སེམས་བསྒེད་དག་བྱེད་ཀྱི་གདམས་དག་ནོད་པ་དང་། སྒོམ་བྱང་གི་སྤྲོར་བའི་མ་མཐའི་ས་མཚམས་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྤྲོར་བ་དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་། སྒོམ་བྱང་གི་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྟེན་ཚོས་སྒྲུབ་པ་བཅུ་གསུམ་གྱི་རྟེན་རིགས་དང་། སྒྲུབ་པ་སྤྱིའི་སྒོ་འདོགས་གཅོད་པའི་གཞི་དང་བསྒྲུབ་བྱ་མཐར་ཐུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དམིགས་པ་དང་ཚེད་དུ་བྱ་བའོ། །

སྤྱིར་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གོ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པ་བཞིར་དེས་སོ། །དེས་

ན་རྣམ་མཁྱེན་མཆོག་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བསམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཅིག་དང་། སྒོར་བ་ལགཱ་ལེན་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དགུ་དང་བཅས་བསྒོར་ངེས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་བསྟན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་ཏུ་གདམས་ངག་བསྟན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚད་དུ་བྱ་བ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་གདམས་ངག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་ཏུ་དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་བསྟན་ཏེ། གདམས་ངག་གི་འབྲས་བུ་སྒོམ་བྱང་གི་ཤེས་རབ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་ཏུ་རིགས་བསྟན་ཏེ། བརྟེན་ཚོས་སྒོར་ལམ་སོགས་གང་ལ་བརྟེན་པའི་གཞི་དེ་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་ཏུ་དམིགས་པ་བསྟན་ཏེ། སྒོར་ལམ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོར་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འབྱེད་བྱེད་དམིགས་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒོ་འདོགས་གཅད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་ཏུ་ཚེད་དུ་བྱ་བ་བསྟན་ཏེ། དམིགས་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་སྒོ་འདོགས་གཅོད་པའི་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་མཐར་ཕྱག་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་ཏུ་སྐྱབ་པ་བཞི་བསྟན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་ཚེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་ཇི་ལྟར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ཚུལ་དེ་སྐྱབ་པ་བཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྒོར་རྣམ་མཁྱེན་མཆོག་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུས་རྣམ་མཁྱེན་མཆོག་ཚུལ་ལ་རྒྱུས་འབྲས་བུའི་ཚུལ་དུ་མཆོག་ཚུལ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཚོན་ཚུལ་དང་། ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་མཚོན་ཚུལ་བཅས་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་དེ་གསུམ་གའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་མ་འགྲིགས་པ་མེད་དེ། ཚེད་དུ་བྱ་བ་མ་གཏོགས་པའི་མཚོན་བྱེད་ཐལ་ཆེ་བ་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཚོན་ཚུལ་དང་པོ་ལྟར་དུ་མཚོན་ཀྱང་རུང་། ཚེད་དུ་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཚོན། འོན་ཀྱང་འདིར་ཡུལ་གྱིས་གཙོ་བོ་ཆོས་བཅུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་མཁྱེན་པ་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་མཚོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཚོན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་སྣང་ལས། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མ་ལུས་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ལ་བལྟོས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་བཅུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་ན་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་དགོས་པས་ཁྱབ་པ་ནི་ཚེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ལ་རྣམ་མཁྱེན་ལས་གཞན་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །བཞི་པ་སོ་སོའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།

༢། སེམས་བསྐྱེད།

ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་ནི། མདོ་སྡུད་པར། དགའ་དང་གུས་དང་དད་པའི་མཚོག་ནི་ཉིར་བཞག་སྟེ། །སོགས་ཚོགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་

ཏེ། དེ་ཡང་མདོ་བསྡུན་སྡུར་ཚུལ་ལས། དགའ་དང་གུས་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ་དགའ་བ་དྲང་བ། གུས་པ་འདོད་པ། དད་པ་ཡིད་ཆེས་གསུམ་ཀྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པ་དང་། འགྲོ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་དོན་ཁྱེར་དུ་ཕྱེར་བའི་སྐོ་ནས་ཞུགས་པ་སྙིང་རྗེ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གཞན་དོན་ལ་དམིགས་པ་སྟེ་ཟུར་གཉིས་ཚང་བའི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་བསྟན་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་དེ་སྐྱེ་བའི་གེགས་སྤྲིན་པ་དང་ཉོན་མོངས་བསལ་ནས་ཞེས་པས་ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་དེའི་གེགས་དང་བྲལ་ཞིང་གོགས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སྐོ་ནས་ས་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པར་འཛོག་པ་ཡིན་པས་གཞན་ཀུན་ཀྱང་དོན་གྱིས་འདིར་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེན་དུ་གཉེར་བྱ་གཞན་དོན་དང་ཚེད་དུ་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་གཉིས་པོ་དེ་གང་གིས་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་རག་ལས་པས། དཔའ་བོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལམ་ལྟར་ས་མཚམས་ཉེར་གཉིས་སུ་གང་ལ་སྦྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་མཉན་པར་ཀྱིས་ཞེས་པས་བསྟན་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ནི་སྐབས་འདིར་བསྟན་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡོད་པ་གསལ་པོར་བསྟན་ཅིང་། དབུ་མ་རྒྱན་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཉིད་ནི། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཚན་ཉིད་པ་རྣོགས་པའི་གང་ཟག་ལ་ནམ་ཡང་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

འབྲལ་མི་ཤེས་སུ་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པས། ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཀློག་ཀ་འཇུག་པའི་སྐབས་མེད་དོ། །བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་བསྟན་ཚུལ་ནི། རྣ་བར། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། རྡོང་དགའ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། ཅེས་གསུངས། དེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཞེས་པས་ཐེག་ཆེན་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚོན་བྱེད་བསྟན། གཞན་དོན་ཕྱིར། ཡང་དགའ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་ཅེས་པས། ཐེག་ཆེན་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་འཕོབ་འདོད་ཀྱི་མཁྱེན་པའོ། །དེ་ན་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་འཕོབ་བྱ་བྱང་ཆུབ་ནི་གང་། དམིགས་ཡུལ་གཞན་དོན་ནི་གང་ཞེན། དེ་དང་དེ་ནི་མདོ་བཞིན་དུ། །བསྡུས་དང་རྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད། །ཅེས་ཟཁད་མ་ཐག་པའི་ཚེས་རབ་ཀྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་བྱང་ཆུབ་དེ་དང་། སྐྱེ་རྗེས་གཞན་དོན་དེ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་མདོ་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྡུས་པ་དང་། མཚན་གཞི་དཔེའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བརྗོད་དེ། ཇི་ལྟར་བརྗོད་ན། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བརྗོད་པ་ནི། ཤཱ་རི་འི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱུར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ་ཞེས་པས་འཕོབ་བྱ་བྱང་ཆུབ་

དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་གཟུངས་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སེམས་ཅན་གང་དག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཕུང་པོ་ལྔགམ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བསགས་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་ཏོ། །མདོའི་མདོར་བསྡུན་ཀྱི་དོན་བསྡུན་བཅོས་འདིར་ཡང་། །སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་པས་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མདོར་བསྡུན་པའི་སྐོན་ནས་བཤད། གཉིས་པ་ལ་མཚན་གཞི་བྱང་ཆུབ་དེའི་སྐོན་ནས་རྒྱས་པར་བརྗོད་པ་ནི། མདོ་ལས་ཀྱ་རི་བུ་འདི་ལ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུལ་ལ་གནས་ཏེ་སྨིན་པར་བྱ་བ་དང་། སྨིན་པ་པོ་དང་། ལེན་པ་པོ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྨིན་པའི་ཐར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །སོགས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཚན་གཞི་སྨིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་སྐོན་བསྒྲུབ། མཚན་གཞི་གཞན་དོན་དུའི་སྐོན་རྒྱས་པར་བསྒྲུབ་ཚུལ་ནི། མདོ་ལས། སེམས་ཅན་སེར་སྣ་ཅན་རྣམས་སྨིན་པ་ལ་འགོད་པར་འདོད་པ་སོགས་ནས་ཤེས་རབ་འཆལ་བ་རྣམས་ཤེས་རབ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་འགོད་པར་འདོད་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྡུ། དེའི་དོན་བསྡུན་བཅོས་འདིར། དེ་ཡང་ས་གསེར་ཟླ་བ་མེ། །སོགས་ཀྱིས་མདོའི་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་དགོངས་པ་བཀླལ་བ་ཡིན་ནོ། །

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཐོན།

སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྱད་དབྱེ་བ།

སྐབས་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཐའ་དབྱད་པ་ལ་དྲུག་སྟེ། རྒྱུ། རྒྱུ། དོ་གོ དབྱེ་བ། བསྟོམ་ཚུལ། ཕན་ཡོན་བཅས་སོ། །དང་པོ་ལའང་གཉིས་ཏེ། ལུས་རྟེན་དང་། སེམས་རྟེན་ནོ། །

དང་པོ་ནི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་འཇུག་གཉིས་ཀ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་ཤིང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་དོར་སྤུ་སྐྲ་བཡོད་དོ། །དེ་ཡང་དམྱལ་བའི་རྟེན་ལ་སེམས་བསྐྱེད་གསར་དུ་སྐྲ་བཡོད་དེ། དེན་ལན་བསབས་པའི་མདོ་ལས་བདག་ཅག་གི་སྡུག་བསྔལ་བའི་ཤིང་རྟ་འདྲེན་པའི་གྱད་དུ་འབྲུངས་ཚེ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡི་དྭགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སེམས་བསྐྱེད་གསར་དུ་སྐྲ་བཡོད་དེ། ཟ་མ་ཏོག་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། ཡི་དྭགས་མང་པོ་བདེན་པ་ལ་བཀོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དུད་འགྲོ་དང་། ལྷ་མིན་དང་། ལྷ་དང་། མི་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྲ་བཡོད་དེ། ཡུམ་བར་མ་ལས། དེའི་ཚེ་ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དང་ནམ་མཁའ་ལྷིང་དང་མིའམ་ཅི་དང་ལྟོ་འཕྱེ་ཆེན་པོ་བགྲང་བ་ལས་འདས་པ་དག་གིས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་

མ་དྲོས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཀླུ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་གིས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་མདོ་ལས། དེ་ཚེ་ལྷ་མི་སྟོང་ཐུགས་བརྩམས། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་ར། འགྲོ་བ་རིགས་དུམ་གཅིག་རྣམ་པར་སྨིན་འཚྲག་གི་སེམས་གསར་དུ་སྐྱེ་མི་རྟང་བར་ཐལ། ལམ་སྒྲིབ་ལས། སོ་སོར་ཐར་པ་རིགས་བདུན་གྱི། །རྒྱ་ཏུ་སྡོམ་གཞན་ལྡན་པ་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་སྡོམ་པ་ཡི། །སྐལ་བ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། འདི་ནི་གྲུབ་མཐའ་མཛོད་ལས། སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་ན་སོ་སོར་ཐར་པ་རིགས་བདུན་དང་ལྡན་པ་ནི་ལུས་ཀྱི་རྟེན་དུ་འདོད་དེ་ཞེས་དང་། དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་ཤིང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཅན་ཀྱི་ལྟ་དང་སྤྱ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་སྐྱེ་བར་འདོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་ལུགས་སུ་ཕྱེ་བའམ། ཡང་ན་ལམ་སྒྲིབ་ཀྱི་ལུང་དེ་ལུས་རྟེན་ཁྲད་པར་ཅན་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་འཇུག་ཏུ་ཡང་ལུས་རྟེན་ཁྲད་པར་ཅན་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ལུས་རྟེན་ལ་དལ་འབྱོར་བཅོ་བརྒྱད་ཚང་བའི་ལུས་རྟེན་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་འདོད་ལྟ་དང་ཁམས་གོང་མའི་བྱང་སེམས་སོགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྒྲིབ་འཇུག་གི་སྡོམ་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འོ་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ལ་ཁྲད་པར་ཅི་ཡོད་སྙམ་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ན། སེམས་བསྐྱེད་ནི་སེམས་ཚད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་�longམོས་མ་མིན་པ་ཞིག་དགོས་ལ། བྱང་སྤྲོམ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསླབ་བྱ་རྣམས་མི་ཉམས་པར་སྡུང་བའི་སེམས་པའམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསླབ་བྱའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤོང་བའི་སྤྲོང་སེམས་སོ། །བྱང་སྤྲོམ་ནི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལའང་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་སྡུང་བའི་སྡུང་སེམས་ཡོད་ན་ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་སྤྲོམ་མཚན་ཉིད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་བསྐྱེད་ནི་ཞུ་བ་ཙམ་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་མི་ཐོབ་སྟེ། སྒོམ་སྟངས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སེམས་རྟེན་ནི། དད་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ཁྱད་པར་ཅན་ལྟན་པའི་ཁམས་གསུམ་ཀའི་སེམས་ལ་སྐྱེ་རྩང་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་མཐོ་དམན་ལས། བསམ་པའི་རྟེན་ནི་དད་སོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་པར་ཅན་ནོ་ཞེས་གསུངས། དཀོན་མཆོག་ཏ་ལའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ལ་དད་བྱར་ཅིང་། །བྱང་ཆུབ་བླ་ན་མེད་ལ་དད་བྱར་ལ། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་དད་བྱས་ན། །ཚེ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་འོ། །ཞེས་རྒྱལ་བ་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཐོས་པ་དང་གསུམ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། ལྷག་པར་རང་གི་ཉེར་ལེན་བྱྱར་བའི་སྙིང་རྗེ་ལས་དེས་པར་དུ་སྐྱེ་དགོས་ཏེ། རྒྱན་ལས། དེ་ཡི་རྩ

བ་སྨིང་རྡེར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་རྒྱུ་ནི། བྱང་སა་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་རྒྱུ་བཞི་ཚོན་བཞི་སྟོངས་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་བཞི་ནི། ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་སངས་པ། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ཀྱིས་ཟིན་པ། བརྩེ་བའི་སྨིང་རྗེ་ཆེ་བ། འགོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཀྱིས་འཇིགས་པའམ་གཞན་ཀྱི་དཀའ་སྡུང་ལ་བཟོད་པ་སྟེ་རྒྱུ་བཞིའོ། །ཚོན་བཞི་ནི། བྱང་སེམས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུ་བསམ་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མཐོང་ཞིང་ཐོས་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྲོ་སྟོང་མང་དུ་ཐོས་པ། ཐེག་ཆེན་ཆོས་ཉམས་པ་ལ་མི་བཟོད་པ། སྐྱེགས་མའི་དུས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དཀོན་པར་མཐོང་བའི་ཚེན་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་སོ། །སྟོང་བས་བཞི་ནི། རང་སྟོང་དང་། གཞན་སྟོང་དང་། རྒྱུའི་སྟོང་དང་། སྤྱོད་པའི་སྟོང་རྣམས་སོ། །སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སེམས་ཉེན་དང་རྒྱུ་གཉིས་ལ་བཤད་ཚུལ་ཙམ་ལས་ཁྱད་པར་ཆེར་མི་སྣང་ངོ། །

གསུམ་པ་ངོ་བོ་ནི། རྣ་བར། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་མཆེན་པ་ཐེག་ཆེན་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་རྟེར་གསུམ་ཡོད་དེ། གཞན་དོན་དུ་ཞེས་པས། སེམས་བསྐྱེད་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ཡིན་ན་གཞན་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་ལས་བྱལ་འདོད་ཀྱི་སྨྲེང་རྟེ་ཆེན་པོས་དྲངས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་སྨྲེང་རྟེ་ཆེན་པོ་བསྟན་ཏེ། སྨྲེང་རྟེ་ཆེན་པོས་མ་དྲངས་པར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་ཏློ་ཙོམ་ཞིག་གིས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དུ་མི་འགྲོ་བ་ནི། དཔལ་སྤུལ་སྐོམ་རིམ་ལས། ཐེག་པ་མཆོག་དམན་དུ་བལྟས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྨོན་པ་ལྟ་བུ་མདོར་ན་རྒྱ་སྨྲེང་རྟེ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གཞན་དག་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པར་རྟོམས་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཟུར་གཉིས་པ་སངས་རྒྱས་འཐོབ་འདོད་ཅེས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་ནས་སངས་རྒྱས་འཐོབ་འདོད་དགོས་པར་བསྟན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ལས་གྲོལ་འདོད་ཙོམ་ཞིག་ཉན་ཐོས་རྒྱུད་ཀྱི་སྨྲེང་རྟེ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་གང་ཞིག་དེ་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟུར་གསུམ་པ་མཁྱེན་པ་ཞེས་པས་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་གཞན་དོན་དུ་རྩོགས་བྱང་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་ཏློ་དེ་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ། མཁྱེན་པ་ཡིན་ན་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན་ལམ་ཞུགས་ཡིན་པས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་ལ་གཅོ་བོའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་གིས་ཁྱབ་པར་བཞེད་དེ། ཉི་སྣང་བྱ། དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་དཀར་བོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་

དམིགས་པ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཀྱིས་འདོད་པ་སེམས་བྱུང་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པར་འགལ་ལོ་ཞེས་པའི་དོགས་པ་བཀོད་ནས་
བདེན་མོད་ཀྱི་ཞེས་ལན་མཛད་པའི་ཕྱིར། བྱམས་མགོན་དང་ཐོགས་མེད་སྐུ་
མཆེད་གཉིས་ཀྱིས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སེམས་བྱུང་གིས་ཁྱབ་པར་འདོད་
དེ། མདོ་སྡེ་ཆུན་ལས། དོན་གཉིས་ལྡན་པའི་སེམས་བྱུང་བ། །ཞེས་དང་། བྱང་
སར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་ཀྱི་མཆོག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་
པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་སེམས་བྱུང་ཡིན་ཏེ། མདོ་ཆུན་བུ བཅུན་པ་རྣམས་ཀྱི་
སྨོན་ལམ་ནི། །སེམས་པ་འདྲུན་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་དང་། དབྱིག་གཉེན་
ཀྱིས། དོན་གཉིས་ལྡན་པའི་སེམས་བྱུང་བ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། ཡོན་ཏན་
གཉིས་སམ་གསུམ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པའོ་ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ལུགས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་གཅོ་སེམས་དང་
སེམས་བྱུང་གཉིས་ཀ་ཡོད་''པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། ཀུན་མཆེན་ཆེན་
པོས། སེམས་བསྐྱེད་པས་ནི་སེམས་བྱུང་ཞར་ལ་སྐྱེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་
བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་ལ། དང་པོ་ངོ་བོའི་སྨོན་ནས་དབྱེ་ན་སྨོན་འཇུག་གཉིས་
སོ། །སྨོན་འཇུག་གི་ཁྱད་པར་ལ་མ་ཁས་པའི་བཞེད་ཚུལ་མང་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

མཛོོད་ལས། སྟོང་དཔོན་ཆེ་བའི་སྟེ་ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་དང་། བདེན་མཐོང་ཡན་ཆད་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་འཇུག་པར་འདོད་ལ། ཞ་བྱ་ཀ་ར་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ཚོགས་ལམ་པའི་སེམས་བསྒོམ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་སྟོན་པར་འདོད་ལ། སྟོར་ལམ་ཡན་ཆད་བཅུ་དགུ་རིལ་པོ་འཇུག་པར་འདོད་དེ། འདུན་སོགས་གསུམ་གྱིས་དབྱེ་བ་ཡིས། །སྟོན་པའི་སེམས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། རཇུག་པའི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །རྣམ་པ་བཅུ་དགུ་དག་ཏུ་བཞེད། །ཅེས་སོ། །རྒྱུ་མཚོའི་སྟོན་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བློ་མ་སྐྱེས་པ་སྟོན་པ་སྐྱེས་པ་འཇུག་པར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་མང་ཡང་། འདིར་གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ནི་སྟོན་པ། སྟོར་བས་ཁྱབ་པར་ཞུགས་པ་ནི་འཇུག་པ་སྟེ། ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། སྟོན་འཇུག་གི་དོན་ནི། གཞན་དོན་དུ་སྟོར་བས་སྟོན་པ་ནི་འགྲོ་བར་འདོད་པ་ལྟ་བུ་སྟོན་པ་སེམས་བསྐྱེད། འཇུག་པས་སྟོང་པ་འགྲོ་བཞིན་པ་ལྟ་བུ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། སྟོང་འཇུག་ལས། འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི། །བྱེ་བྲག་ཏུ་ཡང་ཤེས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་མཁས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི། །བྱེ་བྲག་རིམ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་དཔེར་ན་ཐོག་མར་ཡུལ་རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་འགྲོ་སྙམ་པའི་བསམ་པ་དང་དེ་ནས་དངོས་སུ་ཤར་པས་འགྲོ་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་ནའང་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་འགྲོ་སྙམ་པའི་བློ་ཡོད་པ་ལྟར། ཐོག་མར་གཞན་དོན་དུ་

རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་བློ་བྱ་བས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་ཚ་ལ་སློབ་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། དེ་ནས་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་རྒྱུ་ཕྱིན་དྲུག་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་ནའང་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བློ་ལྡང་ལྡང་ཡོད་པ་ནི་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད། །དེས་ན་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་གང་ཞིག་སྤྱོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་སྐྱེས་མ་ཟིན་པ་སློབ་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་གང་ཞིག་སྤྱོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་སྐྱེས་ཟིན་པ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཤེར་འབྱུང་གིས། གཞན་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ཉིད་ལས་མི་འདའ་ཡང་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལས་མཚན་ཉིད་བ་དང་པ་རྣོགས་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཀུན་མཁྱེན་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་གཞན་ལས། འབྲས་བུ་ལ་དམ་བཅའ་བ་སློབ་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་རྒྱུ་ལ་དམ་བཅའ་བ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བཞེད། དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་དུ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་སློབ་པ་དང་། འདི་ཉིད་རྒྱུ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་སྒྲུབ་པར་དམ་བཅའ་བས་ཟིན་པ་འཇུག་པའོ། །སློབ་འཇུག་གང་རུང་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་པོ་རང་ལྷོག་ནས་སློབ་འཇུག་གང་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྟོམ་གསུམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

དུག་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཚོ་ཞར་ཕྱིན་དུག་གིས་དབྱེ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཞར་ཕྱིན་དུག་པོ་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཡིན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཞར་ཕྱིན་དུག་གིས་སྡིག་ཟིན་པའི་ལྷོག་པ་ནས་དུག་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་དལ་གྱོགས་ཚོས་གསུམ་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་རྣམས་ཀྱང་རིགས་བསྒྲེས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། སྒྲོས་བྱལ་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པའོ། །ས་མཚམས་ནི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་མཐོང་ལམ་ནས་མི་སློབ་ལམ་བར་ཡོད། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་འགལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཆེན་པོ་གསུམ་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཆེན་པོ་ཚོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཀུན་མཆོག་ཉིད་སེམས་དང་། །ཞེས་པའི་དོན་འགྲེལ་ཆུང་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཀུན་ཀྱི་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཆེན་པོ་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཚོས་ཅན་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ཏེ། སྒྲོས་བྱལ་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲོས་བྱལ་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོམ་གསུམ་འགྲེལ་པ་རིག་འཛིན་འཇུག་ངོགས་སོགས་

རང་གཞུང་འགའ་ལས། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་སེམས་བསྒེད་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་གསུངས་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྒེད་ཡིན་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་གིས་ཁྱབ་པར་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་སྐྱེ་འཕགས་གང་གི་མཁྱེན་པ་ཡིན་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་འཐོབ་འདོད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཙམ་ལ་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྒེད་དུ་བཞག་པས་འཇོག་བྱེད་སྐབས་ཐ་དད་ཡིན་པས་འགལ་འདུར་མི་བལྟའོ། །

གཉིས་པ་ས་མཚམས་སྦྱོ་ནས་དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད་དེ། ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མོས་པས་སྦྱོང་བའི་སེམས་བསྒེད། མ་དག་ས་བདུན་གྱི་ལྷག་བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྒེད། དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་སེམས་བསྒེད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་སྤྱིའ་ཀུན་སྤྱངས་པའི་སེམས་བསྒེད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུན་ལས། སེམས་བསྒེད་དེ་ནི་ས་རྣམས་ལ། །མོས་དང་ལྷག་བསམ་དག་པ་དང་། །རྣམ་པར་སྨིན་པ་གཞན་དུ་འདོད། །དེ་བཞིན་སྤྱིའ་པ་སྤྱངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་དཔེའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བགོད་ནས་གཟོད་རང་ཉིད་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པ་ཕྱུགས་རྫི་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྒེད། རང་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཉམ་དུ་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པ་མཉན་པའམ་བཀམ་གྱུ་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ནས་གཞན་སྨིན་པར་འདོད་པ་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་དཔེ་གྲོགས་ཆོས་གསུམ་ཀྱི་སྨོན་ནས་དབྱེ་ན་ཉིར་གཉིས་ཡོད་དོ། །

ལྟ་བ་སེམས་བསྐྱེད་སྨོམ་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྫོགས་ལུགས་ལ་རྒྱུ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་ཀྱི་སྨོན་ནས་སྨོམ་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་མཱི་རྣ་ཤེས་པ་ནི། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། མ་ཡི་ཐུག་མཐའ་རྒྱ་ཕུག་ཆོག་གུ་ཙམ། རྀལ་བུར་བགྲངས་ཀྱང་ས་ཡིས་ལངས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་མར་མ་གྱུར་པ་མེད་ཚུལ་བསམ་དགོས། དྲིན་དྲིན་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། རེ་རེས་རྒྱ་མཚོ་བཞི་ལས་ལྷག་པ་ཡི། །འོ་མ་འཐུང་སྟེ་དུང་སོ་སོ་ཡི། །སྐྱེ་བོའི་རྟེས་སུ་འབྲངས་པའི་འོོང་བ་པས། །དེ་བས་ཆེས་མང་ཉིད་དུ་བཀུང་ཚམ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རང་གི་ཕ་མར་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ལུས་ཀྱི་དྲོད་ལ་བཅར། ཟས་ཀྱི་ཕུད་བྱིན། གོས་ཀྱི་རྩེས་གཡོགས། ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལུགས་བསྟན་པ་སོགས་དྲིན་ཆེན་པོ་ཤ་སྟག་གིས་སྐྱོང་ཚུལ་བྱན་དགོས། དྲིན་དྲྭ་བ་ནི། སྨོན་སྨྱིངས་ལས། ཉེ་དུ་འོོང་བའི་

རྒྱུ་མཚོའི་ཁོངས་སུ་ཆུད་གྱུར་པ། །ཀློང་གི་ནང་དུ་ལྷུང་བ་ལྟ་བུར་སྣང་བཞིན་དུ། ཐམ་འཆི་འཕོས་པས་ངོ་མཚ་ཤེས་པ་དེ་བོར་ནས། །གལ་ཏེ་གཅིག་ཐར་བྱེད་ན་དེ་ལས་ཁྱེལ་བོར་མེད། །ཅེས་དང་། སོ་བདུན་མ་ལས། ཐོག་མེད་དུས་ནས་བདག་ལ་བརྩེ་བ་ཅན། །མ་རྣམས་སྡུག་ན་རང་བདེས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་མ་རྟག་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དྲིན་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། དུ་རེ་བདག་གིས་མ་རྟག་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བའི་ཐབས་ལ་ཅིས་ཀྱང་འབད་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཡིད་�འོང་གི་བྱམས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་དྲིན་ཅན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་འཕྲད་པར་གྱུར་ཅིག། འཕྲད་པར་འགྱུར་ནུས་མ་རྟོག་སྙམ་དུ་སྒོམ་པར་བྱའོ།། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི། སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དེ་དག་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བ་ལ་སྙིང་རྗེ་སྙམ་དུ་ཡིད་འཁུལ་འཁུལ་བར་དུ་སྒོམ་པར་བྱའོ། །ལྷག་པའམ་རྣམ་དག་ནི། མ་རྟག་དེ་དག་གི་སྡུག་བསྔལ་དེ་བདག་གིས་ལུས་ངོ་མར་དུ་བསལ་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་སེམས་སྟོབས་ཤུམ་པ་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་དུག་པོ་ནི་རྒྱུ་མཚན་དག་གོ །འབྲེལ་བུ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྒོམ་ནི། དེ་ལྟར་བློ་སྦྱངས་པའི་རྗེས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སྡུག་བསྔལ་བསལ་བ་དང་བདེ་བ་སྐྱབས་པའི་ཤུལ་པ་དེ་དག་ལྟ་བུ་ལ་མི་འདུག་སྟེ། རྗོག་པའི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་རྟོག་པའི་སྟོ

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ནས་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འགོང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་བསྒྲལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་དམ་བཅའ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷའི་ལུགས་ལ་བདག་གཞན་མཉམ་པ་དང་།། བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་ལ་མཉམ་པ་དང་། བདག་ཉིད་བདེ་བ་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེ་བ་འདོད་པ་མཉམ་པར་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྙོད་འཇུག་ལས།། བདག་དང་གཞན་དུ་མཉམ་པ་ནི། །དེང་ཕོ་ཉིད་དུ་འབད་དེ་བསྒོམ། །ཞེས་དང་། བདག་གིས་གཞན་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བསལ། །སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ཕྱིར་བདག་སྡུག་བཞིན། །བདག་གིས་གཞན་ལ་ཕན་པར་བྱ། །སེམས་ཅན་ཡིན་ཕྱིར་བདག་ལུས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །བདག་གཞན་མཉམ་ཉིད་སྒོམ་པའི་བློ་སྦྱངས་ནས་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བློ་སྒོམ་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་བུ་གཅིག་པུའི་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བུའི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་རང་སྲོག་ཀྱང་བློས་བཏང་ནུས་པ་བཞིན་བདག་གཅིག་ཏུ་བློ་བཟང་ནས་གཞན་གཅིག་ཏུ་བློ་སྦྱངས་དགོས་ཏེ།། དེ་ཉིད་ལས། བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དག །ཡང་དག་བརྗེ་བར་

མ་བྱས་ན། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཅིང་། །འཁོར་བ་ན་ཡང་བདེ་བ་མེད། །རྟེན་གསྲུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མན་ངག་ལྟར་ནམ་མཁའ་བཞིའི་སྟོ་ནས་སྟོམ་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་བཤད་པའི་ཚེ་ཐོག་མར་བྱམས་པ་ཚད་མེད་ནས་སྟོས་ཀྱང་སྟོམ་པའི་ཚེ་བཏང་སྙོམས་ཚད་མེད་ནས་སྟོམ་ཚུལ་སོགས་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའི་རང་འགྲེལ་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

དྲུག་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། །གལ་ཏེ་ལ་གཟུགས་མཆིས་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་བཀང་སྟེ། །དེ་བས་ཀྱང་ནི་ལྷག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཚོད་ལས་འདས་ཀྱང་ཁྱད་ཆོས་དེས་པར་ཐོབ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། དཔལ་སྦྱིལ་ཞལ་གདམས་ལས། ཕན་ཡོན་ཁྱད་པར་དཔག་གིས་མི་ལང་ཡང་། །ཁྱད་ཆོས་དེས་པར་ཐོབ་པ་བཞི་ཡིན་ཏེ། །དཀོ་རྩ་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་མི་ཟད་དང་། །འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་ཤུགས་ཀྱིས་འཕེལ་བ་དང་། །སྡིག་དང་ཉོན་མོངས་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་དང་། །རྒྱལ་བའི་སྲས་སུམོང་དོན་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་དག་གི་ལུང་སྦྱོར་རེ་རེ་བཞིན་སྦྱོད་འཇུག་ཕན་ཡོན་གྱི་ལེའུ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

༡། གདམས་ངག

གཉིས་པ་གདམས་ངག་ལ་མཚམས་སྦྱོར་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཚམ་ཀྱིས་མི་ཆོག་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་གཉེར་བྱ་སངས་རྒྱས་བསྟུབ་དགོས། དེ་སྟུབ་པ་ལ་སྟུབ་པའི་ཐབས་མ་ནོར་བར་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་དེས་ན་གདམས་ངག་ཟཧད་པ་ལ། མདོ་སྡུད་པར། གང་ལ་ཞེས་རབ་ཏུ་ཕྱིན་མཆོག་མི་དམིགས་ཤིང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་དམིགས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། མདོ་བསྟན་སྟུར་ཚུལ་ལས། དེས་གདམས་ངག་གི་དམིགས་ཡུལ་བདེན་པ་བཞི། རྟེན་དཀོན་མཆོག་གསུམ། གོགས་བརྩོན་འགྲུས་གསུམ། འབྲས་བུ་སྟུན་ལྟ་མདོན་ཤེས་བྱུག་གཞི་མཐོང་སྟོམ་ཀྱི་ལམ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་རྣམས་ཀྱང་དོན་ཀྱིས་འཕང་སྟེ། དཔེར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་དམིགས་ཞེས་པས་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག བྱང་ཆུབ་སེམས་མི་དམིགས་པས་སངས་རྒྱས། ཤེར་ཕྱིན་མི་དམིགས་པས་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས། དེ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་ནི། རྒྱབ་དང་བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི། །སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དེ་ལ་གང་མཉན་པར་བྱ་བའི་གདམས་ངག་གི་ངོ་བོ། གང་གིས་ཉན་པོའི་རྟེན། གང་ལས་ཉན་པའི་ཡུལ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཉན་པ། ས་

མཚམས་གང་དུ་ཡོད། དབྱེ་བ་རྣམས་བར་བཤད་པ་སྟེ་དྲུག་ལས།

དང་པོ་ནི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚེད་དུ་གཉེར་བྱ་ཐོབ་པའི་ཐབས་མ་ནོར་བར་འདོམས་པའི་རྗོད་བྱེད་དུ་སྣང་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པའོ། །དེ་ཡང་དག་ལྟན་ལས། ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྗོད་པ་ནི་གདམས་ངག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་བཀའ་བསྟན་གཉིས། བྱེད་ལས་ཀྱིས་དབྱེན་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་དང་། རྗེས་སུབསྟན་པའི་གདམས་ངག་གཉིས། ཡུལ་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་བཅུ།

བཀའ་བསྟན་གྱི་རྣམ་གཞག

དང་པོ་བཀའ་བསྟན་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ། བཀའི་མཚན་ཉིད་ནི། གྲུབ་མཐའ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལས། གསུང་བའོ་སྟོན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་ལས་མིང་ཚིག་ཡི་གེར་སྣང་བ་གང་ཞིག་མདོ་འམ་རྒྱུད་སྡེར་གཞན་པའོ་ཞེས་གསུངས། དོན་བསྡུ་ན། སྟོན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའི་གསུང་རབ་བཀའི་མཚན་ཉིད། དེ་ནི་ཆ་བ་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། གང་ཞིག་དོན་ལྡན་ཚོས་དང་ཉེར་འབྲེལ་ཞིང་། །བསམས་གསུམ་དག་ན་ཉེན་མོངས་སྤྱོང་བྱེད་གསུང་། །ཞི་བའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པར་མཛད་པ་གང་། །དེ་ནི་དྲང་སྲོང་གསུང་ཡིན་ལྟོག་པ་གཞན། །ཞེས་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

གསུངས་པ་ལྟར། བརྟེད་བྱ་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ། རྟོད་བྱེད་ཚོག་གི་སྒྲོན་དང་བྲལ་བ། བྱེད་ལས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉེན་མོངས་སྤྲོང་ཕྱིར་གསུངས་པ། དགོས་པ་ཞི་བའི་ཐབ་ཡོན་བསྟན་པར་མཛད་པའོ། །མཚན་གཞི་ནི། གྲུབ་མཐའ་མཛོད་ལས། སྟོན་པའི་གསུང་དུ་སྣང་བ་གདུལ་བྱའི་ཡིད་ཤེས་ལ་ཤར་བའི་མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །དེའང་མདོ་ཁམ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་བ་རྣམས་ཏེ། འཁོར་གྱི་མོས་པ་ལས་གདུལ་བྱའི་སྐལ་བ་དང་མཐུན་པའི་ཚོས་རྣམས་སྟོན་པའི་བྱིན་རླབས་ལས། སྒྲ་བརྒྱན་ལྟར་ཚིག་ཏུ་དོན་ལ་མེད་ལ་རྣམ་པར་སྣང་བས་ཏེ། རྒྱུད་ཐུབ་ལས། ཇི་ལྟར་སྒྲ་བརྒྱན་གྱི་ནི་སྒྲ། །གཞན་གྱི་རྣམ་རིག་ལས་བྱུང་བ། །ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་ཉན་ཐོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དག་ནི་བོ་མིང་གི་ཚིགས་ཡིན་པ། རྒྱུད་ཉན་པ་པོས་བསྡུས་པ་ལྟར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་པོས་བསྡུས་པར་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་པས་ངེ་བོ་ཚིག་གི་ཚོགས། རྒྱུད་འཆད་པ་པོས་བསྡུས་ལ། གཟུགས་ཀྱི་ཕྱིར་པོས་བསྡུས་པར་འདོད་ཀྱང་། འདིར་སྟོན་པ་དང་འཁོར་གཉིས་ཚོགས་པའི་རྒྱུན་ལས་མིང་ཚིག་ཡི་གེར་སྣང་བའི་ངོ་བོ། གཅོ་བོར་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་བསྡུས་ཤིང་གཟུགས་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིར་པོ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ་ཞེས་གསུངས། དེ་ནི་ཕྱི་ལོག་གི་མིང་ཚིག་ཡི་གེ་ཚོགས་པ་ལྟ་བུ་མིན་པར་གདུལ་བྱའི་བློ་ངོར་མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། གང་

ཟག་དག་པ་ཁ་ཅིག་གནས་དབེན་པར་སྒྲ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་བརྟོད་བྱ་བསྒྲབ་གསུམ་བསྟན་པའི་རྟོད་བྱེད་མིང་ཚིག་ཡི་གེ་ཚོགས་པའི་རྣམ་པ་བློ་ལ་ཤར་ནས་དེའི་དོན་སྟོམ་པས་མཐར་འབྲས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བསམ་དཔོག་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་སྟེ་སྣོད་བློ་ལ་ཡོད་མཁན་གང་དུ་དག་མི་སྣང་བར་བཞུགས་ཀྱང་དེའི་རྒྱུད་ལ་ལུང་གི་བསྟན་པ་ཡོད་ལ། དེས་རང་གི་བློ་དོར་ཤར་བའི་བཀའ་བསྟན་དག་སྣའི་སྟོན་ནས་གཞན་ལ་བརྗ་སྟོད་པས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་དེའི་རྣམ་པ་འཆར་བའི་ཚུལ་ཀྱིས་བཀའ་བསྟན་ཀྱི་རྒྱུན་གནས་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་རྒྱུད་ཉན་པ་པོའི་བློ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་གཅོ་བོར་ཉན་ཚེས་ཀྱིས་བསྡུས་ཤིང་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་པར་སེམས་སོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱ་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་སྟོང་ཉིད་ལ་ཐོས་བསམ་བྱ་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་དུས་ནའང་སྟོང་པ་ཉིད་ཐོས་ནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་སྒྲ་ཐོས་པ་ལ་དགོངས་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡང་མིང་ཚིག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བའི་རྒྱུན་དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་སྒྲ་ངང་མཚན་པ་ཐོས་པ་ལ་བཀའ་ཐོས་ཞེས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མདོ་སྡེ་པས་མིག་ཤེས་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་ལྟ་དུ་སྐྱེས་ཚེ་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

མཐོང་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར་བཀའ་སྩལ་བཞག་ན་ནི། དེང་སང་སོ་སོའི་ཚོས་སྒར་དུ་སྡོན་དུས་ཀྱི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་མེད་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་ཁང་གི་སྒྲ་དང་དེའི་རྒྱུན་གཉིས་ཀ་དེ་རིང་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དེར་ལུང་གི་བསྟན་པ་མེད་པར་ཐལ་ཏེ། བཀའ་བསྟན་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་རྟེགས་པའི་བསྟན་པའང་མེད་པར་ཐལ། ལུང་གི་བསྟན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྐྱོན་སོ་ན་གནས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལ་རྟོད་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས། བརྟོད་བྱའི་སྒོ་ནས་སྡེ་སྣོད་གསུམ། གདུལ་བྱའི་སྒོ་ནས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མདོ་གཉིས། བདག་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས། མདོ་སྡུད་པ་ལྟ་བུ་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་བཀའ་དང་། ལྷེ་གཞི་རྟེས་སུ་གནང་བའི་བཀའ་དང་། བྱིན་ཀྱིས་བརླབས་པའི་བཀའ་ལའང་། སྐུས་བྱིན་ཀྱིས་བརླབས་པའི་བཀའ་མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ། གསུང་གིས་བྱིན་ཀྱིས་བརླབས་པའི་བཀའ་མ་སྐྱེས་དགྲའི་འཇོམ་པ་སེལ་བའི་མདོ་ལྟ་བུ། ཐུགས་ཀྱིས་བྱིན་ཀྱིས་བརླབས་པའི་བཀའ་ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ལྟ་བུ། ཡོན་ཏན་དང་ཕྲིན་ལས་ཀྱིས་བྱིན་ཀྱིས་བརླབས་པའི་བཀའ་ནི་དང་། ཤིང་དང་། བྱ་དང་། ལས་དང་། རྡ་གོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཚོས་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་ལྟ་བུའོ། །

བཀའི་དེས་ཚོགས་དང་དགོས་པ་ནི། གྲུབ་མཐའ་མཛད་

ལས། དེས་ཚོགས་ནི་གོང་མ་མཚོག་གི་གསུང་ཞེས་བྱ་ལ། དགོས་ཆེད་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་གཉིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་གསུངས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པ་ལས། འགྲོ་བའི་དོན་གཉིས་བསྒྲུབ་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བཀའ། རབ་ཏུ་རྫོགས་ཀྱི་ནང་དུ་སེང་གེ་སྒྲ་བསྒྲགས་པ། ཞེས་ནི་དཀར་པོ་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་དང་། ཉིན་མོངས་རྣམ་གྲུབ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་མཛད། ཅེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ། རང་གི་བརྗོད་བྱ་ཅི་རིགས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་གཞུང་ལུགས་སྒྲིར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་འཆིང་བ་དང་བཅས་པའི་གང་ཟག་གིས་བྱས་པ་བཀའ་བསྟན་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཕྱི་ནང་གི་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཏེ། དེ་ཡང་རྣམ་བཤད་རིགས་ལས། དོན་མེད་དོན་ལོག་དོན་དང་ལྡན། ཐོས་རྩོད་སྐྱབ་པ་ལྟར་ལེན་པ། ངན་གཡོ་བརྩེ་བྱ་སྤྱག་བསྟལ་སྨོང་། ཞེས་སོ། །དེ་ནི་གྲུབ་མཐའ་མཛོད་ལས། དེ་ཡང་རིགས་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པའི་དོན་མེད་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། རྟག་ཚད་དུ་ལྟ་ལ་སོགས་པས་གྲོལ་བར་འགྲུབ་པར་སྐྱབ་དོན་ལོག་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། སྐྱན་དགག་ལ་སོགས་པ་ཐོས་པ་ལྟར་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། རྟེག་གེ་ལ་སོགས་པ་རྩོད་པ་ལྟར་ལེན་དང་། གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་དན་གཡོ་དང་། བ་ལང་ལ་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

སོགས་པ་མཆོད་སྤྲིན་ཚོགས་སུ་སྐྱེ་བའི་རང་གཞན་འཚེ་བ་ཅན་བསྡེ་བ་དང་བྲལ་བའི་བསྟན་བཅོས་ངན་པ་དུག་དང་བྲལ་ཞིང་། གནས་སྐབས་བདེ་ཞིང་མཐར་ཐུག་གོ་ལ་བ་གྱུར་བའི་དོན་ཚེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སྙིང་པ་དང་། འཕོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་སྤོང་བའི་བསྟན་བཅོས་གསུམ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་དག་གི་ལུགས་ལ་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྩོམ་པ་པོ་རྣེས་འཇུག་མ་ཐས་པས་བཀའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་བཙམས་ཤིང་ཚོས་སྐྱོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྡན་པ་བཀའ་བསྟན་གཉིས་སུ་ཟླས་ཤྱེ་བའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་གི་མཚན་ཉིད། གླུབ་མཐའ་མཇུག་ལས། མཚན་ཉིད་ནི། རྩོམ་པ་པོ་ཚད་དང་ལྡན་པས་བཀའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་བཙམས་ཤིང་འཚོས་སྐྱོབ་གཉིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་སྟེ། རྣམ་ཐཱཊ་རི་ག་པ་ལས། ཉོན་མོངས་དག་རྣམས་མ་ལུས་འཚོས་པ་དང་། །དེ་འགྲེའི་སྤྲིད་ལས་སྐྱོབ་པ་གང་ཡིན་པ། །འཚོས་སྐྱོབ་ཡོན་ཏན་ཕྱིར་ན་བསྟན་བཅོས་སྟེ། །གཉིས་པོ་འདི་དག་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་མེད། །ཅེས་སོ། །མཚན་གཞི་ནི་རྩོམ་པ་པོའི་བདག་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་པ་པོའི་རྟོད་བྱེད་དག་ཚོག་ཡི་གེར་སྣང་བའི་བརྗོད་བྱ་ཉན་པ་པོའི་བློ་ལ་སྣང་བའི་རང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུད་བླ་མ་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་གི་ཀུབང་བྱས་རྣམ་གཡེངས་མེད་ཡིད་ཚན་ཀྱིས་བཤད། །ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྟེས་མཐུན་པ། །དེ་ཡང་དྲང་སྲོང་བཀའ་བཞིན་སྨྲི་བོར་བླངས། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བཀའ་བསྟན་གཉིས་སྤྱིར་མི་འགལ་ཏེ་བཀའ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ཝཻ་རོ་ཙ་ན་ལ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་གསུང་ཉིད་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འཐད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཀའ་བསྟན་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བཀའ་བསྟན་ནི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་དེ། གྲུབ་མཐའ་མཐོ་དུ་བཀའ་བསྟན་ཀྱིས་ཁྱད་པར་འཆད་སྐབས་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་པོ་ཡིན་ན་སངས་ཆུས་ལས་ཆུང་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དེས་ཚོགས་དང་དགོས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེས་ཚོགས་ནི་ཤ་ཏྲ་ཞེས་པའི་ཤ་ལ་སའི་ཏྲི་ན་བྷི་བས་འཆོས་པ་དང་། ཏྲ་ལ་ཡའི་ཏྲི་ན་བྷི་བས་སྐྱོབ་པ་སྟེ། འཆོས་སྐྱོབ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་རྣམ་བཤད་རིག་པ་ལས། འཆོས་སྐྱོབ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། །སྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དགོས་པ་ནི། བཀའི་དོན་བརྗོད་ཞེང་རྟོགས་དཀའ་བ་རྣམས་གསལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཐར་པའི་ལམ་སྟོན་པས་འགྲོ་བ་རྣམས་འདྲེན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། བཤད་སྒྲུབ་ལས། བཀའ་རྣམས་དོན་ནི་གསལ་བ་དང་། །འཇུག་ཅན་ཐར་པའི་དོན་སྒྲུབ་བྱེད། །བསྟན་བཅོས་དེ་ནི་རྒྱ་ཆེན་ཉིད། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་གུས་པས་བླངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

གཉིས་པ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་དང་རྟེས་བསྟན་གྱི་གཉིས་ལས། ཐོབ་ཐེན་གྱི་ཡོན་ཏན་འཕེལ་ཕྱིར་དུ་འདོམས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། སྤར་མ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་གསར་དུ་འཐོབ་ཕྱིར་འདོམས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་དེ་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཉི་སྣང་ལས། ཐོབ་ཐེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་སྨིན་བའི་དོན་གྱིས་མི་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ནི་འདོམས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་མ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གདམས་པ་ནི་རྟེས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གདམས་ངག་ལ་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཅུར་ཡོད་པ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་གདམས་ངག་ཉན་པའི་རྟེན་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། བསམ་གཏན་ལས་ཐོབ་མདོན་པར་ཤེས། །མདོན་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་ནི། ཀུསངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ། །མཆོད་པའི་ཕྱིར་དང་ཉན་པའི་ཕྱིར། །འཇིག་རྟེན་འཚལ་ནི་ཀུན་ཏུ་བགྱི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་ཉན་པའི་གང་ཟག་ལ་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས་གཉིས་ཀ་ཡོད། ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོཐོབ་ནས་སངས་རྒྱས་དངོས་ལས་གདམས་ངག་ཉན་པ་མ་ཟད་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་དངོས་ལས་གདམས་ངག་ཉན་པ་ཡོད་དེ། ལམ་ཞེས་ཀྱི་མདོ་ལས། ལྟའི་བུ་གང་དག་ཏྲ་ན་མེད་པ་

ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་མ་སྐྱེས་པ་དེ་དག་གིས་བླ་ན་མེད་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །རྒྱུན་མཐའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ནི་དེར་མི་
རུང་སྟེ། ཚོགས་གསལ་ལས། འདིར་ཡང་བར་ཚད་མེད་ལམ་ལ་ནི་དེ་དོན་དུ་
གཉེར་བ་མེད་དེ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ནས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་གང་ལས་ཉན་པའི་ཡུལ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱང་ཡོད་ལ། ལམ་ཞུགས་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ན་ཡོད་དོ།།

བཞི་པ་ཇི་ལྟར་ཉན་པའི་ཚུལ་ནི། ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ནས་ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་ལས་གདམས་ངག་དངོས་སུ་ཉན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། དེ་ཚེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་ནི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་ཞི་གནས་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཡངས་པ་འཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །གདམས་ངག་རྒྱ་ཆེན་ནོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིའོ་བོ་ནི། གང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ན་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལས་གསུང་རབ་ཀྱི་ཚོགས་དོན་གྲངས་ལས་འདས་པ་འཛིན་པར་ནུས་པའི་དན་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །སྒྲུབ་པ་ཁོད་ནི། གསུང་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

རབ་ཀྱི་ཚོགས་དོན་གྲངས་ལས་འདས་པ་རྒྱུན་བར་མ་ཆད་པར་འཛིན་ནུས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་པས་ན་ཆོས་རྒྱུན་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དེའི་རྒྱུ་ལ་བསྒོམ་པ་དུ་མར་ཚོགས་བསགས་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་རིགས་དང་ལྡན་པ། ཐོས་པ་མང་བ། རིགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་བཞི་ཕལ་ཆེར་དང་བྲལ་བ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྟ་པ་སམཚམས་ནི། སྟོན་པའོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་དེ། ཤེར་འབྱུང་གི་བསྡུས་དོན་ལས། ལས་དང་པོའི་ས་ནས་བཟུང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་གདམས་ངག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱབས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། ཉན་པའོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལམ་ཞུགས་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་སྦྱོར་གས་བར་ཡོད།

བྱང་པ་གདམས་ངག་གི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལས། དང་པོ་སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གདམས་པ་ནི། རྒ་བར་སྐྱབ་དང་། ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་འགྲོ་ལ་ཆུང་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཇི་སྙེད་བཤད་པའི་སྐྱབ་པ་ལ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་ཐུན་མོང་མིན་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལས་མི་འདའ་བས་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པར་

བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱང་སེམས་ཀྱིས་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཚོམས་ཐམས་ཅད་སྤྲོས་བྲལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ངང་ལ་འཛིན་ཞེན་བྲལ་བའི་ཚུལ་ཀྱིས་དང་། རྟེས་ཐོབ་ཏུ་ཚོམས་ཐམས་ཅད་སྣང་ཡང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་སྐྱུ་མའི་དཔེ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཛིན་ཞེན་ཀྱི་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པ་བསྟན་ཏོ། །

དོ་བོ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་ཉིན་གཅིག་སྟོན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུབ་པ་དེ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ཚལ་དུག་ལྟ་བུའི་རྟེགས་པ་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། མདོ་ལས། ཤྲཱི་བུའི་བྱ་འདི་ལྟ་བུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཡོད་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡང་མདོ་ལས། ཤྲཱིའི་བུ་གལ་ཏེ་འཇམ་བུའི་གླིང་འདིར་དགེ་སློང་ཤྲཱིའི་བུ་དང་མོའུ་འགལ་གྱི་བུ་ལྟ་བུ་ཤ་སྟག་གིས་གང་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་འདམ་བུའི་ཚལ་ལམ། འོད་མའི་ཚལ་ལམ། བུ་རམ་ཤིང་གི་ཚལ་ལམ། སྨིག་མའི་ཚལ་ལམ། འབྲས་ཀྱི་ཞིང་བམ། ཏིལ་ཀྱི་ཚལ་ལྟར་ཡོངས་སུ་གང་བར་གྱུར་ཀྱང་། དེ་དག་གི་ཤེས་རབ་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ཉིན་གཅིག་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སློབ་པའི་བརྒྱུད་ཚར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ་ཞེས་སོགས་གསུངས། འོན་ཏེ་རྟོགས་པའི་ཚོས་བྱུག་ཚལ་བྱུག་དང་ཚོས་མཐུན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་དེད་ནི་འདམ་བུའི་ཚལ་དང་ཚོས་མཐུན་ཏེ། འདམ་བུ་མཆོག་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པ་ཆུང་ངུ་མི་བཟོད་པ་ལྟར་དེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུའང་ལས་ཉོན་ཆུང་ངུས་དགེ་རྩ་འཇོམས་ནུས་པའི་ཕྱིར། རྩེ་མོ་ནི་འོད་མའི་ཚལ་དང་ཚོས་མཐུན་ཏེ། འོད་མ་དེ་མཆོག་སོགས་ཀྱིས་གཙོད་དཀའ་བ་ལྟར་རྩེ་མོ་ཐོབ་ནས་དགེ་རྩ་འཇོམས་དཀའ་བའི་ཕྱིར། བཟོད་པ་ནི་བུ་རམ་ཀྱི་ཚལ་དང་ཚོས་མཐུན་ཏེ། བུ་རམ་དེ་ནོ་མངར་བ་འབའ་ཞིག་དང་ལྡན་པ་ལྟར་བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་བདེ་འགྲོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ནོ་མངར་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཚོས་མཆོག་ནི་སྨིག་མའམ་སྨུག་མ་དང་ཚོས་མཐུན་ཏེ། སྨིག་མ་དེ་ར་ད་གི་ཤུན་པ་སྐྱར་དུ་འབིགས་ཤིང་སྐྱེ་བ་ཇོག་པ་ལྟར་ཚོས་མཆོག་གིས་ཀྱང་མཐོང་ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱར་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་བདེན་པའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་ནི་འབྲས་ཀྱི་ཞིང་དང་ཚོས་མཐུན་ཏེ། འབྲས་ཞིང་ནི་འཕེགས་རྟེན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པ་ལྟར་མཐོང་ལམ་ཡང་འཕགས་ལམ་ཀྱི་ཐོག་མའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒོམ་ལམ་ནི་ཉོལ་ཀྱི་ཞིང་དང་ཚོས་མཐུན་ཏེ། ཉོལ་ཀྱི་སྡོང་པོ་གཅིག་ཉིད་ལ་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་སྣ་ཚོགས་མི་འདྲ་བ་

འབྱུང་བ་ལྔར་སྒོམ་ལམ་ཡང་རྒྱུན་གཅིག་ལ་སྒོམ་སྤྱང་སེལ་བ་དང་གཉེན་པོ་བསྒྲེད་པའི་ཡོན་ཏན་སྣ་ཚོགས་མི་འབྱུ་བ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་ཚལ་དུག་ལྟུ་བྱའི་རྟོགས་པ་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་རབ་ལས་ཤེས་རབ་ལྟག་པར་གསུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་གཅིག་གིས་ཐོགས་པར་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་མི་འཛེག་པར་བྱང་སེམས་ཆོས་སོ་སོའི་རྒྱུད་བ་ལ་འཛེག་དགོས་ཏེ། ཉི་སྟོང་ལས། ཡང་འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གང་གིས་ཤེས་རབ་ཉིན་གཅིག་བསྒོམས་པ་ལ་དེ་ལྟ་བུར་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་དེའི་ངོ་ཤེས་སེམས་དང་བོ་བསྒྲེད་པ་ལས། སྒྱུ་ལྟ་བུ་སྟོང་པ་ཉིད་མི་ལྟོག་པ་ཉིད་ལས། སྐྱེ་བ་ཙམ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རེ་ཞིག་བཞི་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། གསུམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་པ་ལ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་འདས་བ་ཀག་པས་ཉན་ཐོས་ཐམས་ཅད་ལས་ཤེས་པ་ལྟུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དེ་རྣམས་ལས་རྟོགས་པ་ལྟུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ཤེས་པ་དང་སྤྲོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་ཡིན་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ནོ། ཇི་བས་ན་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པའི་ཚེས་ཅན་བརྟ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐབས་དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འདིར་མ་ཆོར་བར་ཁས་ལེན་པར་མངོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བདེན་པགཉིས་ཀྱི་མཚན་དབྱེད་པ།

སྐབས་འདིར་རང་སྟེ་གྱུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་པོའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་སྐྱོར་མདོ་ཙམ་སྨོས་པ་ལ། དང་པོ་བྱེ་སྨྲའི་བདེན་པ་གཉིས་པོ་འཇོག་ཚུལ་ལ་ངོ་བོ་ནི། མཇོད་ལས། གང་ལ་བཅོམ་དང་བྲལ་ཡིས་གཞན། །བསལ་ན་དེ་བྲལ་མི་འཇུག་པ། །བྱམ་ཆུ་བཞིན་དུ་གྲུབ་རྫོབ་ཏུ། །ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར། བཅོམ་གཞིག་གང་རུང་གིས་རང་འཛིན་གྱི་བློ་འདོར་དུ་རུང་བའི་ཚོས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། བུམ་པ་དང་། ཆུ་ལྟ་བུའོ། རྣམ་པ་ཚོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཁོང་ཐོ་བས་བཅོམ་ན་རང་འཛིན་གྱི་བློ་འདོར་དུ་རུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆུ་ཚོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཆུའི་ཁ་དོག་དྲི་རོ་སོགས་བློས་སོ་སོར་བསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་གཞིག་པའམ་བརྗོད་བྱའི་ཐ་དད་འཛིན་གྱི་བློ་འདོར་དུ་རུང་བའི་ཚོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅོམ་གཞིག་གང་རུང་གིས་རང་འཛིན་གྱི་བློ་འདོར་དུ་མི་རུང་བའི་ཚོས་

དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། ཚ་མེད་གཉིས་དང་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་སེམས་སེམས་བྱུང་རང་སྐྱུ་བ་རྣམས་སོ། །གཟུགས་ཆོས་ཅན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་གཞིག་གང་རྟང་གིས་རང་འཛིན་གྱི་བློ་འདོར་དུ་མི་རུང་བའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་པའི་ལུགས་ལ་གཟུགས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན།། གཟུགས་ཡིན་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། བུམ་པ་དེ་གཟུགས་ཡིན་ཀྱང་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་སེམས་བྱུང་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཀྱང་སེམས་སེམས་བྱུང་གང་རུང་ཡིན་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་བོ། །འདི་ནི་བློ་འཛིན་ཚུལ་གྱི་སྐྱོན་ནས་བཞག་དགོས་ཏེ། དབེར་ན་སོར་མོ་ལ་གཟུགས་སུ་འཛིན་པའི་ཚེ་གཟུགས་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ།། བཅོམ་གཞིག་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་དེར་གཟུགས་འཛིན་གྱི་བློ་འདོར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར།། སོར་མོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཚ་སོ་སོར་ཕྱེས་ཚེ་སོར་མོ་འཛིན་པའི་བློ་འདོར་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མིན་པར་རགས་པ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་སྣང་ན། གཞུང་ཁུངས་ཐུབ་མདོ་ལས་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་གཞིར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་པའི་ལུགས་ལ་རྟག་པ་དང་ཆ་མེད་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། གཟུགས་ཤེས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གསུམ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་ཚ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྒྲ་བཤད་ལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྒྲ་བཤད་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ནི། མཛོད་འགྲེལ་རྒྱལ་སྲས་མ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་དེ་ཤེས་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པས་འཛིན་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་དམ་བདེན་པའི་སྒྲ་བཤད་ནི། གང་སྤྲེལ་གྱིས། དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དེའི་དོན་དུ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ནི་དོན་དམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་མདོ་སྡེ་པ་ལའང་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་དང་། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་གཉིས་ལས། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པའི་བདེན་གཉིས་འདོད་ཚུལ་ཅམ་ལ་བྱེ་སྨྲ་དང་འདྲ་སྟེ། དེ་ལ་དགོངས་ནས་དབུ་མ་རྒྱན་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལས་དོན་སྒྲ་གཉིས་པོ་ལ་བྱེ་བྲག་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་། དོན་དུ་འདི་ལྟར་འདོད་དེ། གང་བཅོམ་ཞིང་གཞན་བསལ་བར་གྱུར་ན་རང་འཛིན་ཀྱི་བློས་འདོར་དུ་རུང་བའི་རགས་པ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཞེས་སོགས་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་མཐུན་མོང་དུ་བཞག་གནང་བ་ལྟར་རོ། །རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་འདོད་ཚུལ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་། རྟེ་འདིར་དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན། །གཞན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པ་སྟེ། །དེ་དག་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བཞག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཚོས་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་མི་ནུས་

པའི་ཚོས་ཀུན་རྫོག་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། དོན་དམ་བདེན་པ། མི་རྟག་པ། རང་མཚན་སོགས་དོན་གཅིག ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ། རྟག་པ་སྤྱི་མཚན་སོགས་དོན་གཅིག་གོ །བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་ནི། སྤྱི་མཚན་སོགས་ཚོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཏོ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོར་བདེན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཏོ་ཀུན་རྫོབ་པ་ནི་རྟོག་པ་སྟེ། དོན་དམ་རང་མཚན་དངོས་ཡུལ་དུབྱེད་པ་ལ་སྤྲིན་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱའོ། །རང་མཚན་སོགས་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཏོ་དོན་དམ་པའི་ངོར་བདེན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཏོ་དོན་དམ་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་གི་རྗེས་འཇུང་གི་མདོ་སྡེ་པས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་སོགས་བྱེ་སྟུ་དང་འབྱེ་ཡང་། དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་འཛོག་ཚུལ་ནི་ཆེས་མི་འབྱ་སྟེ། བྱེ་སྟུས་ཡོད་པར་འདོད་ཕྱིན་ཆད་གྱུབ་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་པ་སུས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་འདུས་མ་བྱས་སོགས་ལྟང་རིགས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་པ་གཉིས་ཀས་བཏགས་ཡོད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ནི་ཤེས་བྱ་སྟེ། ཚོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ལས། འདི་དག་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྡུ་ན། ཅདེན་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་རྒྱ་གཅོས་སོ། །ཡང་ན་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སོ། །དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་ལྡུར་པའི་ཆོས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་ནི་གཞན་དབང་དང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་སོ། །དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་ནི་བདག་མེད་གཉིས་ལྡུག་གོ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་གང་རུང་ཡིན་ན་མཚན་ཉིད་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། དེ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་ན་བདེན་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། བདག་གཉིས་ལྡུག་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་ཀྱང་བདེན་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབུ་མ་རྒྱུན་འགྲེལ་ལས། གཞན་དབང་ཉིད་ལ་གནས་ཚུལ་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་དབང་བཅོམ་དུ་བྱས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། སྣང་ཚུལ་དབང་བཅོམ་དུ་བྱས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བསྟུར་རུང་བ་གནད་ཀྱི་དོན་ཏོ་ཞེས་གསུངས། དེའི་དགོངས་པ་ནི་གནས་ཚུལ་དབང་བཅོམ་དུ་བྱས་ན་གཞན་དབང་དེ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཅན་གསལ་རིག་ཙམ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་ན་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་པས་ན་གནས་ཚུལ་དབང་བཅོམ་དུ་བྱས་ནོད་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་དོན་དེ་ཡིན། སྣང་ཚུལ་དབང་བཅོམ་དུ་བྱས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི་གཞན་དབང་ཉིད་གཟུང་འཛིན་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་ནའོ། །འོན་ཀྱང་གཞན་དབང་སྟེང་དོན་དམ་བདེན་པར་

ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཡིད་བཞིན་མཛོད་ལས། གཞན་དབང་ནི་ཆོས་ཅན་དོན་དམ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་དང་། ཀུན་བརྟགས་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའོ། །དབུས་མཐའ་འགྲེལ་པ་ལས། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་པུ་ཁོ་ན་སྟེ་གཞན་དབང་དང་ཀུན་བརྟགས་པ་གཉིས་ནི་དོན་དམ་པར་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་སྙམ་ན་མཐུན་སྟེ། གཞན་དབང་ནི་རེ་ཞིག་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཉིད་རྫོང་བ་གསལ་བ་ཙམ་དུ་ཡོད་པའི་ཚ་ལ་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པས་ཕྱོགས་དེར་བླན་པའོ། །དངོས་པོ་ལ་དང་པོ་ཀུན་རྫོབ། ཕྱི་མ་དོན་དམ་དུ་གནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་དམ་དང་ཡོངས་གྲུབ་དོན་གཅིག་གོ །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྒྲ་ཟཁད་ནི། བརྟགས་པ་དང་ཤེས་པ་དང་བརྗོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་གསུམ་གྱི་ངོར་བདེན་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའོ། །དོན་དམ་བདེན་པའི་སྒྲ་ཟཁད་ནི། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ནི་དམ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་པ་དང་། སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པས་བདེན་པའོ། །

མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ། ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། སྒྲ་དང་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་ཀྱི་ཚ་སྟེ། ཐེག་བསྡུས་ལས། རྣམ་པ་གང་གི་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོཉིད་ལ་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་དེ་ནི་ལ་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཐའི།

ངོ་བོཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། རྣམ་གྲངས་པའི་ཀུན་བརྟགས་ནི་ཡོངས་གྲུབ་མ་གཏེགས་པའི་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སོ། །མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཚད་པའི་ཀུན་བརྟགས་ནི། གཟུང་འཛིན་རྒྱང་ཆད་དུ་སྣང་བ་སོགས་བདག་གཉིས་ལྟ་བུ་ཡུལ་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྟོག་པའི་དབང་གིས་ཡུལ་དུ་བཞག་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ནི་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་ཞེ། །གཉིས་པ་གཞན་དབང་ལ། རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་གཞན་དབང་གི་ངོ་བོ་སྟེ། ཐེག་བསྡུས་ལས། ཇི་ལྟར་ན་གཞན་གྱི་དབང་ཡིན་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རང་གི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བོན་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བས་ན་རྐྱེན་གྱི་གཞན་དབང་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་སྟེ། དང་པོ་དག་པ་གཞན་དབང་ནི་འཕགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཞིང་ཁམས་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་མ་དག་གཞན་དབང་ནི་མ་དག་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་དེའི་རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་དང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ཡོངས་གྲུབ་ལ། བདག་གིས་སྟོང་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཡང་ན་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་རྫོགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟེ། ཐེག་བསྡུས་ལས། ཇི་ལྟར་ན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཉིད་བྱ་ཞེ་ན། གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་བའོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་དང་དག་བའི་ཆོས་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཆོག་གི་དོན་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས། དབྱེ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཏེ། དབུས་མཐའ་ལས། རྣམ་དག་སྣོང་ཡུལ་རྣམ་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་དབུ་མ་པ་ལའང་རང་རྒྱུད་པ་དང་ཐལ་འགྱུར་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་ཟཱཔ་པ་ལ། གྲུབ་མཐའ་མཛོད་ལས་དང་པོ་ལ་དབྱེ་བ་དང་མཚན་ཉིད་གཉིས་ལས། དབྱེ་བ་ལ་ལྷ་སྟེ། དབྱེ་གཞི། དབྱེ་དོན། དེས་ཚིག དབང་ཀུ་དབྱེ་བ། གྲངས་དེས་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཤེས་བྱ་ཙམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲིབ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལྟོག་པ་ཙམ་ཡང་ཐ་དད་མེད་པ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། དོ་བོ་ཐ་དད་པ་དང་། དོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པ་དང་། གཅིག་པ་བ་གག་ཙམ་གྱི་ཐ་དད་དང་བཞི་ལས། འདིར་ཐ་མ་འདོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། དེས་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྒྲིས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལས་དངོས་པོ་གཞན་དང་དེ་ཉིད་དུའང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་གཅིག་པ་བ་གག་ཙམ་གྱིས་ཐ་དད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་བདེན་གཉིས་དོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་དུ་མི་འདོད་པར་གསལ་ལོ། །གསུམ་པ་དེས་ཚིག་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་དེས་ཚིག་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དེས་ཚིག་གམ་མིང་གི་དོན་ནི་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

སམ་བྷོ་ཏ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པའོ། །དེའི་ཡུལ་དུ་བདེན་པས་ན་བདེན་པ་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཆོས་སྣང་ཚོད་པའི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་འདུ་བ་འདི་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས། དེ་ནི་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངེས་ཚིག་དང་ཡང་མཐུན་ཏེ། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། གཏེ་མུག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དོན་དམ་བདེན་པའི་ངེས་ཚིག་ནི། དེ་ཉིད་ལས། པ་ར་མ་ཨཱརྠ་ཞེས་པས། ངེས་པར་ལེགས་པའི་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱི་གཉེར་བྱའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ། དེ་ཉིད་བློ་མ་འཁྲུལ་པའི་ངོ་བོ་རིག་པའི་ཤེས་པའོ། །དེ་ཉིད་ཐུབ་ཆོག་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་ཀྱང་དམ་པ་སྟེ། བློ་མ་འཁྲུལ་པ་དེའི་ཡུལ་དུ་བདེན་པས་བདེན་པ་སྟེ་བཞིན་ཉིད་དམ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་དབྱེ་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའོ། དེ་སྐད་དུའང་ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པས་བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཏེ། །ཁྱེད་ཀྱིས་གཞན་ལས་མ་གསན་ར་ང་གིས་གཟིགས། །དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་དང་དོན་དམ་སྟེ། །བདེན་པ་གསུམ་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་སོ། །ལྟུ་བ་གྲངས་ངེས་ནི། དེ་ཉིད་ལས་གྲངས་ངེས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་གཉིས་བཅས་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་ཡིན་པ་བཀག་

པ་ཙམ་ཀྱིས་གཉིས་དང་བཅས་པར་འགས་ཏེ། བར་གྱི་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་བསལ་བས་གཉིས་དང་བཅས་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ནི། དེ་ཉིད་ལས། བདེན་པ་ཙམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། ཚོས་གང་ཞིག་རང་བཞིན་མེད་པ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཚོས་ཅན་གང་ཞིག་རིགས་པས་དཔྱད་མི་བཟོད་པ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། གང་ཞིག་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་འདི་ཡི་གེ་ཚད་པར་སྣང་སྟེ། གོང་གི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བབ་དང་བསྡུན་ན་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཚོས་ཉིད་གང་ཞིག་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་པའོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ངོ་། །རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་མི་བཟོད་ཀྱི་དོན་ལ། དེ་ཉིད་ལས། མཐར་ཐུག་དབྱོད་པའི་རིགས་པས་དགག་པར་ནུས་པ་ལ་དཔྱད་མི་བཟོད་པ་ཟེར་ཞིང་། རིགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་དགག་པར་མི་ནུས་པ་ལ་དཔྱད་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཅོལ་དགོས་ཏེ། ཡོངས་གྲུབས་རིགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་དགག་མི་ནུས་པ་འདི་བདེན་གྱུབ་ཀྱི་ཚོད་དུ་བཞག་པས་སོ། །རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་མཁན་སྤྲོན་དུས་ཕྱ་པ་ཚོས་སེང་སོགས་བྱུང་བར་ཡིག་ཆ་འགའ་ལས་གསལ་ཡང་རང་ལུགས་ནི་མི་འཐད་དེ། དབུ་མ་རྒྱན་འགྲེལ་དུ་བདེན་གྲུབ་འདོད་པའི་དབུ་མ་པ་སྤུ་ཡང་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་བོའི་བསམ་ཚུལ་ནི་དོན་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དོར་ཡོད་པ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་རྗེས་རིགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་འགོག་མི་ནུས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་འདྲ་སྟེ། སྤྱིར་བདེན་པར་གྱུར་ན་རིགས་ཤེས་དོར་གྱུར་དགོས་ཀྱང་། རིགས་ཤེས་ཀྱི་དོར་གྱུར་ན་བདེན་པར་གྱུར་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བདེན་པར་གྱུར་ན་དོན་དཔྱོད་ཚད་མས་རྟེན་དགོས་ཏེ། དོན་དཔྱོད་ཚད་མ་དེ་བུམ་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་དཔྱོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བུམ་པའི་གནས་ལུགས་དེ་དོན་དཔྱོད་ཚད་མས་རྟེན་ཀྱང་བདེན་པར་མེད་པར་རྟེན་པ་ཡིན་གྱི། བུམ་པའི་གནས་ལུགས་དཔྱད་ནས་དེ་བདེན་པར་ཡོད་པར་རྟེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད་དེ། བདེན་གཉིས་ལས། སྣང་དུ་འཇུག་ཡང་དོན་བྱེད་དང་། །ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་ནུས་ཕྱིར། །ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ནི་དབྱེ་བའང་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་མཚན་ཉིད་ནི། གྲུབ་མཐའ་མཇོད་ལས། དཔྱད་མི་བཟོད་པའི་ཤེས་བྱ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དཔྱད་མི་བཟོད་པའི་ཤེས་བྱ་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཅེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་ཐ་སྙད་ཚད་མའི་རྟེན་དོན་གང་ཞིག་ར་ང་སྣང་བའི་བློ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཆོས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་། དེ་ལྟར་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཆོས་ལ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་དག་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གང་

རྟང་ཡིན་ན་ཤེས་བྱ་ཡིན་དགོས་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུར་ལ་ཤེས་བྱ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་འདི་སྐྱས་ཟིན་ཚོད་ལྟར་ན་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ལ་དངོས་པོ་དང་། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ལ་རྟག་པས་ཁྱབ་པར་སེམས་ཀྱང་། དབུ་མ་བདེན་གཉིས་འགྲེལ་པ་ལས། ཤེས་པ་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འདྲ་ཡང་རྗེ་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་དོན་བྱེད་པ་ལ་མི་བསྟུབ་དང་བསྟུབའི་ཁྱད་པར་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་ཆུ་ལ་སོགས་པ་དང་སྨིག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་དང་ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་རྟོགས་སོ་ཞེས་དང་། རྗེ་བོས་མཛད་པའི་བདེན་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་རྣམ་པ་གཉིས་འདོད་དེ། །ལོག་པ་དང་ནི་ཡང་དག་གོ །དང་པོ་གཉིས་ཏེ་ཆུ་ཟླ་དང་། །གྲུབ་མཐའ་བན་པའི་རྟོག་པའོ། །ཞེས་པའི་ལུང་ལ་དཔག་ན་ཆུ་དང་ཟླ་བ་ལྟ་བུ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་དོན་བྱེད་ནུས་པས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་། སྨིག་རྒྱུ་དང་ཆུ་ཟླ་ལྟ་བུ་སྣང་ཡང་སྣང་བ་ལྟར་དུ་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བོ། །ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ལ་དངོས་པོས་ཁྱབ། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ལ་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་དང་། དོན་སྤྱི་ལྟ་བུ་རྟག་པའི་ཚོས་གཉིས་ཡོད་དོ། །དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་སྐྲ་བཙྪད་རིགས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་བཞི་སྟེ། རིགས་ཤེས་ཚད་མ་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་དང་། རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་སོ། །དོན་དམྱོད་ཚད་མ་དང་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གཉིས་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ལ་དོན་དམ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བསྟན་ཚུལ་ནི། གྲུབ་མཐའ་མཛོད་ལས། ལེགས་པའི་དོན་དུ་གཅེར་བ་རྣམས་ཀྱི་གཅེར་བྱའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་དོན་དམ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་དང་། དེ་ཉིད་བློ་མ་འཁྲུལ་པའི་རིགས་པའི་ཤེས་པའོ། །ཞེས་སྔར་བྱངས་པ་ལྟར་དང་། དབུ་མ་བདེན་གཉིས་ལས། བསྟུ་བམེད་པའི་རིག་པ་ནི་དོན་དམ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་ཀྱང་། ཡང་དག་པའི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཡུལ་དོན་དམ་གཉིས་པོའང་། བདེན་གཉིས་ལས། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་བཀག་པ་ཡང་། །ཡང་དག་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། །དོན་དམ་ཡིན་པར་ཁོ་བོ་འདོད། །ཅེས་དང་། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་འདི་ཡང་དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱའི། དངོས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་ནི་དོན་དམ་པ་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་མཚན་ཉིད་པ་ནི་ཕྱི་མ་གཉིས་ཁོ་ནའོ། །སྤྲོས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལ་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་གཉིས་ལས་ཡོངས་སུ་བཏགས་ཀྱང་། བྱེ་སྨྲ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཡང་ཡོད་པར་མངོན་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་མཛོད་ལས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་དབུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་མཐུན་པར་

སྣ་སྟེ། ཞེས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་དབྱེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དཔལ་ལྡན་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ། དབྱེ་གཞི། དབྱེ་བ། མཚན་ཉིད། སྣ་བཤད། གྲངས་ངེས་དང་ལྡ་ལས། དང་པོ་ནི། གྲུབ་མཐའ་མཛོད་ལས། སྒྱིར་ཐུན་མོང་བའི་དབྱེ་གཞི་མཚན་ཉིད་པ་མེད་མོད་ཀྱི། འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་ངོར་བདེན་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་ཅམ་ཀྱི་བདེན་པ་ཙམ་ཞིག་གནས་པ་ལ་བྱ་སྟེ། རིགས་པ་དྲུག་རྒྱུ་བའི་འགྲེལ་པ་ལས། བདེན་པ་གཉིས་སུ་འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་ལ་ལྷོས་ནས་འཇོག་གོ །ཞེས་སོ། །ཡང་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་དབྱེ་གཞིར་བྱ་སྟེ། འཕྲུག་པ་ལས། བདེན་པ་གཉིས་སུའང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར། །འདི་དག་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཚད་པ་མིན། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་ཏེ། འཕྲུག་པ་ལས། དངོས་ཀུན་ཡང་དག་རྫུན་པར་མཐོང་བ་ཡི། །དངོས་རྣེད་དོ་བོ་གཉིས་ནི་འཇིག་པར་འགྱུར། །ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ། །མཐོང་བ་རྫུན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་དོ་བོ་གཉིས་རེ་ཡོད་དེ་དབེར་ན་བུམ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཡང་ལྷོ་ལྷིར་བ་ལྟ་བུ་ཀུན་རྫོབ་དང་སྐྱོང་ཉིད་ལྟ་བུདོན་དམ་པའི་དོ་བོ་གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་ཀུན་ལ་རིགས་འགྲེལ

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། གྲུབ་མཐའ་རིན་པོ་ཆེ་ལས། མཚན་ཉིད་ལ་གཉིས་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱིམཚན་ཉིད་གཟུང་འཛིན་སྤྲོས་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བའོ། །ཞེས་དང་། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། གཟུང་འཛིན་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ངོ་བོ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཀུན་རྫོབ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད་དེ། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གང་ཞིག་འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་མ་བསླད་པའི་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བའི་ཐ་སྙད་ཚད་མས་ཇུན་པར་རྟོགས་མི་ནུས་པའི་ཚོས། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་མ་བསླད་པའི་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བའི་ཐ་སྙད་ཚད་མས་ཇུན་པར་རྟོགས་ནུས་པའོ། །འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བའི་ཐ་སྙད་ཚད་མ་ཞེས་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་མ་སྐྱོང་བའི་ཐ་སྙད་ཚད་མ་ལ་གོ་དགོས། དེས་ན་ཀ་བ་ཚོས་ཅན། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་མ་བསླད་པའི་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བའི་ཐ་སྙད་ཚད་མས་ཇུན་པར་རྟོགས་མི་ནུས་པའི་ཚོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་ཤད་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ཚོས་ཅན། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་མ་བསླད་པའི་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བའི་ཐ་སྙད་ཚད་མས་ཇུན་པར་རྟོགས་ནུས་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཆྱོད་ལོག་ཤེས་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པར། མཐོང་བ་
ཐུན་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། ཁབང་པོ་གསལ་དང་དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་ནོ། །
སྐྱོན་ལྡན་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི། ཁབང་པོ་ལེགས་བྱུར་ལ་ལྷོས་ལོག་པར་
འདོད་དེ། ཅེས་གསུངས། ལོག་པའི་གྲུབ་རྟོག་དེ་ལ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གཞོད་པ་
མེད་པའི་དབང་པོ་དུག་རྣམས་ཀྱི། གཟུང་བ་གང་ཞིག་འཛིག་རྟེན་ཀྱིས་རྟོགས་
ཏེ། རྟཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ལྟག་མ་ནི། །འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་
རྣམ་པར་བཞག །ཅེས་པས་གཅོོ་བོ་ཞེན་ཡུལ་ཡོད་པའི་ལོག་པའི་གྲུབ་རྟོག་
བསྟན། སྒྲ་མ་སྨིག་རྒྱུ་སོགས་ལ་བརྟགས་པ་གང་། ཁེ་དག་འཛིག་རྟེན་ལས་
ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པས་ཞེན་ཡུལ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ལོག་པའི་གྲུབ་རྟོག་
བསྟན་ཏེ། །དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་ཡུལ་ཅན་ལོག་པའི་གྲུབ་ཏུ་མི་
འཛོག་ཏེ། ཤེས་པ་ཡིན་ན་སྣང་བ་ལྟར་དུ་དོན་བྱེད་ནུས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཐལ་
འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ་ཡུལ་ལོག་པའི་གྲུབ་རྟོག་ཡིན་ན་དེ་ལ་ལོག་པར་འཛིན་པའི་
ཤེས་པའང་ལོག་པའི་གྲུབ་རྟོག་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་རང་དག་འའི་ཐ་སྙད་ཚད་
མས་ཀྱང་ཡུལ་ཐུན་པ་ཡིན་ན་ཡུལ་ཅན་ཡང་ཐུན་པའམ་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་ནུས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་མ་ཁས་པའི་དབང་པོ་འགའ་ཞིག་ཡང་དག་གྲུབ་རྟོག་དང་ཐ་
སྙད་བདེན་པ་དོན་གཅིག ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཡིན་ན་གྲུབ་བདེན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་
ཀྱང་གྲུབ་བདེན་པ་ཡིན་ན་ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་སྐུ་ལོག་པའི་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ཀུན་རྫོབ་མཐའ་དག་འཇོག། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་ཁད་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པ་བཞིན་དུ་དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་བཞེད། དེ་ལ་བརྟག་ན་ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཤིག་ལ་བཞེད་པར་སྣང་། དེ་ཡང་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན་བྱམ་པ་ཚོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་བྱམ་པའི་སྟེང་དུ་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལས་གཞན་ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་ཞེས་པའི་དོན་བཞག་དགའ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་བཞིན་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ཡང་ཐ་སྙད་བདེན་པར་ཐལ། བྱང་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ཚོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་དེ་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་མེད་ན་ཐ་སྙད་དུབང་དེ་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཅན་མེད་དགོས་ན། བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་ཚོས་ཅན། ཐ་སྙད་དུབང་མེད་པར་ཐལ། བདག་སྐྱེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་གྲངས་ཅན་པའང་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་བོའི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ན་གཅིག་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། ཐ་སྙད་བདེན་པ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ལ་སྤུ་བཞི་བཞག་སྟེ། ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཡིན་ལ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་མིན་པའི་སྤུ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ལ་ཐ་སྙད་བདེན་པ་མིན་པའི་སྤུ་སྐྱ་ཤད་དང་ཕྱི་རོལ་པའི་བདག་རྟག་པ་སོགས། གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་སྤུ་ནི་གཟུགས་བརྙན་དང་བྲངས་ཅན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་སྐྱེ་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་ལྟ་བུ། གཉིས་མིན་ནི་སྣའོ། །

ཡུལ་མེད་ན་ཡུལ་ཅན་མེད་པའི་ཁྱབ་པ་ནི་དོན་དམ་གཏན་འབེབས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རིགས་བས་དཔྱད་ཚེ་མྱུ་གུ་མེད་ན་ས་བོན་མི་གྲུབ་ས་བོན་མ་གྲུབ་ན་མྱུ་གུ་མེད་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། ཐ་སྙད་མ་དཔྱད་པའི་ཚེ་མྱུ་གུ་མེད་པའི་སྤུ་ལོགས་སུའང་ས་བོན་འཇོག་རྒྱས་པ་བཞིན་ནོ་སྙམ། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་དཀའ་བའི་གནས་ཏེ་དོན་ཀྱི་གནད་ལ་རེག་པར་དཀའ་བས་རང་གི་ཀུན་རྟོག་གི་རི་མོ་ཙམ་དུ་བས་སོ། །

བཞི་པ་སྒྲ་བཤད་ལ། ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡུལ་གྱི་དོས་ནས་སྒྲ་བཤད་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་དོས་ནས་སྒྲ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མ་དག་པའི་སར་རྟོ་རྟེ་བྱག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐོ་ཀུན་རྫོབ་པ་གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་གྱི་དོར་བདེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གནས་ལུགས་ཀྱི་ངང་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། གཏི་མུག་ངང་བཞིན་སྒྲིབ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་བདེན་པའི་སྒྲ་བཤད་ནི། སྒྲོས་བྱལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དོན་ཡང་ཡིན། དམ་པའང་ཡིན། བདེན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་ཡིན་ཏེ། འཕགས་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟེད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱའི་ནང་ནས་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་ཚུལ་དང་སྣང་ཚུལ་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཚིག་གསལ་ལས། དོན་ཡང་ཡིན་ལ་དམ་པ་ཡང་ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་པའོ། །དེ་ཉིད་བདེན་པ་ཡང་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྟ་པ་གྲངས་ངེས་ནི། གྲུབ་མཐའ་རིན་པོ་ཆེ་ལས། གྲངས་ངེས་ནི། སྤྲོས་པ་ལས་གྱོལ་མ་གྱོལ་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པས་སྣྲུབ་ཕྱོགས་དང་དགག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱུང་པོ་གསུམ་པ་ལེགས་པས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་སོ་ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་དམིགས་ཡུལ་བདེན་པ་བཞི་ལ་གདམས་པ་ནི། རྣ་བར། བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི། །ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་དམིགས་ཡུལ་བདེན་པ་བཞི་ལ་རྣམ་པ་མངོན་ཞེན་འགོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒོམ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

བདེན་བཞིའི་མཚན་དབྱེ་བ།

སྐབས་འདིར་བདེན་བཞིའི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། བདེན་པ་བཞིའི་སྒྲ་

ཨཁདཿ གོ་རིམ་འེལ་པ། བྱང་ས་འེས། སོ་སོའི་དོ་བོ། ཁྱད་ཆོས་བཅུད་བྱུག་དོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་བསྡུ་བ་ལས། བདེན་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། བསྟན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དང་། དེ་མཐོང་ན་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་དོན་ནི་བདེན་པའི་དོན་ནོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟིགས་དོ་དང་མཐུན་ཚིང་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ལྟར་རྟོགས་མི་ནུས་པས་ན། འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མདོ་ལས། བྱིས་པ་ལག་མཐིལ་འདྲ་བ་ཡིས། །འདུ་བྱེད་སྤྱག་བསྟལ་སྤུ་མི་རྟོགས། །འཕགས་པ་མིག་དང་འདྲ་བ་ཡིས། །དེ་ཡིས་ཡིད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་གོ་རིམ་ནི། སྤྱིར་གསུང་རབ་ལས་རྒྱུ་འབྲས་དོན་ཀྱི་གོ་རིམ་དང་། ཨཁདཿ་པའི་གོ་རིམ་དང་། མཆོག་དམན་ཀྱི་གོ་རིམ་དང་། .མདོན་རྟོགས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་གོ་རིམ་སོགས་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ནི་མདོན་རྟོགས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་གོ་རིམ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཐར་པ་དོན་གཉེར་ཀྱི་གང་ཟག་གིས་ཐོག་མར་འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྡུག་བསྔལ་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བསམ་པའི་སྟོན་ནས་འབྱུང་གི་ཐུགས་སྐྱེ། དེའི་རྗེས་སུ་དེ་གང་ལས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་སྤོང་འདོད་ཀྱི་ཐུགས་སྐྱེ། ཀུན་འབྱུང་སྤངས་པ་ན་སྡུག་ཀུན་འགོག་པའི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་པར་མཐོང་ནས་དེ་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་བདེན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་དོན་སྟོམ་པ་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ལ་འཛུག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནད་པས་ཐོག་མར་ནད་དོས་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ་དེའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་ཤེས་ནས་སྤོང་འདོད་དང་། དེ་སྐྱངས་ནས་ནད་ཞི་བའི་བདེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་ནས་དེའི་གཉེན་པོ་སྨན་བསྟེན་པ་ལ་འཛུག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་བློ་ལས། ནད་ནི་ཤེས་བྱ་ནད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་སྐྱང་བྱ་ལ། །བདེར་གནས་འཐོབ་བྱ་སྨན་ནི་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ལྟར། །སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་དང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ལམ། །ཤེས་བྱ་སྐྱང་བྱ་རིག་པར་བྱ་ཞིང་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། མཇོད་ལས་ཀྱང་། དེ་དག་ཇི་ལྟར་མངོན་རྟོགས་རིམ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་གྲངས་ངེས་ནི། འཕགས་པའི་བདེན་པ་ལ་བཞིར་གྲངས་ངེས་ཏེ། ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བདེན་བཞིར་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཞིག་འཁོར་བར་འཛུག་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྡུག་ཀུན་གཉིས་དང་། འཁོར་བ་ལས་ལྡོག་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འགོག་ལམ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ལ། དང་པོ་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ནི། རང་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་འཁོར་བས་བསྡུས་པའི་ཕུང་པོའོ། ཞེས་ཆོས་གཞི་ཡོད་དེ། ཀུན་བཏུས་ལས། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་གནས་ཀྱིས་ཀྱང་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་དོ་བོ་ནི། རང་འབྲས་སྤྲུག་བདེན་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཉོན་གང་རུང་གི་རིགས་སུ་གྱུར་པའི་འཁོར་བས་བསྡུས་པའི་ཕུང་པོའོ། །མཚན་གཞི་ཡོད་དེ། ཀུན་བཏུས་ལས། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ལས་སོ་ཞེས་གསུངས། འཁོར་བའི་བསྡུས་པའི་ལས་ཉོན་གང་རུང་ཡིན་ན་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། དེའི་རིགས་སུ་གྱུར་པའི་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་གཅོ་སེམས་དེ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ཡིན་ཀྱང་ལས་ཉོན་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་བྱུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་བྱུང་སེམས་པ་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་གཉིས། ཟག་བཅས་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་ལ་དབྱེ་ན། འཁོར་བས་བསྡུས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། གྲིང་བཞིའི་མི་དང་འདོད་ལྷ་རིགས་དྲུག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ལས་བཅུ། གཉིས་པ་ལ་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བའི་ལས་གསུམ། གསུམ་པ་ལ་གཟུགས་ལམས་བཅུ་བདུན་དང་གཟུགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་མུ་བཞིར་སྐྱེ་བའི་ལས་ཉར་གཅིག་གོ །ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་ལ། རྣ་ཉོན་དྲུག་དང་ཉ་ཉོན་ཉི་ཤུ་ཡོད་དོ། །ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ཡིན་ན་སྤྲུག་བདེན་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་སྤྲུག་བདེན་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ཡིན་ན་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་འགོག་བདེན་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། ལམ་བདེན་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་སྤྱངས་པའི་ཐུལ་ཚའོ། །དེ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དོན་གཅིག དེ་ལ་མཚན་གཞི་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འགོག་བདེན་དང་། རང་རྒྱལ་ཀྱི་འགོག་བདེན་དང་། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་འགོག་བདེན་ལྟ་བུའོ། །ཉན་ཐོས་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཡིན་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཡིན་པས་ཁྱབ་བོ། རང་རྒྱལ་དང་ཐུང་ཆུང་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་གང་རུང་གི་འགོག་བདེན་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་སྤྱོར་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་དེ་ཐུང་ཆུང་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཡིན་ཀྱང་ཐུང་སེམས་ཀྱི་འགོག་བདེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐུང་སེམས་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཐོབ་པ་ལ་ཐུང་སེམས་ཀྱི་ལམ་བདེན་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྱོ་དགོས་པ་གང་ཞིག ཐུང་སེམས་ཚོགས་སྤྱོར་བ་ཡིན་ན་ཐུང་སེམས་ཀྱི་ལམ་བདེན་མ་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཐུང་སེམས་སོ་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ཉན་ཐོས་འབྲས་བུ་དང་པོ་གཉིས་གང་རུང་གི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་འགྱོ་བའི་རང་རྒྱལ་ཚོགས་སྤྱོར་བ་ལའང་རིགས་བསྟེའོ། །འགོག་པ་ལ་སྐྱས་བརྟེད་རིགས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་བཅུ་ཡོད་དེ། ཀུན་བཏུས་ལས། འགོག་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེ

ནུ། ཟླ་བདང་། འཇུ་དང་། དགེ་དམ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། རྒྱུན་མེད་པ་དང་། རྒྱུན་དང་བཅས་པ་དང་། ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་། ལྷག་མ་མེད་པ་དང་། ཁྱིད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཀྱིས་འདོད་ཉེན་མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག་སྤྱངས་པའི་སྤྱངས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། ཐེག་དམན་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ལྟ་བུ། ལྔ་པ་ནི། ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ལྟ་བུ། དྲུག་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱང་པའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་ལྟ་བུ། བདུན་པ་ནི། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་མྱང་འདས་ལྟ་བུ། བརྒྱད་པ་ནི། ལྷག་བཅས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ལྟ་བུ། དགུ་པ་ནི། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ལྟ་བུ། བཅུ་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་མི་གནས་མྱང་འདས་ལྟ་བུའོ། དེ་དག་བསྡུ་ན། བརྟ་དང་དོན་དམ་པའི་འགོག་པ་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། དང་པོ་བཏགས་པ་བ་དང་། གཞན་རྣམས་ནི་མཚན་ཉིད་པའོ། །དེ་ལ་ཡང་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལྟ་བུ་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་བྲལ་ཚེམ་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད།

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

བཞི་པ་ལམ་བདེན་གྱི་ངོ་བོ་ནི། འགོག་བདེན་འཕོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་བྱུར་པའི་ཚ་ནས་བཞག་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པའོ། །མཚན་གཞི་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་མཐོང་སྤོམ་མི་སློབ་ལམ་གསུམལ། ཀུན་བཏུས་ལས། ལམ་གྱི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། ལམ་གང་གིས་སྡུག་བསྔལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་སྤོང་བ་དང་། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ལམ་སྒོམ་པ་དེ་ལམ་གྱི་མཚན་གཞི་མདོར་བསྡུས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན། དེ་ཉིད་ལས་ལམ་ནི་ལྔ་སྟེ། ཚོགས་ཀྱི་ལམ་དང་། སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་དང་། སྒོམ་པའི་ལམ་དང་། མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་ལམ་བདེན་འཕོར་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེའི་འགྲེལ་པ་རྒྱལ་སྲས་མ་ལས། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་འདི་ཡང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་འཕོར་དང་བཅས་པའི་སྐབས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཅགཏ་བཅོམ་ཉོགས་པ་སྟོན་སོང་གི་བྱང་སེམས་ཚོགས་སྦྱོར་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་ཉོགས་པའི་ལམ་དེ་ལམ་བདེན་ཡིན་ཀྱང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་མཐོང་སྤོམ་མི་སློབ་ལམ་གསུམ་གང་ཡིན་དཔྱད་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་བདེན་ཡིན་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་བདེན་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། རང་རྒྱལ་དང་བྱང་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་བདེན་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་གང་རུང་གི་ལམ་བདེན་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་དགའ་ལམ་སྟོན་སོང་གི་བྱང་སེམས་ཚོགས་སྦྱོར་

ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐུན་པ་དེ་བྱང་
སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་བདེན་ཡིན་ཀྱང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་བདེན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ཐེག་ཆེན་གྱི་འཕགས་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་
སོང་གི་རང་རྒྱལ་ཚོགས་སྨྱོར་པ་ལའང་རིགས་སྣེས། མཛོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཟག་
བཅས་ཡིན་ན་སྤྱག་བསྟལ་བདེན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་
མ་ཁྱབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་སྨོམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་
སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་ཟག་བཅས་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱག་བདེན་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེ་ཟག་བཅས་ཡིན་ཏེ། བདག་ལྟའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་
མཐུན་པ་དང་འདྲས་མ་བྱས་གང་རུང་མིན་པའི་ཚོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྤྱག་
བསྟལ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་
ཆེན་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ན་སྤྱག་བདེན་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་འགོར་
བས་བསྡུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འགོར་བ་འཇོམས་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིབ་བྱང་འཕགས་རྒྱུད་ལ་འགོར་བར་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཉོན་མོང་
དེ། རྒྱུད་བློ་མ་ལས། འཕགས་པས་རྣ་དང་ན་བ་དང་། །འཆི་བའི་སྤྱག་བསྟལ་
རྣམ་ནས་སྤངས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་སྐྱེས། །དེ་ལ་དེ་མེད་ཕྱིར་དེ་
མེད། །རྣམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་རིགས་འགྲེས་བྱང་འཕགས་ས་བདུན་པ་
མན་ཆད་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་སྒྲིབ་རྣམས་ནི་སྤྱག་ཀུན་གྱི་བདེན་པར་ཁས་བླང་དགོས་སམ་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

སྙམ། ཉན་ར་དང་དགྲ་བཅོམ་དང་དག་སོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་དང་ཀུན་གཞི་སོ་གསོ་ནི་སྐབས་འདིར་བསྟན་ཀྱི་སྒྲུག་བདེན་དང་འགོར་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་། སྡུག་བདེན་དང་འགོར་བ་ཕྲ་མོ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མེད་རྒྱུད་བླའི་འགྲེལ་བར། དེ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པའི་ཕྱིར་འགོར་བའི་ཞེས་གསུངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་བོ། །དེས་ན་བདུད་བཞི་དང་སྡུག་བདེན་འགོར་བ་བཅས་ལ་ཕྲ་རགས་དབྱེ་བར་བྱའོ། །སྒྲིབ་སྟོབ་ལམ་རྣམས་སྡུག་བདེན་ཕྲ་མོ་དང་གཞི་མཐུན་ཡོད་ཀྱང་སྡུག་བདེན་རགས་པ་དང་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་སྙམ་སྟེ། དེ་དག་སྡུག་ཀུན་སྒོང་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཟེག་ཆེན་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་རྒྱུ་ལ་མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་གང་རུང་གིས་ཀྱང་མཐུབ་སྟེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འགོར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཟེག་བསྡུས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས། །རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་རྣམ་སྨིན་ནི། །སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་སུ་སྟེ། །སྒྲིབ་བ་དང་ནི་ཟོག་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་དགྲ་བཅོམ་པའི་ཉེར་ལེན་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྡུག་བདེན་ཡིན་ཞིང་དེ་ལས་དབང་གིས་འགོར་བར་གནས་པ་ཡིན་ཀྱང་འགོར་བ་མ་ཡིན། ལྷག་བཅས་དགྲ་བཅོམ་ཟག་བཅས་ཡིན་ཀྱང་སྡུག་བདེན་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཤེས་དགོས། ལྷག་བཅས་དགྲ་བཅོམ་ལས་དབང་གིས་འགོར་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འདོད་ཆགས་བྲལ་བས་གནས་པ་ནི། །

བརྩེ་བའམ་ཡང་ན་ལས་ཀྱིས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་ཆུང་ཆོས་བཙུ་དུག་ནི། གཞི་བདེན་པ་བཞི་ལ་འོག་ཞུགས་བཙུ་དུག་ཡོད་པའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་དང་། །བདེ་དང་ང་དང་བའི་སོགས། །ཡང་དག་མིན་པ་རྣམ་བཙུ་དུག །སྒོ་བཏགས་ནས་ནི་ཡོངས་སུ་སྤྱིད། །དེ་ཉིད་ལས་ནི་དེ་འགལ་དོན། །དེ་ཉིད་རྣམ་པ་རྟེས་རྟོགས་ཅན། །ལེགས་སྨོན་ཡང་དག་ལྟ་བ་ཡིས། །སྤྱིད་པ་རྟེས་འབྲང་བཅས་འཇོམས་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཡང་སྦྱག་བསྟལ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་འོག་པར་ཞུགས་པ་གཅོད་བའི་རྟག་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར། སྦྱག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་སྟོང་པ་དང་། སྦྱག་བསྟལ་བ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། བདག་མེད་པ་བཞི་གསུངས་པ་ནི། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཚོས་ཅན། སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། གཅོད་བའི་བདག་དོན་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། སྦྱག་བསྟལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། རེས་འགའ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་དབང་བའི་བདག་གི་དོན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པར་འོག་ཞུགས་ནི། སྦྱག་བསྟལ་རྒྱུ་མེད་དུ་འཛིན་པ། རྒྱུ་གཅིག་ཏོ་ནས་བྱས་པར་འཛིན་པ། རྒྱུ་དབང་ཕྱུག་སོགས་ཀྱི་བྱེད་གཡོ་བ་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

སྡོམ་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པར་འཛིན་པ། རང་བཞིན་རྒག་ལ་གནས་སྐབས་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་རབ་སྤྱི་རྒྱུན་བཞི་ནི། ཟག་བཅས་ལས་ཉོན་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། རྒྱུའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་སྡུག་བསྔལ་མ་ལུས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རབ་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་སྡུག་བསྔལ་དུག་སྤྱིའི་ཕྱིར། རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འགོག་པའི་རྣམ་པ་ལ་འོག་ཞུགས་ནི། ཐར་པ་ཡེ་མེད་དུ་འཛིན་པ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཁྲོད་པར་འགའ་ཞིག་ཐར་པར་འཛིན་པ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཁྲོད་པར་འགའ་ཞིག་ཐར་པར་འཛིན་པ། ཉོན་མོངས་ལན་ཅིག་སྤྱངས་ཀྱང་སླར་ལྡོག་པར་འཛིན་པ་བཞིའི་གཉེན་པོར། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་འགོག་པ་ཞི་བ་གྲུབ་མེས་འབྱུང་བའི་ནི། ལས་ཉོན་མ་ལུས་པར་སྤྱངས་པའི་བྱ་ལ་བ་ཆོས་ཅན། འགོག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་འགོག་པའི་བྱ་ལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཞི་བའི་བྱ་ལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲུ་མོན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཕན་བདེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕགས་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སླར་མི་ལྡོག་པའི་ཐར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་འོག་ཞུགས་ནི། ཐར་ལམ་ཡེ་མེད་དུ་འཛོག་པ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཐར་ལམ་མིན་པར་འཛོག་པ། བསམ་གཏན་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཐར་ལམ་དུ་འཛོག་པ། སྦྱག་བསྟལ་གཏན་ཟད་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་མེད་པར་འཛོག་པ་བཞིའི་གཉེན་པོར། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་ལམ་རིགས་སྒྲུབ་པ་དེས་འབྱིན་བཞི་ནི། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐར་པར་བགྲོད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་འཐད་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་འབྱིན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐར་པའི་གནས་སུ་འབྱིན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་ཙམ་གཅིག་ཐ་དད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བདེན་པ་གཞན་གསུམ་ནི་འགོག་བདེན་དང་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་པ། ཀུན་འབྱུང་དང་སྦྱག་བདེན་ལ་མྱ་གསུམ་སྟེ། ཀུན་འབྱུང་ལ་སྦྱག་བདེན་གྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་དང་ལམ་བདེན་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། ལམ་བདེན་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་རིམ་པ་དངོས་བཤད།

གསུམ་པ་རྣེན་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གདམས་པ་ལ། རྒྱ་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

བར། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་དཀོན་མཆོག་གསུམ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱུད་པ་ལ་དགུ་ཡོད་དེ། སྐྱབས་ཡུལ་གྱིད་བོ། གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐྱབས་གསུམ་དུ་འཇོག་པ། མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་གཅིག་ཏུ་འཇོག་པ། དཀོན་མཆོག་གི་སྒྲོ་དོན། སྐྱབས་འགྲོའི་རྒྱུ། སྐྱབས་འགྲོའི་ངོ་བོ། རྒྱུ་སྐྱབས་འབྲས་སྐྱབས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཕན་ཡོན། བསླབ་བྱ་བཅས་སོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་སྐྱབས་ཡུལ་ནི། སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་ཚོས་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་བདེན་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་། དགེ་འདུན་དུ་བྱེད་པའི་ཚོས་སློབ་པ་དང་ཉན་ར་ངམ་མི་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་བདེན་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་དང་། ཚོས་སུ་བྱེད་པའི་ཚོས་སློབ་མི་སློབ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་རྣམས་ཚོས་དཀོན་མཆོག་ཡིན་ཏེ། མཇུག་ལས། གང་ཞིག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བ། རྣམས་རྒྱས་དགེ་འདུན་བྱེད་པའི་ཚོས། །མི་སློབ་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་། །སྡུ་ངན་འདས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཞེས་གསུངས་ནི་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་མ་ཡིན་ཏེ། སྡོམ་སོ་སྐྱེའི་སྐབས་ཀྱི་ལས་ཉོན་ཀྱིས་འཕངས་པའི་སྡུག་བདེན་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་ཕྱུང་བས་མཚམས་མེད་པའི་ལས་སུ་

མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ཞེན། སྟོན་མེད་དེ། རྟེན་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པས་བརྟེན་པ་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་དབང་ལ་གཞོད་པས་མིག་ཤེས་ལ་གཞོད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར།

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་ལུགས་ཀྱི་སྒྲུབས་ཡུལ་ལ། འདུས་མ་བྱས་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་སྒྲུབས་གནས་མཐར་ཐུག་དེ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། །གཞན་གྱི་རྒྱན་གྱིས་རྟོགས་མིན་པ། །མཆོག་དང་བསྟེ་དང་ནུས་པར་ལྡན། །དོན་གཉིས་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ཆོས་ཅན། ཁོང་ལ་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་སྣང་བ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡོན་ཏན། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡོན་ཏན། གཞན་གྱི་རྒྱན་སྣ་རྟོག་གིས་ཆུལ་བཞིན་རྟོགས་མི་ནུས་པའི་ཡོན་ཏན། ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན། གདུལ་བྱ་ལ་བསྟེ་བའི་ཡོན་ཏན། གདུལ་བྱའི་ཉེས་སྤྱོད་སེལ་ནུས་པའི་ཡོན་ཏན། རང་དོན་ཚོས་སྐྱའི་ཡོན་ཏན། གཞན་དོན་གཟུགས་སྐྱའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བསྟན་གཉིས་སུ་བསྟན་ལྟ། དང་པོ་གསུམ་རང་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་གཞན་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དང་པོ་གསུམའི་རང་དོན་ཏེ། །

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་གཞན་དོན་ཡིན། །ཞེས་སོ། །མཚན་གཞི་ནི། སྐུ་གསུམ་མམ་སྐུ་བཞིའོ། །རབས་དུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་དང་ལྡན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བྱང་བདེན་པ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བསམ་མེད་གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་པ། །དག་གསལ་གཉེན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱི། །གང་ཞིག་གང་གིས་ཆགས་བྱལ་བ། །བདེན་གཉིས་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ཆོས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་ཏེ། སྒྲ་རྟོག་གིས་ཇི་བཞིན་བརྟག་པར་མི་རུས་པས་བསམ་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན། ལས་ཉོན་ཅི་རིགས་དང་བྲལ་བས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཅི་རིགས་ཞི་བས་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན། ལམ་ཀྱི་ངོ་བོ་སྒྲིབ་པ་དང་མ་འདྲེས་པས་དག་པའི་ཡོན་ཏན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་གསལ་བས་གསལ་བའི་ཡོན་ཏན། སྣང་བྱ་འཛིན་མས་པར་ནུས་པས་གཉེན་པོའི་ཡོན་ཏན། འགོག་བདེན་དང་། ལམ་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བསྡུ་ན་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་འགོག་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་ལམ་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཆགས་བྱལ་གཉིས་ནི་འགོག་པ་དང་། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་དག་གིས་བསྟན། །ཞེས་སོ། །མཚན་གཞི་ནི། ཐེག་ཆེན་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་ལམ་མཐའ་དག་གོ །རིག་བྱ་ལ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་དང་ལྡན་

པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་གང་ཟག་དག་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རྗེ་ལྟ་རྗེ་སྐྱེད་ནང་གི་ནི། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པའི་ཕྱིར། །བློ་ལྡན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས། །བླ་མེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཡོ་གང་རྫོང་དང་ལྡན་ཏེ། རྗེ་ལྟ་བའི་གནས་ལུགས་རིག་པའི་ཡོན་ཏན། རྗེ་སྐྱེད་པའི་སྣང་ཚུལ་རིགས་པའི་ཡོན་ཏན། ནང་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པའི་ཡོན་ཏན། ཚགས་པ་ཉིན་སྒྲིབ་ཅི་རིགས་ལས་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན། ཐོགས་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཅི་རིགས་ལས་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན། རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་དམན་སྒྲིབ་ཅི་རིགས་ལས་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན། རིག་པའི་ཡོན་ཏན། གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་བསྟན་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་རིག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཚན་གཞི་ནི། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་དོ། །ཁ་ཅིག་འདུས་མ་བྱས་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཡོ་གང་རྫོང་དང་ལྡན་པའི་སྐྱབས་གནས་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་དགེ་མཆོག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་དགེ་མཆོག་ཡིན་ན་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཀ་ལྡན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱེད་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་ལ་གང་རྫོང་ཞེས་སྨྲར་བ་ལ་གཅད་བྱ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ལ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་གང་ཞེག ངོ་བོ་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ཉིད་སྐུ་ལ་མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་གསུམ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ལ་སྣང་བའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་གང་ཞེག ངོ་བོཉིད་སྐུ་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཚོས་སྟེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་བསམ་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་བྱང་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བྱང་དེ་ཚོས་དགོན་མཆོག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འགོག་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་ལམ་བདེན་ལ་མི་ལྡན་པ་གང་ཞེག་ལམ་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་འགོག་བདེན་ལ་མ་ལྡན་པའི་སྐྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག རིག་གྲོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་དག་འདུན་དགེ་མཆོག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་འཕགས་དེ་དག་འདུན་དགེ་མཆོག་ཡིན་པ་གང་ཞེག་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་མ་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་འགོག་བདེན་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་གནས་སྐབས་སྐྱབས་གསུམ་དུ་བཞག་པ་ལ། དེས་ལེགས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། མདོན་མཐོ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྐྱབས་གསུམ་དུ་འཛིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེས་ལེགས་དོན་གཉེར་གྱི་གང་ཟག་གིས་འཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་དུ་དེས་པ་དེ་སྐྱབས་གནས་སུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་

ཐེག་ཆེན་དབང་དུ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་སྤྱན་ས་ཐབས་སུ་བཞག་སྟེ། དེ་དག་གིས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་དགོན་མཆོག་སྤྱན་ས་ཐབས་སུ་བཞག་སྟེ། དེ་དག་གིས་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ཆོས་རྟོགས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་སྤྱན་ས་ཐབས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་དགེ་འདུན་གྱི་མཐར་ཐུག་དགྲ་བཅོམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གསུམ་པོས་རང་རང་གི་འཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་དེ་ཐོབ་པ་དང་། འཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་དེ་ཉིད་སྤྱན་ས་ཐབས་སུ་བཞག་པས་འདི་ལ་འབྲས་བུའི་སྤྱན་འགྲེས་བྱའོ། །དེ་ལ་སྤྱན་འགྲེའི་དོན་མི་གནས་པའང་མིན་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་འཇིག་པ་ལས་སྐྱོབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཐོབ་པ་ན་རང་རང་གི་འཇིག་པ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མདོར་མཐོངས་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤྱན་ས་གསུམ་དུ་བཞག་སྟེ། སངས་རྒྱས་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་སྤྱན་ས་ཐབས་སུ་བཞག་སྟེ། ཤང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་དགོན་མཆོག་བཞག་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

བྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དག་འདུན་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་སྐྱབས་སུ་བཞག་སྟེ། ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་དག་འདུན་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུའང་རྒྱུད་ཐ་མ་ལས། སྟོན་པ་བསྟན་པ་བསྐྱབ་དོན་ཀྱིས། །ཐེག་པ་གསུམ་དང་བྱེད་གསུམ་པ། །མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བྱས་ནས། སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་མཐར་ཐུག་སྐྱབས་གནས་གཅིག་ཏུ་བཞག་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། སྤང་སྙིང་བསྟུའི་ཆོས་ཅན་ཕྱིར། །མེད་ཕྱིར་འཇིགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། །ཆོས་རྣམ་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་ཚོགས། །གཏན་གྱི་སྐྱབས་མཆོག་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལུང་གི་ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ཏེ། མཐར་ཐུག་གི་རྟེན་གས་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཚམ་ལས་དེ་ཐོབ་ཟིན་ནས་ཆུ་བརླ་བཟིན་པའི་གཟིངས་ལྟར་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་བདེན་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་མི་ཁྱབ་པའི་འཆི་འཕོ་བ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་སྤྲོལ་གྱི་སྤང་བྱ་མེད་པ་ཚམ་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་དང་ཐེག་ཆེན

སློབ་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དམ་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡི། །སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན། །ཐུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཅན་ཕྱིར། །ཚོགས་ཀྱང་དེའི་མཐར་ཐུག་གོ །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་སྐྱབས་གནས་གང་ཞིག་སྒྲིབ་གཉིས་ཟད་པར་མ་སྤངས་པའི་ཚ་ནས་བཞག་པ་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐྱབས་གནས་ཀྱི་དོ་བོ། སྐྱབས་གནས་གང་ཞིག་སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་གནས་ཀྱི་དོ་བོར་འཇོག་གོ །

བཞི་པ་ནི། སྐྱབས་གནས་གསུམ་ལ་དགོན་མཆོག་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་ན་དགོན་པའི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡིད་བཞིན་གྱིར་ནོར་བུ་དང་ཆོས་མཚུངས་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ནོར་བུ་འཇིག་རྟེན་ན་འབྱུང་བར་དགོན་པ་ལྟར་དགོན་མཆོག་ཉིད་ཀྱང་འབྱུང་བར་དགོན་པ་དང་། ནོར་བུ་གཡའ་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་མེད་པ་ལྟར་དགོན་མཆོག་ཉིད་ཀྱང་ཉེས་པའི་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། ནོར་བུ་དབུལ་བ་སེལ་བའི་མཐུ་དང་ལྡན་པ་ལྟར་དགོན་མཆོག་ཉིད་ཀྱང་འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བའི་མཐུ་དང་ལྡན་པ་དང་། ནོར་བུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱན་ཡིན་པ་ལྟར་དགོན་མཆོག་ཉིད་ཀྱང་ཐར་པ་དོན་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

གཉེར་གྱི་རྒྱུན་ཡིན་པ་དང་། ཧོར་བུ་རྒྱུན་གྱི་མཆོག་ཡིན་པ་ལྟར་དགོན་མཆོག་ཉིད་ཀྱང་སྐྱབས་གནས་གཞན་ལས་མཆོག་ཡིན་པ་དང་། ཧོར་བུ་ཆགས་སྡང་གིས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལྟར་དགོན་མཆོག་ཉིད་ཀྱང་དེའི་སྟོན་ནས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། འབྱུང་བ་དགོན་ཕྱིར་དྲི་མེད་ཕྱིར། །མཐུ་ལྡན་ཕྱིར་དང་འཛིག་རྟེན་གྱི། །རྒྱན་གྱུར་ཕྱིར་དང་མཆོག་ཉིད་ཕྱིར། །འགྱུར་བ་མེད་ཕྱིར་དགོན་མཆོག་ཉིད། །ཅེས་སོ། །

ལྟ་བ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་གིས་འཛིགས་ཤིང་དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ནུས་པ་དགོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་ལ་ཡོད་པར་ཤེས་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱིད་པ་ནི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་མཛོད་ལས། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཉིད་དེ་དེའི་སྟོན་བྱ། །སྟོན་དང་བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་གཅེས། །ཚོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་དང་པ་ནི། །ཞེས་དང་། རྣམ་པ་བཞི་ལས་སྐྱབས་འགྲོའི་གནས་སྐབས་འདིར། སྟོག་ལ་བབ་ཀྱང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དྲུག་པ་སྐྱབས་འགྲོའི་ངོ་བོ་ནི། རང་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་འཛིགས་ཤིང་དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ནུས་པ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཡོད་པར་ཤེས་ནས་སྐྱབས་གནས་ཡང་དག་ཏུ་ཞུགས་ལེན་པའོ། །དེ་ལ་ཀུན་སྟོང་སྐོན་ནས་དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད་

དེ། རང་ཉིད་ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་ཚོམ་ལས་ཐར་བའི་ཕྱིར་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུལམ་འཛིག་རྟེན་པའི་སྐྱབས་འགྲོ། རང་ཉིད་འཁོར་བ་མཐའ་དག་གི་སྡུག་བསྔལ་ཚོམ་གྱིས་སྐྲག་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་སྐྱབས་འགྲོ། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉོན་ཅེས་སྤྲིན་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སྐྲག་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །

བདུན་པ་རྒྱུ་སྐྱབས་དང་འབྲས་སྐྱབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། གཞན་རྒྱུད་ལ་བྱོན་ཟིན་ཀྱི་མཆོག་གསུམ་སྐྱབས་ཡུལ་དུ་གཞག་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཚམ་དེ་རྒྱུ་སྐྱབས་དང་། འབྲས་སྐྱབས་ནི་རྒྱུའི་མཆོག་གསུམ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རྒྱུད་མཆོག་གསུམ་ཀྱི་ངོ་བོར་འགྱུར་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་བཞིན་མཎྜལ་ལས། དེ་ཡང་རྒྱུ་ཡི་སྐྱབས་འགྲོས་རྒྱུ་བྱས་ཏེ། །རང་རྒྱུད་དཀོན་མཆོག་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགྱུར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བརྒྱད་པ་དེ་ལྟར་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕན་ཡོན་ཡང་ཡིད་བཞིན་མཎྜལ་ལས། དེ་ཡི་ཕན་ཡོན་གནས་སྐབས་བསམ་པ་འགྱུབ། །ཚང་པར་ཚུད་དང་ཆོས་ཀུན་རྟེན་དུ་འགྱུར། །གཙོད་པས་མི་བཟོ་སངས་རྒྱས་ཞབས་དྲུང་སྐྱེ། །མཐར་ཐུག་དོན་ཀྱི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དུ་འགྱུབ། །དེ་ཕྱིར་ཐོག་མར་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

དགུ་པ་བསླབ་བྱ་ལ་གསུམ་ལས། དགག་པའི་བསླབ་བྱ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་འཚོང་བའི་ལྷ་ལ་གཏན་གྱི་སྐྱབས་སུ་མི་འཛིན་པ་དང་། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པའི་ལས་སེམས་ཅན་ལ་འཚེ་བ་སྤྱོང་བ་དང་། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ནས་ལྷ་སྤྱོད་མི་མཐུན་པའི་སྐྱེགས་པ་དང་འགྲོགས་པར་མི་བྱ་སྟེ། སྐྱབས་འགྲོ་བདུན་ཞུ་པ་ལས། གང་དག་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་སོང་བ། །ཆོས་དུའང་ལྷ་ནི་གཞན་དག་ལ། །བསྟེན་ཞིང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་མི་བྱ། །གང་དག་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སོང་བས། །གཞོད་ཅིང་འཚེ་བའི་སེམས་དང་བྲལ། །གང་དག་དགེ་འདུན་སྐྱབས་སོང་བས། །སྐུ་སྟེགས་ཅན་དང་འགྲོགས་མི་བྱ། །ཞེས་སོ། །

བསླབ་པའི་བསླབ་བྱ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་ཆག་དུམ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་ནབཟའ་དམར་སེར་ལྟན་པ་ཡན་ཆད་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཡིག་འབྲུ་ན་གཅིག་ཡན་ཆད་ལ་ཡང་མ་གུས་པ་སྤྱངས་སྟེ་དད་པས་ཐུག་མཆོད་བྱ་དགོས་སོ། །ཐུན་མོང་གི་བསླབ་བྱ་ལ་ལྟ་སྟེ། རང་གི་སྡོག་གི་ཕྱིར་དང་། ཕོབ་གོ་སོགས་བྱ་དགའི་ཕྱིར་ཡང་དགེ་མཆོག་གསུམ་མི་སྤོང་བ་དང་། དགོས་གལ་ཆེ་ཡང་མཆོག་གསུམ་ལས་སྐྱབས་གཞན་མི་འཆོལ་བ་དང་། ཉ་སྟོང་སོགས་ཀྱི་དུས་བཟང་པོར་དགེ་མཆོག་མཆོད་པ་དང་། རང་ཉིད་གར་འགྲོའི་

ཕྱོགས་སུ་སངས་རྒྱས་བཞུགས་པར་མོས་ནས་ཕྱག་འཚལ་བའོ། །སྡོམ་གསུམ་རྣམ་དེས་ལས། སྡིག་དང་བྱ་དགར་དགོན་མཆོག་གསུམ་མི་སྤྱང་། །དགོས་གལ་ཆེ་ཡང་ཐབས་གཞན་མི་འཚོལ་ཞིང་། །དུས་མཆོད་མི་བཅག་རང་གཞན་སྐྱབས་འགྲོར་འགོད། །གང་འགྲོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཚལ། །ལྟ་རྣམས་ཐུན་མོང་བསླབ་བྱར་ཇོ་བོས་བཞེད། །ཅེས་སོ། །

འགལ་རྐེན་སེལ་བྱེད་གཉེན་པོ་གྲོགས་བརྩོན་འགྲུས་གསུམ་ལ་གདམས་པ་ནི། རྩ་བར། མ་ཞེན་ཡོངས་སུ་མི་ངལ་དང་། །ལམ་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས། ཐོག་མར་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་འགལ་རྐེན་བྱ་བ་ནན་ཞེན་གྱི་ལ་ལོའི་གཉེན་པོར། གདམས་ངག་བཅུ་ལས་བཞི་པ་མ་ཞེན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། བར་དུ་ལམ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྐེན་སྤྲིད་ལུགས་པའི་ལ་ལོའི་གཉེན་པོར་ལྟ་པ་ཡོངས་སུ་མི་ངལ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། མཐའ་མར་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་འགལ་རྐེན་བདག་ཉིད་བརླག་པའི་ལ་ལོའི་གཉེན་པོར། དྲུག་པ་ལམ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་འདོམས་པ་གསུངས།

བཀྲ་ཤིས་ཐེག་མཆོག་བཀྲ་གཏུག

མཐུན་རྐེན་སྒྲུབ་པའི་གྲོགས་སྦྱིན་ལྟ་དང་མདོན་ཤེས་དྲུག་ལ་གདམས་པ་ལས། དང་པོ་ནི། རྩ་བར། སྦྱིན་ལྟ་དང་ནི། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདུན་པ་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

སྨྱན་ལྟའི་མཐའ་དབྱུང་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྟེན་དང་། མཚན་ཉིད། བྱེད་ལས། སྐ་མཚམས་བཅས་སོ། །དང་པོ་ལ་ལུས་རྟེན་དང་སེམས་རྟེན་གཉིས།

དང་པོ་ནི། ཤའི་སྨྱན་དང་ལྟའི་སྨྱན་ནི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཡོད་དེ། ཉི་སྣང་ལས། ཤ་སྟའིའི་བུ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་རིས་ནས་འོག་མིན་བར་ཀྱི་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ལྟའི་མིག་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཤེས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའིཕྱིར། ཁ་ཅིག་སྨྱན་ལྟ་རྒྱུད་ལྟན་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་ཡིན་དགོས་ཏེ། མདོ་ལས། བྱང་ཆེན་མིག་ལྟ་འཕོ་བ་པར་འདོད་པ་དང་ཡོངས་སུསྨྱང་བར་འདོད་པས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ལུང་འདིས་ནི་ཕར་ཕྱིན་ཉམས་སུ་བླངས་པས་བྱང་སེམས་ཐུན་མིན་གྱི་སྨྱན་ལྟ་འཕོ་བར་སྟོན་གྱི། སྤྱིར་སྨྱན་ལྟ་གང་རུང་ཕོབ་པ་ལ་ཕར་ཕྱིན་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པས་ཁྱབ་པ་སྟོན་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྨྱན་ཕྱིམ་གསུམ་གྱི་ལུས་རྟེན་ལ་འཕགས་པས་ཁྱབ་བོ།།

གཉིས་པ་སེམས་རྟེན་ནི་སྤྱིར་སྨྱན་ལྟ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་སེམས་རྟེན་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་དགོས། དེ་ཡང་སྟོབས་པ་ལ་ཤ་དང་ལྟའི་སྨྱན་ནི་གནས་པའི་རྟེན་ཡང་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ཡིན་དགོས། སྨྱན་ཕྱིམ་གསུམ་ནི་

གནས་པའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཟུགས་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཡོད་དེ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོམ་ལམ་དང་མི་སློབ་ལམ་གྱི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །

གཉིས་པ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ནི། བདག་ཏུ་ཆེན་བསམ་གཏན་སྒོམ་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་མིག་དབང་ཁྲང་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཡུལ་དཔག་ཚོད་བརྒྱ་ཡན་ཆད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་རིག་པ་ཤཱི་སྒྲན་གྱི་མཚན་ཉིད། བདག་ཏུ་ཆེན་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་སས་བསྡུས་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཡུལ་སེམས་ཅན་གྱི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་རིག་པ་ལྷའི་སྒྲན་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་མེད་ཐུ་རགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་སྒྲན་དུ་བཞག་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཐེབ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲན་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྟོགས་པའི་བྱེ་བྲག་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་སྒྲན་དུ་བཞག་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཐེབ་པ་ཚོས་ཀྱི་སྒྲན་གྱི་མཚན་ཉིད། བདེན་གཉིས་ཚིག་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐེབ་པ་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཁ་ཅིག ཤཱི་སྒྲན་དང་། ལྷའི་སྒྲན་གཉིས་མིག་དབང་དུ་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ཏེ། མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་གི་མིག་དབང་གིས་གཟུགས་མི་མཐོང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་སྒྲུབ་པ་སྐྱབས་པའི་དགོས་པའམ་བྱེད་ལས་ནི། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལུ་འཛིན་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པས། དེ་ཡང་སྒྲུབ་དང་པོས་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཡན་ཆད་གང་ན་གནས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱེད། གཉིས་པས་གདུལ་བྱ་གང་ནས་འཆི་འཕོས་ཤིང་གང་དུ་སྐྱེ་བར་རྟོགས་པར་བྱེད། གསུམ་པས་གདུལ་བྱ་ལ་གདམས་པའི་ཐར་ལམ་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད། བཞི་པས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དབང་བསམ་པའི་བྱེ་བྲག་ཤེས་པར་བྱེད། ལྔ་པས་རྟེན་མཐུན་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་བྱའི་སྣོད་པ་ཐལ་ཆེར་ཤེས་ནས་གཞན་དྲིད་ལམི་ལྷོས་པར་རང་དབང་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ས་མཚམས་ནི། ཤའི་སྒྲུབ་དང་། ལྟའི་སྒྲུབ་གཉིས་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་ཀྱང་ཡོད། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲུབ་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་མཐོང་ལམ་རྟེས་ཐོབ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲུབ་རྟེས་མཐུན་པ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་དང་། དངོས་མངོས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ན་འཛིན། །

མངོན་ཤེས་དབྱག་གི་མཚན་དབྱངས།

བརྒྱད་པ་མངོན་ཤེས་བྱག་ལ་གདམས་པ་ནི། རྣ་བར། མངོན་ཤེས་ཀྱི། ཡོན་ཏན་བྱག་དང་། ཞེས་གསུངས། འདིར་མཐའ་དཔྱད་བྱག་ཡོད་དེ། མངོན་ཤེས་ཀྱི་རྟེན། མཚན་ཉིད། ཁྱད་པར། རྒྱུ། བྱེད་ལས། སྐབས་མཚམས་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་ལུས་རྟེན་དང་སེམས་རྟེན་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལུས་རྟེན་ནི་མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྟ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ཀྱི་དབང་དུབྱས་ནའདོད་ཁམས་པའི་རྟེན་ཅན་དང་། བྱག་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་ཀའི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་བོ། །རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་དབང་དུབྱས་ནདང་པོ་ལྟ་འདོད་གཟུགས་ཁོ་ནའི་རྟེན་ཅན་ཀྱི་སྐྱེ་འཕགས་ལ་ཅི་རིགས་པར་ཡོད། མངོན་ཤེས་བྱག་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཀྱི་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་སེམས་རྟེན་ནི། མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྟ་བསམ་གཏན་བཞི་ཀའི་དངོས་བཞི་དག་པ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་སྟེ། ཀུན་བཏུས་ལས། ཡོན་ཏན་འདི་རྣམས་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་སྐྱེ་ཅེ་ན། ཕྱི་རོལ་པའམ་ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་རུང་སྟེ། དག་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོད་མེད་པ་རྣམས་མངོན་པར་སྐྱེ་བོ། །ཚོད་མེད་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

མདོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་ཡང་དེ་བཞིན་དོ་ཞེས་གསུངས། མདོན་ཤེས་དྲུག་པ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རབ་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཡོན་ཏན་ལྔག་མ་རྣམས་ནི་ཉན་ཐོས་སམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་རུང་སྟེ། རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་བརྟེན་ནས་མདོན་པར་སྒྲུབ་བོ་ཞེས་གསུངས། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རབ་མཐའ་ནི། འདོད་སེམས་ནས་སྤྱིད་རྩེའི་བར་ལུགས་མཐུན་དང་། སྤྱིད་རྩེ་ནས་འདོད་སེམས་ཀྱི་བར་དུ་ལུགས་ལྷོག་དང་། སྟང་ཡང་འདོད་སེམས་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་བར་ལུགས་མཐུན་དུ་སློམས་པར་འཇུག་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཉིད་རབ་མཐའ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་བཞི་པོའི་དངོས་གཞི་རྣམས་ལས་རབ་ཀྱིས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ལས། དང་པོ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི། རང་གི་བདག་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཡུལ་མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་རིག་པའོ། །དབྱེ་ན་དྲུག །བདག་རྟེན་བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲུལ་སྐུར་སྣང་ཚོགས་བྱེད་ནུས་པའི་ཆ་ནས་མངོན་ཤེས་སུ་བཞག་པའི་རིག་པ་ཐུབ་པའི་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཐུབ་པའི་ཙམ་ལ་དབྱེ་ན། ལས་ལས་བྱང་བ། ཐུབ་སྟགས་ལས་

བྱུང་བ། ཉིང་དེ་འཛིན་སྐོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་གསུམ་མོ། དང་པོ་ནི། འཁོར་སྐྱུར་དང་། སྨིན་པོ་དང་། ཤ་ཟ་སོགས་འགའ་ཞིག་ལ་ཡོད་པའི་ཐུ་འཕྲུལ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དེང་དུས་ཀྱི་འཕྲུལ་འཁོར་སོགས་དང་། སྔགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་གཡོ་བ་དང་ཆར་ཕབ་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི་སྐབས་འདིར་བསྟན་ཀྱི་ཐུ་འཕྲུལ་ལྟ་བུའོ། །རང་གི་བདག་རྒྱུན་བསམ་གཏན་ཀྱི་སས་བསྡུས་པའི་རྣའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཡུལ་སྟོང་གསུམ་ཀྱི་སྣང་ཕྲ་རགས་ཤེས་པའི་ཆ་ནས་མངོན་ཤེས་སུ་བཞག་པའི་རིག་པ་ལྟའི་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ལྟའི་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་ཅམ་ལ་དབྱེ་ན། སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པ། ལས་ལས་བྱུང་བ། ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་སྒོམ་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་ལྷམས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི་འཁོར་སྐྱུར་ཀྱི་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི་སྐབས་འདིར་བསྟན་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །བདག་རྒྱུན་བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཡུལ་ཐ་རོལ་ཀྱི་སེམས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་མངོན་ཤེས་སུ་བཞག་པའི་རིག་པ་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཞན་སེམས་ཤེས་པ་ཅམ་ལ་དབྱེ་ན། སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པ། ལས་ལས་བྱུང་བ། རིག་བྱེད་ལས་ཤེས་པ། ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་བྱུང་བ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། མི་མཡིན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། བར་སྣོད་ཀྱི་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། རྟོག་གེ་བ་དང་དེང་སང་གི་ཚན་རིག་མ་ཐས་པ་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

འགའ་ཞིག་རྒྱུད་ཀྱི་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། སྐབས་འདིར་བསྟན་ཀྱི་ལྟ་བུའོ། །བདག་ཏུ་ཤེས་མ་གཏད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་ཀྱི་ཚོར་རབས་སྦྱངས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་མངོན་ཤེས་སུ་བཞག་པའི་རིག་པ་སྟོན་གནས་རྣེས་སུ་དྲན་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། སྟོན་གནས་རྣེས་དྲན་ཙམ་ལ་དབྱེ་ན། སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པ། ལས་ལས་སྐྱེས་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བྱུང་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་འདོད་ལྷའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི་དུད་འགྲོ་འགའ་ཞིག་གི་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི་སྐབས་འདིར་བསྟན་ཀྱི་ལྟ་བུའོ། །བདག་རྒྱུན་ཆོ་འཕྲིན་བསམ་གཏན་སྒོམ་པ་ལས་གྲུབ་པའི་ལྷའི་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་རངཡུལ་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་གཟུགས་ཐུན་མོངས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་མངོན་ཤེས་སུ་བཞག་པའི་རིག་པ་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ལྷའི་མིག་ཙམ་ལ་དབྱེ་ན་སྤྲུལ་ལྟར་སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པ། ལས་ལས་བྱུང་བ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པ་གསུམ་མོ། །བདག་རྒྱུན་བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་གང་རུང་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་པ་ཅི་རིགས་པ་ཟད་པའམ་ཟག་པ་ཟད་པའི་ཐབས་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་ཆ་ནས་མངོན་ཤེས་སུ་བཞག་པའི་རིག་པ་ཟག་ཟད་མཁྱེན་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་ཟད་མཁྱེན་པའི་མངོན་ཤེས་དང་། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་གཉིས་སོ། །

གསུམ་པ་བྱེད་པར་ནི། ལྷའི་སྤྱན་དང་ལྷའི་མིག་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། ལྷའི་སྤྱན་རང་རྒྱུ་སྟོན་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། ལྷའི་མིག་གི་མདོན་ཤེས་ནི་ཚེ་འདིར་བསམ་གཏན་སྒོམ་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་སྣང་ལས། མིག་འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སྤྱན་ལྟར་བསྤྱས་པའི་ལྷའི་སྤྱན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། མདོན་པར་ཤེས་པསྤྱས་པ་ནི་བསམ་གཏན་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་ཆུང་དུའང་། རྣམ་པར་སྨིན་པར་ལས་བྱུང་བ་ལྷའི་དང་། ཞེས་དང་། མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷའི་མིག་དང་ཞེས་གསུངས། སྤྱན་དང་པོ་གཉིས་དང་མདོན་ཤེས་དང་པོ་གཉིས་དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་སྐུ་འདོད་པའི་ལུགས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཡོད་པས་དྲྭ་བར་བྱའོ། །

བཞི་པ་རྒྱུ་ལ། ཐུན་མོང་བའི་རྒྱུ། སོ་སོའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ། ཐུན་མིན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་མདོན་ཤེས་དྲུག་ཐུན་མོང་བའི་རྒྱུ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མདོན་ཤེས་དྲུག་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བར། མཆོད་རྟེན་མར་མེའི་ཕྲེང་བ་དང་། །སྐུན་ཁང་དག་ཏུ་སྒྲོན་མེ་དང་། །མར་མེ་འབྱུམར་བྱིན་པ་ཡིས། །ལྷ་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ཡི་མིག་ནི་འཛོོག་པར་འགྱུར། །མཆོད་རྟེན་མཆོད་པར་ལོ་མོ་དང་། །དེལ་བུ་དག་
ནི་ཕུལ་བ་དང་། །དུང་དང་རྡ་ནི་རབ་ཕུལ་བས། །ལྷ་ཡི་རྣ་བ་འཛོོག་པར་
འགྱུར། །གཞན་གྱི་འཁྲུལ་པ་མི་སྐྱེང་ཞིང་། །ཡན་ལག་ཉམས་པ་རྣམས་མི་
བརྗོད། །སེམས་ནི་རྟེས་སུ་བསྲུངས་པས་ན། །གཞན་གྱི་སེམས་ནི་ཤེས་པ་
འཛོོག །སྨན་དང་བཞོན་པ་བྱིན་པ་དང་། །ཉམ་ཆུང་བ་ཀུར་བ་བྱས་པ་དང་། །
བཞོན་པས་བླ་མ་བཀུར་བ་ཡིས། །མཁས་པས་རྫུ་འཕྲུལ་འཛོོག་པར་འགྱུར། །
ཆོས་ཀྱི་ཆེད་དང་དེ་བཞིན་དུ། །ཆོས་གཞུང་དོན་དག་དྲན་པ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་
པ་དྲི་མེད་དེ། །ཆོ་ཅན་དྲན་པ་འཛོོག་པར་འགྱུར། །དངོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པར། །ཡང་དག་ཇི་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་པས། །མངོན་ཤེས་དྲུག་པ་ཟག་པ་
ཀུན། །ཟད་པའི་མཆོག་ནི་འཛོོག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པར་ལྷར་ཟོ། །
གསུམ་པ་བྱངས་སེམས་ཐུབ་མིན་གྱི་སྒྲུབ་དང་མངོན་ཤེས་སྐྱེ་ཚུལ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་
ལས། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཤིན་ཏུ་དག་ཐོབ་ནས། །མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་
བཟུང་བ་དང་། །ཇི་ལྟར་རྣམ་གནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས། །མཐུ་འགྱུབ་པ་ཡི་
དམ་པ་འཛོོག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་གཏན་བཞི་དང་ངོས་
གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས། གོགས་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྩེས་བཟུང་བའི་
སྒོ་ནས་རང་རང་གི་རྣམ་གནས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། རང་གི་ལུས་ཡང་བ
དང་འཛམ་པ་སོགས་སུ་མོས་པ་ལས་མངོན་ཤེས་དང་པོ་འགྱུབ། ཕྱོགས་ཐམས

ཅད་སྨན་ཁྲབ་པར་མོས་པ་ལས་གཉིས་པ་འགྲུབ། བདག་གི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་འདི་ལྟ་བུ་ལས་སེམས་ཀྱི་ཁྲད་པར་འདི་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་བཞིན། གཞན་གྱི་ཡང་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་འདི་ལྟ་བུ་ལས་སེམས་ཀྱི་ཁྲད་པར་འདི་ལྟ་བུ་འབྱུང་དོ་ཞེས་སྨོན་པ་ལས་གསུམ་པ་འགྲུབ། རང་གི་ཡིད་ཤེས་འགག་མ་ཐག་པའི་མཚན་མ་བཟུང་ནས་ལུགས་ལྔོག་ཏུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱིར་བ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣམ་གནས་ལས་བཞིའི་འགྲུབ། ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་སྣང་བས་ཁྲབ་པར་མོས་པ་ལས་ལྟ་པ་འགྲུབ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་སྨྲོས་པ་ལས་མངོན་ཤེས་དུག་པ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྟ་པ་བྱེད་ལས་ནི། རྒྱ་འཕྲུལ་གྱིས་གདུལ་བྱ་གང་ན་ཡོད་པའི་ཡུལ་དུ་གཤེགས་ནས། གཞན་སེམས་ཤེས་པས་གཞན་གྱི་སྤྱོད་པ་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་སོགས་ཤེས་པའི་སྨྲ་ནས། ལྷའི་རྣ་བས་དེ་དག་གི་སྐད་དང་མཐུན་པར་ཆོས་སྟོན། སྟོན་གྱི་གནས་རྣེས་སུ་དྲན་པས་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་གང་ནས་འདིར་སྐྱེ་བ་དང་། ལྷའི་མིག་གིས་འདི་ནས་གང་དུ་འགྱོ་བ་དང་། ཟག་ཟད་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་དེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་འདོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དྲུག་པ་ས་མཚམས་ནི། མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྟ་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཉན་རང་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་ལ། ཟག་ཟད་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ནི

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལའོ། །སྤྱན་ལྟ་དང་མངོན་ཤེས་བྱག་ལ་འདོམས་ཚུལ་ནི། དོན་དམ་པར་དེ་དག་མི་དམིགས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་དེ་དག་སྒྲུབ་ཅིང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གདམས་པའོ། །

སྒྲུབ་པ་མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱུ་དགུ་པ་མཐོང་ལམ་དང་། བཅུ་པ་སྒོམ་ལམ་ལ་གདམས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་དང་། སྒོམ་ཞེས་བྱ་ལ་ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་གཞི་མཐོང་སྒོམ་ལ་འདོམས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་སྤང་གི་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར་རྟོགས་པའི་ཚེད་དུ་འདོམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། གདམས་ངག་ནི། །བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །

རྟོགས་དགག་པའི་དགེ་བཤེས་ཀྱི་ཚེས་བཅུ་པ།

རྣེན་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གདམས་པ་ལས། རྟོགས་དགའ་བ་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཟཧད་པ་ལ། མདོ་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་འདུན་ཞེ་བརྒྱད་དུ་གསུངས་པ་དེ་བསྟན་བཅོས་འདིར་དབང་པོ་རྣུལ་དང་རྣོན་པོ་དག རྣོ་གས་ཀྱིས་བསྟན། འདི་ལ་འཕགས་པའི་ལུགས་དང་། སྤྲོད་དོན་ཀྱི་ལུགས་དང་། རང་ལུགས་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། དགེ་འདུན་ཉིས་ལྷུར་བསྡུས་ནས་འཚང་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་རྒྱུན་ཞུགས་སྐོར་ལ་དྲུག་སྟེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དབང་པོ་རྣོ་རྩལ་གྱི་མིང་ཅན་གཉིས། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བ། འབྲས་གནས་ཁྲད་པར་ལ་སྣའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེས་དང་། མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེས་གཉིས། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་བཅས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་འོང་ལ་གསུམ་སྟེ། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བ། ཕྱིར་འོང་ཚོ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་བཅས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་འོང་ལ་བཅུ་སྟེ། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བ། སྐྱེས་འདའ་བ། བར་འདའ་བ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བ། འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ། འཕར་བ་གསུམ་དང་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ་དང་སྲིད་རྩེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་སྟེ། དེ་ལྟ་ལ་གོང་འཕོ་བ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བཞག་པ་དང་། གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོ། མཐོང་ཚོས་ཞི་བ། ལུས་མངོན་བྱེད། དག་བཅོམ་ཞུགས་པ་རྣམས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དེ་སྟེང་བས་རྒྱར་རྒྱལ་གྱི་མིང་ཅན་གཅིག་སྟེ་ཉིས་ལྷུར། །དེ་དག་ལས། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བ་གསུམ་དང་། དག་བཅོམ་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་ཏེ་བཞི་ནི་ཤུགས་བསྟན་དང་། ལྷག་མ་བཅུ་དྲུག་ནི་དངོས་བསྟན་དུ་བཞེད་དོ། །

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

གཉིས་པ་སློབ་དཔོན་ལུགས་ལ། གཞུང་གིས་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུར་བསྡུས་ནས་འཚང་ཆུའོ་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུན་ཞུགས་སྐོར་ལ་དྲུག་སྟེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དབང་པོ་རྣོ་རྩུལ་ཀྱི་མིང་ཅན་གཉིས། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བ། ལྷའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེས་དང་མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེས་གཉིས། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་འོང་སྐོར་ལ་གསུམ་སྟེ། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བ། ཕྱིར་འོང་ཆོ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་རྣམས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་འོང་ལ་བཅུ་སྟེ། སྐྱེས་འདའ་བ། བར་འདའ་བ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བ། འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་འདའ་བ། འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ་ལས་ཕྱེ་བའི་འཕར་བ་གསུམ། སྲིད་རྩེ་མཐར་ཐུག་གམ་གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་ལས་དབྱེ་བའི་མཐོང་ཚོས་ཞི་བ་དང་ལུས་མངོན་བྱེད་གཉིས། དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་རྣམས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དེ་སྟེང་བས་ངུ་རང་རྒྱལ་ཀྱི་མིང་ཅན་གཅིག་སྟེ་ཉི་ཤུའོ། །དེ་ཡང་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་དང་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བ་གཉིས། དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་ཉེ་ཤུགས་བསྟན་གསུམ་དང་། ལྷག་མ་བཅུ་བདུན་དོས་བསྟན་དུ་བཞེད་དོ། །

གསུམ་པ་རང་ལུགས་བསྟན་བཅོས་འདིར་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུར་བསྡུས་ཏེ་

འཚང་ཚུལ་ཡོད་དེ། མ་ཕམ་ཞལ་ལུང་ལས། དེ་ལ་ཞུགས་པ་དང་འབྲས་གནས་ཀྱི་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། དབང་པོ་རྣུལ་དང་རྩེན་པོ་དག །ཅེས་དབང་རྣུལ་དང་པའི་རྟེས་འབྲང་དང་། དབང་རྩེན་ཆོས་ཀྱི་རྟེས་འབྲང་། གཉིས་པ་འབྲས་གནས་ལ་ཚོམ་ཁྲུད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དད་དང་མཐོང་ཐོབ་་་་་། ཅེས་དང་པས་ཐོབ་པ་དང་། མཐོང་བས་ཐོབ་པ། གཉིས་པ་འབྲས་གནས་ཁྲུད་པར་ཅན་ལ། རྒྱུན་ཞུགས་ཕྱིར་ཏོང་ཕྱིར་མི་ཏོང་བའི་གང་ཟག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ་་རིགས་ནས་རིགས། །ཞེས་མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། ལྷའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། གཉིས་པ་ཕྱིར་ཏོང་ནི། བར་ཆད་གཅིག་་་་་་་་། ཞེས་ཚེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་དང་། གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་ཏོང་ལ། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི། གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོའི། དེ་ལས་གཞན་པའི་གང་ཟག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་སྟོང་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་དང་། བྱིབྲག་གོང་དུ་འཕོ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ་་པར་སྐྱེས་ནས་དང་། །བྱེད་དང་བྲེལ་མིན་་་་། ཞེས་བར་དོར་འདའ་བ། སྐྱེས་ནས་འདའ་བ་དང་། བྲེལ་བཅས་དང་། བྲེལ་མེད་དང་། གཉིས་པ་གོང་འཕོ་ལ། འོག་མིན་འགྲོ་དང་། སྲིད་རྩེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ་་་་་འོག་མིན་འགྲོ། །འཕར་གསུམ་་་་་། ཞེས་སྟོང་འོག་མིན་དུ་འགྲོ་དང་། དེའི་བྱེ་བྲག་འཕར་བ་དང་། ཕྱེད་དུ་འཕར་བ་དང་། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི། ་་སྲིད་རྩེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ། །ཞེས་སྲིད་རྩེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་དང་། གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་ཉེར་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

འགྲོ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ཚགས་བཅོམ་""། ཞེས་གཟུགས་མེད་དུ་ཉེར་བར་འགྲོ་བ་དང་། གསུམ་པ་ལ་ལས་གཞན་པའི་གང་ཟག་ནི། ""མཐོང་བ་ཡི། །ཚོས་ལ་ཞི་ལུས་མངོན་སུམ་བྱེད། །ཅེས་མཐོང་ཚོས་ཞི་བ་དང་། ལུས་མངོན་བྱེད་ཀྱི་གང་ཟག་དང་། གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་གང་ཟག་ནི། བས་རྒྱ་དང་ནི""། ཞེས་རང་རྒྱལ་བས་རྒྱ་བྱའི་གང་ཟག་དང་། དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་གྲངས་དོན་བསྡུ་བ་ནི། ""ཉི་ཤུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དགེ་བསྙེན་ཉི་ཤུའི་མཚན་དཔྱད་པ།

སྐབས་འདིར་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་མཐའ་དབྱད་པ་ལ། གང་ལ་གནས་པའི་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གསུམ། དགེ་སློང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དོས་བཟུང་བ། འབྲས་བུ་བཞིར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ། འབྲས་བུ་བཞི་རྟེན་གང་གིས་ཇི་ལྟར་ཐོབ་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགེ་སློང་གི་ཚུལ་དོས་བཟུང་བ་དང་། དེའི་འབྲས་བུའི་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། མཇོད་ལས། དགེ་སློང་ཚུལ་ནི་དྲི་མེད་ལམ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཟག་མེད་བར་ཚད་མེད་ལམ་རྣམས་ནི་དགེ་སློང་གི་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། འཕལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་སྤོང་བར་བྱེད་

པའི་སྒོ་ནས་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེ་དོན་དམ་པའི་དགེ་སྦྱོང་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་ཡིན་
ནོ། ཅེས་ཉེན་མོངས་ཡང་དག་པར་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་དགེ་སྦྱོང་དུ་བྱུང་ཏེ་
ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་དེའི་འབྲས་བུའི་དབྱེ་བ་ནི། འབྲས་བུ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་
བྱས། ཅེ་དག་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་དགུའོ། །ཐོག་ལམ་ཟད་པ་རྣམས་དང་བཅས། །ཞེས་
དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ཟག་མེད་པར་ཚད་མེད་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་
གཉིས་ཡོད་དེ། འདུས་བྱས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། འདུས་མ་བྱས་འགོག་བདེན་
གཉིས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཟག་མེད་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་
དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཟག་མེད་བར་ཚད་
མེད་ལམ་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ཡིན་པ་གང་ཞེག ཁྱོད་དེའི་རྒྱུ་མཚུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་
པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དགེ་
སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཟག་མེད་བར་ཚད་མེད་
ལམ་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ཡིན་པ་གང་ཞེག་ཁྱོད་དེའི་བྱལ་འབྲས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་
བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
དང་། འགོག་བདེན་གཉིས་ལ་དབྱེ་ན་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་དགུ་ར་ཡོད་དེ། མཐོང་སྤང་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

སྤྱངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བརྒྱད་དང་། སྟོམ་སྤྱང་སྤྱངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཅིག་ཡོད་པ་གང་ཞིག དེ་དག་གིས་ཐོབ་པའི་འགོག་བདེན་ལ་ཡང་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་དགུ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱིའདེན་བཞིའི་མཐོང་སྤང་སྤྱངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བཞི་དང་། ཁམས་གོང་མས་བསྡུས་པའི་བདེན་བཞིའི་མཐོང་སྤང་སྤྱངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བཞི་སྟེ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་ས་དགུར་སྟོམ་སྤང་སྐོར་དགུ་རེ་སྤྱངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཅིག་ཡོད་པ་གང་ཞིག་འགོག་བདེན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དག་སྒྲིང་ཚུལ་གྱིའབྲས་བུར་གྱུར་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་དགུ་ཡོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དག་སྒྲིང་གི་ཚུལ་ཡང་གྱ་དགུ་ཡོད་པར་གྲུབ་བོ། །

གཉིས་པ་དག་སྒྲིང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་བཞིར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་ཀུན་བཏུས་དང་མཇོད་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དག་སྒྲིང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་དབྱེ་བ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་འབྲས་བུ་བཞིར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དོན་དམ་པའི་དག་སྒྲིང་མཐར་ཐུག་པ་ནི་དགྲ་བཅོམ་ཡིན་ལ་དེའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་གཅོད་པའི་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་མཐོང་སྤང་དང་སྟོམ་སྤང་གཉིས་སུ་ཡོད་པས། དང་པོ་ཁམས་གསུམ་གྱི་མཐོང་སྤང་མཐའ་

དག་སྣང་སར་འདི་ཚ་ནས་རྒྱུན་ལྡུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བཞག སྨོན་སྣང་ལ་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་སྨོན་སྣང་དང་ལམས་གོང་མས་བསྡུས་པའི་སྨོན་སྣང་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ། འདོད་པའི་སྨོན་སྣང་སྐོར་དུག་པ་མན་ཆད་སྣང་སར་པའི་ཚ་ནས་ཕྱིར་འོང་དང་། མཐའ་དག་སྣང་སར་འི་ཚ་ནས་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་གཉིས་སུ་བཞག། ལམས་གོང་མའི་སྨོན་སྣང་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པ་སྣང་སའི་ཚ་ནས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པའི་སྨོན་སྣང་སྐོར་དགུ་པ་མན་ཆད་སྣང་ས་ལ་འབྲས་བུ་གཉིས་སུ་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འདོད་ལམས་ཀྱི་སྨོན་སྣང་ཉོན་མོངས་ནི་ལམས་གོང་མ་ལ་ལྷོས་ནས་ཤིན་ཏུ་རགས་ཤིང་ཉེས་དམིགས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལམས་གོང་མ་ནི་འདོད་པ་ལ་ལྷོས་ནས་ཉོན་མོངས་གྲངས་ཉུང་ཤིང་ཉེས་དམིགས་ཀྱང་ཆུང་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་སྣང་སར་འབྲས་བུའང་གཅིག་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མཚོན་ཀྱི་ལུགས་ལ་དག་སྒྲིང་ཚུལ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་བཞིར་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མཚོན་ལས། འབྲས་བུ་བཞིར་རྣམ་གཞག་པ་ནི། རྒྱུ་ལྟ་དག་ནི་སྤྱིད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྒྱུ་མཚན་རྣམ་པ་ལྟའི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་མཚན་རྣམ་པ་ལྟ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། འབྲས་ལ་སྟོན་ལམ་བཏང་བ་དང་། །གཞན་ཐོབ་པ་དང་ཟད་སྟོམ་དང་། ཤེས་པ་བརྒྱད་ཚན་ཐོབ་པ་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

དང་། རྣམ་པ་བསྡུ་བྱ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འབྲས་གནས་བཞི་པོ་གང་རྟུང་ཡིན་ན་རང་རང་གི་ཞུགས་པའི་ལམ་སྟོན་དུ་བཏང་བ་དང་། འབྲས་གནས་ཀྱི་ལམ་གཞན་ཐོབ་པ་དང་། སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་བྱལ་ཐོབ་གཅིག་རྟེན་པ་ལྟ་བུའི་ཟད་པ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྟོམ་པ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཚན་གསར་དུ་ཐོབ་པ་དང་། ཚི་རྟག་སོགས་བསྡུ་བྱ་མདོར་སྡུད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའོ། །དེ་ཡང་མཚན་གཞི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ལྟ་བུ་ལ་སྤྱིར་ན། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཐོབ་པ་དང་མཉམ་དུ་འོག་མ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་ལམ་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་བཏང་བ་དང་། གཞན་འབྲས་གནས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ལམ་བསྡུ་བྱ་པ་ལམ་རྟེས་ཤེས་ཐོབ་པ་དང་། མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་བརྒྱད་པོ་ཟད་པ་སྟོམ་པའི་ཐོབ་པ་གཅིག་རྟེན་པ་དང་། སྟོམ་ལམ་དོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚེས་ཤེས་བཞི་དང་རྟེས་ཤེས་བཞི་ཐོབ་པ་དང་། སྟོམ་ལམ་དོ་བོར་གྱུར་པའི་བདེན་བཞི་རྣམ་པ་བསྡུ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟེན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཚན་དང་རྣམ་པ་བསྡུ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཐོབ་པ་གསར་དུ་རྟེན་པ་མ་ཀོན་གསལ་བོར་དུ་གྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་སྟེ། དཔེར་ན་བསྡུ་བྱ་ལམ་རྟེས་ཤེས་ཀྱི་ཚེ་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཚན་ལས་མ་བོར་གྱུར་ནི་ལམ་རྟེས་ཤེས་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་བཞི་རྟེན་གང་གིས་ཚུལ་རྗེ་ལྟར་ཐོབ་ཚུལ་ལ། ལུས་རྟེན་གང་གིས་ཐོབ་ཚུལ། སེམས་རྟེན་གང་གིས་ཐོབ་ཚུལ། ལམ་གང་གིས་ཐོབ་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་དང་པོ་གསུམ་ཐོག་མར་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་ལུས་རྟེན་ཡིན་ན་འདོད་ཁམས་པའི་ལྷ་མི་གང་རུང་གི་ལུས་རྟེན་ཡིན་དགོས་ཏེ། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་བུ་དང་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་རིམ་ཀྱིས་པ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་རྟེན་ཡིན་ན་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་བའི་གང་ཟག་གིས་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་གསར་ཐོབ་ཀྱི་ལུས་རྟེན་ཡང་འདོད་རྟེན་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་རྟེན་དེ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག གོང་མའི་རྟེན་ལ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་མཐའ་མ་དག་བཅོམ་ཞི་ཁམས་གསུམ་ཀའི་རྟེན་ལ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལས། འདོད་པར་གསུམ་ཐོབ་མཐའ་མ་ནི། །གསུམ་དུའོ་གོང་ན་མཐོང་ལམ་མེད། །མི་སྐྱོ་ལུང་ལས་འདིར་རྟོག་ཞིང་། །དེར་མཐར་ཕྱིན་ཅས་བྱུང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ན་མཐོང་བའི་ལམ་མེད་ཅེ་ན། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ལ་ནི་ཉན་པ་མེད་པ་དང་། ཁམས་འོག་མ་ལ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་སྣོམས་པར་འཇུག་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱག་བསྟལ་གྱི་ཚོར་བ་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

མེད་ཕྱིར་ཀུན་ཏུ་སྐྱོ་བར་མི་འགྱུར་ལ། སྐྱོ་བ་མེད་པར་ཡང་འཕགས་པའི་ལམ་འཛོག་པར་མི་ནུས་ཏེ། འདི་ནི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷང་ཡང་། བར་མ་དོར་ཡོངས་སུ་སྨྱངས་ནས་ལས་འདུ་བ་ནས་གོང་དུ་འཕོ་བའི་བར་གང་ཟག་ལྟ་ནི་འདིར་རྟོག་ཞིང་དེར་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་སེམས་རྟེན་གང་གིས་ཐོབ་ཚུལ་ནི། འབྲས་བུ་དང་པོ་གཉིས་དང་ཕྱིར་མི་འོང་རིམ་གྱིས་པ་སྟེ་གསུམ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྡོགས་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྟོན་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཕྱིར་མི་འོང་དབང་རྣོན་དག་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་པོའི་དངོས་གཞིར་འཕོ་ནུས་ན་དེ་ལ་ཡང་བརྟེན་ནོ། །ཚགས་བྱལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་བུ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པོའི་དངོས་གཞི་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་སྟེ། མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་པའི་སྟོན་རོལ་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཀྱིས་འདོད་ཆེན་སྤྱངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་རྟེན་ས་དགུ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱང་བྱ་ཅིག་ཅར་སྤྱངས་པའི་དགྲ་བཅོམ་ནི་ཉེར་བསྟོགས་ཏོ་ན་དང་། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྱོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གིས་ཐོབ་པའི་དགྲ་བཅོམ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དང་། གཟུགས་མེད་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་

འོང་གིས་ཐོབ་པའི་དགྲ་བཅོམ་ནི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་ས་དགུ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཙམ་ཞུང་གཉིས། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་དངོས་གཞི་གསུམ། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་གྱི་དངོས་གཞི་གསུམ་བཅས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཁམས་དང་སྲིད་རྩེའི་སེམས་ལ་ཟག་མེད་མི་བརྟེན་ཏེ། འདོད་པའི་སེམས་ནི་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་བརྟན་པ་དང་། སྲིད་རྩེའི་སེམས་ནི་རྒྱུ་བ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལམ་གང་གིས་ཐོབ་ཚུལ་ནི། འབྲས་བུ་དང་པོ་རྒྱུན་ཞུགས་དང་མཐའ་མ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ན་ཟག་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་སྲིད་རྩེའི་མཐོང་སྤང་དང་། དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་ལ་སྲིད་རྩེའི་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་གྱུར་པའི་སྒོམ་སྤང་སྤང་སྐོས་པ་གང་ཞེག སྲིད་རྩེའི་ཉོན་མོངས་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་བར་པ་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གཉིས་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་གང་ཟག་དེ་སྤོན་ཞི་གནས་ལ་ཤས་ཆེར་སྦྱོང་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ། ལྷག་མཐོང་ལ་ཤས་ཆེར་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

སྤྱོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ཟག་མེད་བར་ཚད་མེད་ལམ་ཀྱི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྣམ་གཞག་ལ་སྤྱིར་བཤད་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས་སོ། །སྤྱིར་མཇོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་པོགང་རུང་ཡིན་ན་འཕགས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མ་མཐའི་སམཚམས་སྦྱག་བསྟལ་ཆོས་བཟོད་ནས་བཞག་པས་སོ། །ཀུན་བཏུས་ལུགས་ལ་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་འཕགས་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མ་མཐའི་སམཚམས་སྤྱིར་ལམ་སྦྱན་གཅིག་པ་ནས་བཞག་པས་སོ། །དེ་ཡང་ཀུན་བཏུས་ལས། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་གང་ཞེ་ན། འོས་པར་འབྱེད་པའི་ཚ་དང་མཐུན་པ་སྦྱན་གཅིག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སེམས་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཇོད་ལུགས་ལ་འབྲས་བུ་ཐོབ་རྒལ་བའི་རྣམ་གཞག་དང་། ཚགས་བུལ་སྟོན་སོང་གི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ལ་མ་གཏོགས་རྒྱུན་ཞུགས་དང་དགྲ་བཅོམ་གཉིས་ལ་མེད་དེ། དེ་ཡང་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་འབྲས་བུ་ཐོབ་རྒལ་བ་མེད་དེ། རྒྱུན་ཞུགས་དེ་འབྲས་གནས་བཞི་ལས་དང་པོ་ཡིན་པས། དེའི་སྟོན་དུ་བརྒལ་རྒྱུའི་དགེ་སྦྱོང་གི་འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ཐོབ་རྒལ་བའི་དགྲ་བཅོམ་འབྲས་གནས་

མེད་དེ། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་སྟོན་དུ་མ་ཐོབ་པ་ལ་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཚགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་མེད་དེ། ཚགས་བྲལ་ཞེས་པའི་དོན་མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་པའི་སྟོན་དུ་རང་ཉིད་འབྲས་གནས་ཐོབ་པ་ལ་སྣང་བྱ་གེགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཀྱིས་སྤོང་དགོས་པ་གང་ཞིག རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་སྣང་བྱའི་གཙོ་བོ་མཐོང་སྤང་སྒོམ་ཉོན་དང་། དགྲ་བཅོམ་འབྲས་གནས་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྲིད་སྣང་སྒོམ་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་པའི་སྟོན་དུ་སྤངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཁས་པ་ཁ་ཅིག ཚགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་མེད་དེ། ཕྱིར་འོང་ཡིན་ན་འདོད་པ་ལ་ཚགས་པ་དང་མ་བྲལ་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་ཚགས་བྲལ་ཞེས་པའི་དོན་དེ་འདོད་པ་ལས་ཚགས་བྲལ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་དུ་གོ་མི་རུང་བ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། ཁོ་བོའི་ཚགས་བྲལ་ཀྱི་དོན་གོང་དུ་ཤཀད་པ་ལྟར་མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་པའི་སྟོན་དུ་རང་གི་འབྲས་གནས་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་ཀྱི་གཙོ་བོར་བྱུར་པའི་སྣང་བྱ་སྣང་ཞས་པ་ལ་བཞག་པས་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཀྱིས་འདོད་ཉོན་དུགཱ་པ་སྣང་ཞས་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་གང་རུང་ལ་གནས་པའི་འཕགས་པའི་ཚགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཚགས་བྲལ་ཀྱི་དོན་ཚང་བའི་ཕྱིར་སྐྱམ་སྟེ་འོག་ཀྱང་དབྱད་པར་བྱའོ། །འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྣང་ཞས་མཐོང་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ལམ་ལ་གནས་པའི་འཕགས་པ་ནི་ཚགས་བྱལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་
ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཚགས་བྱལ་སྟོན་སོང་གི་ཞུགས་པ་ཡིན་ན་མཐོང་ལམ་པ་ཡིན་
པས་ཁྱབ་བོ། །བསྒྲུབ་དུག་པ་ལམ་རྟེས་ཤེས་ཐོབ་པ་དང་མཉམ་དུ་རང་རང་གི་
ཚགས་བྱལ་སྟོན་སོང་གི་འབྲས་གནས་སམ་འབྲས་བུཐོབ་རྟག་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ།།

ཀུན་བཏུས་ལུགས་ལ་སྦྱང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྣམ་གཞག་ཅིག་ཀྱང་ཡོད་
ལ། དེ་ཡང་སྦྱང་བྱ་ཅིག་ཆར་བཞེས་པའི་སྦྱང་བྱ་ནི་སྤྲོས་སྦྱང་ཡིན་ལ། ཅིག་ཅར་
བའི་དོན་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤྲོས་སྦྱང་སྐོར་དགུ་རེ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་འདོད་པའི་
སྤྲོས་སྦྱང་སྐོར་དང་པོ་སྦྱངས་པ་དང་མཉམ་དུ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲོས་སྦྱང་
སྐོར་དང་པོ་གཉིས་ཀྱང་སྦྱངས་ནས་བཟུང་མཐར་འདོད་པའི་སྤྲོས་སྦྱང་ཆུང་དུའི་
ཆུང་དུ་སྦྱངས་པ་དང་དུས་མཉམ་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲོས་སྦྱང་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་
ཡང་ཅིག་ཅར་སྦྱངས་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྦྱང་བྱ་ཅིག་ཅར་དུ་
སྦྱོང་མཁན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཀུན་བཏུས་ནས་བཤད་པའི་སྦྱང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་
ཆུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་དང་དེ་ལྟར་སྦྱོང་བའི་ལམ་ཡང་སྐྱེས་ལམ་ཡིན་པས་
ཁྱབ་བོ། །མཐོང་ལྟར་ན་སྦྱང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྣམ་གཞག་མེད་དེ། ཁམས་
གསུམ་གྱི་སྤྲོས་སྦྱང་ཅིག་ཅར་དུ་སྦྱོང་བའི་རྣམ་གཞག་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་བཞི། ཆུན་ཞུགས་ཀྱི། ཕྱིར་འོང་

གི ཐྲིན་མི་འོང་གི། དབུ་བཅོམ་ཀྱི་སྐོར་ཨཁད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཨཁད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས། སྐྲ་ཨཁད་པའོ། །

དང་པོ་ནི་གཅོ་བོ་མཐོང་སྤང་ཀུན་སྦྱོང་གསུམ་སྤངས་པའི་ཚ་ནས་བཞག་པའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་ཁྲིམས་བུ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་བརྩོན་བཞིན་པའི་སྦྱོར་བ་རྒྱུན་ཆགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ལ། དབང་པོའི་སྟོབས་དབྱེ་ན་དབང་རྩུལ་དང་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་། དབང་རྣོན་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། མཐོང་ལས། དབང་པོ་རྣོ་རྩུལ་དེ་དག་ཏུ། ཀུད་དང་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་བ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་གང་ཞིག དང་པ་ལྟག་པའི་སྟོབས་གཞན་ཀྱིས་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དེ་དང་པོ་དང་། དེ་གང་ཞིག། ཤེས་རབ་ལྟག་པའི་སྟོབས་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསུང་རབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་གཉིས་པར་འཇོག་སྟེ། ཀུན་བཏུས་ལ། དང་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ཚོགས་བསགས་པ་དབང་པོ་རྩུལ་པོ་ཐར་པ་ལྟིས་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བའོ། །ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ཚོགས་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

བསགས་པ་དབང་པོ་རྣོན་པོ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པས་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྨྲོར་བའོ། །ཞེས་གསུངས། སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ནི། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་གང་ཞེག། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒོམ་སྤང་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བའི་རིགས་ཅན། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞེག་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒོམ་སྤང་རིམ་ཅན་དུ་སྤོང་བའི་རིགས་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་སྤང་རས་པའི་སྒོ་ནས་བཞི་ལས། འདོད་ཁོན་དང་པོ་ཙམ་ཡང་མ་སྤང་བ་ནས་ལྟ་བ་སྤང་བའི་བར་དུག་ཡོད། དེ་ཡིན་ན་དུག་པ་མ་སྤང་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དུག་པ་སྤང་ན་བཙུ་དུག་པའི་ཚེ་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་སུ་འགྱུར་བས་སོ། །མཇོད་ལས། སྒོམ་པས་སྤང་བྱ་མ་སྤངས་ན། །འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ། །རྣམ་ལྔའི་བར་བཅོམ་གཉིས་པ་ལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མངོན་རྟོགས་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། སྒོར་ལམ་སྐྱན་གཅིག་པའི་རྟོགས་པ་ནས་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་པའི་རྟོགས་པ་ལ་གནས་པའི་བར་བཙུ་དུག་ཡོད་དོ། ཀུསུལུ་པ་ས་མཚམས་ནི་སྒོར་ལམ་སྐྱན་གཅིག་པ་ནས་ལམ་རྗེས་བཟོད་ཀྱི་བར་ཡོད་དེ། ཀུན་བཏུས་ལས། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཚ་དང་མཐུན་པ་ནས་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་བཅོ་

ལྷ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའིཕྱིར། མཇོད་དང་དབུམ་འཇུག་པ་ལྟར་ན་རྒྱུན་ལྡན་པས་ལ་འཕགས་པས་ཁྱབ་པ་དང་། འདིར་མཚོན་བྱ་དོན་ཀྱི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་ཡང་འཕགས་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། འདིར་ཀུན་བཏུས་ལུགས་གཅོ་བོར་བྱས་པས་དེ་དག་ཀྱང་འདིར་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །ཁཞེ་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱུན་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རྒྱུན་ལྡན་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཚེད་དུ་ལྡན་པ་སྟེ་བརྩོན་བཞིན་པའི་སྤྱོར་བ་རྒྱུན་ཆགས་ལ་གནས་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།།

གཉིས་པ་འབྲས་གནས་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྐ་མཚམས། སྐྱ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཅོ་བོ་མཐོང་སྤང་ཀུན་སྤྱོད་གསུམ་སྤངས་པའི་ཚ་ནས་བཞག་པའི་དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་རྒྱུན་ལྡན་འབྲས་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཚ་ནས་བཞག་པ་ཞེས་སྤྱོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་ཀྱི་ཉོན་སྤྲིན་སྤྲོམ་སྤང་སྐོར་དུག་པ་ནས་བརྒྱད་པ་སྤངས་པའི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་དེ་རྒྱུན་ལྡན་འབྲས་གནས་སུ་བསྟུ་བའི་ཚེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུན་ལྡན་འབྲས་གནས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་བརྒལ་ནས་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པ་དང་དུས་མཉམ་དགྲ་བཅོམ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་སྤང་ཀུན་སྤྱོད་གསུམ་སྤངས་པའི་ཚ་ནས་རྒྱུན་ལྡན་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཞེས་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ཡོད་དེ། མདོ་ལས། ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་བ་གསུམ་སྣང་བས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཀུན་སྤྱོད་གསུམ་ཡོད་དེ། འཇིག་ལྟ་ཀུན་བརྟགས། ཚུལ་བརྟུལ་མཆོག་འཛིན། ཐེ་ཚོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་དེ་གསུམ་གྱིས་གཅོད་པར་གེགས་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། འཇིག་ལྟས་བདག་ཚར་ཀྱིས་དོགས་ནས་ཐར་ལམ་ལ་འགྲོ་བར་མི་འདོད་པས་གེགས་བྱེད། ཚུལ་བརྟུལ་མཆོག་འཛིན་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་པའི་ལམ་སོགས་ལམ་ནོར་བ་ལ་འཁྲིད་པས་གེགས་བྱེད། ཐེ་ཚོམ་ཀྱིས་ལམ་རྣམ་དག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་སྐྱོ་ནས་གེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཇོད་ལས། འགྲོ་མི་འདོད་དང་ལམ་ནོར་དང་། །ལམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་སྐེད་ཅིག །ཐར་པར་བགྲོད་ལ་གེགས་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་གསུམ་བསྟན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་ལྟ་ལས། དང་པོ་དབང་པོའི་སྤྱོ་ནས་དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད་དེ། མཇོད་ལས། དད་པས་མོས་དང་མཐོང་བས་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། དད་པའི་རྟེས་འབྲང་གི་རྐྱེགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་རྒྱུན་ཞུགས་དང་མོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཚོས་ཀྱི་རྟེས་འབྲང་གི་རྐྱེགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་རྒྱུན་ཞུགས་མཐོང་ཐོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་

དེ། ཀུན་བཏུས་ལས། དད་པས་མོས་པ་གང་ཞེ་ན། དད་པའི་རྟེས་སུ་འབྲངས་པའི་གང་ཟག་འབྲས་བུའི་དུས་ནའོ། །མཐོང་བས་ཐོབ་པ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་རྟེས་སུ་འབྲངས་པའི་གང་ཟག་འབྲས་བུའི་དུས་ནའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་སྒང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་སྒང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་དང་། སྒང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་གཉིས། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་གང་ཞིག བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྷོགས་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམས་གསུམ་གྱི་སྒོམ་སྒང་ཉོན་མོངས་ཆུང་ངའི་ཆུང་ངུ་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བའི་རིགས་ཅན་དེ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ས་མཚམས་མཐོང་ལམ་སྐབ་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པ་ནས་ལམས་གསུམ་གྱི་སྒོམ་སྒང་ཉོན་མོངས་ཆུང་ངའི་ཆུང་ངུ་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་བར་ཡོད་དོ། །དབྱེ་ན། ལམ་རྟེས་ཤེས་ཐོབ་ཙམ་ལ་གནས་པའི་སྒང་བྱ་ཅིག་ཅར་སྤོང་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བ་དང་། འབྲས་བུ་གོང་མ་ཐོབ་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་སྒང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་སོ།། ཕྱི་མ་དང་སྒང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་དོན་གཅིག་སྟེ། ཀུན་བཏུས་ལས། ཅིག་ཅར་འོས་པར་འབྱིན་པ་ནི་གང་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་མི་ལྷོགས་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ཀྱིས་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ཁམས་གསུམ་ན་སྤྲོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤྲོམ་པས་ཅིག་ཅར་སྤྲོང་བ་སྟེ། འདི་ནི་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་ལ་གདགས་སོ། །ཐལ་ཆེར་ན་མཐོང་བའི་ཆོས་སམ་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱེད་ལ། གལ་ཏེ་མི་བྱེད་ནའང་སྤྲོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྤྲོན་ལམ་གྱིདབང་གིས་འདོད་པའི་ཁམས་ཉིད་དུ་སྐྱེས་ཏེ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་ན་རང་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་གང་ཞིག། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤྲོམ་སྤང་རིམ་བཞིན་སྤྲོང་བའི་རིགས་ཅན་སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

གསུམ་པ་སྤྲོར་བའི་སྤྲོ་ནས་དབྱེ་ན་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཚམ་པོ་བདང་། ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་སོ། །རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་གང་ཞིག། རང་གི་གོང་མའི་འབྲས་བུའི་ལམ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཚ་ནས་བཞག་པ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད་། དེ་གང་ཞིག། རང་གི་གོང་མའི་འབྲས་བུའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་ཚ་ནས་བཞག་པ་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལས། འབྲས་ཐོབ་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་གྱི། །ལམ་ཐོབ་མེད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །མི་བསྟོན་པ་ནི་ཞུགས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ।

བཞི་པ་སྤྲང་བྱའི་དབང་གིས་དབྱེ་ན། སྤྲང་བྱ་རིམ་གྱིས་པ་དང་། ཅིག

ཅར་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤང་བྱ་རིམ་ཅིས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ལ་འདོད་ཉོན་དང་པོ་མ་སྤངས་པ་དང་། དང་པོ་ནས་ལྷ་པ་སྤངས་པའི་བར་དུག་ཡོད་དོ། །སྤང་བྱ་རིམ་ཅིས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཡིན་ན་འདོད་ཉོན་དུག་པ་མ་སྤངས་པས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནམ་སྤངས་པ་ན་ཕྱིར་འོང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ལ་འདོད་ཉོན་དང་པོ་ཙམ་ཡང་མ་སྤངས་པ་དང་། དང་པོ་སྤངས་པ་ནས་བརྒྱད་པ་སྤངས་པའི་བར་དགུ་ཡོད་དོ། །

ལྷ་པ་སྤང་བྱ་རིམ་ཅིས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ལ་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་དང་རྒྱུན་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེས་གཉིས་སོ། །འདོད་ཉོན་དང་པོ་ཙམ་ཡང་མ་སྤངས་པའི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ལུས་རྟེན་དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་གང་ཞེག། འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་བདུན་ལེན་པའི་རིགས་ཅན་རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལས། འབྲས་གནས་སྨོས་སྤང་བྱ་མ་ཟད། །རེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་འོས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་དང་། མ་འོས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་གཉིས། རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་གང་ཞེག འདོད་པར་སྐྱེ་སྲིད་བརྒྱ་བའི་བར་སྲིད་བརྒྱ་ཞི་ལེན་པར་འོས་པའི་རིགས་ཅན་དེ་འོས་པའི་རྒྱུན་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ལྷའི་རྟེན་ཅན་གྱིད་དང་། མིའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གཉིས། དེས་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་གང་ཞིག། འདོད་ལྷའི་རྟེན་ལ་སྐྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་བའི་རིགས་ཅན་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་འདོད་ལྷ་རིགས་དྲུག་གི་རྟེན་ཅན་ཀྱི་དེས་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་དྲུག་ཡོད་དེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། གང་ཞིག་ལྷ་དག་གི་ནང་དུ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ནར་འོངས་ནས་ཡོངས་སུམ་ངན་ལས་འདའོ་ཞེས་གསུངས། དེས་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་གང་ཞིག མིའི་རྟེན་ལ་སྐྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་བའི་རིགས་ཅན་དེ་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད།། དབྱེ་ན་གྲིང་གསུམ་གྱི་མིའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གསུམ་ཡོད་དེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས།། གང་ཞིག་མི་དག་གི་ནང་དུ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཁོ་ནར་འོངས་ནས་ཡོངས་སུམ་ངན་ལས་འདའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་གང་ཞིག། འདོད་པར་སྐྱེ་སྲིད་བཅུ་བཞི་དང་བར་སྲིད་བཅུ་བཞི་ལེན་པར་མ་དེས་པའི་རིགས་ཅན་དེ། མ་དེས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་ལྷའི་རྟེན་ཅན་གྱི་དེ་དང་།། མིའི་རྟེན་ཅན་གྱི་དེ་གཉིས་ཡོད། མཚན་ཉིད་གོང་མ་དང་རིགས་སྒྲིས།། དེས་སྲིད་པ་ཉེར་བརྒྱད་ལེན་ན་དེ་ལ་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པར་གསུངས་པ་

དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་བློང་བྱའི་སྲིད་པ་དེ་རྣམས་བདུན་ཚན་དུ་འདུ་བས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལ་ཤིང་འགའ་ཞིག་ལ་འདོད་མ་བརྒྱལ་ཞིང་ཡོད་ཀྱང་ལོ་མ་རེ་རེ་ལ་འདོད་མ་བདུན་བདུན་ཡོད་པས་ན་དེ་ལ་ཤིང་འདོད་མ་བདུན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལས་ཀྱང་རིག་པའི་གནས་བདུན་ལྟ་སྡུམ་ཆུ་སོ་ལྟ་ལ་མཁས་པའི་དགེ་སློང་ལ་རིག་པའི་གནས་བདུན་ལ་མཁས་པའི་དགེ་སློང་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །རིག་པའི་གནས་བདུན་ལྟ་སོ་ལྟ་བརྩི་ཚུལ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ། དེའི་ཀུན་འབྱུང་བ། དེའི་འགོག་པ། དེའི་འགོག་པར་འགྲོ་བའི་ལམ། དེའི་རོ་ལྔོང་བ། དེའི་ཉེས་དམིགས། དེའི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་རྣམས་ཏེ་བདུན་དང་། དེས་ཕུང་པོ་ལྔག་མ་བཞི་ལ་རིགས་བསྟེས་ཏེ་སོ་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པས་སྲིད་པ་ཉེར་བརྒྱད་ལེན་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་ལྷའི་རྟེན་ཅན་ཀྱི་དེ་ཤི་འཕོས་ཏེ། དང་པོ་མིར་སྐྱེ་བ་གཅིག། དེ་རྟེས་ལྷར་སྐྱེ་སྲིད་གཅིག །དེ་རྟེས་མིར་སྐྱེ་སྲིད་གཅིག་སྟེ། ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་སྤྲེལ་ནས་མཐར་ལྷའི་རྟེན་ལ་སྐྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་དེས་མིའི་རྟེན་ཅན་ལ་ཡང་རིགས་བསྟེའོ། །དེ་ཡང་ཀུན་བཏུས་ལས། རེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་གང་ཞེ་ན། ཕུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ཉིན་ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱིན་དུ་ཡན་མན་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

དུ་ལན་བདུན་འགོང་བར་བྱས་ནས་གང་སྤྲུག་བསྟལ་གྱི་མཐའ་མ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཡན་མན་དུ་ཞེས་པའི་ཚོགས་གི་ནུས་པ་དེ་ལྟར་ཐོན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་རིགས་གནས་རིགས་སྐྱེས་བཤད་པ་ལ། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ལུས་རྟེན་དང་བཅས་པའི་འདོད་ཉོན་གསུམ་པ་སྤངས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཁྲུང་ཁྲུང་གིས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ཁང་ཞིག འདོད་པར་རིགས་མཐུན་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་གཉིས་འོས་པར་ལེན་ཞིང་བཞི་འོས་པར་མི་ལེན་པ། རྒྱུན་ཞུགས་རིགས་གནས་རིགས་སྐྱེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་ལྔའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེས་དང་། མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེས་གཉིས་ཡོད། དེ་ཡིན་ན་འདོད་ཉོན་གསུམ་པ་སྤངས་པས་ཁྲལ། བཞི་པ་སྤངས་མ་སྤངས་གཉིས་ཡོད། འདོད་པར་རིགས་མཐུན་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་གཉིས་འོས་པར་ལེན་པས་ཁྲལ། གསུམ་ལེན་མི་ལེན་གཉིས་ཡོད། བཞི་མི་ལེན་པས་ཁྲལ་སྟེ། མཛོད་ལས། རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཞི་ལས་གྲོལ་བ། །ཚེ་གཉིས་གསུམ་དུ་རིགས་ནས་རིགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉིའི་ཕྱིར་འདོད་ཉོན་ལྷ་པ་སྤངས་པ་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེས་སུམི་འཛོག་སྟམ་ན་ལྷ་པ་སྲིད་ན་དྲུག་བའང་ཚོ་འདིར་སྲིད་ནུས་པས་དེ་ནི་ཚེ་འདིར་ཕྱིར་འོང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ས་མཚམས་ལ་སྤང་བྱ་རིམ་ཀྱིས་པའི་ཁྲུང་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱི་ས་མཚམས་ནི། བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྟེས་ཤེས་ནས་འདོད་པའི་སྲོག་སྤང་དྲུག་པ་སྲིད་བའི་བར་

ཚད་མེད་ལམ་བར་དུ་ཡོད། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱིས་ཅར་བའི་སམཙམས་གོང་དུ་སོང་། བཞི་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། མཐོང་སྤང་ཀུན་སྦྱོང་གསུམ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་ཚ་ནས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཕྱིར་འོང་གི་སྐོར་བཤད་པ་ལ། ཞུགས་པ་དང་། འབྲས་གནས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། གཙོ་བོར་ཐ་མའི་ཚ་མཐུན་ལྟ་ཕལ་ཆེར་སྤངས་པའི་ཚ་ནས་བཞག་པའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་བཞིན་པའི་སྦྱོར་བ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དང་། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་ངམ་འབྲས་བུ་ཐོབ་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་གཉིས། དང་པོ་དང་སྤྱང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་དོན་གཅིག། གཉིས་པ་དང་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྲ་རོལ་ཏུ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཆེན་དྲུག་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག། ས་མཚམས་མཇོད་ལྟར་ན་མཐོང་ལམ་ནས་ཕྱིར་འོང་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཡོད། ཀུན་བཏུས་ལྟར་ན་སྟོར་ལམ་སྟབ་གཅིག་པ་ནས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐ་མའི་ཚ་མཐུན་ལྟ་ཕལ་ཆེར་སྤངས་པའི་ཚ་ནས་བཞག

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཐོན།

པའི་དགེ་སློང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཀྱི་མཆོག་ཉིད། དེ་ལ་དབང་པོའི་སྟོབ་དབྱེ་ན་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་དང་མཐོང་སྤང་མེད་པ་ཉིས། ཕྱིར་འོང་གང་ཞིག། རང་གི་ཞུགས་པ་དང་མོས་དང་དབ་པའི་རྗེས་འབྲང་གང་རུང་གི་རྐྱེགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཕྱིར་འོང་དང་མོས་ཀྱི་མཆོག་ཉིད། ཕྱིར་འོང་གང་ཞིག། རང་གི་ཞུགས་པ་མཐོང་ཐོབ་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གང་རུང་གི་རྐྱེགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཕྱིར་འོང་མཐོང་ཐོབ་ཀྱི་མཆོག་ཉིད། དེ་ཡང་ཚགས་བྱལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་ཡིན་ན་རང་གི་ཞུགས་པ་དབང་རྟེན་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་དང་། དབང་རྟུལ་ལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་རྐྱེགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཚགས་བྱལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པའི་ལམ་ཡིན་སྤྱོད་ལམ་སྦྱན་ཅིག་པ་དང་མཐོང་ལམ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་མཐོང་གི་ལམ་ཀྱི་གནས་སྐབས་གང་རུང་ལ་དབང་རྟུལ་ལ་དད་པས་རྗེས་འབྲང་དང་། དབང་རྟེན་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། མཇོད་ལྟར་ན་མཐོང་ལམ་སྐབས་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་དང་དབང་རྟེན་ལ་རིམ་བཞིན་དང་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་། སྟོམ་ལམ་ལ་དད་མོས་དང་མཐོང་ཐོབ། མི་སློབ་ལམ་ལ་དུས་སྤྱོད་གྱོལ་དང་། དུས་མི་སྤྱོད་གྱོལ་ཞེས་པའི་བརྗ་སྤྱད་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ནི། །མ་མཐོང་མཐོང་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ། །རྣབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་དེ་དག་ཏུ། །དད་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་བ། །ཞེས་

དང་། བཅུ་དྲུག་པ་ལ་དེ་འབྲས་གནས། །དེའི་ཚེ་དབང་པོ་རྣོ་རྩུལ་དག །དད་པས་མོས་དང་མཐོང་བས་ཐོབ། ཅེས་དང་། དེ་དག་རྣམ་གྲོལ་དུས་དག་སྨྲོས། །མི་གཡོའི་ཚོས་ཅན་མི་གཡོ་བ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དུས་མི་སྨྲོས་གྲོལ། །དེ་ནི་མཐོང་ཐོབ་རྒྱུ་ལས་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་འོང་རིམ་གྱིས་པ་ནི་དབང་པོ་རྣོ་རྩུལ་ལ་རིམ་བཞིན་ར་ང་གི་ཞུགས་པ་མཐོང་ཐོབ་དང་དད་མོས་ཀྱི་རྟོགས་པ་གང་ར་ང་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཞུགས་པའི་ལམ་སྨོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་འོང་ལ་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ་ཀྱིས་དབྱེ་ན་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་དང་ཐོང་ཆལ་བའི་ཕྱིར་འོང་གཉིས། དང་པོ་དང་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་འོང་དོན་གཅིག། གཉིས་པ་དང་ཚགས་བླ་ལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་དོན་གཅིག །

སྨྲོས་བའི་སྨྲོ་ནས་བྱེ་ན་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཚམ་པོ་བ་དང་ཁྱད་པར་བ་གཉིས། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་གང་ཞིང་ར་ང་གི་གོང་མའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ལམ་ལ་མ་ཞུགས་པ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་གང་ཞིག་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པའི་ལམ་ལ་བརྩོན་པའི་གང་ཟག་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་བ་ལ་དབྱེ་ན་མོ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་དང་། འདོད་པར་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཀྱང་མི་ལེན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདོད་ཉོན་བདུན་པའམ་བརྒྱད་པ་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

སྤྱངས་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་གང་ཞེག། འདོད་ལྷར་སྐྱེ་བ་ལན་གཅིག་བླངས་ནས་མྱ་ངན་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་པ་དེ་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཚེ་གཅིག་པར་ཚད་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། ཚགས་བཅས་སྟོན་སོང་དུ་སྐྱར་པའི་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་སོ། །

ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་གང་ཞེག། ཕྱིར་འོང་གི་རྟེན་དེ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་པ་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཀྱང་མི་བླངས་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེས་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ན་ཚེ་གཅིག་པར་ཚད་གཅིག་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཚེ་གཅིག་པར་ཚད་གཅིག་པ་ཡིན་ནའང་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྲུལ་པོགས་སུ་འདོད་ཉོན་བརྒྱད་པ་སྤྱངས་ནས་བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཚེ་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཐོབ་ཙམ་ལས་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤང་བ་ལ་མ་བརྟེན་པ་དེ་ཚགས་བཅས་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བ་ཡིན་པ་གང་ཞེག། དེ་ཚེ་གཅིག་པར་ཚད་གཅིག་པ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འདོད་ཉོན་བརྒྱད་པ་སྤངས་པར་ཡོད་ན་བར་ཚད་གཅིག་པར་མི་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། ཕྱིར་

མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་བར་ཚད་ཀྱི་གཙོ་བོ་འདོད་ཡོན་དགུ་པ་གཅིག་པོ་ལས་མེད་པའི་ཚ་ནས་དེར་བརྟེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཛོད་ལས། ཉེས་ཚ་བདུན་ནམ་བརྒྱད་ཟད་པ། །ཚེ་གཅིག་བར་ཚད་གཅིག་པ་དང་། །གསུམ་པ་ལ་ནི་ཞུགས་པའང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། ཁ་ཅིག་ཕྱིར་འོང་ཡིན་ན་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ལན་གཅིག་ལས་མི་ལེན་པས་ཟུབ་ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ། ཉན་ས་ལས། ལྟའི་སྲིད་པ་ལན་གཅིག་དང་། མིའི་སྲིད་པ་ལན་གཅིག་སྐྱུབ་པའི་ཚེ་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་འབྲས་བུར་བཞག་གོ་ཞེས་སྐྱེ་བ་ལན་གཉིས་ལེན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱི། ཁ་ཅིག་སྐྱོན་མེད་དེ་སྐྱེ་སྲིད་གཉིས་པོ་འདོད་པའི་སྐྱེ་སྲིད་དུ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འོ་ན་རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་ཚོས་ཅན། འདོད་པར་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེ་སྲིད་བདུན་པོ་འདོད་པའི་སྐྱེ་སྲིད་དུ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐྱ་བཞད་ཙམ་ལ་ཞུབ་མཐའ་འཛིན་པར་མི་བྱའོ། །ས་མཚམས་ནི་ཚགས་བྱལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྟེས་ཤེས་དང་། རིམ་ཀྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་འདོད་ཡོན་དྲུག་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནས་འདོད་ཡོན་དགུ་པ་སྤོང་པའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་བར་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་སྐྱོར་བཤད་པ་ལ། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་གནས་གཉིས་ལས། དང་པོ། གཙོ་བོ་ཐ་མའི་ཚ་མཐུན་ལྟ་སྤངས་པའི་ཚ་ནས་བཞག་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

པའི་དགེ་སློང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་བཞིན་པའི་སློང་བ་རྒྱུན་ཆགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཐོད་རྒལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་གཉིས། དང་པོ་དང་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག། གཉིས་པ་དང་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག། སངས་རྒྱས་ལ། དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་བདུན་པ་སྤོང་བའི་ལམ་ལ་བརྩོན་པ་ནས་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་བར་ན་ཡོད། གཉིས་པ་ནི་མཇོད་ལྟར་ན་སྤྱག་བསྟལ་ཆོས་བཟོད་ནས་ལམ་རྗེས་བཟོད་བར་དང་། ཀུན་བཏུས་ལྟར་ན་སྤོང་ལམ་སྤྱན་གཅིག་པ་ནས་ལམ་རྗེས་བཟོད་བར་རོ། །

གཉིས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཤཱཀ་པ་ལ། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྟ་སྤང་ས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་དགེ་སློང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྟ་ནི། མཐོང་སྤང་ཀུན་སློང་གསུམ་དང་། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ། གནོད་སེམས་རྣམས་ཡིན་ནོ། ཅེས་དེ་ལ་གེགས་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་གནོད་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་འདོད་ཁམས་ལས་འདའ་བ་ལ་གེགས་བྱེད། འདོད་པ་ལ་

འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། གཞོད་སེམས་གཉིས་རེ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་མགོ་གཅོན་ཚུལ་དུ་སྣང་སར་གྱུར། མཐོང་སྣང་ཀུན་སྤྱོད་གསུམ་མ་སྣང་སར་འདོད་ཁམས་ཀྱི་སོ་སྐྱེའི་གནས་སུ་ཕྱིར་ཡང་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དྲང་སྲོང་སེར་སྐྱ་བཞིན། མཇོད་ལས། ཐ་མའི་ཆ་དང་མཐུན་རྣམ་པ། །གཉིས་ཀྱིས་འདོད་ལས་མི་འདའ་ལ། །གསུམ་པོ་ཡིས་ནི་ཕྱིར་བཟློག་བྱེད། །ཅེས་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས་ཀྱང་། ཅིའི་ཕྱིར་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྟ་སྣང་སར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་གྱུར་ཞེ་ན། གཅོ་བོས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར་གཅོ་བོ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འགྲོ་བ་ཐ་མའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁམས་ཐ་མའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས།

ཕྱིར་མི་འོང་ལ་དབང་པོའི་སྟོབ་ནས་དབྱེ་ན། དད་མོས་དང་མཐོང་ཐོབ་གཉིས། སྟོང་བའི་སྟོབ་ནས་དབྱེ་ན། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་སྟོབ་ནས་དབྱེ་ན། འབྲས་བུ་ཐོད་རྒལ་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གཉིས། དང་པོ་དང་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་དོན་གཅིག། གཉིས་པ་དང་ཕྱིར་འོང་གི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་དོན་གཅིག། འཕགས་ཆོས་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་སྟོབ་ནས་དབྱེ་ན། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

བྱུང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། འདོད་པར་ཆོ་ཡོངས་སུ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་གཉིས།

འདོད་པར་སྐྱེ་བ་གཉིས་བརྒྱུད་དུ་འཕགས་ཆོས་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་འདོད་པར་ཆོ་ཡོངས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་རྒྱུན་ལྡུགས་དེས་བའི་སྨིད་པ་ལན་བདུན་པ་དང་། རྒྱུན་ལྡུགས་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ལྟ་བུའོ། །འདོད་པར་ཆོ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ན་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པས་ཟློག་སྟེ། མཇོད་ལས། འདོད་པར་ཆོ་ཡོངས་བྱུང་བའི་འཕགས། །ཁམས་གཞན་དུ་ནི་འགྲོ་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་པར་ཆོ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་མཐོང་ཆོས་ཞི་བ་གཉིས་ཁམས་གོང་མར་མི་སྐྱེ་བ་འདྲ་ཡང་། སྤྲ་མ་ནི་འཕགས་པའི་རྟེན་ལ་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཡན་ཆད་ལེན་ནས་མཐར་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པའི་རྟེན་དེ་ལ་སྐྱང་འདས་མདོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་འཕགས་ལམ་ཐོག་མར་ཐོབ་པའི་ལུས་རྟེན་ནམ་ཚེ་འདི་ལ་སྐྱང་འདས་མདོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་སུ་ཆོ་ཡོངས་བྱུང་ཀྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ནི་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། མཇོད་འགྲེལ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་ཆོ་ཡོངས་སུ་བྱུང་པ་ནི་གལ་ཏེ་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་དག་ཏུའང་འཇུག་

སྟེ། གོང་དུ་འཕོ་བ་སྤྲིད་པའི་རྩེ་མོར་མཐར་ཐུག་པ་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཚེ་དེ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་འདོད་པར་ཚེ་ཡོངས་སུ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྱོའི་ཕྱིར་མི་འོང་། གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྱོའི་ཕྱིར་མི་འོང་། ཕྱིར་མི་འོང་མཐོང་ཚོས་ཞི་བ། ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་བཞི་ཡོད།

འདོད་པའི་རྣེན་ཅན་ཀུ་ཕྱིར་མི་འོང་གང་ཞེག། གཟུགས་སུ་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བའི་རིགས་ཅན། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྱོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། ལྔར་དབྱེ་བ། བདུན་དུ་དབྱེ་བ། དགུར་དབྱེ་བ། བཅུར་དབྱེ་བ། སྟོང་ཕྲག་སོགས་སུ་དབྱེ་བ་དང་བྱུག་ལས།

དང་པོ་ནི། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྱོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ། དེ་སྐྱེ་འདའ་བ། དེ་གོང་འཕོ་དང་གསུམ་ཡོད།

གཉིས་པ་ནི། བར་འདའ་བ། སྐྱེས་ཙམ་ནས་འདའ་བ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བ། དེ་མེད་པར་འདའ་བ། དེ་གོང་འཕོ་དང་ལྡན་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནི་བར་སྐྱེས་འདུ་བྱེད་དང་། །འདུ་བྱེད་མེད་ཡོངས་སུ་དན་འདུག །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། བར་འདུད་ལ་སྡུར་བར་འདུད་བ། སྡུར་བ་མ་ཡིན་པར་འདུད་བ། དུས་ཡུན་རིང་མོ་ནས་འདུད་བ་གསུམ། སྐྱེ་འདུ་གསུམ། གོང་འཕོ་དང་བདུན་དུ་ཡོད་ལ། དེ་བདུན་ལ་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འགྲོ་བ་བདུན་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གོང་དུ་འཕོ་བ་མ་ཕྱེ་བར། །དམ་པའི་འགྲོ་བ་བདུན་དུ་འདོད། །དམ་པ་དམ་མིན་འཇུག་མི་འཇུག །སོན་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ཕྱིར་ཏེ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། བར་འདུད་གསུམ། སྐྱེ་འདུ་གསུམ། དེའི་སྟེང་གོང་འཕོ་ལ། འཕར་བ། ཕྱེད་དུ་འཕར་བ། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་སྟེ་དགྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གསུམ་ལ་ཡང་རྣམ་གསུམ་ཕྱེ་ནས། །གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་དགྲ་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་ནི། དགུ་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་སྲིད་རྩེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་བསྟན་པས་བཅུར་ཡོད་དོ། །

དྲུག་པ་ལ་གཟུགས་སུ་ཉེའི་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་རྒྱས་པར་ཕྱེ་ན། ཆོག

ཁྲི་ཉིས་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་རྩྭ་ཡོད་དེ། དེ་བར་འདའ་བ་ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་གོ་གཉིས། དེ་སྐྱེས་ཚམ་འདའ་བ་ལ་ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་གོ་གཉིས། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་སྐེ་འདའ་བ་ལ་ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་གོ་གཉིས། དེ་མེད་པར་འདའ་བ་ལ་ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་གོ་གཉིས། དེ་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ་ལ་ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་གོ་གཉིས་བཅས། ཉིས་སྟོང་ཚན་པ་ལྷ་ལ་ཆིག་ཁྲི། ལྷ་བརྒྱ་ཚན་པ་ལྷའི་བརྒྱ་ཚན་པ་བཞི་ལ་ཉིས་སྟོང་། ལྷ་བརྒྱ་ཚན་པ་གཅིག་པོའི་སྟེང་དུ་གོ་གཉིས་པ་ཚན་པ་ལྷ་བསྡོམས་པས་ཆིག་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་རྩྭ་ཐོན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བར་འདའ་བ་ལ་ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་གོ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཚངས་རིས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྐྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བར་འདའ་ལ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ཀྱི་དགྲ་བཅོམ་པ། བདག་གསོད་པའི་འོས་སུ་གྱུར་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ། རྫས་སུ་སྐྱང་བའི་དགྲ་བཅོམ་པ། གནས་པ་ལས་མི་བསྒྱེད་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ། རྟོགས་པའི་འོས་སུ་གྱུར་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་དེའི་རིགས་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མིའོང་དུག་ཡོད་ལ། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཚངས་རིས་ཀྱི་ཉེན་མོངས་པ་གཅིག་ཀྱང་མ་སྤངས་པ་ནས་བརྒྱད་པ་སྤངས་དགུ་པ་མ་སྤངས་པའི་བར་དགུ་དགུ་སྟེ། དགུ་བྱུག་ལྷ་བཅུ་ང་བཞི། ང་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དབང་པོ་རྣོ་འབྲིང་རྟུལ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བས། ང་བཞི་ཚན་པ་གསུམ་གྱིས་བརྒྱ་དང་རེ་གཉིས། དེ་བཞིན་དུ་ཚངས་པ་མདུན་ན་འདོན་ནས་ཚངས་ཆེན་མ་གཏོགས་པའི་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

འོག་མིན་བར་ལ་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིས་བཅོ་ལྔ་ལ་ཡང་བརྒྱ་དང་རེ་གཉིས་རེ་བཅུས་བས་ཉིས་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་སྙམ་ན། དེ་དང་གོང་གི་ཚངས་རིས་ཀྱི་བརྒྱ་དང་རེ་གཉིས་བསྡོམས་བས་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་གོ་གཉིས། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་འདའ། བྱེད་བཅས་དང་། བྱེད་མེད་དང་། འོག་མིན་འགྲེའི་གོང་འཕོ་བཅས་ལ་ཡང་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་གོ་གཉིས་རེ་བཅུ་ཚུལ་རིགས་བསྟེས་བས་གྲུབ་བོ། །

གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲེའི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་ཞེས། གཟུགས་ཀྱི་བར་སྲིད་དུ་སྐྱ་དན་ལས་འདད་བའི་རིགས་ཅན་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲེའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདད་བའི་མཚན་ཉིད། རྟེན་ཀྱི་སྐོ་ནས་དབྱེ་ན་ཚངས་ཆེན་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཁམས་བཅུ་དུག་གི་བར་འདད་བཅུ་དུག། སྐྱབ་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ཀྱིས་དབྱེ་ན་དེ་ར་ལ་ཡང་གསུམ་གསུམ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་བར་སྲིད་གྲུབ་མ་ཐག་སྐྱབ་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། བར་སྲིད་གྲུབ་ནས་སྐྱེ་སྲིད་འཆོལ་བའི་སྣང་བ་མ་བྱུང་ཙམ་གྱི་ཚེ་སྐྱབ་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། སྐྱེ་སྲིད་དུ་འགྲོ་བར་སེམས་པའི་ཚེ་སྐྱབ་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། སྐྱར་བར་འདད་བ། སྐྱར་བ་མ་ཡིན་པར་འདད་བ། རིང་མོ་ཞེག་ནས་འདད་བ་གསུམ་ཡོད། མཇོད་འགྲེལ་རྣམས་སུ་དེ་གསུམ་ལ་ཞེག་མའི་མེ་སྐྱག་འབྱུང་མ་ཐག་ཏུ་འཆི་བ་དང་། ལྷག་མ་ཀྱི་ཚ་ཚ་གནམ་དུ་གཡར་ནས་མར་འབབ་པར་འཆི་བ་དང་། དེ་གནམ་དུ་གཡར་

ནས་ཕྱིར་ལོག་སྟེ་ས་ལ་མ་ལྷུང་བར་འཚེ་བའི་དུས་གསུམ་གསུངས། གོང་གི་བར་འདའ་ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་གོ་གཉིས་ལ་དེ་གསུམ་གྱིས་དབྱེ་བས་བདུན་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་དོན་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །བར་འདའ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ན་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབས་སྟེ། གཟུགས་སུ་བར་སྐིད་གྱུབ་ཚར་ནས་འདའ་བ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་ཡིན་ཀྱང་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་བར་འདའ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་རྣེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབས་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་བར་འདའ་བ་ཡིན་ན་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་ཡིན་དགོས། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་ཡིན་ན་འདོད་པའི་རྣེན་ཅན་ཡིན་དགོས་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་ལ་འདོད་པའི་རྣེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་ཞིག་ཅེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་འདའ་བ་ཡིན་ཀྱང་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་སྐྱེ་འདའ་བ་མ་ཡིན་པ་སོགས་རིགས་བསྟོའོ། །

སྐབས་འདིར་བར་དོའི་རྣེན་ལ་སྣ་གཅིག་སྐྱང་འདས་དང་ལྡན་མེད་སྐྱང་འདས་གང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག། འདིས་སྐྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚེ་ལྷག་མེད་སྐྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ཡང་སྣིང་ལ་མ་བབ་པའི་གཏམ་སྟེ། སྲིད་ཉོན་དགུ་པ་སྤོང་བའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གང་རུང་ལ་གནས་བཞིན་དུ་འཆི་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་ལ་རྟེ

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཇོད་པས། འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་བཏང་སྙོམས་པ། །རྩེ་གཅིག་སེམས་མེད་པ་དེ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཀྱི་དོན་ནི་བར་དོའི་རྟེན་ལ་སྲིད་ཉིན་དགུ་པ་སྣང་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མངོན་དུ་མ་བྱས་ན་ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྣང་བའི་འགོག་བདེན་མི་ཐོབ། དེ་མ་ཐོབ་ན་དགྲ་བཅོམ་པར་ཡང་མི་རུང་། བར་དོའི་རྟེན་ལ་སྲིད་ཉིན་དགུ་པ་སྣང་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་བཞིན་པའི་ཚེ་ན་ནི་ལྷག་མེད་དུ་འདའ་བ་མེད་དེ། བདག་མེད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བར་དོའི་རྟེན་ལ་སྲིད་ཉིན་དགུ་པ་སྣང་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མངོན་དུ་འགྱུར་བཞིན་པའི་སྐབས་ན་བར་འདའ་བ་དེ་ལྷག་བཅས་དགྲ་བཅོམ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ལྡང་ནས་ནས་འཆི་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་སྐྱེ་ཚེ་བཏང་བཡིན་ནོ། །མདོར་ན། ལྷག་བཅས་དགྲ་བཅོམ་པོའ་ས་སྟོན་དུ་མ་འགྲོ་བར་ལྷག་མེད་དགྲ་བཅོམ་པོའ་མེད་པའི་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་མ་སྐྱེས་རང་དབང་ཅི་ཡོད། ཁོ་བོས་གསལ་བོར་བཤད་ཡོད་པས་ becauseབློ་གསར་རྣམས་ལ་ཕན་པར་གྱུར་ཅིག །

གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་ཞེག། གཟུགས་སུ་སྐྱེ་སྲིད་གཅིག་ཏོ་ན་བྱངས་ནས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་རྟེན་ལ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་ཕྱིར་མི་འོང་སྐྱེ་འདའ་བའི་མཚན་

ཉིད།། རིགས་ཅན་སློས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཚངས་རིས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་བ་གཅིག་བླངས་ནས་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གོང་འཕོ་བཅད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ།། སྤྱིར་གོང་འཕོ་ཡིན་ན་གོང་མའི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་བ་གཉིས་བརྒྱད་དུ་ལེན་པའི་རིགས་ཅན་ཡིན་ཀྱང་སྐྱེ་བ་གཉིས་ངེས་པར་ལེན་པས་ནི་མ་ཁྲེབ་སྟེ། མཇོད་འགྲེལ་ལས། གོང་དུ་འཕོ་བ་དེ་དག་ནི་བར་སྐབས་སུ་ཡང་མྱ་ངན་ལས་འདའ་རུང་བར་བལྟའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྱོའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྐྱེས་ཚམ་ནས་འདའ་བ།། འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བ། འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ་གསུམ་ཡོད།། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྱོའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྐྱེ་འདའ་བ་གང་ཞིག་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེས་ཚམ་གྱིས་ཚམ་ནས་འདའ་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག། ལམ་སྒོམ་པ་འབད་རྩོལ་ཆེན་པོས་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྱོའི་ཕྱིར་མི་འོང་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་སྤྱིད་གྱུབ་ཚམ་ནས་མྱང་འདས་མངོན་དུ་མི་བྱེད་ཅིང་ལམ་སྒོམ་པ་འབད་རྩོལ་ཆེན་པོ་ལ་ལྷོས་མི་དགོས་པར་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྱོའི་འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བའི་མཚན་ཉིད། རྟེན་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་སྟར་བཤད་ཟིན།

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་ཞེག། གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བ་གཉིས་བརྒྱད་དུ་བྱབས་ནས་འོག་མིན་དང་སྦྱིད་རྩེ་གང་རུང་གི་རྐེན་ལ་སྐྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ་དང་། སྦྱིད་རྩེ་མཐར་ཐུག་འགྲོའི་གོང་འཕོ་གཉིས།

གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་གོང་འཕོ་གང་ཞེག། བསམ་གཏན་སྤེལ་སྙོམས་ལས་ཉམས་ཏེ་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བ་བརྒྱད་མར་བྱབས་ནས་འོག་མིན་གྱི་རྐེན་ལ་སྐྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོའི་གོང་འཕོའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་འཕར་བ། ཕྱིང་དུ་འཕར་བ། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་དང་གསུམ་ཡོད་དེ། མཇོད་ལས།། བསམ་གཏན་སྤེལ་ན་འོག་མིན་འགྲོ། །དེ་འཕར་ཕྱིང་འཕར་ཐམས་ཅད་དུ།། ཞེས་འཆི་འཕོ་གཞན་སྤིད་རྩེ་མོར་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ནི་རིམ་བཞིན། འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོའི་གོང་འཕོ་གང་ཞེག་བསམ་གཏན་སྤེལ་སྙོམ་ལས་ཉམས་ཏེ་ཕྱི་མ་ཚངས་རིས་སུ་སྐྱེས་ནས་འཕར་ཐེངས་གཅིག་གིས་འོག་མིན་གྱི་རྐེན་ལ་སྐྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན་དང་། དེ་གང་ཞེག་བསམ་གཏན་སྤེལ་སྙོམ་ལས་ཉམས་ཏེ་ཕྱི་མ་ཚངས་རིས་སུ་

སྐྱེས་ནས་འཕར་ཐེངས་གཉིས་ཀྱིས་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ནས་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན་དང་། དེ་གང་ཞིག་བསམ་གཏན་སྟེལ་སྒོམ་ལས་ཉམས་ནས་ཚངས་ཆེན་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིས་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བ་རིམ་ཀྱིས་བླངས་ནས་འོག་མིན་ཀྱི་རྟེན་ལ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོའི་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །རྒྱུའི་དུས་སུ་བསམ་གཏན་སྟེལ་སྒོམ་མ་བྱས་པས་ཚངས་རིས་ནས་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་བར་དུ་རིམ་ཀྱིས་སྐྱེས་ཏེ་གནས་གཅོང་དུ་མི་འགྲོ་བར་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་བླངས་ནས་སྲིད་རྩེའི་རྟེན་ལ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན་སྲིད་རྩེ་མཐར་ཐུག་འགྲོའི་གོང་འཕོའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་ཡང་དབྱེ་ན། འཕར་བ་དང་། ཕྱེད་འཕར་དང་། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་གསུམ་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱར་ཡོད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་གོང་འཕོ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དཔལ་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཀྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པ་ལས་ཕྱི་མ་གང་དུ་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་ས་དེ་ཉིད་དུ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་དེའི་གོང་དུ་འགྲོ་ནས་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པས་ན་གོང་འཕོ་ཞེས་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་གོང་འཕོ་ལ་འོག་མིན་འགྲོ་དང་། སྲིད་རྩེ་འགྲོ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཞེ་ན། རྒྱུའི་དུས་སུ་བསམ་གཏན་སྟེལ་སྒོམ་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པའི་དབང་གིས་འབྲས་བུའི་དུས་སུ་འོག་མིན་འགྲོ་དང་། སྲིད་རྩེ་འགྲོ་གཉིས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། བསམ་གཏན་སྟེལ་ན་འོག་མིན་འགྲོ། །ཞེས་དང་། འཆི་ཕོ་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

གཞན་སྲིད་རྟེ་མོར་འགྱོ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་འཕགས་པའི་གནས་གཙང་ལྷའི་རྟེན་ལ་སྐྱང་འདས་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་བར་འདའ་དང་སྐྱེ་འདའ་གཉིས་དང་། འོག་མིན་འགྲོའི་གོང་འཕོ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་གང་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་གསུམ་རྒྱུ་བསམ་གཏན་སྤྲུལ་སྐྲོམ་བྱས་པ་ཙམ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དེ། དེ་མ་བསྒོམས་ན་འཕགས་པའི་གནས་གཙང་གི་བར་སྲིད་དང་སྐྱེ་སྲིད་གང་ཡང་གྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་གནས་གཙང་རྟེན་གྱི་བར་འདའ་དང་སྐྱེ་འདའ་གཉིས་ནི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གིས་ཚེ་འདིར་སྤྲུལ་སྐྲོམ་གང་བྱས་པ་དེ་མ་ཉམས་པར་དེའི་འབྲས་བུ་གནས་གཙང་གང་རུང་དུ་ཐད་ཀར་བར་སྲིད་དང་སྐྱེ་སྲིད་གང་རུང་གྲུབ་ནས་དེའི་རྟེན་ལ་སྐྱང་འདས་མདོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འོག་མིན་འགྲོའི་བསམ་གཏན་སྤྲུལ་སྐྲོམ་ལས་ཉམས་ནས་འཕགས་པའི་གནས་གཙང་ལས་གཞན་པའི་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིས་སུ་སྐྱེས་ནས་རིམ་གྱིས་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་སྐྱང་འདས་མདོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

འོག་མིན་འགྲོའི་རྒྱུ་བསམ་གཏན་སྤྲུལ་མ་སྐྲོམ་ཚུལ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྤྲུལ་སྐྲོམ་བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་ལམས་གང་དུ་སྐྲོམ་པ། སྤྲུལ་བའི་དགོས་པ། ཚུལ་རྗེ་ལྟར་སྐྲོམ་ཚུལ། སྤྲུལ་སྐྲོམ་གྱི་གྲངས་དེས་དང་ལྡ་ལས། དང་པོ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་དགྲ་

བཅོམ་རྟགས་ཀྱིས་སྟོན་པར་བྱེད་ལ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་བསམ་གཏན་སྦེལ་སྟོན་བྱེད་པ་མེད་དེ། ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་ལུགས་དང་ཕྱིར་འོང་གིས་བསྟོན་པ་མེད་དེ་བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། དང་པོར་འདོད་པའི་ལམས་སུ་བླངས་དུ་སྦེལ་ཞིང་ཕྱིས་ནས་གཟུགས་སུ་ཡང་སྦེལ་སྟོན་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མཇོད་འགྲེལ་ལས། དང་པོར་འདོད་པའི་ལམས་སུ་བླངས་དག་ཏུ་སྦེལ་བར་བྱེད་ལ་ཕྱིས་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་གཟུགས་ཀྱི་ལམས་སུ་སྦེལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་སྦེལ་སྟོན་བྱེད་ན། ཕྱིར་མི་འོང་རྣམས་ནི་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། དགྲ་བཅོམ་དབང་རྟོན་རྣམས་ནི་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ཚེད་དང་། དབང་རྟུལ་རྣམས་ནི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པ་སྤང་བའི་ཚེད་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། མཇོད་ལས། སྐྱེ་དང་གནས་པར་བྱེད་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་པས་ནི་འཇིགས་ཕྱིར་ཡང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་སྟོན་ཚུལ་ལ། རིང་སྲོར་དང་ཉེ་སྲོར་དང་གྲུབ་པའི་ཚོད་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མཇོད་ལས། དང་པོ་བཞི་པ་སྦེལ་བར་བྱེད།། ཉེས་པ་ལྟར། སྦེལ་སྟོན་བྱེད་པའི་འཕགས་པས་དང་པོ་བསམ་གཏན་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་རྒྱུན་ལྡན་ལ་སློབས་པར་འཇུག། དེའི་རྗེས་སུ་ཟག་བཅས་རྒྱུན་ལྡན་ལ་སློབས་པར་འཇུག། དེ་ནས་ཟག་མེད་རྒྱུན་ལྡན་ལ་སློབས་པར་འཇུག་པ་ནི་རིང་སྲོར་དང་། གཉིས་པ་ཉེ་སྲོར་ནི། དེ་ནས་རིམ་པས་རྒྱུན་ཕྱི་ནས་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་དང་། དེ་ནས་ཟག་བཅས་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་དང་། དེ་ནས་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྲེལ་ནུས་པ་ནི་ཉེ་སྲོར་རོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་པའི་ཚོད་ལ་བྱེ་སྨས་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སེམས་ཟག་མེད་དུས་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ། ཟག་བཅས་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྤྲེལ་ནས་སློབས་པར་འཇུག་ནུས་པ་ལ་སྤྲེལ་སྨོས་གྲུབ་པའི་ཚོད་དུ་བཟུང་སྟེ། མཇོད་ལས། སྐད་ཅིག་མ་ནི་བསྟེས་པས་གྲུབ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཁས་མཆོག་དབྱིག་གཉེན་རང་ལུགས་ནི། མཇོད་འགྲེལ་ལས། སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྤྲེལ་བར་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུན་ཆགས་གསུམ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་སློབས་པར་འཇུག་པའི་སྲོ་ནས་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་རྫོགས་སྐད་ཅིག་མ་ཐུང་མཐའ་གཅིག་ལ་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་སྤྲེལ་སློབས་ནུས་པ་ལ་གྲུབ་པའི་ཚོད་དུ་བཞེད་དོ། །

ལྟ་བ་ནི། མཇོད་ལས། དེ་ནི་རྣམ་པ་ལྟ་ཡི་ཕྱིར། །གཉས་གཅོང་སྐྱེ་བ

ལྷ་ཁོ་ན། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་བར། དང་པོ་ལ་ཟག་པ་མེད་པ་དང་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་དང་སེམས་གསུམ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་དྲུག་གོ །གསུམ་པ་ལ་ནི་དགུའོ། །བཞི་པ་ལ་ནི་བཅུ་གཉིས་སོ། །ལྔ་པ་ལ་ནི་བཅོ་ལྔ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་སྒྲོན་བཞམ་མཉམ་གཞག་གཅིག་གིས་ཟག་མེད་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གསུམ་ཚན་གཅིག་སྟེལ་བ་ནི་ཆུང་སྟེལ་གསུམ་ཡིན་ལ། སྒྲོན་བ་གཅིག་གིས་གསུམ་ཚན་གཉིས་སྟེལ་བ་འབྲིང་དྲུག་སྟེལ། སྒྲོན་བཞམ་མཉམ་གཞག་གཅིག་གིས་གསུམ་ཚན་གསུམ་སྟེལ་བ་ཆེན་པོ་དགུ་སྟེལ། དེ་བཞིན་དུ་ཕིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས་སྟེལ། ཆེས་ཕིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཅོ་ལྔ་སྟེལ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་སྟེལ་སྒོམ་འདི་དག་ལས་མ་ཉམས་ན་དང་པོ་ཉིད་ནས་གནས་གཅོང་དུ་སྐྱེ་བས་གནས་གཅོང་རྟེན་ཀྱི་བར་འདའ་དང་སྐྱེ་འདའ་བར་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་སྟེལ་སྒོམ་ལས་ཉམས་ནས་ཕྱི་མ་ཚངས་རིས་སུ་སྐྱེས་ནས་སྐབ་སྟེལ་སྒོམ་ཉམས་པ་གསོས་ནས་འོག་མིན་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྐྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ལ་གོང་འཕོ་བར་འཛོག་པའི་གནད་དང་། རྒྱུ་ཆུང་སྟེལ་གསུམ་སྒོམ་པས་མི་ཆེ་བ་དང་། འབྲིང་དྲུག་སྟེལ་སྒོམ་པས་མི་གདུང་བར་སྐྱེ་བ་སོགས་འབྲས་བུ་གནས་གཅོང་ལྟར་དེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཉིས། རྒྱུ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྟེལ་སྒོམ་ལ་ཡང་ལྟ་ཚན་དུ་དེས་པ་སོགས་ཀྱི་གནད་ཀྱང་མཁྱེན་པར་འཚལ་ལོ། ཅེ་ལ་བསམ་གཏན་སྟེལ་སྒོམ་བྱེད་པས་འཕགས་པའི་གནས་གཅོང་དུ་སྐྱེ་ན་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གང་གིས་སྐྱེ་ཟེར་ན། ཟག་མེད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཟག་མེད་ལས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་དབང་གིས་དེ་དག་ཏུ་སྐྱེའོ། །འོ་ན་སོ་སྐྱེ་ཡང་དེར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། ཟག་མེད་དང་སྦྱོར་བའི་ཟག་བཅས་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཀྱི། ཟག་བཅས་ཁོ་ནའི་དབང་གིས་གནས་གཙོང་མར་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རོ་ན་འཕགས་པ་ལ་འོས་བར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འཕགས་པའི་གནས་གཙོང་དུ་སྐྱེ་བའི་ལས་གསོག་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ལྷ་ཀླུ་མའོ་ལས། བདེན་པ་མཐོང་ལ་འཕེན་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལན་ལ་གསེར་ཕྲེང་ལས། གལ་ཏེ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་འཕེན་པ་མེད་ན་ཕྱིར་མི་འོང་སྙེལ་མ་སྟོམ་པ་དེས་གནས་གཙོང་མར་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་ཏེ། དེར་སྐྱེ་བ་ལ་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་དགོས་ལ་སོ་སྐྱེའི་དུས་སུ་ཟག་མེད་ཚིང་འཕགས་པའི་ཚེ་ལས་མ་བསགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལ་འབྲས་བུ་ཆེ་བར་སྐྱེ་བའི་ལས་ཐོག་མེད་ནས་ཡོད་ལ། དེ་སྙེལ་མས་གནས་གཙོང་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་སྣང་བས་ཉེས་པ་མེད་ཅེས་དོན་གསང་ལས་འཆད་པ་ལྟར་ཁས་བླངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང་མཐའ་ཆོད་པར་མ་སྣང་བས་དཔྱད་པར་འཚལ་ལོ། །

གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བཞད་པ་ལ། འདོད་པའི་རྣེན་ཅན་ཀྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་ཞེག། གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བ་མ་བླངས་པར་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣེན་ལ་སྐྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན་དེ་གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྐྱེ་འདའ་བ། འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བ། འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ། གོང་འཕོ་བཞི་ཡོད་དེ། །མཇོད་ལས། གཞན་ནི་གཟུགས་མེད་འགྲོ་རྣམ་བཞི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བར་འདའ་བ་མེད་དེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་བར་དོ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་སོགས་ནི་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་སྐྱེ་འདའ་སོགས་ལ་རིགས་བསྟེ་བར་བྱའོ། ।

གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་མཐོང་ཆོས་ཞི་བ་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་གང་ཞེག། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཕྱིར་མི་འོང་མཐོང་ཆོས་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཇོད་ལས། གཞན་ནི་འདི་ལ་སྐྱ་ངན་འདའ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་ལ། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཇོད་ལས། འགོག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་། །ལུས་ཀྱིས་མངོན་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

སྲུམ་བྱེད་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་སྐྱང་འདས་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་། གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྐྱང་འདས་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད། སྮིད་རྩེའི་རྟེན་ལ་སྐྱང་འདས་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་གསུམ་ཡོད། དེ་ལ་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྱོ་དང་གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྱོ། མཐོང་ཚོས་ཞི་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ལུས་རྟེན་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཚེ་ཡོངས་འཛྱུར་གྱི་འཕགས་པ་ཡིན་ན་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ལུས་རྟེན་དོར་ནས་སུ་ངན་ལས་འདས་པའི་རིགས་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་ལ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ལུས་རྟེན་དོར་མ་དོར་གྱིས་སྐྱང་འདས་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན་གཉིས་ཡོད་ལ། གནད་དེ་ནི་བློ་གསར་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་མན་ངག་གོ །

མདོ་ལས་གསུངས་པའི་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྱོ་དགུ་གང་ཞེ་ན། གོང་དུ་བཤད་པའི་བར་འདའ་གསུམ་དང་། སྐྱེ་འདའ་གསུམ་དང་། གོང་འཕོ་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་གསུམ་དང་དགུར་དབྱེ་ཞེ་ན། སྐྱེར་བར་འདའ་གསུམ་གཟུགས་སུ་མངོན་པར་གྱུར་ཅིང་ཀྱི་ལས་ཅན་དང་། སྐྱེ་འདའ་གསུམ་སྐྱེས་ནས་སྐྱོང་འགྱུར་ཀྱི་ལས་ཅན་དང་། གོང་འཕོ་གསུམ་ལན་གྱངས་གཞན་ལ་

མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གསུམ་རིམ་བཞིན་ཉེན་མོངས་པའང་ཆུང་ངུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཚེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོ་རྣོན་པོ་དང་། འབྲིང་དང་། རྟུལ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེ་བྲག་བར་འདའ་དང་། སྐྱེ་འདའ་ལ་ནང་གསེས་གསུམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ལས་དབང་ཉོན་མོངས་དེ་དག་ནང་གསེས་ལའང་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོང་འཕོ་ལ་ནང་གསེས་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་དང་དབང་པོའི་བྱེ་བྲག་སྦྱོར་བ་དང་འདྲ་བ་ལས། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ལ་སྐྱེ་བ་གཉིས་དང་། གསུམ་དང་བཞིར་སྐྱེ་བའི་ལས་མང་ཉུང་གི་བྱེ་བྲག་གིས་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། དེ་དག་གི་ནི་ཁྱད་པར་རྣམས། །ལས་དབང་ཉོན་མོངས་བྱེ་བྲག་ལས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་མདོ་ལས་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འགྲོ་བ་བདུན་དུ་གསུངས་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། དགུ་པོ་དེ་ཉིད་ལས་གོང་འཕོ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་ནི་སྔར་གོང་འཕོ་ལ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་ཚེ་གོང་འཕོ་ཡིན་ན་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྱོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། འདིར་དམ་པའི་འགྲོ་བ་བདུན་དུ་ཟཁད་པའི་གོང་འཕེའི་ནང་དུ་ནི་གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྱོ་ཡང་བསྡུས་པའི་ཚེད་དུའོ། །དེ་ཉིད་ལས། གོང་དུ་འཕོ་བ་མ་ཕྱེ་བར། ཅམ་པའི་འགྲོ་བ་བདུན་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིར་མི་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

འོང་གི་སྒྲ་བཤད་ནི། གོང་དུ་སྐྱེས་པའི་གནས་འདི་ཉིད་ལས་འོག་མར་ཕྱིར་མི་སྐྱེ་བས་ན་ཕྱིར་མི་འོང་ཞེས་བྱ་སྟེ། །མཇོད་ལས། སོན་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ཕྱིར་དེ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ས་མཚམས་ནི། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནས་སྤིད་ཉོན་དགུ་པ་སྤོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་བར་ཡོད།། ཚགས་བཅལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ནི་བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྟེས་ཤེས་ནས་སྤིད་ཉོན་དགུ་པ་སྤོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་བར་དུ་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། དགུ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡང་། །དེ་ནི་རྟོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་དགྲ་བཅོམ་ལ་ཞུགས་གནས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། གོང་མའི་ཚ་མཐུན་ལྟ་སྤངས་པའི་ཚ་ནས་བཞག་པའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་བཞིན་པའི་སྦྱོར་བ་རྒྱུན་ཆགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེ་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་དང་། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་གཉིས། དང་པོ་དང་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཐུབ་པར་ཅན་དོན་གཅིག །ཕྱི་མ་དང་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཐུབ་པར་ཅན་དོན་གཅིག་གོ །ས་མཚམས་ལ། སྤང་

བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་དབྱ་བཅོམ་ཞུགས་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྟོམ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྟོང་བ་ལ་བསྟོན་པ་ནས་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་སྟོང་བའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་གྱི་བར་དང་། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་དབྱ་བཅོམ་ཞུགས་པའི་མ་མཐའི་ས་མཚམས་ནི་ཁམས་གོང་མའི་སྟོམ་སྤང་སྟོང་བ་ལ་བསྟོན་བཞིན་པ་ནས་དང་། ཡ་མཐའི་ས་མཚམས་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་དོན་གཅིག་གོ །

གཉིས་པ་ནི། གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྟ་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་དགེ་སྟོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དབྱ་བཅོམ་འབྲས་གནས་གྱི་མཚན་ཉིད། གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྟ་ཡོད་དེ། གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་གཉིས་དང་། རྣོད་པ། ང་རྒྱལ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཇོད་ལས། གོང་མའི་ཆ་དང་མཐུན་རྣམས་ལྟ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ལས་སྐྱེས་པའི། །འདོད་ཆགས་གཉིས་རྣོད་ང་རྒྱལ་རྣམས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་ལ་གོང་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཞེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་གང་ཞིག མཐའ་མ་གསུམ་པོས་ཁམས་གོང་མ་ལས་མི་འདའ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགྲ་བཅོམ་ལ་སྤང་བྱ་སྟོང་ཚུལ་ཀྱིས་དབྱེ་ན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་དགྲ་བཅོམ་དང་། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་དགྲ་བཅོམ་གཉིས། དང་པོ་དང་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ཀྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་དགྲ་བཅོམ་དོན་གཅིག། གཉིས་པ་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་དགྲ་བཅོམ་དོན་གཅིག།

དབང་པོའི་སྟོབས་དབྱེ། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཚོར་ཅན། འཆི་བར་སེམས་པའི་ཚོར་ཅན། རྗེས་སུ་བསྲུང་བའི་ཚོར་ཅན། གནས་པ་ལས་མི་བསྒྱིད་པའི་ཚོར་ཅན། རྟོགས་པར་འོས་པའི་ཚོར་ཅན། མི་གཡོ་བའི་ཚོར་ཅན་དང་དྲུག་ཡོད།། དེ་ལ་དང་པོ་ལྔ་དང་མོས་དང་། དྲུག་པ་མཐོང་ཐོབ་ལས་བྱང་བ་ཡིན་ལ།། དང་པོ་ལྔ་ལ་དུས་སྟོར་བའི་དགྲ་བཅོམ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། རྣམ་གྲོལ་མདོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོ་བྱད་དང་། ནད་མེད་པ་དང་། ཡུལ་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལ་ལྷོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལ་དུས་མི་སྟོར་ཀྱི་དགྲ་བཅོམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཆོ་བ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ལ་མི་ལྷོས་པར་རྣམ་གྲོལ་མདོན་དུ་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐོང་ལས། དགྲ་བཅོམ་དྲུག་འདོད་དེ་དག་ལས། །ལྟ་ནི་དང་པས་མོས་ལས་སྐྱེས། །དེ་དག་རྣམ་གྲོལ་དུས་དང་སྟོར། །མི་གཡོའི་ཚོར་ཅན་མི་གཡོ་བ། །དེ་ཕྱིར་དེ་དུས་མི་སྟོར་གྲོལ།། ཇི་ནི་མཐོང་ཐོབ་ཆུ་ལས་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེ་སྨོས་ནི་དང་པོ་ལྔ་རང་གི་སྒང་ནས་རྟོགས་ལས་ཉམས་ནས་ཆུད་ཟུགས་འབྲས་གནས་སུ་འགྱུར་བར་སྤྲིད་པ་འདོད་ཀྱང་། དེ་ནི་གྲུབ་མཐས་རྟོག་བརྟགས་སོ། །མདོ་སྡེ་པས་ནི་མཐོང་ཚོས་བདེར་གནས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཙམ་ལས་

སྣང་སར་རྟོགས་ལས་ཉམས་པར་མི་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་དགྲ་བཅོམ་དུག་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱུན་ཆུང་དུས་རང་གི་རྟོགས་པ་ལས་ཉམས་པ་ཞིག་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་ནི། ཉམས་པར་དོགས་ནས་སྐྱ་དན་ལས་འདའ་བར་སེམས་པ་ཞིག་ལ་བྱེད། གསུམ་པ་ནི། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སེམས་མ་བསྟུངས་ན་ཉམས་ཀྱིས་དོགས་ནས་དེ་ལས་སེམས་སྡུང་བའི་དགྲ་བཅོམ་ཞིག་ལ་བྱེད། བཞི་པ་ནི། རྒྱུན་ཆུང་དུས་རྟོགས་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་ཞིག་ལ་བྱེད། ལྔ་པ་ནི། དབང་པོ་འཕོས་ཏེ་མི་གཡོ་བ་རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་བྱེད། དྲུག་པ་ནི། དབང་པོ་རྣོ་བས་རྟོགས་པ་ལས་ཉམས་མི་སྲིད་པ་ཞིག་ལ་བྱེད་དོ། །

ཡང་ཡོན་ཏན་མདོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་གྱིས་དབྱེ་ན། ཤེས་རབ་རྒྱུད་པའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དགྲ་བཅོམ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དགྲ་བཅོམ་གཉིས། དང་པོ་ནི་འགོག་སྒོམས་ཐོབ་པའི་དགྲ་བཅོམ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། འགོག་སྒོམས་ཐོབ་པའི་དགྲ་བཅོམ་ལྟ་བུ་སྟེ། མཐོང་ལས། འགོག་ཐོབ་གཉིས་ཀ་ལས་རྣམ་གྲོལ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཅིག་ཤོས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒོམ་ཆེན་དགུ་པ་སྣང་སར་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་བར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དགྲ་བཅོམ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པས་ན་དགྲ་བཅོམ་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་འདུན་ནི་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

རྣམ་མང་དགེ་འདུན་རྒྱུ་སྐར་གྲངས། །རྣམ་དབྱེད་པིར་གྱིས་མ་འདེས་པར། །རྣམ་གསལ་ཡིག་རིར་བཀོད་པ་ཡིས། །རྣམ་དག་དགེ་འདུན་འཕེལ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་སྨོན་ཚིག་གོ །

རེ། དེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་

གསུམ་པ་གདམས་པའི་འབྲས་བུ་དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་བཤད་པ་ལ། དེ་ལྟར་གདམས་དག་རྫོགས་པའི་རྗེས་སུ་ཐེག་ཆེན་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་འཚང་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པས་གདམས་དག་གི་དོན་སྨོམ་པས་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འགྲེལ་ཆུང་ལས། ལས་དང་པོ་བ་དེ་ལྟར་གདམས་དག་ཐོབ་པ་ལ་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་འབྱུང་བས་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཅེས་གསུངས། དེ་ལ་སྨོར་ལམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་མདོ་སྡུད་པར་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་ཚོར་བ་མེད་ཅིང་སོགས་ཚོགས་བཅད་གཅིག་གིས་དྲོད་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་དང་། ཇི་ལྟར་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་བའོ་སྨྲངས་སོགས་ཚོགས་བཅད་གཅིག་གིས་རྩེ་མོའི་དམིགས་རྣམ་དང་། ཡང་འདི་ཤེས་རབ་འདི་ནི་སོགས་ཚོགས་བཅད་གཅིག་གིས་བཟོད་པའི་དམིགས་རྣམ་དང་། གལ་ཏེ་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་

སོགས་ཚོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་མཆོག་གི་དམིགས་རྟེན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྒང་བྱ་རྐྱེག་པ་བཞི་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། །གང་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་དེ་ནི་མེད་ཅེས་བྱ་སོགས་ཚོགས་བཅད་གཅིག་གིས་ཀུན་བྱང་གི་གཟུང་རྐྱེག་གཉིས་དང་། གང་འདིར་ཕུང་པོ་ལྔ་དག་སྐྱེ་མ་འདྲར་ཤེས་ཤིང་སོགས་ཚོགས་བཅད་གཅིག་གིས་ཐ་སྙད་བཏགས་ཀྱི་རྐྱེག་པ་གཉིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་འཛིན་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། དགེ་བའི་བཤེས་དང་ལྡན་ཞིང་ལྷག་མཐོང་ལྡན་བྱར་པ་སོགས་ཚོགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་ནི། རྣ་བར། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡོམ་ལམ་ཐེག་དམན་གྱི་སྡོམ་ལམ་ལས་ཁྱད་ཆོས་ལྔ་ཡི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཚུལ་མདོར་བསྟན་ནས། དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་ཆོས་ལྔ་པོ་རྣམས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྡོམ་ལམ་གྱི་མཚན་དབྱིབས།

སྐབས་འདིར་ཐེག་ཆེན་སྡོམ་ལམ་གྱི་མཐའ་དབྱུད་པ་ལ། རྟེན། དོ་བོ། དབྱེ་བ། སྐྱེ་ཚུལ། དེ་དག་གི་རིམ་པ། བློ་རིག ཁྱད་ཆོས་རྣམས་པར་བཤད་པ་དང་བདུན་ལས། དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུས་རྟེན་དང་། སེམས་རྟེན་ནོ། །

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

དང་པོ་ལུས་རྟེན་ལ་ཡང་རང་སྟོབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱུས་པའི་ལུས་རྟེན་དང་། གཞན་སྟོབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱུས་པའི་ལུས་རྟེན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒོར་ལམ་དེ་གྲིང་གསུམ་ཀྱི་སྐྱེས་པ་བུད་མེད་དང་འདོད་ལྷ་རིགས་བྱག་གི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་དེ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་ཚོང་ཞིང་འགལ་རྐྱེན་དང་བྲལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་འགྲེལ་ལས། གསུམ་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ཁོ་ན་དང་གྲིང་གསུམ་དུ་འཕེན་པར་བྱེད་དོ། །སྟོན་སྐྱེས་པ་དག་ནི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །བཞི་པ་ནི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡང་སྐྱེ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་སྙན་པའི་རྟེན་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱུས་པའི་ཐེག་ཆེན་སྟོང་ལམ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་རྣམས་ལས་སྒྲིབ་ཤས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ངན་སོང་བའི་རྟེན་ལ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རྣམ་སྨིན་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཤས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་ན་གནས་པའི་སོ་སྐྱེ་རྣམས་སྨོམས་འཇུག་གི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པས་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་སྐྱོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཞན་སྟོབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱུས་ན་ཁམས་གོང་མ་དང་དན་སོང་གི་རྟེན་ལ་ཡང་ཐེག་ཆེན་སྒོར་ལམ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། ཟམ་ཅོག་བཀོད་པའི་མདོར་འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གིས་ཡི་དྭགས་མང་པོ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་བཀོད་པ་དང་། ལྷའི་བུ་རབ་གནས་ཀྱི་མདོར། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་

ལྷ་མང་པོ་ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པར་གསུངས་པ་གང་ཞིག་མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་ཚོས་མཚོག་ཆེན་པོའི་ལུས་རྟེན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ངན་སོང་དང་ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་མཐོང་ལམ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་མ་བསྒོམས་པར་གཞན་ཀྱིས་ཚོས་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་སྒོམ་ལམ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ངན་སོང་གི་རྟེན་ལ་མཐོང་ལམ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ན། སྒོམ་ལམ་པ་ལས་ཉེན་ཀྱིས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་བླང་དགོས་པ་ཡོད་དགོས་པས། དེ་ལྟར་ན་མཐོང་ལས། བཟོད་ཐོབ་ངན་སོང་ཡོངས་མི་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཟེར་ཡང་ཁྱབ་མེད་ཀྱི་ལན་གདབ་ནུས་ཏེ། གཞན་ཀྱིས་ཚོས་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་མཐོང་ལམ་མི་སྐྱེ་ཡང་གདུལ་བྱ་བློ་དགག་པ་དབང་པོ་ཡང་རབ་དང་ཚོས་འཆད་པ་པོ་འཕགས་པ་གཉིས་ནང་འཛོམས་སྟོབས་ཀྱིས་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཡིད་མ་ཆེས་ན་བསྟན་པའི་གཏད་རྟགས་རབས་སོགས་ཀྱིས་ཚོས་གསུང་མ་ཐག་བདེན་པ་མཐོང་བའི་ལོ་རྒྱུས་དང་འདྲུལ་བའི་སྒེང་གཞི་སོགས་ལ་གཟིགས་ཤིག། ཐེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་པ་ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་ནའེས་པར་ལས་ཉེན་ཀྱིས་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཁྱིམས་གསར་བཟོས་ཀྱི་སྐྱངལ་ཡང་མི་དགོས་ཏེ། སྒོམ་ལམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་ཆོག་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གང་ཟག་གཞན་ཀྱི་རྒྱུད་ལྡུལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་གོང་མར་བགྲོད་པའི་འདོད་པའི་སོ་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ཁམས་གོང་མར་བགྲོད་མི་ནུས་པར་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ཐལ། དེར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བགྲོད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། མཇོད་ལས། རྒྱལ་ཕྱོགས་གཞན་མ་གཏོགས་པར། །དེ་དག་གོང་མ་མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཟུགས་ལམས་པའི་ལྷ་རྣམས་ལམ་ལེགས་སྐྱེ་བའི་རྐེན་དུ་རུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོན་པའི་འོད་ཀྱིས་མོག་མོག་པོར་མཛོད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྐེན་ལ་ལམ་ལེགས་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཆྱོད་རང་གི་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འཆད་ན་གྲུབ་མཐའ་མཇོད་ལས་སྤྲོར་ལམ་སྐབས་ལུས་ཀྱི་རྐེན་འགྲོ་བ་རིགས་ལྟ་གང་རུང་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པར་ཡང་འབྲོར་རོ་སྙམ་མོ། །

གཉིས་པ་སེམས་རྐེན་ལ། སྤྱིར་སྤྲོར་ལམ་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་སེམས་རྐེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་ཀ་ཡོད་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་སྤྲོར་ལམ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་སེམས་རྐེན་ཡིན་ན་ཕལ་ཆེར་བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་དགོས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པས་ཆྱོབ་པ་གང་ཞེག ལམ་སྐྲ་བ་དངོས་གཞི་བཞག་ནས་ལམ་དཀའ་བ་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་པ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཇོད་ལས། བསམ་གཏན་དག་གི་ལམ་རྣམས་སྐྲ། །ས་གཞན་དག་ནི་

དཀའ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ངོ་བོ་ནི། རང་རྒྱུ་ཐེག་ཆེན་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་རྟེས་སུ་བྱུང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་མངོན་རྟོགས་ཐེག་ཆེན་སྤྱོར་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་ངོ་བོ་སྨོམ་བྱུང་གཅོ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། མཇོད་འགྲེལ་ལས། འེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་འདི་བཞིར་ཡང་སྨོམ་བྱུང་ངོ། །ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། དེ་ནི་སྨོམ་བྱུང་གཅོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཚམ་ལས་ཐོས་བསམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཡང་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པར། ཐམས་ཅད་ནི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྨོམ་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་སྟེ། ཞེས་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས། སྤྱོར་བའི་ལམ་གང་ཞེན། ཚོགས་ཀྱི་གང་ཡིན་པ་སྤྱོར་བའི་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱོར་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ། མཁས་བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས། ཐེག་ཆེན་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་རྟེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་ལྡན་གྱི་མངོན་རྟོགས་གང་ཞེས་སྤྱོད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཐེག་ཆེན་དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་གི་མཚན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པ་ནི་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྤྱོར་ལམ་ལ་གོ་དགོས་ཀྱི། སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་སྤྱོར་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་རུང་སྟེ། སྤྱོར་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ལྟ་བུ་དེ་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ནི། དེ་ལ་དོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུར་ལམ་དྲོད་སོགས་བཞི། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། རྒྱབ། དེ་ལྟར་དེས་འབྱེད་ཚ་མཐུན་ནི། །ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ।

བཞི་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ནི། སྒྲིར་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་དུ་ཐབས་ཀྱི་ཆར་གྱུར་པའི་སྒོམ་བྱང་གི་མཁྱེན་པ་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྙིང་རྗེ་དང་ཟབ་བཅས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་སོགས་སྒོམ་པའི་སྒོམ་བྱང་གི་ཤེས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོར་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་དང་མངོན་ཤེས་སོགས་སྒྲུབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་སྤྱོས་བྱལ་རྟོགས་པའི་སྒོམ་བྱང་གི་མཁྱེན་པ་ནི་དེར་མེད་དེ། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་དེས་སྤྱོས་བྱལ་རྟོགས་པའི་སྒོམ་བྱང་ཐོབ་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་སྒྲུར་ལམ་དྲོད་ཐོབ་པ། སྤྱོས་བྱལ་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འདིར་སྤྱོས་བྱལ་རྟོགས་པའི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་ལ་ཁྱད་པར་གང་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྱོས་བྱལ་ལ་དམིགས་པའི་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཉིས་སྣང་རགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱོས་བྱལ་རྟོགས། སོ་སྐྱེ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོམ་བྱང་གི་ཤེས་

རབ་ཀྱིས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཉིས་སྣང་རགས་པ་འོག་ཀྱང་གཉིས་སྣང་ཕྱམ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས། འཕགས་པའི་སྟོམ་གསུམ་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་ཉིད་རྟོགས། མདོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོམ་བྱང་བཅད་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་སྤྲོས་བྲལ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྲོས་བྲལ་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་གོ་དོན་ཡོད་དེ། སེམས་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་རྗེན་ལ་སྤྲོས་བྲལ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚེ་དེ་ཉིད་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱིས་ཟིན་པ་ཞི་གནས་ལ། ཡོན་ཏན་མཛོད་ལས། སེམས་ནི་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཞི་གནས་ལ། །དེའི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་ལྷག་མཐོང་སྟེ། །ཞེས་དང་། སའི་དངོས་གཞི་ལས། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ནི་འདོད་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཏེ། དེ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པས་མ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སྒོམ་ལམ་བཞི་ལ་སྤྲོས་བྲལ་རྟོགས་པའི་སྒོམ་བྱང་གི་མཁྱེན་པ་ལ་གསལ་སྣང་ཚེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དྲོད་རྩེའི་སྐབས་སུ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཉིས་སྣང་རགས་པ་འོག་ཀྱང་གཉིས་སྣང་ཡོད་པ་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གིས་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་འེས་ནུས་ལ། བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་དེས་ལྟར་འེས་མི་ནུས་ཏེ། ཉན་ས་ལས། གཉིས་སྣང་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ནུབ་པ་ལྟར་སྣང་གི་གཉིས་སྣང་ནུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ལྟ་པ་དེ་དག་གི་རིམ་པ་ནི། གྲུབ་མཐའ་མཛོད་ལས། དེ་དག་གི་རིམ་པ་ཡང་བཞི་ལས། ཁྱོད་སྣང་བཞོག་པ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱི་སྣང་བ་ཙམ་དུ་མཐོང་བ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་བྱང་གི་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱང་ཟད་ཐོབ་པ་དེས་དོན་དུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་ནས་དེ་འདྲར་བྱར་པ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཉམ་གཞག་ཞེས་པས། །ཡིད་ཀྱི་བརྟེད་པ་མ་གཏོགས་པར། །དོན་ཀུན་རབ་ཏུ་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །རྒྱ་མོ་སྣང་བ་མཆེད་པ་ནི། ཚོས་ཀྱི་སྣང་བ་དེ་ཉིད་སྤེལ་བའི་ཕྱིར་བདག་མེད་སྒོམ་པ་ལ་བརྩོན་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་བྱང་གི་སྣང་བ་འབྱིད་དུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཚོས་ཀྱི་སྣང་བ་འཕེལ་བྱའི་ཕྱིར། །བསྟོན་འགྱུས་བརྟན་པས་ཀུན་ཏུ་བསྒམ། །ཞེས་སོ། །རབ་ཏུ་དེ་ཁོ་ན་ལ་སྨོན་གས་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པ་ནི། སེམས་ཙམ་དུ་གནས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་བ་རབ་ཏུ་ཐོབ་པས་ཕྱི་རོ་ལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཚོས་ཀྱི་སྣང་བ་འཕེལ་ནས་ནི། །སེམས་ཙམ་ལ་ནི་གནས་པར་འགྱུར། །དེ་ནས་དོན་ཀུན་སྣང་བ་ནི། །སེམས་སུ་རབ་ཏུ་སྣང་བར་འགྱུར། །དེ་ཚེ་དེ་ཡི་གཟུང་བ་ཡིས། །རྣམ་པར་གཡེང་བ་དེ་སྤོང་འགྱུར། །དེ་ནས་དེ་ལ་འཛིན་པ་ཡི། །རྣམ་པར་གཡེང་བ་འབའ་ཞིག་བསྟུས། །

ཞེས་སོ། །ཚོས་མཚོག་དེ་མ་ཐག་པ་ནི། དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྣམ་གཡེངས་མེད་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་བྱང་གི་སྣང་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་དང་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཚེ་བར་ཆད་མེད་པ་ཡི། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྐྱར་དུ་རེག །ཅེས་སོ། །དེ་ཡང་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ། མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བའི་དུས་མ་དེས་པའི་སྒོར་ལམ་མོ། །བཟོད་པ་ནི་འབྱིང་སྟེ་ཚོ་ཕྱི་མ་ལ་སྐྱེ་བར་དེས་པའི་སྒོར་ལམ་མོ། །ཚོས་མཚོག་ནི་ཆེན་པོ་སྟེ། ཚོ་དེ་ཉིད་ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བའི་སྒོར་ལམ་མོ། །ཞེས་དང་། པུཏྟ་རི་ཀ་ལས་ཀྱང་། ཚོགས་ལམ་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་སྒོམ་པས་གཟུང་བ་བདེན་མེད་ལ་གས་ལ་སྣང་དང་པོ་ཐོབ་པ་དང་གས་ལ་སྣང་ལྟག་པར་གྱུར་པ་དོད་དང་རྟེ་མོ། འཕྲོན་པ་བདེན་མེད་ལ་གས་ལ་སྣང་དང་པོར་སྐྱེས་པ་བཟོད་པ་དང་། ལྟག་པར་གྱུར་པ་ཚོས་མཚོག་རྣམས་ནང་གསེས་ཆུང་དང་འབྱིང་དང་ཆེན་པོ་སྟེ་དབྱེ་བས་བཅུ་གཉིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཇེས་ནདོད་རྟེ་གཉིས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་སྐབས་སུ་གཟུང་རྟོག་ཀུན་བརྟགས་མཚོག་གིས་ཞི་བའི་གཉེན་པོ་བྱེད་ནུས་པ་དང་། སྒོར་ལམ་བཟོད་པའི་ཚེ་གཟུང་རྟོག་ལྟན་སྐྱེས་མངོན་གྱུར་མཚོག་གིས་ཞི་བྱེད་ནུས་པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཀུ་གཟུང་བའི་ཚེས་རྣམས་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་དང་། ཚོས་མཚོག་ཐོབ་པའི་ཚེ་འཛིན་རྟོག་མངོན་གྱུར་མཚོག་གིས་ཞི་བྱེད་པས་རྗེས་ཐོབ་ཀུ་འཛིན་པའང་སྒྲུ་མ་ལྟར་རྟོགས་ནུས་པའི་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ཕྱིར་། རིམ་པ་དེ་ལྟར་ཡང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་ལ་བདེན་ཞེན་མངོན་གྱུར་སྤངས་དཀའ་སྟབས་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་དབང་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དྲུག་པ་བློ་རིག་ལ་དཔྱད་པ་ནི། མཁས་པ་སྤྱ་མ་ཁ་ཅིག་སྒྲོར་ལམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་བློ་ཚོས་ཉིད་ལ་རྣལ་མངོན་དང་། ཁ་ཅིག་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་ཁ་ཅིག་ཡིད་མངོན་དུ་འདོད་པ་ནི་འགྲེལ་པ་གཞན་དང་གཞན་དུ་བཀག་ཟིན་པ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་པས་འདིར་ངལ་བ་གསར་དུ་བྱེད་པའི་སྤྲོས་པ་བསྟུངས་སོ། །འོ་ན་གྱུབ་མཐའ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་དུ། སྒྲོར་ལམ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སུ་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་འགྲེལ་སྣམ་ན། དེ་ནི་སོ་སྐྱེའི་རྟོག་པ་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་ཟེག་ཆེན་སྒྲོར་ལམ་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ནས་ཀྱང་ཐུབ་འཕྲུལཆོས་ཀྱིས་དམན་པ་ལ་དགག་སྒྲུ་སྒྲུར་ནས་རྟོག་མེད་ཅེས་གསུངས་པར་སྣང་སྟེ། སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའི་འགྲེལ་པར་སྒྲོར་ལམ་སྣབས། རྟོགས་པའི་ཁྲུད་པར་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་བྱང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བདག་མེད་གཉིས་དོན་སྒྲིའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་དོན་སྒྲིའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སུ་གསུངས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། མདོ་རྒྱུན་ལས། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཤིན་ཏུ་དག་པོབ་ནས། །མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། ཞེས་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོར་མངོན་ཤེས་གྱུབ་སྣབས་ཀྱང་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མིན་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞི་བ་འཚོས། ཚུ་

རོལ་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སེམས་ནི་ལ་ནོར་བའི་ཕྱིར། །ཡང་དག་དངོས་པོ་རྟོང་ཟད་ཀྱང་། །མངོན་སུམ་དག་གིས་གྲུབ་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གྱུར་བའི་སྤྱོད་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ནི་བཅད་ཤེས་ཡིན་ཏེ། དབུ་མའི་གཏན་ཚིགས་ཆེན་པོ་ལྟ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་རིགས་རྒྱུན་སྤེལ་བར་བྱེད་པའི་ངེས་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྤྲོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་སྤྱོད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་མངོན་དང་། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་སོགས་མངོན་སུམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་སྤྱོད་ལམ་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོས་བྱལ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་ནམངོན་སུམ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་བོ། །ངོ་ནཐེག་ཆེན་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གྱུར་པའི་སྤྱོད་ལམ་ལ་ཆོས་ཉིད་གསལ་བར་མི་སྣང་བར་ཐལ། དེ་ཆོས་ཉིད་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་དང་རྗེས་འབྲེལ་བའི། ཀོན་གསལ་སྣང་བ་ཅན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་ཡུལ་དེ་ལ་ཐྲོ་རྟོག་པ་ཡིན་ན་རང་གི་ངོ་སྤྲོ་དང་མ་འདྲེས་པར་གསལ་བར་མི་སྣང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཀྱི། སྤྱོད་ལམ་ཆོས་ཉིད་ལ་གསལ་སྣང་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་གསལ་པོར་སྣང་བ་ལ་དགོངས་སོ། །

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

བདུན་པ་སྟོང་ལམ་ཀྱི་ཐུང་ཚོས་བཤད་པ་ལ། འཕགས་པའི་ལུགས་དང་སློབ་དཔོན་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཉི་སྣང་ལས། འདི་དག་ལ་བརྟེད་པར་བྱ་བའི་ཐུང་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐུང་པར་རྣམ་པ་བཞིས་འཕགས་པ་བརྟེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པའི་ཐུང་པར་དང་རྣམ་པའི་ཐུང་པར་དང་། རྒྱུའི་ཐུང་པར་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཐུང་པར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་ཀྱི་མཁས་དབང་ཕལ་མོ་ཆེས་འཕགས་པས་སྟོང་ལམ་ཐུང་ཚོས་བཞི་ལས་མིའཞེད་ཅེས་གསུངས་ཀྱང་ལུང་དེའིའཁྲིས་དེ་མ་ཐག་པར། འཆད་པར་འགྱུར་བའིགཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མཐོང་བའི་ལམ་ཀྱི་སྤང་བར་བྱ་བ་བཞི་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཡང་དག་པར་ལྡོག་པ་ཡང་བརྟེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པར་དཔག་ན་འཕགས་པས་ཀྱང་ཐུང་ཚོས་ལྟ་ལྟན་དུ་བཞེད་དམ་སྙམ། གཉིས་པ་སློབ་དཔོན་ནི་ཐེག་ཆེན་སྟོང་ལམ་དེ་ཐེག་དམན་ཀྱི་སྟོང་ལམ་ལས་ཐུང་ཚོས་ལྟའི་སྐོན་ཐུང་པར་དུ་འཕགས་པར་བཞེད་དེ། ཐུང་ཚོས་ལྟ་དོ་གཞུང་གིས་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། བདེན་པའི་རྟེན་ཅན། ཞེས་པས་དམིགས་པའི་སྐོན་ནས་ཐུང་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། དེ་ཡི་ནི། །རྣམ་པ་མངོན་ཞེན་ཞེན་ལ་སོགས་འགོག །ཅེས་པས་རྣམ་པའི་སྐོན་ནས་ཐུང་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་ཐོབ་པའི་རྒྱུ། །ཞེས་པས་རྒྱུའི་སྐོན་ནས་ཐུང་པར་དུ་

འཕགས་པ་དང་། སེམས་མི་འགོངས་པ་ཉིད་ལ་སོགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡོངས་འཛིན་གྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། གཞི་དང་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྟོག་པ་བཞི་པོ་སྤང་བྱར་ལྟན་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཉན་རང་གི་སྤྱོར་ལམ་ནི་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པ་ཙམ་ཡིན་པ་གང་ཞེག། ཐེག་ཆེན་སྤྱོར་ལམ་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མི་རྟག་པ་སོགས་ལ་ཡང་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཉན་རང་གི་སྤྱོར་ལམ་ནི་མི་རྟག་སོགས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པ་གང་ཞེག། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ནི་མངོན་ཞེན་བཀག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཉན་རང་གི་སྤྱོར་ལམ་ནི་ཐེག་པ་གཅིག་དང་གཉིས་ཀྱི་རྟོག་རིག་ཀྱི་རྒྱུ་ཙམ་ཡིན་པ་གང་ཞེག། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་ཀྱི་རྟོག་རིག་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། ཉན་རང་གི་སྤྱོར་ལམ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་དང་བྲལ་བས་ཐེག་དམན་དུ་ལྷུང་བ་ཡིན་པ་གང་ཞེག། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ནི་ཕྱི་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་དམན་དུ་མི་ལྷུང་བར་ཐེག་ཆེན་དུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱོར་ལམ་ནི་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་མགོ་གཅོད་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་གང་ཞེག། ཐེག་ཆེན་སྤྱོར་ལམ་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་ཡང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁངོར་བསྟན་སྐབས་སུ་ཡོངས་འཛིན་སྤོན་དུ་གསུངས་ཀྱང་། རྒྱས་བཤད་སྐབས་སྤང་བྱ་རྟོག་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

པ་སྤྲོན་དུ་ཟཽཏ་པ་བཞིན།

རྟོག་པ་ཐམས་ཅིའི་མཐའ་དག་སྤྱོད།

འདིར་རྟོག་པའི་མཐའ་དབྱུད་པ་ལ་གཉིས། རྟོག་པ་སྤྱིའི་རྣམ་བཞག་དང་། བྱེ་བྲག་སྐབས་འདིར་བསྟན་ཀྱི་རྟོག་པ་ཟཽཏ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་ལ་རྟོག་པའི་འཇོག་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། དབུས་མཐའ་ལས། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ནི། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཁམས་གསུམ་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་གཉིས་སྣང་འཛིན་པའི་ཚར་བྱུར་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་ལ་རྟོག་པར་འཇོག། གཉིས་པ་ནི། མཇོད་ལས། རྟོག་དང་དཔྱོད་པ་རྣམ་ཤེར་ཞིབ་གཉིས། །ཞེས་རང་ཡུལ་ལ་རྣམ་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་ཀྱི་སེམས་བྱུང་ལ་རྟོག་པར་བཞག་ལ། དེ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་མན་ཆད་རྣམ་ཤེས་བྱུག་པོ་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཤེས་གང་གང་ལ་སྐྱོད་ནོན་འཛིན། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན། །ཞེས་སྐྱོད་ནོན་འཇུས་རྟུང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་ཅིག་ལ་རྟོག་པར་བཞག། དེ་ཡིན་ན་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་རྟོག་པ་གསུམ་ལས་འདིར་བསྟན་རྟོག་པ་ལ་མ་ཁས་མཆོག་བུ་སྟོན་ནི་རྟོག་པ་དང་པོ་ཡིན་

པར་བཞེད། གོ་རམས་དང་གསེར་ཕྲེང་མཁན་པོས་ནི་སྐྱོ་དོན་འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པར་བཞེད་དོ། །རང་ལུགས་ཡང་སྐྱོ་དོན་འདྲེས་འཛིན་གྱི་ཞེན་རིག་ཅན་ལ་འཇོག་དགོས་པར་སྣང་སྟེ། རྒྱུན་སྣང་ལས། དེ་དག་གིས་བརྟགས་ནས་མིང་དང་གཟུགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ་ཞེས་དང་། ལུང་རྗེ་ཀར་ཡང་། དེ་ལྟར་ཀུན་ཉོན་སྤང་བྱའམ་དོར་བྱར་ཞེན་པས་དེ་དང་དེར་གཟུང་བའི་གཟུང་རྟོག་དགག་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱོ་རྟོག་པ་ལ་ཉོན་སྐྲག་དང་ཤེས་སྐྲག་ཀྱི་ཚ་གཉིས་རེ་ཡོད་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་སྐྱོ་ལམ་ཀྱི་སྤང་བྱའི་ཁྲད་ཆོས་སུ་བཞག་པའི་ཚོ་ཤེས་སྐྲག་ཏོ་ནའི་སྟེང་ནས་འཇོག་དགོས་ཏེ། ཉོན་སྐྲག་ཏུ་བྱར་པའི་རྟོག་པ་དེ་ཉན་ཐོས་སྐྱོ་ལམ་གྱིས་ཀྱང་མགོ་གཅོན་གྱིས་སྤང་བྱར་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་རྟོག་པ་བཞི་ཀའང་ཐེག་ཆེན་སྐྱོ་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱར་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དགོངས་ནས། མ་ཕམ་ཞལ་ལུང་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ན་འདིར་བསྟན་ཀྱི་རྟོག་པ་བཞིས་མཐོང་སྤོམ་ལམ་ཀྱི་སྐྱབ་པའི་སྤང་བྱ་གཉིས་རྫོགས་པར་བསྟས་པ་ཡིན་པས་ཞེས་གསུངས། སྐྱོ་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་བཞི་དང་ཐེག་ཆེན་སྐྱོ་ལམ་གྱི་སྤང་བྱའི་ཁྲད་ཆོས་སུ་བྱས་པའི་ཚེ་ལས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་སྐྱོ་ལམ་ཀྱི་སྤང་བྱའི་ཡོད་ཚད་ཤེས་སྐྱབ་ཏུ་འདོད་པ་དང་། ལ་ལས་ཐེག་ཆེན་སྐྱོ་ལམ་ཀྱི་སྤང་བྱའི་ཁྲད་ཆོས་སུ་བྱར་པའི་རྟོག་པ་ལ་ཉོན་སྐྲག་ཏུ་བྱར་པའི་རྟོག་པའང་བཞག་པ་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

སོགས་ནི་བློ་གསར་རྩོངས་སུ་བཅུག་པའི་ཁྱད་ཆོས་ལས་མ་མཐོང་ངོ་། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་འདིར་བསྟན་རྟོག་པ་ཉག་པ་ལ་ལྟ་ཡོད་དེ། གོ་རིམས། གྲངས་ངེས། ངོ་བོ། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་ཡིན། གང་ཟག་གང་གི་རྒྱུད་ལ་ལྟན་ཉག་པའོ། །

དང་པོ་རྟོག་པ་བཞིའི་གོ་རིམ་འེམ་ངེས་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཡུལ་ལ་བདེན་ཞེན་སྤོང་དགོད་སྐབའི་སྐོན་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡུལ་གཟུང་བ་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་བ་ལས་ཡུལ་ཅན་འཛིན་པ་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་དགོད་བས། དང་པོར་གཟུང་རྟོག་དང་། གཉིས་པ་འཛིན་རྟོག་ཏུ་བཞག། དང་པོ་གཟུང་རྟོག་ལའང་ནང་གསེས་སྤང་བྱ་ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་ལ་རྟོག་པའི་ཀུན་ཉོན་གཟུང་རྟོག་དང་། ཐུང་བྱ་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ལ་རྟོག་པའི་གཟུང་རྟོག་གཉིས་ལས་ཀུན་ཉོན་གཟུང་རྟོག་སྤང་སྐབས་དང་པོ་དང་། དེ་ལས་རྩུང་ཟད་སྤང་དགོད་བས་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་གཉིས་པར་བཞག་གཉིས་པ་འཛིན་རྟོག་ལའང་ནང་གསེས་རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་སྤང་སྐབས་དང་པོ་དང་། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་སྤང་དགོད་བས་མཐའ་མར་བཞག་གོ །

གཉིས་པ་གྲངས་ངེས་ནི། སྤྱིར་ཡུལ་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་དེས་པའི་ཚ་ནས་སྐབས་འདིར་རྟོག་པ་ལ་ཡང་གཟུང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཡུལ་གཟུང་བ་ལའང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཚོས་

དང་། རྣམ་བྱང་གི་ཚོས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཚ་ནས་གཟུང་རྟོག་ལའང་ཀུན་ཉོན་གཟུང་རྟོག་དང་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས། འཛིན་པ་ལའང་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་གང་ཟག་ཙམ་དང་། བཅགས་ཡོད་ཙམ་གྱི་གང་ཟག་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཚ་ནས་དེ་གཉིས་འཛིན་པའི་འཛིན་རྟོག་ལའང་ཐུས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་བཅགས་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ངོ་བོ་ཉཊ་པ་ལ། སྒྱིར་སངས་རྒྱས་པ་ལ་གཟུང་འཛིན་འཛོག་ཚུལ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ། བདག་དང་བདག་གི་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡུལ་བྱུག་གཟུང་བ་དང་། དབང་པོ་བྱུག་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཟུགས་སོགས་གཟུང་བ་དང་། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། གསུམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བདག་ནི་འཛིན་པ་དང་། བདག་གི་བ་གཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་ནི་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་བ་ནི་ཐུས་བཅགས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱ་བ་སྟེ་བཟང་བྱ་དང་། འཛིན་པ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་སྟེ་ཟ་བ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུང་བའི་ཚོས་ལ་དམིགས་ནས་གཟུང་བར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཀུན་ཉོན་གཟུང་རྟོག་དང་། རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཐོན།

གཉིས་ཡོད་དེ། རྩ་བར། གཞི་དང་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡིས། །གཟུང་བར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་གཉིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞི་ཀུན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་ནས་དོར་བྱའི་གཟུང་བར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ཀུན་ཉོན་གཟུང་རྟོག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཀྱི་མ་རིག་པ་ལ་དམིགས་ནས་དོར་བྱའི་གཟུང་བར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་སོགས་དགུ་ཡོད་དེ། རྩོངས་དང་ཕུང་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་ནི་སོ་སོར་རྣམ་པ་དགུ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཉེན་པོ་རྣམ་བྱང་ཉོན་གྱི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་ནས་བློང་བྱའི་གཟུང་བར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་དེ་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྣམ་བྱང་གི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་བློང་བྱའི་གཟུང་བར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་སོགས་དགུ་ཡོད་དེ། འགྲེལ་ཆུང་དུ། གཉེན་པོའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་འཇིག་པ་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་འཇིག་པ་པོར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་འདིར་བསྟན་འཇིག་རྟོག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད་དེ། རྩ་བར། ཐུས་དང་བཏགས་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི། །འཇིག་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད་དེ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་འཇིག་པ་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་ཐུས་ཡོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་འཇིག་པ་པོར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ཐུས་འཇིག་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་

དབྱེ་ན། རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་པ་པོར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་སོགས་དགུ་ཡོད་དེ། རང་དབང་བདག་སོགས་ངོ་བོ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་འཛིན་པ་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་འཛིན་པ་པོར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་དགུ་ཡོད་དེ། ཕུང་སོགས་རྟེན་ལས་དེ་བཞིན་ཏེ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་ཆུང་ལས། སྐྱེས་བུ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཕུང་པོ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་པ་དང་པོ་གསུམ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་དང་ཉོན་སྒྲིབ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་དེ། དེའང་ན་གཟུང་བ་འདོད་ཡོན་ལ་ཞེན་པའི་ཆགས་པ་དང་། འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟ་བུ་ནི་ཉོན་སྒྲིབ་དང་། གཟུང་བ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བྱ་ཚོམ་དུ་རྟོག་པ་དང་། གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཐུས་ཡོད་ཀྱི་འཛིན་པ་པོར་ཞེན་པ་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་བོ། ཆོས་ཉིད་ཐུས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་ན་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་སེམས་སོ། །ཁོ་ན་རེ་ཐུས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་ན་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ཉན་ས་གྲུབ་སྟེ། ཐུས་འཛིན་རྟོག་པས་འཛིན་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། གང་ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་ཐུས་སམ་བདེན་གྲུབ་དང་། གང་ཟག་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཙམ་གྱི་ཐུས་སུ་འཛིན་ཚུལ་ལོ། །འཛིན་ཚུལ་དང་པོ་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་ཀྱང་ཕྱིམ་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ཡིན་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཡང་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁཅིག་འཛིན་རྟོག་རྟོག་པ་འཕར་མར་འདོད་ཀྱང་གཞུང་དང་མཐུན་པར་མ་མཐོང་སྟེ། དེ་ཡང་ཇ་ལས་འཛིན་རྟོག་པའི་མཚན་གཞིར་རྒྱུན་སྣང་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ་རང་དབང་ཅན་ཀྱི་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། རྒྱུའི་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་ཡོ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་ཀྱི་བདག་ཏུ་རྟོག་པ་དང་སོགས་ནས་དོན་བྱེད་པའི་རྟེན་ཀྱི་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ་ཞེས་དང་། བཏགས་པ་ཙམ་ཁོ་ནའི་སྒྲིས་བུ་ནི་འཛིན་པའོ་ཞེས་མདོར་བཤད་ན་ལོག་པར་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་གང་ཟག་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཙམ་ལས་དེ་འཛིན་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསེར་ཕྲེང་ལས་ཀྱང་དེས་ན་རྟ་འགྲེལ་རྣམས་སུ་སེམས་ཙམ་ཇ་སྐད་བ་དང་། སེམས་ཙམ་བཏགས་པར་ཡོད་པ་ཞེས་གང་ཟག་ཡུལ་དུ་བཤད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དགོངས་པ་གཟུང་བོར་གནས་པའི་གཏམ་མོ། །

བཞི་པ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་བཤད་པ་ལ། མཁས་པ་བྱ་སྟོན་ནི། འདིར་བསྟན་རྟོག་པ་ཡིན་ན་དགག་རྟོག་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་དགག་རྟོག་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲུབ་རྟོག་ཡིན་ན་སྒྲོར་ལམ་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་གོ་བོས། འོ་ན་ཐེག་ཆེན་སྒྲོར་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་། འདིར་བསྟན་རྟོག་

པ་གཉིས་འཛིན་སྤྱངས་དང་ངོས་སུ་འགལ་བ་མིན་པར་ཐལ། འཛིན་སྤྱངས་དེ་གཉིས་ཀ་དགག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་གཉིས་སྤང་གཉེན་མིན་པར་ཐལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགག་པ་མཛོད། དར་ཤི་གཅིག། འདིར་བསྟན་རྟོག་པ་ལ་དགག་རྟོག་སྤྲུལ་རྟོག་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་བཞེད་པ་ལའང་ཀུན་མཁྱེན་གོ་བོས་ཡུམ་དོན་ནང་དགག་པ་མཛོད། རང་ལུགས་ལ་འདིར་བསྟན་རྟོག་པ་དེ་སྤྲུལ་རྟོག་ཏུ་བཞེད་དེ། མ་ཐམ་ཞལ་ལུང་ལས། དགག་རྟོག་སྤྲུལ་རྟོག་གཉིས་ལས་སྤྲུལ་རྟོག་ཏུ་འདོད་དེ། ཚོས་དང་གང་ཟག་ཡོད་པར་རྟོག་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགག་རྟོག་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་དང་གང་ཟག་མེད་པར་རྟོག་པའི་བློ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞུབ་སྟེ། དགག་རྟོག་སྤྲུལ་རྟོག་གི་ཁྱད་པར་འཛིན་སྤྱངས་དགག་པ་དང་སྤྲུལ་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས། འོན་ཀྱང་རང་ཡུལ་དགག་པ་དང་སྤྲུལ་པའི་སྒོ་ནས་དེ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་དགག་རྟོག་སྤྲུལ་རྟོག་ཏུ་བཞག་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་ཡིན་པར་འཛིན་པ་ལ་སྤྲུལ་རྟོག་དང་མིན་མེད་དུ་འཛིན་པའི་བློ་ལ་དགག་རྟོག་ཏུ་འདོད་པའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པས་དོན་ལ་མི་འགལ་བར་སེམས་སོ། །མཁས་དབང་ཁ་ཅིག། འདིར་བསྟན་རྟོག་པ་དགག་རྟོག་དང་སྒྲོར་ལམ་མཉམ་གཞག་ངོ་བོ་གཅིག། སྤྲུལ་རྟོག་དང་སྒྲོར་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བཞེད་པ་ལ་བརྟག་པ་འདི་འཇུག་སྟེ། སྒྲོར་ལམ་མཉམ་གཞག་དང་དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུར་བའི་དགག་རྟོག་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིད་ཤེས་རྟོག

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

བཅས་ཡིན་པ་གང་ཞེག། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་རྟོག་བཅས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་མངོན་གྱུར་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེསགཅིག་ལ་ལྟོག་ཚས་དབྱེ་བས་ནི་བཤད་མེད་པས་སྐྱོན་མེད་སྐྱེ་ན། སྣང་བྱ་རྟོག་པ་བཞི་པོ་སྟོང་ལམ་པས་སྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་རིང་སྟོམ་བྱང་ཐལ་བ་དང་། སྣང་གཉེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད་པས་སྟོང་ལམ་ཡེ་ཤེས་རྗེ་ལྟར་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དེ་སྲིད་སྣང་བྱ་དེ་ཡང་གོང་དུ་འཕེལ་བར་ཐལ་ཏེ། གྲུབ་བའི་ཐུས་གཅིག་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ལ་གཅིག་འཕེལ་བ་དང་གཅིག་སྟོབ་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་རྟང་བའི་ཕྱིར། མ་ཕམ་ཞལ་ལུང་ལས་ཀྱང་། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རྟོག་པ་རྣམས་ལམ་གྱི་སྣང་བྱར་ལྟན་གྱི་ངོ་བོར་ལྟན་པ་མིན་ཏེ། སྟོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟོམ་པའི་ཏིང་ཆོས་ལ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་ཡིན་གྱི། འདིར་བསྟན་གྱི་རྟོག་པ་ཐ་ལ་ཡིན། འདིར་བསྟན་གྱི་རྟོག་པ་བཞི་པོ་སྟོང་ལམ་གྱིས་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་ངོ་བོར་སྟོམ་པ་ཐ་ལ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྟོང་ལམ་དང་དེའི་ཁྱད་ཆོས་སྣང་བྱར་ལྟན་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། གཉེན་པོ་སྟོང་ལམ་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་དེའི་སྣང་བྱར་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་དེ་ཉམས་དམའ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་མཐའ་མཇོད་ལས། རྣམ་རྟོག་ལྟན་པས་རྟོག་པར་འགྲོ་ན་ཞུ་ཅན་ཞུར་འགྱུར་ཏེ། ཞུ་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་སྟོང་ལམ་དང་དེའི་སྣང་བྱར་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་

གཉིས་དོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཤེས་རྒྱས་པས་སོ། །

ལྟ་པ་གང་ཟག་གང་གི་རྒྱུད་ལ་ལྡན་ཟཕད་པ་ལ། མ་ཕམ་ཞལ་ལུང་ལས། དེ་ཇི་ལྟར་ལྡན་ཞིང་ཇི་ལྟར་སྣོང་བའི་ཚུལ་ནི། ཆོས་སྐུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་གཟུང་རྟོག་མངོན་གྱུར་དང་གང་ཟག་ཐུས་སུ་རྟོག་པའི་ཐུས་འཛིན་མངོན་གྱུར་གཉིས་སོ་སྐྱེ་ལ་ཡོད་ཅིང་། འཕགས་པ་ལ་མེད་དེ་བདེན་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་མ་ཡིན་པའི་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་རྣམས་ནི་འཕགས་པ་ལ་ཡོད་ཀྱི་སོ་སྐྱེ་ལ་མེད་དེ་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒོ་བཏགས་ཀྱིས་བཏགས་འཛིན་མངོན་དུ་གྱུར་ནུས་པ་མིན་ནོ། །རྟོག་པ་བཞི་ཀའི་ས་བོན་སོ་སྐྱེ་ལ་སྤྱིར་ཡོད་ཅིང་། འཕགས་པ་ལ་རང་སའི་སྤང་བྱ་སྤྱོང་བཞིན་པ་དང་ས་འོག་མའི་སྤང་བྱའི་ས་བོན་ཀྱང་མེད་ཅིང་ས་གོང་མའི་སྤང་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ནི་སྤང་བྱར་ལྡན་མེད་ཁེངས་གསུངས། འདིའི་དོན་ནི་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་བ་སོ་སྐྱེ་ལ་མེད་པ་དང་། བདག་མེད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནུས་པ་བཅོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཐུས་འཛིན་རྟོག་པ་འཕགས་པ་ལ་མེད་པར་དགོངས་པར་སེམས་སོ། །སོ་སྐྱེ་ལ་སྤྱིར་བཏགས་འཛིན་མངོན་གྱུར་ཀྱང་ཡོད་པར་དོགས་ཏེ་དབུ་མའི་རིགས་པས་གང་ཟག་བདེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ཕུགས་ཐག་ཆོད་པའི་སོ་སྐྱེ་ལ་གང་ཟག་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་པའི་འེས་ཤེས་མངོན་གྱུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་ལ་གང་ཟག་ཐུས་སུ་རྟོག་པའང་ཡོད་པར་སེམས་ཏེ་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་བར་ཉོན་ཡིད་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་སྐྱམ་མོ། །སེམས་མི་འགོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡོངས་འཛིན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཁྱད་པར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།

སྐབས་འདིར་མཚུངས་ཚོས་རྟོག་པའི་རྗེས་སུ་ཡོངས་འཛིན་འཆད་པ་མི་རིགས་ཏེ། སྤྲོར་ལམ་ཁྱད་ཆོས་མདོར་བསྡུན་སྐབས་རྟོག་པའི་སྒོན་དུ་ཡོངས་འཛིན་འཆད་པས་མདོར་བསྡུན་གྱི་གོར་མ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། སྤྲོན་མེད་དེ། མདོར་བསྡུན་གྱི་གོ་རིམ་དང་བསྡུན་ན་རྟོག་པའི་སྒོན་དུ་ཡོངས་འཛིན་འཆད་དགོས་ཀྱང་། འདིར་ཡོངས་འཛིན་རྗེས་སུ་བསྡུན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་སྤྲོར་ལམ་དེ་སྟར་བཞད་པའི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དེ་ཡོངས་འཛིན་ལ་རབ་ལས་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་སྐབས་འདིར་ཡོངས་འཛིན་བསྡུན་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་རི་ཀ་ལས། དཔེགས་རྣམ་རྒྱུ་གསུམ་ལྡན་ཆོས་རྟོག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྤྲོར་ལམ་སྐྱེ་བ་ཡོངས་འཛིན་ལ་རབ་ལས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲོར་ཐེག་ཆེན་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་ཡོན་ཏན་བཅུ་དང་ལྡན་དགོས་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པས་དབང་པོ་དུལ་བ། ཏིང་ངེ་འཛིན་

ཀྱི་བསླབ་པས་སེམས་ཞི་བ། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པས་ཉེ་བར་ཞི་བ། སྨོབ་མ་དེ་ལས་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ། གཞན་ཕན་གྱི་བྱ་བར་བརྩོན་པ། མང་ཐོས་ལྡང་གིས་ཕྱུག་པ། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ། ཚོམ་སྤྲ་ལ་མཁས་པ། བརྩེ་བའི་སྙིང་རྗེ་དང་ལྡན་པ། འཚོང་ཀྱི་ལོག་སྤྱད་སོགས་ཀྱི་སྐྱོ་ངལ་སྤངས་པ་སྟེ་བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། བཞེས་གཅེན་དུལ་བ་ཞི་བ་ཉིད་ཞི་བ། །ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་བརྩོན་བཅས་ལྡང་གིས་ཕྱུག །དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་སྤྲ་མཁས་ལྡན། །བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་སྐྱོ་ངལ་སྤངས་ལ་བསྟེན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱེ་བྲག་ཏུ་འདིར་འཕགས་པའི་ལུགས་ལྟར་ན། སེམས་མི་འགོངས་པ་ཉིད་ལ་སོགས། །ཞེས་པའི་ཚིག་ཤད་དང་པོ་དེས་བྱང་སེམས་སྤྲོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་མི་འགོངས་པ་སྟེ་མི་ཞུམ་ཞིང་མི་སྐྱག་པའི་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དེའི་ཕུགས་ཀྱིས་ཐབས་སྙིང་རྗེ་གཉིས་ཡོ་ཆ་ལ་མི་སྐྱག་པར་འཇུག་པའི་ཐབས་མཁས་ཏེ་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་བསྟན་པར་བཞེད་དེ། ཉི་སྣང་ལས། ཐབས་མཁས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་སེམས་མི་ཞུམ་པ་ཉིད་དང་མི་དངངས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ལས་བསྒམས་ཏེ་ཞེས་གསུངས། དེ་བཞིན་མེད་སོགས་སྟོན་བྱེད། །ཅེས་པས་ཕྱིའི་ཡོངས་འཛིན་བསྟན

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་དང་འབྲེལ་ལུགས་ཀྱིས་ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྣོང་རྟེའི་ཐབས་དང་མ་བྱལ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མ་འདྲེས་པའི་ཚོས་ཀྱི་བར་རྣམས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་མི་དམིགས་པར་སྟོན་ཅིང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སློབ་དཔོན་ནི། སེམས་མི་འགོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཕྱིའི་ཡོངས་འཛིན་དང་རྣམ་སུ་བསྟན་པ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་ཏེ། འགྲེལ་ཆུང་ལས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན་པས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ཅེས་ན་བྱང་སེམས་སྟོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཁྱབ་པར་ཅན་ཚོས་ཅན། ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་ལྡན་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་སྟེད་ཞི་གང་རུང་གི་མཐར་ལྷུང་བ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གདམས་ངག་སྟོན་པའི་གང་ཟག་ཚོས་ཅན། དེའི་ཕྱིའི་ཡོངས་འཛིན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཐབས་ཤེས་ཁྱབ་པར་ཅན་ཀྱི་ཚོས་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ཐམ་ཞལ་ལུང་ལྟར་ན། ཡོངས་འཛིན་ཀྱི་དོ་བོ་སྲིད་དང་ཞི་བའི་མཐའ་ལ་མི་ལྟུང་བར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་བསྟེན་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འཛིན། འགལ་རྐྱེན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྟོང་བ། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བ

གསུམ་སྟེ། དང་པོ་ནི། སེམས་མི་འགོད་པ་སོགས་ཆོག་ཤད་གཉིས་དང་། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བོར་བ། །ཞེས་དང་། གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་འཛིན་ཡིན། ཞེས་པས་བསྟན་པར་བཞེད་དོ། །

༥། སྒྲུབ་ཐབས་རྣམ་རིག་ག

བཞི་པ་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་བཤད་པ་ལ། དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་སྤྱོར་ལམ་གྱི་རྣམ་སུ་ཐོག་མར་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བཤད་ཟིན་གྱི་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་འཆད་འགྱུར་གྱི་མཐོང་སྤོམ་གྱི་ལམ་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་སད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྤོམ་བྱང་གི་སྒྲུབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དེས་རིགས་ལ་དམིགས་པའི་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སོང་ནས་རིགས་མི་འཁྲུལ་བ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐབས་འདིར་བརྟེན་ཆོས་སྒྲུབ་པ་བཅུ་གསུམ་གྱི་རིགས་བཞད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་གསལ་ལས། སྒྲུབ་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཇི་སྐད་བཞད་པ་དང་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཡང་འབྱུང་བས་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་བཞད་པའི་རིམ་པ་ཡིན་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་དོན་གྱི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟོན་དུ་རིགས་འཆད་དགོས་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ཐར་པ་དང་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

དང་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྱོ་བ་དེ་ཡིན་པས་དང་པོ་ཁོ་ནར་རིགས་སྟོན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་འདིར་ཟཧཱ་ཅེན། དེ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི་དེ་ནི་དོན་ཀྱི་གོ་རིམ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་དང་པོ་འབྲས་བུ་ཟཧཱ་ནས་རྒྱུ་ཕྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་པས་ཟཧཱ་པའི་གོ་རིམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས། དེ་མདོར་བསྟན་ཚུལ་ནི། སྡུད་པར། ཅི་ཕྱིར་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱ་ཞེ་ན། །ཚགས་པ་གཅོད་བྱེད་ཀུན་ལ་ཆགས་པ་ཟད་པར་འདོད། །ཅེས་དང་། མདོ་བསྟན་སྦྱར་ཚུལ་ལས། མདོ་རྒྱས་པར་དྲོད་ནས་ཡེ་ཤེས་རྩོལ་བ་མི་མངའ་བར་འཇུག་པའི་བར་གྱིས་བརྟེན་ཆོས་སྒྲུབ་པ་བཅུ་གསུམ་པོའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་དབྱིངས་བསྟན་ཀྱང་། འདིར་དྲོད་ནས་ཡེ་ཤེས་རྩོལ་བ་མི་མངའ་བའི་བར་དུ་ཆོས་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་ཞེན་གྱི་ཆགས་པ་རིམ་བཞིན་གཅོད་པར་བྱེད་ཅིང་། མཐར་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཀུན་ལ་ཆགས་པ་དྲུང་ནས་ཟད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འཕེན་པའང་རྟེན་ཆོས་དབྱིངས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པའི་རིགས་ལས་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་གནས་ལུགས་སུ་ཡེ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་པ་དང་དེ་ལ་དམིགས་པས་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་རྟོགས་པར་བྱའོ། རྟོགས་པ་ཡི་ཆོས་དྲུག་དང་། །ཞེས་སོགས་ཤེས་ལོ་ཀ་གཉིས་གསུངས།

འདིར་རིགས་ལ་བཅུ་གསུམ་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འདིར་བསྟན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུབ་པ་ལ་བཅུ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་སྒྲུབ་པའི་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་རྟོགས་པའི་ཚེས་དྲུག། སྔང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་གཉེན་པོའི་སྒྲུབ་པ་གསུམ། དག་སའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྒྲུབ་པ་བཞི་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དྲུག་གྱུར་སྟེ། སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་སྤོས་བྱང་གི་མྱོང་བ་ཐོབ་པའི་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་སྟོང་ལམ་བཞི་དང་མཐོང་སྤོམ་གྱི་ལམ་དུག་པོ་གང་རུང་དུ་དེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོགས་པ་ཡི་ནི་ཚེས་དྲུག་དང་། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གསུམ་གྱུར་སྟེ། ཐེག་ཆེན་སྤོས་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་ཚེ་རང་གི་ངོ་སྐལ་གི་སྤང་བྱ་དངོས་སུ་སྤོང་བའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་འདི་ཉིད་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཚ་ནས་གཉེན་པོའི་སྒྲུབ་པ་དང་། སྤང་བྱ་དངོས་སུ་སྤོང་བའམ་འགོག་པའི་ཚ་ནས་སྤོང་བའི་སྒྲུབ་པ་དང་། སྤང་བྱ་ལས་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྟེ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པའི་སྒྲུབ་པ་གསུམ་དུ་དེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉེན་པོ་དང་ནི་སྤོང་བ་དང་། ཇི་དག་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་དང་། །ཞེས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ན་སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲུབ་ཟིན་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

བཞིན་དུ་སྨོད་ལམ་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ཀྱང་སྨོད་ལམ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་སྨོད་ལམ་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་སྨོད་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྨོད་ལམ་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདིར་སྤོང་གཉེན་གྱི་སྒྲུབ་པས་སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་ཇུང་ཟད་བཤད་ན། བྱེ་སྨའི་ལུགས་ལ་གཉེན་པོ་བར་ཚད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་སུ་དེའི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་། གཉེན་པོ་བར་ཚད་མེད་ལམ་དེ་འགག་པ་དང་དུས་མཉམ་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་དེ་ཡང་འགག་པས་ན་གཉེན་པོ་འགག་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤང་བྱ་སྤོང་བར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། མི་སློབ་སེམས་ནི་སྐྱེ་འགྱུར་བའི། །སྤྲིན་པ་ལས་ནི་རྣམ་གྲོལ་འགྱུར། །འགག་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་གྱིས་ནི། །དེ་ཡི་སྤྲིན་པ་རབ་ཏུ་སྤོང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེ་སྨའི་ལུགས་ལ་འཆིང་བ་ཀུན་ལྡན་གྱི་འཕགས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཡང་གནད་འདི་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལུགས་ལ་གཉེན་པོ་བར་ཚད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། དེའི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དུས་མཉམ་ཞིང་། གཉེན་པོ་བར་ཚད་མེད་ལམ་སྐྱེས་པ་དང་དེའི་སྤང་བྱ་འགག་པ་དུས་མཉམ་པའི་སྐོན་སྤོང་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་

སྣང་ལས། དེའི་འོག་ཏུ་དེ་དག་སྐྱེས་པའི་སྡུག་སངས་ཀྱི་མཐའ་ཡོ་ཕྱུང་བ་དང་སྐྲ་འཕར་བཅད་པ་དང་འབྲུ་བར་དུས་མཉམ་དུ་གཉེན་པོ་མཐའ་དག་སྐྱེ་བ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་འགགས་པ་དག་གིས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་བཞི་གྱུབ་སྟེ། ས་བརྒྱད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཤེས་རབ་སྣིང་བརྩེ་བཅས་པའི་སྒྲུབ་པ། ས་དགུ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྤྲོ་བ་མ་ཉམས་རང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྒྲུབ་པ། ས་བཅུ་པའི་རྟེས་ཐོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་གཞན་དོན་གོ་རིམས་སུ་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་པ། ས་བཅུའི་རྒྱུན་མཐའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་རྫོལ་བ་མི་མངའ་བར་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་རབ་སྣིང་བརྩེ་བཅས་པ་དང་། །སྤྲོ་བ་ཐུན་མོང་མིན་ཉིད་དང་། །གཞན་གྱི་དོན་གྱི་གོ་རིམ་དང་། །ཡེ་ཤེས་རྫོལ་བ་མི་མངའ་བར། །འཇུག་པའི། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་འཇུག་པར། ས་བརྒྱད་པ་ལ་དྲི་མ་དེ་དག་རྣ་བཅས་ཉེ་བར་ཞི་བྱར་ཅིང་། །ཞེས་དང་། འཕོར་བ་འགགས་ཀྱང་དབང་རྣམས་བརྙེས་ཏེ་ཐོབ་པར་བྱར་ཅིང་དེ་དག་གིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་སྡུག་སྔགས་ཤིས་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་སྒོམ་པ་མངོན་དུ་བྱར་བས་བརྩེ་བའི་དབང་གིས་འཕོར་བར་སྐྱེ་བའི་སྨོན་ལམ་ལ་སོགས་པ་དབང་བཅུ་མངོན་དུ་བྱར་བའི་ཕྱིར། རྒྱས་སྣང་ལས། དེའི་འོག་ཏུ་སྟོན་ཀྱི་སྨོན་ལམ་དང་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྡུག་སྔགས་ཤིས་འཕོར་བ་དང་སྐྱ་དན་ལས་འདས་པ་ལ་མི་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་དག་གི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྩེ་མོ་ལས། ཇི་སྲིད་ས་བརྒྱད་མ་ཐོབ་བར། །དེ་སྲིད་ཐེག་པ་དམན་པས་འཇིགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བརྒྱད་པར་ཤེས་རབ་སྣོང་བརྩེ་བ་ཅན་བཅས་པའི་སྐྱབས་པ་ཐོབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་དགུ་པར་སློབ་མ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྐྱབས་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་རིགས། སློབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་བཞི་ས་དགུ་པ་ཉིད་དང་ཞེས་གསུངས། ས་བཅུ་པའི་རྟེས་ཐོབ་ནས་གཞན་དོན་གོ་རིམས་སུ་བྱེད་པའི་སྐྱབས་པ་ཐོབ་སྟེ་གཞན་དོན་བྱེད་ཚུལ་སངས་རྒྱས་དང་ཐོགས་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་འདི་ནི། །རྟེས་ཐོབ་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་དང་། །སེམས་ཅན་ཡང་དག་སྒྲོལ་བ་ལ། །འཇིག་རྟེན་ན་ནི་མཉམ་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྩོལ་བ་མི་མངའ་བར་འཇུག་པའི་སྐྱབས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་རྩོལ་བ་མི་མངའ་བ་དེ་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པ་གང་ཞེག་དེ་འབྱུང་བའི་རྟེན་ནམ་དངོས་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སྐྱབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྒྱན་སྣང་ལས། དེའི་འོག་ཏུ་འོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་མཚན་མ་མེད་ཅིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བའི་རྟེན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སྐྱབས་པ་མཐའ་མ་དེ་དང་སྐད་ཅིག་མའི་སྟོང་བ་དོན་གཅིག་གོ །གཞན་གྱི་དོན་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་འཇུག་པའི་སྐྱབས་པ་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར། རྒྱན་སྣང་

དུ། དེའི་འོག་ཏུ་བསམ་པ་རྫོ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཞུག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྷོམ་པོར་དགོངས་པའི་སྒོ་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་འགོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་གསུངས།

དེ་རྟོགས་པ་ལ་དྲང་དེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཤེས་དགོས་པས་དེ་འཆད་པ་ལ། མདོ་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། སྟོང་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྟན་པ་ལྟར། རྣམདོན་མདོ་སྡེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ཤེས། །གང་ལས་སེམས་ཅན་གང་ཟག་སྐྱེས་བུ་བསྟན། །ཆོས་དེ་ཐམས་ཅད་དྲང་བའི་དོན་དུ་ཤེས། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་ལྷོ་གོས་མི་ཟད་པ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། དེས་པའི་དོན་ཀྱི་མདོ་སྡེ་ནི་གང་། དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་གང་ཞེན། མདོ་སྡེ་གང་དག་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་སོགས་ནས་བདག་པོམེད་པ་ལ་བདག་པོ་བཅས་པར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་སོགས་ནས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོའི་བར་དུ་མེད་པར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་དེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་རྟོན་གྱིད་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་མི་རྟོན་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་ལས། མདོར་ན་གཤིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དང་དེ་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལ་ངེས་པའི་དོན་དང་དེའི་མདོ་སྡེ་ཞེས་བྱའོ། ཀཱ་ཤིས་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་སུ་ཐབས་མང་པོས་སེམས་ཅན་ཀྱི་བློ་འཇེབ་པའི་ཚེས་མ་དག་པ་འབྱུང་པ་དང་དེའི་དབྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་དང་བའི་དོན་དང་དུང་དོན་ཀྱི་ཚོས་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས། དང་དོན་ཀྱི་མདོ་སྡེ་ལ་ཡང་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་བླང་རུང་བའི་མདོ་དང་མི་རུང་བའི་མདོ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ་འཁང་དགོངས་གཞི་ལ་ལྟོས་ནས་དགོངས་པ་ཅན་ཀྱི་མདོ་དང་། དགོས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ལྡེམ་དགོངས་ཀྱི་མདོ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལ་ཡང་བཞི་ཡོད་དེ། རྒྱུན་ལས། མཉམ་པ་ཉིད་དང་དོན་གཞན་དང་། ཇི་བཞིན་དུ་ནི་དུས་གཞན་དང་། །གང་ཟག་གི་ནི་བསམ་པ་ལ། །དགོངས་པ་རྣམ་པ་བཞིར་ཤེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལས་དང་པོ། མཉམ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་ནི། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་ང་དེའི་ཚེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་གཟིགས་སུ་བྱུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་དང་སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་གཉིས་རྒྱུ་ཆོགས་གཉིས་རྫོགས་པའང་མཉམ། འབྲས་བུ་ཚོས་སྐུ་བརྙེས་པའང་མཉམ། བྱེད་ལས་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་

པར་མཉམ་པ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། མཛོད་ལས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཆོགས་དང་ནི། །ཆོས་སྐུ་འགྲོ་བའི་དོན་སྒྲུབ་པས། །མཉམ་པ་ཉིད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་དང་སྐུ་ཚེ་དང་སྐུ་ཚད་སོགས་ཀྱང་མཉམ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྐུ་ཚེ་དང་། རིགས་དང་སྐུ་བོང་ཚད་ཀྱིས་མིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དགོས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ལྷག་བྱུང་རྣམ་གཟིགས་ལས་དམན་ནོ་སྙམ་དུ་བརྟགས་པའི་གཉེན་པོར་རོ། །གཉིས་པ་དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པ་ནི། ཕ་དང་མ་ནི་གྲུབ་བྱ་ཞིང་། །རྒྱལ་པོ་གཙང་སྦྱ་ཅན་གཉིས་དང་། །ཡུལ་འཁོར་འཁོར་དང་བཅས་བཅོམ་ན། །མི་དེ་དག་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དོན་གཞན་ལ་དགོངས་ཚུལ་ནི། ཕ་མ་གཉིས་ནི་རྟེན་འབྲེལ་བཟུང་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་འདུ་བྱེད་དང་སྲེད་པ། རྒྱལ་པོ་ནི་དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས། གཙང་སྦྱ་ཅན་གཉིས་ནི། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་མཆོག་འཛིན། ཡུལ་འཁོར་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ནང་ཚན་མིག་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་དུག །འཁོར་བཅས་ནི་འཁོར་བས་བསྡུས་པའི་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་ཡིན་ལ། དེ་དག་གཉེན་པོས་བཅོམ་པའི་མི་དེས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ལས་དང་སྲེད་པ་སྤང་བྱ་ཞིང་། །སྤྱོད་བའི་རྣམ་ཤེས་མཆོག་འཛིན་གཉིས། །སྐྱེ་མཆེད་སྤྱོད་ཡུལ་བཅས་བཅོམ་དང་། །མི་དེ་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལ་དགོངས་སོ། །དགོས་པ་ནི། ཚེས་རྟོགས་པར་སྤྱབས་དམན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

གཉེན་པོར་རོ། །གསུམ་པ་དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པ་ནི། དུས་གཞན་མ་འོངས་པར་སྐྱེ་བ་ལ་དགོངས་ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་སྨོན་ལམ་བཏབ་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེར་སྐྱེ་བར་སྟོན་པའི་མདོ་ལྟ་བུའོ། །དགོས་པ་ནི་ལེའི་གཉེན་པོར་རོ། །བཞི་པ་གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་སྨིན་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པའི་གང་ཟག་གི་དོར་སྨིན་པ་ལ་སྣང་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྟོད་པ་ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་པ་ལྟེམ་དགོངས་ཀྱི་མདོ་ལའང་བཞི་ཡོད་དེ། རྒྱུན་ལས། གཞུག་པ་ལྟེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་། །མཚན་ཉིད་ལྟེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་། །ཀུན་ཉོན་པོ་ལྟེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་། །བསྡུར་བ་ལྟེམ་པོར་དགོངས་པ་སྟེ། །རྟེན་ཐོས་དང་ནི་བོ་ཉིད། །དེ་བཞིན་ཉེས་པ་འདུལ་བ་དང་། །བརྟེད་པ་ཟབ་པ་ཉིད་ལ་ནི། །ལྟེམ་པོར་དགོངས་པ་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་སོ། །དང་པོ་གཞུག་པ་ལྟེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ཅིག་སྟོང་པས་སྐྱག་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་མི་འཇུག་པ་གཞུག་པའོ་དོན་དུ་གཟུགས་སོགས་ཡོད་དོ་ཞེས་སྟོས་པས་ཉན་པ་ཡིས་དོན་ལ་གྲུབ་པར་ཏོ་ནས་འཇུག་ལ། འཆད་པ་ཡིས་སྣང་ཚོད་ལ་རྨི་ལམ་ལྟར་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ལྟེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི། སེམས་ཙམ་པས་ཀུན་བརྟགས་པར་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོཉིད་མེད་པ། གཞན་དབང་བདག་ལས་སྐྱེས་པའི་ངོ་བོམེད་པ། ཡོངས་

གྲུབ་དོན་གཞན་པའི་བདག་གི་དོ་བོ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ལྟ་བུ་ལ་འདོད་ཅིང་། དབུ་མ་པས་ནི་མངོན་པའི་མདོ་རྣམས་ལས་རང་སྡེའི་མཚན་ཉིད་གསུངས་པ་ལ་འདོད། གསུམ་པ་གཉེན་པོ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ལའང་བརྒྱད་ཡོད་དེ། རྒྱན་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལ་བརྟན་པ་དང་། །ལེ་ལོ་སྐྱང་ཟད་ཆོག་འཛིན་དང་། །ང་རྒྱལ་འདོད་ཆགས་སྤྲོད་པ་དང་། །རབ་ཏུ་དང་མ་དེས་ལྡོག་པ་ནི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྟེ། །དེ་ཡི་གཉེན་པོར་ཟེག་མཆོག་གསུངས། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ལ་བརྟན་པའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་མཉམ་ཉིད་ཀྱིམའོ་ལྟ་བུ། ཆོས་ལ་བརྟན་པའི་གཉེན་པོར་གྲངས་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ན་གཟོད་ཟེག་ཆེན་ཀྱི་ཆོས་འཕོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟོན་པའི་མདོ་ལྟ་བུ། ལེ་ལོའི་གཉེན་པོར་ནི་དུས་གཞན་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་མདོ་ལྟ་བུ། ཐུ་བོ་ཟད་ཆོག་འཛིན་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི་གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་མདོ་ལྟ་བུའོ། ང་རྒྱལ་ལྡག་སྤྱོད་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་མདོ་ལྟ་བུ། འདོད་ཆགས་ལྡག་སྤྱོད་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་མདོ་ལྟ་བུའོ། །འཇིག་པས་ཞུམ་པའི་གཉེན་པོར་ནི་མ་སྐྱེས་དགྲའི་འཇིག་པ་བསལ་བའི་མདོ་ལྟ་བུ། ཕྱོགས་མ་དེས་པ་ལྟོག་པའི་ཉེས་པའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ནི་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་ལྟ་བུའོ། །

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

བཞི་པ་བསྒྲུར་བ་ལྷོམ་པོར་དགོངས་པ་ནི་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དོན་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་བསྒྲུར་ནས་འཆད་དགོས་པ་སྟེ། དཔེར་ན། སྐྱིང་པོ་མེད་ལ་སྐྱིང་པོར་ཤེས། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ལེགས་པར་གནས། །ཉོན་མོངས་པས་ནི་བཅོམ་མོངས། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཇི་ལྟར་བསྒྲུར་ཞེན། སྐྱིང་པོ་ནི་རྣམ་གཡེངས་ཡིན་ལ། དེ་མེད་པ་ནི་ལྷག་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པའོ། །གཙོང་བའི་རྟག་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ནི་མི་རྟག་སོགས་རྣོགས་པ་ལ་གནས་པ་ལྟག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དཀའ་སྤྱད་ནི་ལྟག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པའོ། །དེས་ན་བསླབ་པ་གསུམ་ལ་གནས་ན་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་བསྒྲུར་བའོ། །དགོངས་ལྷོམ་དགོངས་ཀྱི་མདོ་གཉིས་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ངང་ཉིད་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཐམས་གཅིག་སེམས་པའི་མདོ་དེ་དགོངས་གཞི་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་དགོངས་པ་ཅན་ཀྱི་མདོ་དང་། དགོས་པ་སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་པའི་གཉེན་པོར་ལྷོས་ནས་ལྷོམ་དགོངས་ཀྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མདོ་བཞི་ཀ་ཡང་གཉེན་པོ་ལྷོམ་དགོངས་ཀྱི་མདོ་ཡིན་ནོ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་། དགོངས་གཞི་ལ་ལྷོས་ནས་གསུངས་པའི་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད། དགོས་པ་

ལ་ལྷོས་ནས་གསུངས་པའི་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་ལྟེམ་དགོངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །བཅོག་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དགོངས་གཞི་གཅོོོ

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

རིགས་ཀྱི་རྩོད་སྤྲོང་ལ། དོན་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་རྩོད་ལན་དང་། གཞུང་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྩོད་ལན་གཉིས་ལས། དེ་ལ་རྩོད་པའི་གཞི་ནི་ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། །ཞེས་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་དབྱིངས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་བསྟན་པ་ལ་རྩོད་དོ། །སྲུས་རྩོད་ན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་འདུས་བྱས་སུ་འདོད་པའི་སེམས་ཅམ་པ་རྣམས་ཀྱིས། ཚུལ་ཏི་ལྟར་རྩོད་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དུ་ཐལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཚོས་དབྱིངས་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་རིགས་ཐ་དད་པ་གསུམ་དུ་དབྱེ་མི་རུང་བར་ཐལ་ལོ་ཞེས་རྩོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཉི་སྣང་ལས། གལ་ཏེ་ཚོས་དབྱིངས་རིགས་ཉིད་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་རིགས་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་སྤྱིར་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན་ཞེས་དང་། འགྲེལ་ཆུང་དུ་ཡང་། འོ་ན་དེའི་ཚེ་དེ་ནི་སྤྱིར་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་སྙམ་པའི་སྐྱོ་བོ་བློ་དམན་པའི་ངོར་དོགས་པ་བསྟན་ནས་ཞེས་གསུངས། ལན་ནི། སེམས་ཀྱི་ཚོས་དབྱིངས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་ཀྱང་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་རིགས་ཅན་ཡོད་པ་མི་འགལ་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་དབྱིངས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་གཞི་བྱེད་པའི་སྟོན་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་རང་རྒྱལ་དང་བྱང་སེམས་ལ་ཡང་འགྲེའོ། །དེ་

ཡང་ཉི་སྣང་ལས། རྗེ་ལྷར་དམིགས་པ་ན་འཕགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དེ་ལྷར་རིགས་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་དེས་ན་འདིར་ཁ་ཅང་ཐལ་བ་ཅི་སྟེ་ཆོས་བར་བྱེད་ཅེས་དང་། དོན་གསལ་བྱའང་རྗེ་ལྷར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟེགས་པའི་རིམ་ཀྱིས་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པའི་ཚོས་རྟེགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྒྱུའི་ངོ་བོར་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་སྒོམ་ནས་རིགས་ཉིད་དུ་ཐ་སྙད་འདོགས་སོ་ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལའང་རྟོག་པ་དང་ལན་གཉིས་ལས། རྟོག་པ་ནི། རྣ་བར། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །རིགས་ནི་ཐ་དད་རྣང་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཉི་སྣང་ལས། དེ་ལྟ་ཞའང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་སོ། །འདི་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་སོ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སོ་ཞེས་རིགས་ནི་ཐ་དད་དུ་རྣང་མ་ཡིན། རྗེ་སྐད་དུ་འཇམ་དཔལ། གལ་ཏེ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་གཅིག་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་གཅིག་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་གཅིག་ཡིན་ན་དེ་ལ་རྗེ་ལྷར་སྟོང་དང་སྟོང་མིན་པར་གདགས་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། ལན་ནི་རྣ་བར། བརྟེན་པའི་ཚོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། རྐེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བརྗོད། །ཅེས་དང་། འགྲེལ་ཆུང་དུ་ཡང་དཔེར་ན་འཇིམ་པ་གཅིག་ལས་མངོན་པར་གྲུབ་ཅིང་མེ་ལྕེ་གཅིག་གིས་སོ་བཏང་བའི་རྟེན་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་བརྟེན་པ་སྤྱང་རྩི་དང་ལི་ཁར་ལ་སོགས་པས་སྟོང་ཉིད་ཐ་དད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བརྟེན་པའི་ཚོས་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱིས་བསྡུས་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་རྟེན་ཐ་དད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས། དཔེ་དོན་སྤྱིར་ཚུལ་ནི། འཇིམ་པ་གཅིག་ལས་གྱུབ་ཅིང་མེ་ལྷེ་གཅིག་གིས་སོ་བཏང་བའི་བྱམ་པ་གསུམ་ལྟ་བུ་དབྱིབས་འདྲ་བའམ་བྱམ་པ་དང་ལྡུང་བཟེད་ལྟ་བུ་དབྱིབས་མི་འདྲའང་རུང་སྟེ། ནང་ན་བཅུད་མ་བླུགས་པའི་ཚེ་སྤྱང་རྩིའི་སྟོང་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། བཅུད་བླུགས་པའི་ཚེ་དེ་དང་དེའི་སྟོང་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་བཞིན། སེམས་ཀྱི་ཚོས་དབྱིངས་ལ་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་དེར་བརྟེན་པའི་སྒྲིབ་པ་བཅུ་གསུམ་ཀྱིས་རིགས་ལ་བཅུ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའམ། ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་ལམ་གསུམ་ཀྱིས་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རིགས་སུ་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུང་ལས་བཞི་དེ་རིགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས།

སྐབས་འདིར་རིགས་བཤད་པ་ལ་ནང་པའི་གྱུབ་མཐའ་སྒྲ་བ་བཞི་ལས། དང་པོ་བྱེ་སྨྲའི་ལུགས་ལ་རིགས་ཀྱི་དོ་བོ། དབྱེ་བ། སྒྲ་བཤད། བྱེད་ལས། གྲངས་དེས། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་རིགས་དེས་མ་དེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བཅས་དྲུག དང་པོ་རིགས་ཀྱི་དོ་བོ་ནི་སེམས་བྱུང་མ་ཚགས་པའི་རང་བཞིན་འདོད་པ་

ཆུང་ཞིང་ཆོག་ཤེས་པའམ་སློང་བ་དང་སློམ་པ་ལ་དགའ་བའི་དད་པ་ལ་འདོད་དེ། མཛོད་ལས། མ་ཚགས་འཕགས་རིགས། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡང་ཆོས་གོས་དང་གནས་མལ་དང་བསོད་སྙོམས་ངན་ངོན་ཙམ་ཀྱིས་ཆོག་ཤེས་པ་ལ་འཕགས་པའི་རིགས་ཞེས་པ་གསུམ་དང་། སློང་བ་དང་སློམ་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་འཕགས་པའི་རིགས་ཞེས་པ་གཅིག་སྟེ་བཞི་ཡོད་ལ། རིགས་བཞི་པ་དེ་མ་ཚགས་པའི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། མཆིམས་མཛོད་ཚེ་བ་ལས། བཞི་པའང་འདོད་པ་དང་སྡིད་པ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར་མ་ཚགས་པ་ཡིན་ཏེ། སློང་བ་ནི་འགོག་པ་དང་སློམ་པ་ནི་ལམ་ཡིན་ལ་དེ་དག་ལ་དགའ་བ་ནི་མ་ཚགས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་དད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་རིགས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན་འདི་དག་ལས་འཕགས་པ་རྣམས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ནའོ་ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་ནི། མཆིམས་མཛོད་ལས། འོ་ན་འཕགས་པའི་རིགས་བཞིས་ཅི་ཞིག་བསྟན་ཞེ་ན། དང་པོ་གསུམ་ཀྱིས་ནི་ཐར་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་ཚུལ་བསྟན་ལ། ཐ་མས་ནི་བྱ་བའི་ལས་བསྟན་ཏེ་ཞེས་དང་། རྒྱབ་ཡང་། མ་ཚགས་འཕགས་རིགས་དེ་དག་ལས། །གསུམ་ནི་ཆོག་ཤེས་བདག་ཉིད་དོ། །གསུམ་ཀྱིས་ཚུལ་བསྟན་ཐ་མས་ལས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྷ་བའི། འོ་ན་འཕགས་པའི་རིགས་དེ་ལ་བཞིར་གྲངས་དེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྱིར་སྡེད་པ་ལ་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ལོངས་སྤྱོད་ལ་སྤྲེད་པ་དང་ལུས་ལ་སྤྲེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཞི་བའི་ཕྱིར་རིགས་དང་པོ་གསུམ་དང་། ཕྱི་མ་ཞི་བའི་ཕྱིར་དུ་བཞི་པ་འཛོག་པ་དང་། གཞན་ཡང་རིགས་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ཆོས་གོས་སོགས་ལ་བདག་གིར་འཛིན་པའི་དུས་སུ་དེ་རེག་ཞི་བ་དང་། ཕྱི་མས་ནི་ཆོས་གོས་སོགས་ལ་བདག་གིར་འཛིན་པ་དང་ཕུང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀ་གཏན་དུ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། སྤྲེད་པ་སྤྱི་བའི་གཉེན་པོའི་ཕྱིར། །བདག་གིར་བདག་འཛིན་དཏོས་འདོད་པ། །དེ་ཡི་དུས་དང་གཏན་ཞིའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བྱག་པ་ནི་འདི་པའི་ལུགས་ལ་རྟེན་གང་ཟག་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་རིགས་མེད་པ་དང་ཡོད་པ་གཉིས། མེད་པ་ནི་འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་དང་མ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ལྟ་བུའོ། །རིགས་ཡོད་པ་ལ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རྒྱལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རིགས་ཡོད་པ་གསུམ། དེ་རེ་རེ་ལའང་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་རིགས་དེས་པ་དང་མ་དེས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་རིགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རིགས་དེས་པ་ནི་མེད་ལ། རྟོགས་པའི་དབང་གིས་རིགས་དེས་མ་དེས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་དེ་སྤྱོད་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་མི་འགྱུར་ཡང་རང་རྒྱལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་ཆོས་མཆོག་ནས་འགྱུར་བ་མེད་དེ། དེ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོགས་ན་སྤྱོད་པའི་རང་རྒྱལ་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་བཟོད་པ་དང་། བས་རྒྱ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ནི་ཆོགས་ལམ་མ་ཐོབ་བར་དུ་རྒྱུན་དབང་གིས་ཐེག་པ་

གཞན་དུ་བསྒྱུར་དུ་རུང་ལ། དེ་ཐོབ་ནས་གཞན་དུ་བསྒྱུར་མི་རུང་བ་ནི་རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་གྱི་རིགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མཛོད་ལས། གཉིས་སྣོབ་རིགས་ལས་ལྡོག་ནས་ནི། །སངས་རྒྱས་སྲུ་འགྱུར་གཞན་གསུམ་ཡང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་མདོ་སྡེ་པས་ནི། སེམས་ཅན་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་མེད་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་འབྲས་བུ་འབྱུང་རུང་གི་ནུས་པ་ལ་རིགས་སུ་འདོད་དེ། སྣོད་དཔོན་རྒྱལ་བའི་སྡུས་ཀྱིས། མདོ་སྡེ་པ་དག་གི་རིགས་ཞེས་བྱ་བའི་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་སྣོབ་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཚོར་ཅན་ཀྱི་ས་བོན་ལ་རིགས་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འོ་ན་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་དང་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་དེ་ནི་རྒྱུན་དབང་གི་ས་གསར་དུ་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་པར་འདོད་ལ། འདི་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་གནས་སྐབས་ན་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་ཀྱིས་ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་བཞག་པ་དང་། སྣོབ་པ་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་མཐོང་ཚོས་བདེར་གནས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལས་ཉམས་པའི་སྐབས་སུ་འང་དེའི་ས་བོན་ཡོད་པ་དེ་རིགས་སུ་འདོད་པས་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་རིགས་འགས་མ་འགས་སོགས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་བྱེ་སྨྲ་དང་འདྲའམ་སྐམ་གཞུང་ལུགས་ཚོད་ལྟན་མ་མཐོང་བས་རེ་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཐོན།

ཞིག་བཞག་གོ །

གསུམ་པ་སེམས་ཙམ་པས་ནི། ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་དེ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་སྟེ་མཆེད་དུག་གི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་པ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པའི་སེམས་ཙམ་པས་ནི་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་ན་ཐོག་མེད་ནས་ཡོད་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་ཐོས་པའི་ཆུན་གྱིས་གསོས་མ་བཏབ་པའི་ཚེ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། དེ་ཐོས་པའི་ཆུན་གྱིས་གསོས་བཏབ་སྟེ་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་ལ་རྒྱས་གྱུར་གྱི་རིགས་སུ་འདོད་དོ། །ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པའི་སེམས་ཙམ་པས་ཀྱང་ནང་ཡིད་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་སྟེང་གི་ཟག་མེད་ས་བོན་དེ་ཉིད་ཐོས་པའི་ཆུན་གྱིས་གསོས་བཏབ་མ་བཏབ་ལས་རང་བཞིན་དང་རྒྱས་གྱུར་ཀྱི་རིགས་གཉིས་སུ་འདོད་དེ། བྱང་ས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་དེ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་དང་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པའོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པའི་རིགས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་སྟེ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། ཇི་ལ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་ནི་སྦྱོར་དག་བའི་རྒྱབ་གོམས་པར་བྱས

པ་ལས་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས།

དེས་ན་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱི་སྟེང་ན་ཐོག་མེད་ནས་ཡོད་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་ཆུན་དང་འཕྲད་ན་རང་འབྲས་བུང་ཆུབ་བསྒྲུབ་རྒྱང་གི་ནུས་པ་དེ་སེམས་ཙམ་ལུགས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་རྒྱས་གྱུར་གྱི་རིགས་གཉིས། རང་འབྲས་ཡོན་ཏན་སྒྲུབ་པའི་ཐོས་པའི་ཆུན་གྱིས་གསོས་མ་བཏབ་པའི་རིགས་དེ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རང་འབྲས་ཡོན་ཏན་སྒྲུབ་པའི་ཐོས་པའི་ཆུན་གྱིས་གསོས་བཏབ་པའི་རིགས་དེ་རྒྱས་གྱུར་རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། སེམས་ཅན་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་དེ་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་གསོས་མ་བཏབ་ན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་ནི་རང་འབྲས་ཚོགས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་གྱུར་པས་རྒྱས་གྱུར་གྱི་རིགས་དང་། རང་འབྲས་སྤྱོར་ལམ་སྒྲུབ་པའི་ཆུན་གྱིས་གསོས་མ་བཏབ་པ་ན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་གཞི་མཐུན་དུ་འདོད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་པར་སེམས་ཏེ། ཉན་ས་ལས། ས་བོན་དེས་འབྲས་བུ་མ་བསྒྲུབ་ཅིང་འབྲས་བུ་གྲུབ་པ་ནི་ཐུབ་བོ་ཞེས་བྱའོ། །གང་གི་ཚེ་འབྲས་བུ་གྲུབ་པ་དེའི་ཚེ་ནི་ས་བོན་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་ནས་དེའི་ཕྱིར་རིགས་དེ་རགས་པ་ཞེས་བྱ་བར་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ནོར། ཁངང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་རྒྱས་གྱུར་རིགས་འགལ་བ་ཁོ་ནར་འདོད་ན་འདི་པའི་ལུགས་ལ་ལམ་ཞུགས་རྒྱུད་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་མེད་པའམ་ཡང་ན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཐུག་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་སྣང་བས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །རིགས་དེ་ལ་ཡང་དེས་པ་དང་མ་དེས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཐོག་མེད་ནས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་པོ་སོ་སོའི་རྒྱུ་དེས་པའི་དབང་གིས་རྒྱུན་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་དུ་མི་རུང་བ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན་རིའི་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ནས་གསེར་འབའ་ཞིག་དང་། དངུལ་འབའ་ཞིག་དང་། ཟངས་འབའ་ཞིག་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་རིགས་མ་དེས་པ་ནི་རྒྱུན་དབང་གིས་ཐེག་པ་གསུམ་གང་རུང་དུ་བསྐྱེ་ཆུས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རིའི་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ནས་ལ་ལ་ཟངས་ལ་ལ་དངུལ་ལ་ལ་གསེར་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །རིགས་ཚད་པ་ནི་སྤྲིད་པ་ཤས་ཆེ་བའི་རྒྱུས་ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་དེ་དང་མི་ལྡན་པའོ། །འདི་པའི་ལུགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་རིགས་ལྟ་བཞེད་དེ། ཡིད་བཞིན་མཎྜོད་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རིགས་ལྟ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས། མ་དེས་པའི་རིགས། རིགས་ཚད་པའི་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། འདིར་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བཞེད་པའི་གནད་ཀྱིས་རིགས་དེས་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་ཀྱི་རིགས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུམ་འདོད་ཅིང་། རིགས་མ་དེས་པ་ནི་ལམ་དུ་ཞུགས་བར་དུ་རིགས་ཙམ་འདོད་

ཀུང་ཐེག་གསུམ་གང་གི་རིགས་སུའང་མ་གྲུབ་ཅིང་ཐེག་གསུམ་གང་གི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དེ་ནས་དེ་དང་དེའི་རིགས་སུ་འདོད་པས། སེམས་ཅན་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་ཡང་མི་འདོད་དོ། །སེམས་ཙམ་མན་ཆད་ཀྱིས་རིགས་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་བཞེད། འོན་ཀུང་ཀུན་བཏུས་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེས་ཆོས་དབྱིངས་ལ་རིགས་སུ་གསུངས་ཀྱང་དེ་ལ་དམིགས་པས་ཡོན་ཏན་སྒྲིབ་པ་ཙམ་ལ་རིགས་སུ་འཇོག་པར་འགྱེལ་ན་རྟུང་བར་སེམས་སོ། །རིགས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ཁྱད་པར། ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན། སྨིན་པ་སྤྱོད་རྟུང་། ཐོས་པའི་བག་ཆགས་བཅས་སོ། །དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པའི་སེམས་ཙམ་པས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ནང་ནས་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པའི་སེམས་ཙམ་པས་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་ལས་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་དེ་རིགས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ཁྱད་པར་ཞེས་བཏགས་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། ས་རྣམས་སྣ་ཚོགས་ཀུན་གཞི་སྟེ། །བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་དག་བའང་དེ། །སྙིང་པོ་དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་སྒྲས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་གསུངས་པར་མཛོད། །ཅེས་པའི་དགོངས་པར་བསམ་པའོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཏགས་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུན་དང་འཕྲད་ན་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་རྟུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། གསུང་རབ་ཐོས་པའི་རྒྱུན་བྱིས་གསོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། ཡོད་དང་མཆོག་དང་མཚན་ཉིད་དང་། །རྟགས་དང་རིགས་རབ་དབྱེ་བ་དང་། །ཉེས་དམིགས་དང་ནི་ཕན་ཡོན་དང་། །དེའི་རྣམ་གཉིས་ཏེ་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་ཅོན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཐ་དད་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་སྐྱེས་བྱེད། ཐེག་དགེམན་གྱི་རིགས་ལས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་མཆོག་ཏུ་སྐྱེས་པ། རིགོས་ཀྱི་ངོ་བོ། ཐེ་ཙོག་ཆེན་གྱི་རིགས་སད་པའི་རྟགས། རིགོས་ཀྱིར་བྱེད། རིགོས་སད་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཉེས་དམིགས། ཐེ་ཙོག་ཆེན་གྱི་རིགས་སད་པའི་ཕན་ཡོན། རང་བཞིན་གནས་རིགས་མཆོག་པར་བྱེད་པའི་དེས། རྒྱུས་བྱུང་གྱི་རིགས་མཆོག་པར་བྱེད་པའི་དེས་དང་བཅས་རྣམ་པ་དགུ་པོ་དེ་ཡང་རེ་རེ་བཞིན་ཁྱད་ཆོས་བཞི་རེས་འཆད་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་སྒྱིའི་རིགས་བཤད་ཚུལ་ཡིད་འཕྲོག་པའི་གནས་ཀྱེ་ཤེས་པར་འདོད་ན་མི་ཕམ་ཆོས་རྗེའི་མདོ་རྒྱུན་འགྲེལ་པར་གཟིགས་པར་འཚལ་ལོ། །

བཞི་པ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ། དབྱེ་བ། སྒྲུབ་ཤཱདད། རྟེན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། སྟོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་

ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཚོར་ཀྱི་དབྱིངས་ལྟར་ལེན་པ་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཡངས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་སྟེ། དེ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་འབྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། རྒྱུད་བླ་ལས། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་འགྱུར་མེད་དེ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ། གྲུབ་མཐའ་མཛོད་ལས། དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དུས་ན་རིགས་སམ་ཁམས་སམ་ཇི་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་ལ། དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་བམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས། དེས་ན་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཚོར་ཤིད་སྤྱིར་རིགས་ཀྱི་མཚན་ཤིད། དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་སེམས་ཅན་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱེད། མདོ་ལས། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོས་འགྲོ་བ་ཡོངས་ལ་ཁྱབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་རྣེན་བརྟེན་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། རྟེན་ཚོས་སྣང་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་རང་བཞིན་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

གཞས་རིགས་དང་རྒྱས་བྱུར་གྱི་རིགས་གཉིས་ཡོད་དེ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། རང་བཞིན་དང་ནི་རྒྱས་པ་དག །དེ་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དང་། །ཡོད་མེད་ཉིད་དང་། །ཞེས་གསུངས། །བྱང་མཐའ་མཛོད་ལས། དེང་སང་ནི་གཞི་ལ་རིགས་དེ་གཉིས་མ་བརྟེ་བར་གཞི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ལམ་ནི་རྒྱས་བྱུར་དུ་འཛོག་པ་ནི་དབྱིངས་མ་གོ་བའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་སྣང་སྟེ། གཞི་ལ་སྣང་སྲིད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལ་དཔགས་ན་རྒྱས་བྱུར་གྱི་རིགས་ལ་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱས་བྱུར་རིགས་གཉིས་སུ་ཁས་ལྡང་དགོས་པ་འདུ་སྟེ། རང་བཞིན་གནས་རིགས་མངོན་དུ་བྱུར་པས་ངོ་ཚིད་སྐྱེ་དང་། གཞི་ལ་གནས་པའི་རྒྱས་བྱུར་གྱི་རིགས་མངོན་དུ་བྱུར་པས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུར་བྱུར་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་ན་དེས་དོན་གྱི་མདོའི་དགོངས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་འདུས་མ་བྱས་སུ་གསུངས་པའང་ཤིན་ཏུ་དད་པའི་གནས་སོ། །དེས་ན་དྲི་བཅས་སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་གང་ཞིག་ངོ་ཚིད་སྐུར་གནས་འགྱུར་རུང་གི་ཚ་ནས་བཞག་པ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ། བྱང་མཐའ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལས། དབྱིངས་སྟོང་པ་ནི་ཆོས་སྐུ་ངོ་ཚིད་སྐུའི་བག་ཡོད་རྟེན་ཡིན་ལ་ཞེས་གསུངས། རིགས་གང་ཞིག་གིས་ངོ་ཤེས་ཆོས་སྐུར་གནས་འགྱུར་རུང་གི་ཚ་ནས་བཞག་པ་རྒྱས་བྱུར་རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ལམ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱས་བྱུར་ཀྱི་རིགས་

གཉིས། དང་པོའི་དོ་བོ་ནི། ཐེག་ཆེན་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་དྲི་བཅས་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་གང་ཞིག་རང་བཞིན་གསལ་ཆ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའམ་གཟུགས་སྐྱའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཡེ་ཤེས་སྙང་བ་རང་འོད་མཚན་དཔེ་དང་བཅས་པ་ནི་བརྟེན་པ་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་ཚུར་གནས་པ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པའི་དོ་བོ་ནི། ཐེག་ཆེན་ལམ་ཞུགས་རྣམ་ཀྱི་དྲི་བཅས་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཀྱི་གསལ་ཆ་གང་ཞིག་གཟུགས་སྐུའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཞར་ལ་ལམ་ལ་སློབ་དུས་ལྷར་བཤད་ན། དབྱིངས་ཀྱི་རིགས་དེ་གཉིས་ཀ་ངང་བཞིན་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པས་ངང་བཞིན་ཀྱི་རིགས་ཟེར་ཏེ་རྟེན་དུ་གནས་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་སེམས་དང་པོ་བསྒོམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ས་བཅུ་རྣམ་མཐའི་བར་ཀྱི་དགེ་རྩ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བླངས་པས་རྣམས་ཀྱང་ཀྱི་རིགས་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་རིགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཐེག་ཆེན་སྤོབ་པའམ་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་དགེ་རྩ་བརྟེན་པའི་ཚེ་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་ཀྱང་དེ་ལམ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་ཀྱང་རིགས་སུ་གནས་ཀྱང་པ་ཡིན་པས་དོན་དུ་ཐེག་ཆེན་ལམ་ཀྱིས་སྤྱིའི་བ་བསྡུས་པའི་སྤྱོད་པའི་རྣམ་ཀྱི་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའི་ངང་བཞིན་གསལ་ཆ་ལ་ལམ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་ཀྱང་རིགས་སུ་བཞག་པར་སེམས་སོ། །ལུང་དེས་ལམ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རིགས་ཀྱི་ས་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

མཚམས་ཀྱང་རྟོགས་ནུས་སོ། །འཇམ་མགོན་ཐུབ་མས་རྒྱུད་ཐུབ་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། རྒྱས་གྱུར་དེ་ཡང་དོན་གྱི་དབང་དུ་སྐྱར་མེད་གསར་དུ་ནི་མིན་ཏེ་ཁམས་ཀྱི་སྟེང་གི་དྲི་མ་ཆུང་ཟད་བསྲབས་པས་ཁམས་ཀྱི་བྱེད་པ་གསོ་ནུས་པའི་ལས་ཤིག་མངོན་སུམ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ན་རིགས་ཡིན་ན་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། སྒྱིར་སེམས་ཅན་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་རིགས་དེ་གཉིས་ཆུང་ལྟན་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་ལམ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རིགས་གཉིས་ནི་ཐེག་ཆེན་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་ཆུང་ཚོན་ལ་ཡོད། དེ་ཡང་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱ་གསུམ་སྣང་གཞིར་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་དབྱིངས་སྟོང་པའི་ཆ་དང་གསལ་ཆ་ལ་རང་བཞིན་གནས་པ་དང་གཞིའི་རྒྱས་གྱུར་རིགས་སུ་འཇོག་པ་དང་། དེའི་སྟེང་གི་དྲི་མ་བསྲབས་པའི་ཆ་ནས་ལམ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱས་གྱུར་རིགས་སུ་བཞག་པ་ནི་གནད་དམ་པ་སྟེ། འས་པའི་དོན་དུ་སྐྱ་གསུམ་པོ་རིགས་ཀྱི་དྲི་མ་བྲལ་ཚམ་ཀྱིས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཀྱི་འདུས་བྱས་ཀྱི་རིགས་ལྟ་བུ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་བཞག་ནས་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐྱ་གསུམ་ཡོད་པར་མི་འདོད་པ་ནི་སྔ་འགྱུར་རིག་འཛིན་བརྒྱུད་པ་དང་བཅས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་གུས་སྤྱོས་ཡིག་རིས་སུ་ཐལ་ལོ། །སྒྱིར་རྣམ་མཁྱེན་མི་རྟག་པ་ནི་ཚུར་མཐོང་གི་སྣང་བ་དང་བསྟུན་ཏེ་བཞག་པ་མ་གཏོགས་དེ་འདྲ་དངོས་གནས་ཤིག་ཡོད་པར་འདོད་ན་དགོད་བྱོ་བའམ་སྨིང་རྗེ་བའི་གནས་ཡིན་པར་སྟོང་མཐུན་སེབ་ཀྲིའི་ང་རོ་ལས་ཤེས་

དགོས་སོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སད་པའི་རྟགས་ནི། རྒྱན་ལས། སྨྲོར་བའི་སྟོན་ཏུ་སློང་རྟེ་དང་། །མོས་པ་དང་ནི་བཟོད་པ་དང་། །དགེ་ལ་ཡང་དག་སྨྲོད་པ་ནི། །རིགས་ཀྱི་རྟགས་སུ་དེས་པར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་འདིར་བསྟན་སྤྱད་པའི་རྟེན་དུ་བྱར་བའི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་དབྱིངས་འདིར་བསྟན་སྤྱད་པའི་རྟེན་དུ་བྱར་བའི་རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། འདིར་བསྟན་སྤྱད་པའི་རྟེན་དུ་བྱར་བའི་རིགས་ཡིན་ན་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་རྒྱས་བྱར་གྱི་རིགས་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་རྒྱས་བྱར་རིགས་གང་རུང་ཡིན་ན་འདིར་བསྟན་སྤྱད་པའི་རྟེན་དུ་བྱར་བའི་རིགས་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་འདིར་བསྟན་སྤྱད་པའི་རྟེན་དུ་བྱར་བའི་རིགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིར་བསྟན་སྤྱད་པའི་རྟེན་དུ་མ་བྱར་བའི་ཕྱིར། གོང་དུ་གྲུབ་མཐའ་མཛོད་ཀྱི་ལུང་དྲངས་མ་ཐག་པ་ལྟར་ལམ་ལ་སློབ་ཚུལ་ལྟར་ན་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་རིགས་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སམ་རྟེན་བྱས་ནས་དེའི་སྟེང་གི་སྤྱད་པ་བཅུ་གསུམ་པོས་ཏྲི་མ་བསྒབས་པའི་ཚ་དེ་ལ་རྒྱས་བྱར་གྱི་རིགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་བརྟེན་པ་སྤྱད་པ་བཅུ་གསུམ་གྱི་ལྟོག་ཚ་ནས་འདིར་བསྟན་སྤྱད་པའི་རྟེན་རིགས་དེ་ཡང་བཅུ་གསུམ་དུ་བྱར་ཏེ། །སྨྲོར་གཞི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་རྒྱས་བྱར་རིགས་གཉིས་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་ཡོད། ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་བྱར་པ་དེ་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

གཉིས་སེམས་དང་པོ་བསྒོད་པ་ནས་ཡོད། འདིར་བསྟན་རིགས་ཀྱི་ས་མཚམས་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་རོ། །སྒྲུབ་པ་བཅུ་གསུམ་ཀྱི་དབྱེ་བ་གོང་དུ་སོང་། གསུམ་པའི། གནས་སྐབས་ལ་ལྷོས་ནས་རིགས་དེས་པ་དང་མ་དེས་པ་གཉིས། དེས་པ་ལའང་གནས་སྐབས་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་ཐེག་ཆེན་གསུམ་དུ་བཞག་ཀྱང་མཐར་ཐུག་ལ་ལྷོས་ན་ཉན་རང་གི་རིགས་སུ་དེས་པ་མེད་དེ། དེ་དང་དེའི་རིགས་སུ་དེས་པ་ཡིན་ན་རྒྱུན་དབང་གིས་ཐེག་པ་གཞན་དུ་བསྒྱུར་མི་རུང་དགོས་པ་གང་ཞིག་ཉན་རང་དབྱུ་བཅོམ་ཡང་མཐར་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་འཚང་རྒྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་རིགས་ཡིན་ན་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་དེས་པས་ཁྱབ་བོ། ཞེག་ཆེན་ལའང་གནས་སྐབས་གསུམ་ལ་ལྷོས་ནས་རྒྱུད་ཀྱི་མར། མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང་། །ཁིན་ཏུ་རྣམ་དག་གོ་རིམ་བཞིན། །སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཐོང་སྤང་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་དང་། སྒོམ་སྤང་མ་དག་ལ་མཐོང་སྤང་དག་པའི་གནས་སྐབས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། སྒོམ་སྤང་ཡང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་གསུངས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་ཚེ་རིགས་ཞེས་མི་བརྗོད་དེ། གྲུབ་མཐའ་མཇོད་ལས། དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དུས་ན་རིགས་

སམ་ཁམས་སམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོ་ཞེས་བྱ་ལ། དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཚོ་བྱང་ཆུབ་བམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རང་བཞིན་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་སྒྲུབ་ཁཏ་ནི། ཡོན་ཏན་ནི། །སྟོང་པའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་དེ་ལས་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་བྱུང་བས་རིགས་ཞེས་བྱའོ། །

བཞི་པ་རྣེན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི་མ་དག་འཕོར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལ་བརྟེན། དེ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཀུན་རྟོག་ལ་བརྟེན། དེ་སེམས་ཀྱི་ཚོར་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བརྟེན། དེ་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་བརྟེན། སྐྱེ་མཆེད་གཞན་ལྟ་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་བརྟེན། དེ་སེམས་ཀྱི་ཚོར་ཉིད་ལ་བརྟེན་པས་དེ་ཉིད་རིགས་སུ་འཇོག་སྟེ། རྒྱུད་བློ་མར། དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་ཁམས་དབང་རྣམས། ཁས་དང་ཉོན་མོངས་དག་ལ་གནས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཚུལ་བཞིན་མིན། །ཡིད་ལ་བྱེད་ལ་རྟག་ཏུ་གནས། །ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ནི། །སེམས་ཀྱི་དག་པ་ལ་རབ་གནས། །ཞེས་དང་། རྣ་བར། འཇུག་པའི་རྟེན་ལ་རིགས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དམིགས་པའི་སྟོབས་རིགས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི་གོང་དུ་མདོ་བསྡུན་སྟུར་ཚུལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རིགས་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

འདི་ཉིད་བྱམས་མགོན་གྱིས་རྒྱུད་བླ་མར། ཇོག་སང་སངས་སྐྱེའི་འཕྲོ་ཕྱིར་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་ཕྱིར་དང་། །རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀུན། །རྒྱ་ཆུ་སངས་རྒྱས་སྙིང་པོ་ཅན། །ཞེས་རིགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། དོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་ལས་ལྡན་འཚུགས་པ་དང་། གནས་སྐབས་དེ་བཞིན་ཀུན་ཆུ་འགྲོ་བའི་དོན། །རྒྱ་ཆུ་མི་འཁྱུར་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་ནི། །དོན་དམ་དབྱིངས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཡིན་ཞེས་བྱ། །ཞེས་རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་བཅུའི་སྒོ་ནས་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བར་བསྟན། སངས་རྒྱས་པད་དན་སྒྲོང་རྩི་སྒྲོང་མ་ལ། །སྒྲོན་ལ་སྙིང་པོའི་གཙོང་ནང་ན་གསེར། །ས་ལ་གཏེར་དང་སྐུགས་ཟབས་ཆུད་དང་། །གོས་ཀྱལ་ནང་ན་རྒྱལ་བའི་སྐུ་དང་ནི། །བུད་མེད་དན་མའི་ལྟོ་ན་མི་བདག་དང་། །ས་ལ་རིན་ཆེན་གཟུགས་ཡོད་རྫི་ལྟ་བར། །གློ་བུར་ཉོན་མོངས་དྲི་མས་བསྒྲིབས་པ་ཡི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་ཁམས་འདི་གནས། །ཞེས་དང་མེ་རྣམ་པ་དགུའི་སྒོ་ནས་དྲི་མ་གློ་བུར་བར་བསྟན། མདོར་ན་རྒྱུད་བླ་མར། རིགས་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་རྒྱུ་མཚན་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་བཅུ་དང་། དབེ་དོན་རྣམ་པ་དགུས་གསལ་བར་བསྟན་པ་བཞི་ད། ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་རྗེས་གྲུབ་མཛོད་ད། རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན། ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་ཚུལ། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། རིགས་སྟོན་པའི་འཐད་པ་བཅས་ས་བཅད་རྣམ་པ་བཞིས་རིགས་གསལ་བར་བསྟན་པས་གཞུང་ལུགས་དེ་དག་ལ་གཟིགས་པར་འཚལ་ལོ། །

༡༦ སྒྲུབ་ཐའི་དཀྱིལ་ཆོག

ལྷ་པ་ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་ཟཁའད་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་གྱི་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་རིགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གིས་ཐེག་དམན་གྱི་སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་ལས་རྒྱ་ཆེ་བ་དམིགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་སྤྲོ་འདོགས་གཅད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁའོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཆགས་མེད་གྱུར་ལ་རེག །དེས་ན་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་ཐོབ་བོ། །ཞེས་གསུངས། མདོ་བསྡུན་སྡུར་ཚུལ་ལས། ལྷ་པ་སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་ནི། སྤྱིར་བླང་དོར་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱ་བའི་ཆོས་ཀུན་ལ་དམིགས་དགོས་ལ། ཁྱད་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་ལ་དམིགས་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་མདོ་རྒྱས་པར་རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཅིག་གསུངས་པའང་འདིར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཆགས་མེད་སོགས་ཤུང་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུན་ཏེ། དམིགས་པ་བཅུ་གཅིག་གི་མཐའ་མ་ཐུབ་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཆགས་མེད་བའི་ཡེ་ཤེས་དམིགས་པར་བསྡུན་ཞིང་། དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་བླང་དོར་དུ་བྱ་བ་དག་སྨོག་ལུང་མ་བསྡུན་དང་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་སོགས་བྱེ་བྲག་བྱས་ནས། ཐུན་མིན་ཐུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཀུན་ཀྱི་ནང་ན་དམ་པ་བླ་ན་མེད་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

པར་ཤེས་ནས་དེ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། མདོ་འདིར་དམིགས་པ་བཅུ་གཅིག་པ་ཐུབ་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པས་གཞན་རྣམས་ཀུགས་ལ་བསྟན་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །དེའི་དོན་མདོར་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟ་བར། དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་དགེ་ལ་སོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་རྩུང་ཟད་ཐུབ་པསྟན། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་རྟོགས་པ་དང་། །ཞེས་པས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཉི་སྣང་ལས། སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེན། དེ་ཡང་དགེ་ལ་སོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་པ་ནི་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དག་བསྡུ་བའོ། །ཉི་དེ་དག་ཁོ་ན་ཚམ་དུ་ཟད་དམ་ཞེན། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་རྟོགས་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །

དམིགས་པའི་མཐའ་དབྱེད་པ།

སྐབས་འདིར་དམིགས་པའི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། དང་པོ། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པས་སྐྱོ་འདོགས་གཅད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པའི་མཐའ་ཉིད། དེའི་དམིགས་པ་ཡིན་ན་དེས་རྟོགས་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། སོ་སྐྱེ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱིང་རྡེའི་དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཀྱང་དེས་མ་རྟོགས་པའི་

ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་བཅུ་གཅིག་ཡོད་དེ། སྒྲིར་བསྟན་པ་དག་སོགས་གསུམ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཨཱཌྱ་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་རྟོག་པ་སོགས་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ལ་དང་པོ་གསུམ་ནི། རྟ་བར། དེ་ཡང་དག་ལ་སོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ལུང་དུ་བསྟན་པ་གང་ཞིག རང་འབྲས་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་འབྱིན་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པ་དག་བ་དང་། དེ་གང་ཞིག་རང་འབྲས་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྱིན་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པ་མི་དག་བ་དང་། དག་མི་དག་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་སྐྱས་བརྗོད་རིགས་ཀྱིས་དབྱེ་ན། མཇོད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལའང་བཞི་རེ་ཡོད་དེ། དག་བ་ལ། ཐར་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དོན་དམ་པའི་དག་བ་དང་། དེ་ཚམ་ཁེས་པ། ཁྱབ་ཡོད་པ་ལྟ་ནི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དག་བ། དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ནི་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་དག་བ། དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་བསྒྲངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་རྣམས་ནི་ཀུན་སྤྱོད་གི་དག་བའོ། །མི་དག་བ་ལའང་། འོག་བ་ནི་དོན་དམ་པའི་དག་བ། མི་དག་བའི་རྟོག་པ། དོ་ཚ་མེད་པ། ཁྱབ་མེད་པ་ལྟ་ནི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མི་དག་བ། གཞན་གཉིས་འགྲེ། ལུང་མ་བསྟན་ལའང་། ཆོས་མཐའ་དང་བརྟག་མི་ན་འགོ་བ་གཉིས་ནི་དོན་དམ་པའི་ལུང་མ་བསྟན། འཇིག་ལྟ་དང་མཐར་ལྟ་གཉིས་ནི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ལུང་མ་བསྟན། གཞན་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

གཉིས་རིགས་འགྲེ། དེ་དག་སྒྲས་བརྟོད་རིགས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་ཞེས་བརྟོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་ལ་དངོས་བཏགས་གཉིས་ཀྱི་ཚ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།॰ དེ་དག་ལས་དོན་དམ་པའི་དགེ་བ་དེ་དགེ་བ་ཡིན་མིན་ལ་རྩོད་གཞི་ཡོད་ཀྱང་། དོན་དམ་པའི་མི་དགེ་བ་དེ་མི་དགེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་ནང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་དོན་དམ་པའི་མི་དགེ་བ་ཡིན་ཀྱང་མི་དགེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ས་དེར་བསྡུས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་མི་དགེ་བ་ཡོད་ཀྱང་ས་དེས་བསྡུས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། དགེ་མི་དགེའི་མཚན་ཉིད་ལ། ལུང་དུ་བསྟན་པ་གང་ཞིག་རང་འབྲས་རྣམ་སྨིན་བདེ་བའི་ཐབྱེ་བྱེད་དང་སྡུག་བསྔལ་འབྱིན་བྱེད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཁོང་ཁྲོས་འཇོམས་པར་དེས་པའི་དགེ་བ་ཆོས་ཅན། རང་གི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྱིན་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་མིན་པར་ཐལ། ཁོང་ཁྲོས་འཇོམས་དེས་ཀྱི་དགེ་བས་འབྲས་བུ་བདེ་བའི་རྒྱུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་བཤགས་པས་དག་པར་དེས་པའི་མི་དགེ་བ་ཆོས་ཅན། རྒྱར་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་དུ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཆོས་ཅན། དགེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེར་བདེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག། སྐྱེས་བུ་དམ་པས་བླང་བར་བྱ་བ་དགེ་བ་དང་། དེས་དོར་བ་བྱ་བ་མི་དགེ་བ་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་

ཆོས་ཅན། དགེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བླང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་མཐར་ཐུག་གི་འཐོབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁམས་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་པ་ཆོས་ཅན། མི་དགེ་བར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོར་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སྐྱེས་བུ་དམ་པས་བསྟན་པར་འོས་པ་དགེ་བ་དང་དེས་སྦྱངས་པར་འོས་པ་མི་དགེ་བ་ཞེན། མོས་པ་སྨོན་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། དགེ་བར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་བསྟོད་བཀུར་བསྟན་གསུམ་མཛོད་པའི་ཕྱིར། ཡམ་པ་ཡོག་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། མི་དགེ་བར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་དེ་ལ་རྣམ་གྲངས་དུ་མའི་སྨོན་ནས་སྦྱངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བརྒྱད་ནི་རྟོག་པ་དང་། །གང་དག་འཇིག་རྟེན་འདས་འདོད་དང་། །ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་ཆོས་དང་། །གང་དག་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས། །སྒོམ་མ་ཐུན་མོང་ཆོས་རྣམས་དང་། །གང་དག་ཐུབ་པའི་ཐུན་མོང་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རིམ་པ་བཞིན། ལས་ཉོན་སྒོ་བས་ལས་བྱང་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་མཚན་ཉིད། ཉེར་ལེན་ཀྱི་ཕུང་ལྔ་ལྔ་བུའོ། །ཐོག་མེད་ནས་འཁོར་བར་མ་འདྲེས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཆོས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཚན་ཉིད། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་ལྔ་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

བྱའོ། །ཞག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་དོན་ལ། མཇོད་ལྟར་ན་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྟན་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་ཟག་པ་ཉེན་མོངས་པ་རྒྱས་སུ་རུང་བ་དེ་ཟག་བཅས་དང་། དེའི་སྒོ་ནས་ཟག་པ་རྒྱས་སུམི་རུང་བ་ཟག་མེད་ཀྱི་དོན་དུ་འདོད་དེ། མཇོད་པས། ལམ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས། །ཞག་བཅས་གང་ཕྱིར་དེ་དག་པས། །ཞག་རྣམས་ཀུན་ཏུ་རྒྱུས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། ཀུན་བཏུས་ལྟར་ན་ཟག་པའི་སྒོ་དྲུག་གང་རུང་དང་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་ཟག་པ་རྒྱས་རུང་དེ་ཟག་བཅས་དང་། དེའི་སྒོ་ནས་ཟག་པ་རྒྱས་སུམི་རུང་བ་ཟག་མེད་དུ་འདོད་དེ། ཟག་པའི་སྒོ་དྲུག་ནི་མཁས་འཇུག་པས། ཡང་ཟག་པའི་སྒོ་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་ན། ༡༽ རྟོག་ཅིང་དང་ཉེ་བོ། ། ༢༽ དེ་དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བའི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཟག་པ་དང་འབྲེལ་བ། ། ༣༽ དེའི་བདག་རྒྱུན་མི་གལ་ལོག་སོགས་ཟག་པ་དེ་དང་མཚུངས་ལྟན་ཀྱི་རྟེན། ། ༤༽ ངམས་གསུམ་ཀྱི་དག་བ་ཟག་བཅས་རྣམས་ཟག་པས་བཅིངས་པ། ། ༥༽ ཟག་པ་དང་རྟེས་སུ་འབྲེལ་བ་དེའི་གནས་ངན་ལེན། ། ༦༽ ཟག་པའི་རྟེས་སུ་མཐུན་པ་ནི་ཟག་པའི་གཉེན་པོ་མིན་པར་ཟག་པ་དང་འཕྲོད་པའམ། ཡང་ན་གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཟག་པའི་དམིགས་པ་སྟེ་དེ་དྲུག་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོར་ནི་ཟག་བཅས་སོ་ཞེས་གསུངས། སྒོམ་ལམ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་བཤད་པའི་སྐབས་མཉམ་གཞག་སྟང་བཅས་ལ་ཟག་བཅས་དང་སྟང་མེད་ལ་ཟག་མེད་དུ་གསུངས། འདིར་ནི་རྒྱུ་སྟང་

ལས། དེ་ལ་བདག་ཏུ་སྣ་བའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། བདག་ཏུ་སྣ་བའི་གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་རྣམས་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། དེས་ན་བདག་ཏུ་སྣ་བའི་གཉེན་པོ་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོར་གྱུར་པ་ཟག་བཅས་ཀྱི་དོ་བོ་དང་། བདག་ཏུ་སྣ་བའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་དོ་བོ་ཡིན་པས་གཞུང་སོ་སོའི་སྣབས་དོན་ཕྱེ་བ་གལ་ཆེའོ། །རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རྒྱུ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། འཕགས་པ་མཐའ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་རུང་གི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་སྨོན་མ་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མངོན་ཤེས་བྱག་ལྟ། སངས་རྒྱས་ཏོ་ནའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་མཚན་ཉིད། སྟོབས་བཅུ་དང་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ལྡུབ་བྱེད། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དམིགས་པབཅུ་གཅིག་ལ་དམིགས་ཚུལ་ཡོད་དེ། དང་པོར་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བདག་གི་ཐབ་བྱ་དང་དོར་བྱ་དང་བཏང་སྙོམས་སུ་གཞག་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་སྙམ་པའི་ཐོག་སྐྱེ་བས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་པ་དང་པོ་གསུམ་ལ་སེམས། དེ་ཡང་དང་པོ་དང་ཕྱིས་ཐབ་བྱ་གང་ཡིན་སྙམ་དུ་འཇིག་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་སེམས། དེ་ནས་དང་པོ་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་བླང་བྱ་རེ་ཞིག་པ་དང་ཕྱི་མ་ཟག་མེད་ཡིན་པས་གཉིས་བླང་དོར་ཞེས་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ལ་སེམས། དེ་ནས་ཟག་མེད་དེའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་སྣམ་པས་འདུས་བྱས་ཀུན་རྫོབ་དང་འདུས་མ་བྱས་དོན་དམ་ལ་སེམས། དེ་ནས་འདུས་བྱས་ལ་དམིགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོད་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དེ་བཞག་ནས་འདུས་མ་བྱས་ལ་དམིགས་ནས་སྨོན་པའི་འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སེམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཀ། སྐྱེས་བུའི་ཚེ་དཀྱུས་ཐ།

དུག་པ་ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་ཚེ་དུ་བྱ་བ་བཤད་པ་ལ། སྐྱབ་པའི་དམིགས་པའི་རྟེས་སུ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་འཆད་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དམིགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་སྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མདོའི་བསྟན་ཚུལ་དཔང་དུ་བྱས་ན། སྡུད་པར། ཅི་ཕྱིར་འདི་ནི་སེམས་དཔའ་ཆེ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཇོ་ཞེས་ཐ་ན། དེ་ཕྱིར་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་ནི་རྣ་བ་བརྡོད་དོ། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ཡང་མདོ་བསྟན་སྐྱེ་ཚུལ་ལས། དུག་པ་སྐྱབ་པའི་ཚེ་དུ་བྱ་པ་སྟེ་འཕོ་བྱ་གང་གི་ཕྱིར་ཡིན་པ་ནི། མཐར་ཐུག་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན

པོའམ་སེམས་ཆེན་པོ་དང་། སྣང་སར་པ་ཆེན་པོ་དང་། རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཅི་ཕྱིར་འདི་ནི་སེམས་དཔའ་ཆེ་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཀྱི་ཁམས་ཚད་མེད་པའི་སྟེ་དང་རིས་ཆེན་པོའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཆེན་པོ་དང་། ལྷ་བའི་དྲྭ་བ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་དང་། དེས་སྣང་བྱ་མཐའ་དག་སྣང་སར་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའོ་ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འགྲེལ་བ་ལ། རྩ་བར། སེམས་ཅན་ཀུན་མཆོག་ཉིད་སེམས་དང་། །སྣང་སར་རྟོགས་དང་གསུམ་པོ་ལ། །ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་རང་བྱུང་གི །ཆེད་དུ་བྱ་བ་འདི་ཤེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས། འདིར་མཐའ་དག་ལ། གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བྱང་སེམས་སྣུབ་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་དེ། འདིར་བསྟན་ཞེག་ཆེན་སྣུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལྟ་བུ་སེམས་ཆེན་པོ་དང་། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་འགོག་བདེན་ནམ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་སྣང་སར་པ་ཆེན་པོ། ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་ཚོས་མ་ལུས་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐུ་ལྟ་བུ་རྟོགས་པ་ཆེན་པོའོ། །སྤྲོ་བ་ཆེན་སྣུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་དེ་གསུམ་གྱིས་མ་ཁྱབ་སྟེ། གཞན་དོན་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སྐབས་འདིར་སྣུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་དེ་གསུམ་སྟོན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཞན་དོན་སོགས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཐམས་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་དེ་གསུམ་ལ་ཐུག་པའི་ཕྱིར། ས་མཚམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ན་ལའོ། །བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཆེན་པོ་དེ་གསུམ་ཀྱི་ཚེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ཡོད་དེ། འཁོར་སྐྱེ་གཡུལ་དུ་འཇུག་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་པར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའམ། དགེ་རྩ་ལུས་པ་ཐོབ་པ་དང་། འཕྲོ་བ་བྱ་མ་ལུས་པ་ཐོབ་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀུན་ཀྱི་མཆོག་ཉིད་བྱེད་པའི་ཚེད་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། ཉི་སྣང་ལས། དེས་ན་དེ་ལྟར་སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་སེམས་ཅན་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ་དང་སེམས་ཅན་ཀྱི་སྡེ་ཚན་པོའི་མཆོག་ཏུ་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བའི་ཚེད་དུ་བྱ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་ཚེད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་དང་ཚེད་དུ་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། འགྲེལ་ཚེན་ལས། དམིགས་པ་དང་ཚེད་དུ་བྱ་བ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེན་འཕགས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྡེ་སྣོད་ལྟོང་སྤྱར་བ་དང་འབེན་ལ་ཐོག་པ་འདུ་བར་དེའི་ཚོ་ཉེ་བར་གནས་པ་ནི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ་ཕྱིས་ཀྱི་ཐག་རིང་བ་ནི་ཚེད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། དཔེར་ན་མདའ་ལྟོང་ལ་སྤྱར་བ་བཞིན་བྱང་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་པར་ཐུབ་པའི་ཚོར་བཅུ་གཅིག་ལ་དལྟོང་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། ཕྱིས་མདའ་འབེན་ལ་ཐོག་པ་ལྟ་བུ་ནི་འོངས་པ་ན་ཚེད་དུ་བྱ་བ་ཚེན་པོ་གསུམ་ཐོབ་པའི་ཚེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ནི་སྒྲུབ་པའི་ཚེད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་

ཚོ། །

སྒྲུབས་སྐྱེར་ཁཀ་གཅིག

སྒྲུབ་པ་བཤད་པ་ལ། སྒྲུབ་པ་ཡི་ནི་རྟེན་གྱུར་པ། །ཞེས་གསུངས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུབ་པ་དེ་ཡང་བྱ་ཡིན་ཞེན། སྒྲུབ་པ་སྟོར་བཤད་པ་དང་། བྱེད་ཀུ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལ་སྟོན་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བུས་ན་སྟོའི་སྒྲུབ་པ་དང་། བྱེད་གཞི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་པའམ། མཆེན་པ་ཡུལ་གྱི་སྒྲུབ་པ་དང་། སྟོར་བཞི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་པའམ། ཡུལ་གྱི་སྒྲུབ་པ་དང་། མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྟོ་ནས་གསུངས་ཏེ། འགྲེལ་པར་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ལ་སྟོར་དགེ་བའི་ཚོས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་དང་། རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རེ་རེ་ཞིང་ཁ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱ་བའི་སྒྲུབ་པ་སྟེ་ཞེས་གསུངས། དེ་དག་གི་དོན་བསྟན། མཆེན་གསུམ་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྒྲུབ་པ་ཚོས་ཅན། ཁོང་ལ་སྟོའི་སྒྲུབ་པ་དང་མཆེན་པ་ཡུལ་གྱི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁོང་སྟོར་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་བྱ་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ལྟོག་པ་ནས་བསྟན་པའི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་རྫོགས་སྟོར་བའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྒྲུབ་པ་ཚོས་ཅན། ཁོང་ལ་བྱེད་བྱ་གི་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

སྒྲུབ་པ་དང་། སྤྲོར་བཞི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་པ་དང་། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མདོན་པར་རྟོགས་པ་རེ་རེ་ཞིང་ཁར་ཕྱིན་ཏུག་པོ་དག་གི་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་མདོན་ཞེན་བཀག་པས་འཇིན་པ་མེད་པའི་ལྟོག་པ་ནས་བསྟན་པའི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་སྣང་ལས། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ལ་ནི་སྤྲོ་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྣེན་ཅན་གྱི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མདོན་པར་རྫོགས་པ་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་མདོན་པར་རྟོགས་པ་བཞི་ལ་ནི་མདོན་པར་རྟོགས་པ་སོ་སོར་ལ་ཐ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་པོ་དག་གིས་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། འཇིན་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ་ཞེས་གསུངས། དེས་ན་མཁྱེན་གསུམ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྒོམ་པའི་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་པ་དེ་མཁྱེན་པ་ཡུལ་གྱི་སྒྲུབ་པའི་ངོ་བོ་དང་། ཐར་ཕྱིན་དྲུག་ལྡན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྒྲུབ་པ་དེ་སྤྲོར་བ་བྱེ་བྲག་གི་སྒྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། །མཁྱེན་གསུམ་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིའི་སྒྲུབ་པ་དང་། སྤྲོར་བཞིའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་བྱེ་བྲག་གི་སྒྲུབ་པ་ལ་བསྟན་ཚུལ་གྱིས་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་མ་གཏོགས་རང་གི་ངོ་བོས་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཡུལ་གྱི་སྒྲུབ་པ་ཚོགས་ལམ་ཐལ་བའི་གནས་སྐབས་ནས་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ལྟོག་པ་ནས་སམ་གོ་སྒྲུབ་མ་

གཏོགས་པའི་སྒྲབ་པ་གཞན་གསུམ་ཡང་ཕྱིན་དྲུག་ལྡན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལྟོགས་པ་ནས་མ་བསྟན་པར་མཐྱེན་གསུམ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚ་ནས་བསྟན་ལ། སྒོར་བཞིའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་པ་རྣམས་གཅོར་བོར་ཡང་ཕྱིན་དྲུག་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལྟོག་པ་ནས་སམ་ཐོས་བསམ་རབ་ཀྱི་མཐའ་ཕྱིན་པའི་ཐར་པ་ཚ་མཐུན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡན་ཆད་དུ་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ་བའི་ལྟོག་པ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྐབས་བཞི་པར། སྒྲིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་སྒོམ་པས། །ཞེས་དང་། ལྷ་པར། སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེ་ནི། །ཞེས་དང་། དྲུག་པར། སྒྲིན་པ་ཤེས་རབ་བར་དག་དང་། །ཞེས་དང་། བདུན་པར། སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེས་ཀྱང་། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སྐབས་བརྒྱད་པར་སྒྲུབ་པ་མི་འཚད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཆོས་སྐུ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལ་བྱ་བ་ཉིད་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས། འོ་ན་རྣམ་མཐྱེན་སྐབས་ནས་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་མི་བསྟན་པར་ཐལ་ཞེན་མི་མཚུངས་ཏེ། རྣམ་མཐྱེན་ཡུལ་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་མཚོན་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་དང་། ཆོས་སྐུ་འཐོབ་བྱ་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པས་སོ། །

སྒྲིར་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། མཁན་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་དོན་བདུན་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

རྒྱར། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྒོམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཏླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་དོན་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་བྱ་བ་ཁྱད་པར་བཞི་ལྡན་སྒྲུབ་པ་སྟྱིའི་མཚན་ཉིད། ཁྱད་པར་བཞི་ནི། སྒྲུབ་པའི་རྟེན། སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ། སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ། སྒྲུབ་པ་དང་གི་ངོ་བོ་དང་བཞིའི་ཞེས་གསུངས། སྒྲུབ་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་གོ་སྒྲུབ་སོགས་བཞི་ཡོད། སྒྲུབ་པ་བཞིར་གྱངས་དང་གོ་རིམས་དེས་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་སྦྱང་བྱ་སྦྱོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་དང་པོ་གསུམ་དང་། འཕོག་བྱ་ཕོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་ཕྱི་མ་སྟེ་བཞིར་དེས་པའི་ཕྱིར། འདིར་སྦྱང་བྱ་ནི་མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་སྤང་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་ལ་དཔེར་ན་དཔའ་བོ་གཡུལ་དུ་འཇུག་པའི་ཚེ་དང་པོར་སྡ་བའི་གོ་བགོས། དེ་རྗེས་གཡུལ་ངོར་ཞུགས། དེ་ནས་གྲོགས་དཔུང་ཚོགས་དང་བཅས་པས་གཡུལ་སྤྱད་དེ། མཐར་ཕ་རོལ་ལས་རྒྱལ་བ་ཐོབ་པ་བཞིན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཐོག་མར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་ཕིགས་པའི་བསམ་པ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གི་གོ་བགོས་པ་ནི་གོ་སྒྲུབ། སྤྱོར་བས་ཉམས་ལེན་ལ་ཚུལ་བཞིན་ཞུགས་པ་ནི་འཇུག་སྒྲུབ། གཉེན་པོ་ཆོགས་གཉིས་བསགས་ཏེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཡུལ་སྤྱད་པ་ནི་ཆོགས་སྒྲུབ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལས་རྒྱལ་ཏེ་རྣམ་མཁྱེན་དུ་འགྲུབ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ནི་འགྲུབ་གི་སྒྲུབ་པ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་གྲངས་དང་གོ་རིམས་འགོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཉི་སྟང་ལས། གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཀྱི་

ཚུལ་འདི་ནི་རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གོ་བགོས་པ་ནི་འཇུག་གོ །ཞུགས་པ་ནི་དཔྱད་གི་ཚོགས་སོ། །དཔྱད་ཚོགས་གསོག་པ་ནི་མ་རྟོག་བ་ལས་རྟོག་བཞིན་པས་དེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

སྒྲུབ་པ་བཞིའི་ས་མཚམས་ནི། འགྲེལ་ཆུང་ལས། དེ་ལྟར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོང་བ་དང་མཐོང་བ་དང་སྐོམ་པ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་གོ་ཆ་དང་འཇུག་པ་དང་ཚོགས་དང་དེས་པར་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་སོགས་གསུངས་པ་ལ། ཁྱུང་པོས། གོ་རིམ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་གོ་ཆ་སྟོང་ལམ་འཇུག་པ་མཐོང་ལམ་སོགས་སྒྲས་ཟིན་ལྟར་བཞེད། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ་སོགས་ནི་གཞུང་འདི་སྒྲུབ་པ་བཞིའི་ས་མཚམས་བསྟན་པར་མི་བཞེད་ཀྱང་། རང་ལུགས་ནི་སྟོང་བ་ཞེས་པ་སྟོང་ལམ་ཁོ་ན་ལ་མི་འདོད་པར་མཐོང་ལམ་ལ་བརྒྱད་ཟས་སྟོང་བའི་སྟོང་བ་ཚོགས་ལམ་དང་། དངོས་སུ་སྟོང་བའི་སྟོང་ལམ་དང་། མདོན་སུམ་སྟོང་བ་ཆོས་མཆོག་ཅེན་པོ། མཐོང་ལམ་ལ་སོགས་པ་རིམ་བཞིན་གོ་སྒྲུབ་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དང་། འཇུག་སྒྲུབ་དྲོད་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དང་། ཚོགས་སྒྲུབ་དང་པོ་བཅོ་ལྔ་སྟོང་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཅེན་པོ་ནས་དང་། མཐོང་བ་དང་ཞེས་པས་ས་དང་པོའི་ཚོགས་སྒྲུབ་དང་མཐོང་སྤང་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྒྲུབ་མཐོང་ལམ་དང་། སྒོམ་པ་དང་ཞེས་པས་ས་ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱི་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ཚོགས་སྒྲུབ་དང་སྨོན་སྒང་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྒྲུབ་གཉིས་སྨོན་ལམ་ན་ཡོད་པར་བསྟན། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱིང་བོ་ཉིད་ཅེས་པས་དེས་འབྲུང་སྒྲུབ་པ་སྨོན་ལམ་སངས་རྒྱས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ན་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་གང་ལས་ཤེས་སྙམ་ན། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གོ་ཆ་དང་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ་དག་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བརྒྱད་པ་དང་། དངོས་གྲུབ་བདེ་རང་བཞིན་ཚོགས་དང་མོས་པས་སྤྱོད་པའི་སས་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ནི་བསྟེ་བ་ནས་བསྒམས་ཏེ་གཟུངས་ཀྱིས་བར་མདོན་སུམ་དུ་སྤྱོད་བའི་རང་བཞིན་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོས་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ། ས་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་སྨོས་པའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྒྲུབ་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ནི་ལམ་གཉིས་ཀའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེས་པར་འབྲུང་བའི་སྒྲུབ་པ་ནི་སྨོས་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་མ་ཁན་ཆེན་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དོན་བདུན་བཅུ་ལས་བཤད་པའི་སྒྲུབ་པ་བཞིའི་སྐམཚམས་དང་ཡང་མཐུན་ནོ། །

༣། གོས་སྒྲུབ།

གཉིས་པ་སྒྲུབ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། རྣམ་མཁྱེན་མཆོག་བྱེད་ཀྱི་

ཚོས་བདུན་པ་གོ་སྒྲིག་བཤད་པ་ནི། ལུས་རྣམ་གཞག་དུ། གོ་ཆ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་དང་། རྟེས་གསུངས་ན་གོ་སྒྲིག་ཀྱི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་སྟམ་ན། དེ་ཡང་མདོ་ལས་བསྟན་ཚུལ་ནི། སྡུད་པར། གཏོང་བ་ཆེ་དང་བློ་ཆེ་བ་དང་མཐུ་ཆེ་དང་སོགས་ཚོགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན། དེ་ཡང་མདོ་བསྟན་སྤྱར་ཚུལ་ལས། བདུན་པ་བསམ་པ་གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་ལ་རྒྱས་པར་ཕར་ཕྱིན་རེ་རེ་ཡང་དུག་ལྡན་དུ་སྒྲུབ་པའི་གོ་ཆའི་སྒོ་ནས་ཕྱོགས་དུས་ཀྱི་ཚས་དཔག་པར་དཀའ་བའི་གོ་ཆར་བྱུར་པ་ཡིན་པས་སོ་དུག་གི་ཚུལ་དུ་བཤད། འདིར་གཏོང་བ་སྤྱིན་པ། བློ་ཚུལ་ཁྲིམས། མཐུས་ཕར་ཕྱིན་གཞན་བཞི་བསྡུས་ཏེ་རེ་ཡང་དུག་ལྡན་དུ་སྒྲུབ་པའི་གོ་ཆའི་སྒོ་ནས་སྤྱིན་པ་ཐུ་མོ་གཅིག་བྱིན་ཀྱང་། རང་དོན་དམན་ལམ་ཡིད་བྱེད་དང་མཚན་མར་འཛིན་པ་སོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་ཞིང་། ཕན་ཡོན་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱོགས་དུས་ཀྱི་སྐུ་བཞི་དུ་དཔག་པར་དཀའ་བའི་ངང་ཚུལ་དུ་གྱུར་པས་ན་ཆེ་བའི་སྒྲ་ཡིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཏེ་བསྟན་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ། དེའི་དོན་བསྟན་བཅོས་སུ་འགྲེལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྩ་བར། དེ་དག་སོ་སོར་སྤྱིན་ལ་སོགས། །རྣམ་པ་དུག་ཏུ་བསྟུས་པ་ཡིས། །གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་དེ། །དུག་ཚན་དུག་གིས་ཇི་བཞིན་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གོ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། དོན་བདུན་རྫོང་། ཁྱད་ཆོས་བཞི་ལྡན་ཀྱི་སྒྲུབ་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

པ་གང་ཞེག། ཕར་ཕྱིན་རེ་རེའི་ནང་དུ་དྲུག་དྲུག་ཚང་བར་བསྟས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་གོ་སྐྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་སོ་དྲུག ས་མཚམས་ཆོག་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་རོ། །ཞེས་གསུངས། གོ་སྐྱབ་ལ་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན་སོ་དྲུག་ཏུ་གྱུར་ཀྱང་བསྡུ་ན་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྡུད་བྱེད་ནི་སྦྱིན་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་སྐྱབ་བར་དྲུག་ཡིན་ལ། བསྡུ་བྱ་ནི་སྦྱིན་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོག་ན། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལྟ་བུ་སྦྱིན་པའི་སྦྱིན་པ། དེའི་ཚེ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤྲིང་བ་ཚུན་ཆོམས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་འཕོར་ཏྱི་ལོག་སྐྱབ་ལ་བཟོད་པ་ནི་བཟོད་པ། དེ་ལ་སྤྲོ་བའི་ཚ་ནི་བརྩོན་འགྲུས། དེ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཚ་ནི་སྦྱིན་པའི་བསམ་གཏན། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་འཕོར་གསུམ་ལ་མི་རྟོག་པ་ནི་སྦྱིན་པའི་ཤེས་རབ་བོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟ་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལྟ་བུ་སྦྱིན་པས་དང་། དེ་དུས་ཀྱི་སྤྲོང་སེམས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་དང་། འཕོར་ཏྱི་ལོག་སྐྱབ་ལ་བཟོད་པ་ནི་སྡུད་བྱེད་བཟོད་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་སྦྱིན་པ་དང་སྦྱིན་པའི་གོ་སྐྱབ་ལ་སྐུ་བཞིར་བྱར་ཏེ། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལྟ་བུ་སྦྱིན་པ་ཡིན་ཀྱང་སྦྱིན་པའི་གོ་སྐྱབ་མ་ཡིན་པའི་སྐུ། སྦྱིན་པའི་གོ་སྐྱབ་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་པ་བརྩོན་འགྲུས་སོགས་སྦྱིན་པའི་གོ་སྐྱབ་ཡིན་ཀྱང་སྦྱིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐུ། སྦྱིན་པའི་གོ་སྐྱབ་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལྟ་བུ་གཅིས་ཀ་ཡིན་པའི་སྐུ། སྦྱིན་པ་གཅིང་མཁན་གང་ཟག་ལྟ་བུ་གང་ཡང་མིན་པའི་སྐུའོ། །ཡང་སྦྱ

མ་ཁ་ཅིག་སྨིན་པའི་གོ་སྐྱབ་དུག་ཀ་སྨིན་པ་ཡིན་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་སྐྱབ་དུག་ཤེས་རབ་ཡིན་པར་འདོད་ཀྱང་འཐད་པར་མི་སེམས་ཏེ། སྨིན་པའི་ནང་ཚན་དུ་བྱུང་བའི་སྒོང་སེམས་དེ་སྨིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁང་སྟེའི་དུག་གི་རྣམ་གཞག

འདིར་ཁར་ཕྱིན་དུག་གི་རྣམ་གཞག་ལ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། བྱང་དང་མཚན་ཉིད་དེ་ཡི་གོ་རིམ་དང་། །དེས་པའི་ཚིག་དང་ཡོན་ཏན་བསྟོམ་བྱ་དང་། རྟེ་དག་རབ་དབྱེ་བསྡུད་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །ཡོན་ཏན་ཁན་ཆུན་རྣམ་དེས་ཡིན་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོན་ཚན་རྣམ་པ་བཅུ་ལས། དང་པོ་བྱང་དེས་ལ་དུག་ལས།

དང་པོ་མདོར་མཐོ་དང་དེས་ལེགས་སྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཕར་ཕྱིན་དེ་ལ་དུག་ཏུ་དེས་ཏེ། དང་པོ་བཞིས་མདོར་མཐོ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་དེས་ལེགས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་རྒྱུན་ལས། ལོངས་སྤྱོད་དང་ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། །འཕོར་བཅོས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མདོར་མཐོ་དང་། །རྒྱ་ཏུ་ཉོན་མོངས་དབང་ཉིད་མི་འགྱོ་དང་། །བྱ་བ་རྣམས་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་དོན་གཉིས་སྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་དུག་ཏུ་དེས་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་གྱི་གཞན་དོན་དང་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་རང་དོན་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སེམས་ཅན་དོན་ལ་རབ་བརྩོན་པ། ཐགཏོང་དང་མི་གཙོད་བཟོད་པས་བྱེད། ཐགནས་དང་གྲོལ་བ་གཞིར་བཅས་པས། རང་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད། ཅེས་གསུངས་པས་སོ། ཐསྒམ་པ་རང་གཞན་ཀྱི་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷོས་ནས་ཀྱང་དེར་གྲངས་དེས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། མི་ཕོངས་པ་དང་རྣམ་པར་མི་འཚེ་དང་། རྣམ་འཚེ་བཟོད་དང་བྲལ་བས་མི་སྐྱོ་དང་། ཞེས་སོ། རྒཞི་པ་ཐེག་ཆེན་མཐའ་དག་བསྡུས་པའི་སྒོ་ནས་བྱག་དེས་ཏེ། སྤྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ལ་མངོན་པར་མི་དགའ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་ལ་རབ་ཏུ་གུས། བཟོད་བརྩོན་གཉིས་ཀྱིས་གཞན་དོན་ལ་མི་སྐྱོ། བསམ་གཏན་ཀྱིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅིང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཚན་མར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ལོངས་སྤྱོད་མངོན་པར་མི་དགའ་དང་། རབ་གུས་གཉིས་ལ་མི་སྐྱོ་དང་། ཚུལ་འབྱོར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། ཐེག་ཆེན་མཐའ་དག་འདིར་ཟད་དོ། །ཞེས་སོ། ཁྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་དབང་དུབྱས་ནས་ཀྱང་བྱག་ཏུ་དེས་ཏེ། སྤྱིན་པའི་མཚམས་པའི་ལམ། ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཐོབ་པའི་རྣམ་གཡེང་གི་སྒོ་སྡོམ་པའི་ལམ། བཟོད་པ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་མི་གཙོད་པའི་ལམ། བརྩོན་འགྲུས་ནི་དགེ་བ་འཕེལ་བའི་ལམ། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་སྤྱོད་བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཡུལ་རྣམས་ལ་ནི་མཚམས་ལམ། ཉེ་ཐོབ་རྣམ་གཡེང་སྤོམ་པའི་གཞན། །སེམས་ཅན་མི་གཙོད་འཕེལ་བ་དང་། །སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་སྤྱོང་བ་

གཞན། །ཞེས་སོ། །དྲུག་པ་བསྟན་པ་གསུམ་ལ་ལྷོས་ནས་ཀུང་དེར་དེས་
ཏེ། དང་པོ་གསུམ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟན་པ། ལྷ་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་བསྟན་
པ། དྲུག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་པ། བཙོན་འགྲུས་ནི་དེ་གསུམ་གར་གཏོགས་
ཏེ། བཙོན་འགྲུས་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་བའི་ཚོས་མཐའ་དག་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བསྟན་གསུམ་དབང་དུ་མཛད་ནས་ནི། །རྒྱལ་བས་
ཐ་རོལ་ཕྱིན་པ་དྲུག །ཡང་དག་བཤད་དེ་དང་པོ་གསུམ། །ཐ་མ་གཉིས་ནི་རྣམ་པ་
གཉིས། །ཏཱ་ཐི་ནི་གསུམ་ཚར་ལ་ཡང་གཏོགས། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།

གཉིས་པ་ཐར་ཕྱིན་དྲུག་གི་མཚན་ཉིད་ནི། ཁྱད་ཚོས་བཞི་ལྡན་གྱི་གཏོང་
སེམས་སྒྲིབ་པའི་ཐར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་བཞིན་རིགས་བསྒྲེ་སྟེ། སྤྱོང་བའི་
སེམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས། ཁོང་མི་འཁྲུག་པའི་སེམས་བྱུང་བཟོད་པ། དགེ་བའི་
ལས་ལ་སྤྱོད་པའི་སེམས་བྱུང་བཙོན་འགྲུས། དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་
གནས་པའི་སེམས་བྱུང་བསམ་གཏན། ཚོས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སེམས་
བྱུང་ཤེས་རབ་ཐར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཁྱད་ཚོས་བཞི་ནི། ཐར་ཕྱིན་དྲུག་རང་
རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་པ། གོགས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་
ལྡན་པ། བྱེད་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་འདོད་པ་རྫོགས་པ། འབྲས་བུ་ཐེག་པ་གསུམ་
གང་རུང་གི་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་པའི་ཁྱད་པར་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ལས། སྒོམ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྡན། རབ་དང་བཅས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད། སེམས་ཅན་རྣམ་སྒོམ་བྱེད་རྣམ་གསུམ། ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་གོ་རིམ་ནི་སྟ་མ་སྟ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བའི་གོ་རིམ་དང་། སྟ་མ་སྟ་མ་དམན་ཅིང་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མཆོག་ཏུ་གནས་པས་མཆོག་དམན་གྱི་གོ་རིམ་དང་། སྟ་མ་སྟ་མ་སྐྱབ་སྐྱབས་རགས་པ་དང་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྐྱབ་དཀའ་བས་ཕྱ་བའི་གོ་རིམ་སྟེ། རྒྱུན་ལས། སྟ་མ་ལ་བརྟེན་ཕྱི་མ་སྐྱེ། །དམན་དང་མཆོག་ཏུ་གནས་ཕྱིར་དང་། །རགས་པ་དང་ནི་ཕྱ་བའི་ཕྱིར། །དེ་དག་རིམ་པར་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་སོ་སོའི་ངེས་ཚིག་ནི། འཇམ་དབྱངས་བླ་མའི་མདོ་སྟེ་རྒྱུན་འགྲེལ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་སྒོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །ཏྲི་ནའི་སྐྱ་ལས་སྒོམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དྲྭ་དབྱལ་བ་དང་ན་འདོར་བའི་དོན་ཏོས་སོ། །དབྱལ་བ་འདོར་བར་བྱེད་པ་ལ་སྒོམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལོངས་སྤྱོད་སྒོམ་པས་ལེན་པ་པོ་ཚེ་འདིའི་དབྱལ་བ་འདོར་བ་དང་། གཉེད་བ་པོ་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་ཅིས་ཀྱང་མི་ཕོངས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཐོབ་པས་དབྱལ་བ་འདོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྐད་དོད་ཤིང་ལ་ཞེས་པའི་ཤིང་སེལ་བ་དང་། ལ་ཐོབ་པའམ་ལེན་པའི་དོན་ཡིན་པས། བསེལ་བ་

ཐོབ་ཅེས་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ན་ཚེ་འདིར་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོའི་ཆང་པ་སོགས་ཉེས་པ་སྤྱོད་ཀྱི་གདུང་བ་མེད་པ་དང་། ཕྱི་མ་དན་སོང་དུ་མི་སྐྱེ་ཞིང་ལྷ་མིའི་བདེ་བ་དང་། མཐར་སྐུང་འདས་ཀྱི་བདེ་བའི་ལས་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཟོད་པ་ལ་སྐྱོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྐྱན་ནི་ཟད་པ་དང་ཏི་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་པས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱོ་བ་ཟད་པར་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་ཞེས་བཏགས་པའོ་ཞེས་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ནི་བྱིན་ཞེས་པ་བྱ་ནི་མཆོག་གམ་དམ་པའི་དོན་དང་། རྟ་ནི་སྤྱོར་བ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དགེ་བ་དམ་པ་ལ་སྤྱོར་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །བསམ་གཏན་ནི་རྟ་ན་ཞེས་པས་ཡ་བཏགས་ར་དང་མཚུངས་པར་རྟ་ར་ན་ཞེས་པ་འཛིན་པའི་དོན་ཏེ་ཅི་ཞིག་འཛིན་ན་ཡིད་དམིགས་པ་ལ་ནང་དུ་འཛིན་ཅིང་ཕྱིར་མི་གཡེང་བར་བྱེད་པ་བསམ་གཏན་ནོ། །ཤེས་རབ་ནི་ཐུན་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལ་བྱ་ནི་ཉེར་གཅིག་ཏུ་ཐུག་པ་ཅི་ཡང་ཤེས་པ་དོན་དམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་ཐོག་བྱ་ཡི་ག་ཏུ་བསྡུས་པའིདབང་དུ་བྱས་ན། བྱ་ནི་དོན་དམ་པ་ཐུན་ཤེས་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

ལྟ་པ་ཡོན་ཏན་བསྟོམ་པར་བྱ་བ་ལ་དྲུག་ཡོད་དེ། རྒྱུ་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟོམ་པ། ཕྱིན་དྲུག་ལ་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་དངོས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟོམ་པ། ཐན་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ཡོན་ཏེས་ནས་སྨྲོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིད་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟོན་པ། དོམས་མི་ཤེས་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་བསམ་པ་སོགས་ཀྱིས་སྨྲོད་པ་བསམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟོན་པ། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་མི་དཀྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྫིས་ཟིན་ནས་སྨྲོད་པ་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟོན་པ། སྐུ་གསུམ་དང་སྟོན་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་ཚེད་དུ་སྨྲོན་པ་དབང་འབྱོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟོན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུན་ལས། ཐམས་ཅད་བསྟོན་པ་དངོས་པོ་དང་། ཀེ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རྣམས་པ་དག་ནི་ཐབས་དག་དང་། ཀྱབ་འབྱོར་ཉིད་ལ་བརྟེན་པར་བརྗོད། རྟེས་སོ། །

བྱུག་པ་རབ་དབྱེ་ནི། སྨྲིན་པ་ལ། ཟང་ཟིང་ཧོར་དང་། མི་འཇིགས་སྐྱབས་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྨྲིན་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་རྒྱུ་ཧོར་ཙམ་སྨྲིན་པ་གཅིག་བ་དང་། བྱ་དང་ཆུང་མ་གཅིག་བ་གཅིག་བ་ཆེན་པོ། །མགོ་དང་ཡན་ལག་གཅིག་བ་ཤིན་ཏུ་གཅིག་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ། ཉེས་སྨྲོད་སྟོམ་པ། དགེ་བ་ཆོས་སྡུད། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ། བཟོད་པ་ལ། གཞོད་བྱེད་ལ་ཇི་མི་སྐམ་པ། སྡུག་བསྔལ་དང་ལེན། ཆོས་ལ་དེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་དང་གསུམ། བརྩོན་འགྲུས་ལ་བསམ་པ་གོ་ཆའི། སྨྲོར་བ་ལག་ལེན་གྱི། ཆོག་པར་མི་འཛིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་གསུམ། བསམ་གཏན་ལ་

བྱིས་པ་ཉེར་སྤྱོད། དོན་རབ་འབྱེད་པ། བདེ་གཤེགས་དགྱེས་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ། ཤེས་རབ་ལ། ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུན་ལས། ཚོས་དང་ཟང་ཟིང་མི་འཇིགས་གཏོང་། །སྤྱིན་པ་དེ་འདྲར་ཡོངས་ཤེས་ནས། ཞེས་སོགས་ནས། ཤེས་རབ་དེ་ལྟར་ཡོངས་ཤེས་ནས། ཟབ་བས་པས་ཡང་དག་སྟོན་པར་བྱེད། །ཅེས་པའི་བར་གསུངས་པས་སོ། །

བདུན་པ་བསྟན་ནི། ཚར་ཕྱིན་དང་པོ་གཉིས་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་དགེ་བ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་དགེ་བ་དང་། བར་པ་གཉིས་དེ་གཉིས་ཀའི་ཆར་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་སྟེ་གསུམ་དུ་བསྟུས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་ལས། དཀར་པོའི་ཆོས་ཀུན་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། །མཉམ་པར་བཞག་དང་གཉིས་ཀར་ཤེས་པར་བྱ། །ཚར་རོལ་ཕྱིན་པ་གཉིས་དང་ནི། །གཉིས་དང་གཉིས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྟུས། །ཞེས་སོ། །

བརྒྱད་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤྱོང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ཚར་ཕྱིན་དྲུག་པོ་རེ་རེ་བཞིན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཆགས་པ་བདུན་བདུན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱིན་པ་ལྟ་བུར་མཆོད་ན། ལོངས་སྤྱོད་ལ་མ་ཆགས་པ། ཕྱི་བཞོལ་ལེ་མི་ཆགས་པ། དེ་ཚེའི་ཀྱིས་ཆོག་འཛིན་ཀྱི་ཆགས་པ་མེད་པ། ལན་ལ་རེ་བ་ལ་ཆགས་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ཡིན་པ། རྣམ་རྟོག་ལ་མ་ཚགས་པ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལོ་མི་ཚགས་པ། རྣམ་པར་གཡེང་བ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱིན་པ་ནི། །མ་ཚགས་མི་ཚགས་ཚགས་པ་མེད། །ཚགས་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། །མ་ཚགས་མི་ཚགས་ཚགས་པ་མེད། །རྟེན་པ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་རབ་ནི། །མ་ཚགས་མི་ཚགས་ཚགས་པ་མེད། །ཚགས་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། །མ་ཚགས་མི་ཚགས་ཚགས་པ་མེད། །རྟེན་པའི་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དགུ་པ་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཕར་ཕྱིན་བྱུག་པོ་རེ་རེ་བཞིན་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཞི་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཟབ་ཟིང་མེད། དོན་ཆེ་བ་དང་མི་ཟད་པ། །སྤྱིན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་བཞིར་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། དངོས་པོ་རྒྱ་ཆེ་བ། ཀུན་སློང་ཟབ་ཟིང་མེད་པ། འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པས་དོན་ཆེ་བ། དུས་ཟད་མི་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་དག་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཅུ་པ་ཐན་ཚུན་རྣམ་པར་དེས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཐན་ཚུན་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དེས་པ་ནི། ཕར་ཕྱིན་རེ་རེས་ཀྱང་དྲུག་དྲུག་བསྡུས་པའོ། །རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་དེས་པ་ནི། རེ་རེ་ལ་ཡང་དྲུག་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་བའོ། །ཚེས་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དེས

པ་ནི། བརྟོད་བྱ་ཕྱིན་དྲུག་གིས་རྟོད་བྱེད་དེ་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་བསྟུས་པ་དང་། རྟོད་བྱེད་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བརྟོད་བྱ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་བསྟུས་པའོ། །རྒྱུ་མཚན་གྱི་རྣམ་པར་དེས་པ་ནི། ཕར་ཕྱིན་རེ་རེ་ལ་ཡང་གཞན་ལྟ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཕན་ཚུན་བསྟུས་ཕྱིར་རབ་དབྱེ་ཕྱིར། །ཆོས་ཉིད་ཕྱིར་དང་རྒྱུ་མཚན་ཕྱིར། །ཞར་ཅི་ལ་ཕྱིན་དྲུག་རྣམ་ཀུན་ཏུ། །རྣམ་པར་དེས་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཕར་ཕྱིན་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། རེ་བ་མེད་པའི་སྦྱིན་པ་དང་། །ཡང་སྲིད་མི་འདོད་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། །ཐམས་ཅད་ལ་ནི་བཟོད་པ་དང་། །ཡོན་ཏན་ཀུན་འབྱུང་བརྩོན་འགྲུས་དང་། །དེ་བཞིན་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་མིན། །ཤེས་རབ་ཐབས་དང་ལྡན་པ་ནི། །ཞར་ཅི་ལ་ཕྱིན་པ་དྲུག་པོ་ལ། །བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་སྦྱོར། །ཞེས་པ་ལྟར་ལན་ལ་མི་རེ་བའི་སྦྱིན་པ། ཡང་སྲིད་ལ་འདུན་པ་མེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། ཐམས་ཅད་ལ་ཞེ་མི་འགྲས་པའི་བཟོད་པ། ཡོན་ཏན་ཀུན་འབྱུང་བའི་བརྩོན་འགྲུས། བསམ་གཟུགས་བཞི་ལས་འདས་པའི་བསམ་གཏན། འཁོར་གསུམ་ལ་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་བཅས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་པས་གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ་ཡང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། སྦྱིན་པས་འོངས་སྲིད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །བཟོད་པས་མངའ་རིས་ལྟན་བརྩོན་པས་བརྟན། །བསམ་གཏན་ཀྱིས་ཞི་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

བློ་ཡིས་གྲོལ། །སྣོད་བཙེ་བས་ནི་དོན་ཀུན་འགྲུབ། །བདུན་པོ་འདི་དག་མ་ལུས་པ། །ཚིག་ཅར་ཤ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཡིས། །ཡེ་ཤེས་བསམ་མི་ཁྱབ་པའི་ཡུལ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

༢། འཇིགས་སྐྱེས།

གཉིས་པ་འཇུག་སྒྲུབ་ལ་མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྡུད་པར། དཔེར་ན་སྒྲུབ་མ་མཁན་གྱིས་བཞི་མདོར་སྤུལ་བྱས་ཏེ་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་མདོ་བསྟན་སྒྲུར་ཚུལ་ལས། བརྒྱད་པ་འཇུག་སྒྲུབ་ནི། གོ་ཆ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དང་འབྲས་བུས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཀུན་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཞིང་། མདོ་རྒྱས་པར་དགུར་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་དཔེར་ན་སྒྲུབ་མ་མཁན་གྱིས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དང་པོ་གོ་ཆ་དང་སྒྲུབ་པའི་དབེ་ཐྲན་མོང་བར་ཡང་འགྱུར་ལ། སྒྲུ་མའི་དཔེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་ལ་མི་ལྟོག་པར་ཞུགས་ནས་རྗེས་སུ་ཐོབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་སྒྲུབ་པའོ་ཞེས་གསུངས། དེའི་དགོངས་པ་བཀྲལ་བ་ལ། རྒྱབར། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་སྒྱིན་སོགས་དང་། །སོགས་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། འོ་ན་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ་ཐེག་ཆེན་ལ། །འཇོག་པ་ཡིན་པ་ཤེས་

པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ན་འདིའི་འཇུག་པ་དང་འཇོག་པའི་ཐུང་པར་གང་ཞེ་ན། ཉི་སྣང་ལས་ནི་ཏེ་གཉིས་རྣམ་གྲངས་ཚམ་དུ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཡང་དོན་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་པ་ནི་འཇོག་པ་ཡིན་ལ། འཇོག་པའང་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། རྒྱུན་སྣང་ལས་ནི་འཇུག་པ་ནི་ཐོབ་པ་དང་། འཇོག་པ་ནི་ཕྱིས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཐུབ་པར་དུ་འགྲོ་བ་ལ་བཞེད་དོ། །

འཇུག་སྐྱབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། ཐུབ་ཆོས་བཞི་ལྡན་ཀྱི་སྐྱབ་པ་གང་ཞིག སྐོམ་བྱང་གཅོ་བོར་བྱར་པའི་སྐོ་ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་འཇུག་སྐྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན་འཇུག་ཡུལ་ལམ་བརྒྱད་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱིས་དེ་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པའང་དགུ་ཡོད་དེ། དང་པོ་བརྒྱད་ནི། དམིགས་པ་བརྟན་པོར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལམ་ཀྱི་རྐེན་བསམ་གཟུགས་ལ་འཇུག་པ། གཞན་དོན་རྣོགས་པ་ཐོབ་བྱེད་སྒྲིབ་སོགས་ཁར་ཕྱིན་དུག་ལ་འཇུག་པ། རང་དོན་སྒྲུབ་པ་ཐོབ་བྱེད་མཐོང་སྐོམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པ། གཞན་དོན་སྐྱབ་ཐབས་བྱམས་སོགས་ཚད་མེད་བཞི་ལ་འཇུག་པ། གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པའི་འཆིང་བ་མངོན་ཞེན་ཡིན་པས་དེ་དག་བྱེད་མཁས་གཞན་ཏུ་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་འཇུག་པ། རྣེས་ཐོབ་ཏུ་འགོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་སྐྱ་མའི་སྐྱེས་བུ་བཞིན་དུ་འཇུག་པ། དག་རྫ་ཚེད་དུ་བྱ་བ་གང་གི་དོན་དུ

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

བསྒྲུར་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་འཇུག་པ། ཚོགས་སྒྲུར་དུ་རྫོགས་པ་མཐའི་ཁྱད་པར་མངོན་ཤེས་དུག་ལ་འཇུག་པ་སྟེ་ལམ་གྱི་འཇུག་སྒྲུབ་བརྒྱད་དང་། འབྲས་བུ་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཚུལ་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ་སྟེ་དགུའོ། །

བསམ་གཏན་གསུམ་གྱི་མཐར་དཔྱད་པ།

འདིར་དཀའ་བའི་གནད་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཟཁད་པ་ལ། རྒྱུ་བསམ་གཏན་གསུམ་ཟཁད་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཚད་མེད་བཞི་ཟཁད་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱུའི་སྟོམས་འཇུག་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། གང་ལ་སྐྱེ་བའི་རྟེན། ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ། འཐོབ་བྱའི་སྟོམས་འཇུག་གི་ངོ་བོ། ཐོབ་པའི་རྣམས་སོ། །

དང་པོ་རྒྱུའི་སྟོམས་འཇུག་སྤྱར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ནི། ངན་སོང་གསུམ་དང་སྨྱ་མི་སྐན་པའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་གསུམ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རིམ་བཞིན་རྣམ་སྨིན་དང་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་རྟེན་ལ་ཡང་མི་སྐྱེ་སྟེ་འདུ་ཤེས་གསལ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྲིད་རྩེའི་རྟེན་ལ་ཁྱད་པར་ཆ་མཐུན་མེད་དེ་དེ་ལས་ཁྱད་པར་ཏུ་འཕགས་པའི་གོང་ས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རྣམས་མ་གཏོགས་པའི་འགྲོ་བ་གཞན་རྣམས་ནི་རྟེན་དུ་རུང་སྟེ། འདོད་པའི་རྟེན་

ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྤྲིད་རྩེའི་བར་གྱི་སྟོན་མས་འཛུག་བརྒྱད་ཀ་སྒྲུབ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་རྣེན་ལ་སྤྲིད་རྩེའི་སྟོན་མས་འཛུག་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་གོང་མ་གོང་མའི་སྟོན་མས་འཛུག་རྣམས་འོག་ས་འོག་ས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་མ་ཟད་དང་སའི་རྣེན་ལ་རང་སའི་རྒྱུའི་སྟོན་མས་འཛུག་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱིས་གསར་དུ་བསྒྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་ཉམས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་རྣེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་སྟོམ་པའི་གང་ཟག་དེ་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་ནས་ཚངས་རིས་སུ་སྐྱེས་ཤིང་། དེའི་རྣེན་ལ་སྐབས་ཡང་ཆེ་འབྲིང་གཉིས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་དག་པ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འོག་སའི་ཟག་མེད་གོང་མའི་རྣེན་ལ་ཡང་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཇོད་ལས། སྤྲིད་རྩེར་འཕགས་པས་ཅི་ཡང་མེད། །མངོན་སུམ་བྱས་ནས་ཟག་པ་ཟད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་མཇོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་ལྟར་ན་གོང་མའི་རྣེན་ལ་འོག་མའི་སྟོན་མས་འཛུག་དག་པ་བ་ཡང་སྟོམ་པ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རྣེན་ཅན་ཀྱི་བྱང་སེམས་སྟོམ་ལམ་པས་ཐོབ་ཏུ་ལ་ཀྱི་སྟོན་མས་འཛུག་སྟོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་བར། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས། །མཉམ་གཞག་ཞེས་མིན་པའི་མཚམས་བཟུང་སྟེ། །ཐོབ་ཏུ་ལ་དུ་ནི་སྟོམས་འཛུག་པ། །གཅིག་དང་གཉིས་གསུམ་བཞི་དང་ལྔ། །དྲུག་དང་བདུན་དང་བརྒྱད་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

བརྒལ་ནས། །འགོག་པའི་བར་དུ་མི་འདུར་འགྱོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ཐོབ་བྱེད་ལ། རྒྱུ་དང་། ལས་དང་། ཚོགས་ཉིད་དང་། ཐོས་པ་དང་། མན་ངག་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་ལས། དང་པོ་ནི། སྔར་སྣོམས་འཇུག་གོམས་པ་ཉམས་ནས་འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པས་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་ཉེར་བསྟོགས་བསྒོམ་པ་ལ་བལྟོས་མི་དགོས་པར་སྣང་ཆྱུན་ཟུང་ཟད་ཙམ་ཀྱིས་གསོས་བཏབ་ནས་སྐྱེ་བ་ལྷ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁམས་གོང་མར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཉེ་བར་གནས་པ་དེ་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་གསོས་བཏབ་ནས་སྐྱེ་བ་ལྷ་བུ་སྟེ། སྤྲོད་འཇུག་ལས། སེམས་གསལ་གཅིག་གི་འབྲས་བུ་གང་། །ཚངས་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པ་ལྟར། །ཞེས་སོ། དེ་ཡང་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་གསོས་བཏབ་སྟེ་སྐྱོམས་འཇུག་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གོང་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཀྱི་བྱམས་སེམས་ཙོ་ནས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གོང་མར་སྐྱེ་བ་ལ་གོང་མའི་སྐྱོམས་འཇུག་སྐྱེས་ཤིང་མ་ཉམས་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་བསྒོམ་པ་འཇིག་པའི་ཚེ་ལྷ་བུ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་མན་ཆད་མེས་འཇིག་ལ་ཉེ་བའི་ཚེ། ངན་སོང་གི་སེམས་ཅན་ལས་མ་ཟད་པ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་གཞན་ཀྱི་དམྱལ་བར་སྐྱེ་ཞིང་། ལས་ཟད་པ་རྣམས་མིར་སྐྱེས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྐྱོམས་འཇུག་སྐྱེས་ཏེ་བསམ་གཏན་དང་པོར་

སྐྱེས། དེའི་རྟེན་ལའང་གཉིས་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་མན་ཆད་ཆུས་འཇིག་ལ་ཉེ་བའི་ཚེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རྟེན་ལའང་གསུམ་པའི་སྟོམས་འཇུག་སྐྱེས་ཏེ་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་སྐྱེས། གསུམ་པ་མན་ཆད་རྒྱང་གི་འཇིག་ལ་ཉེ་བའི་ཚེ་དེའི་རྟེན་ལའང་བཞི་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེས་ཏེ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རྟེན་ལ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། སྣོད་འཇིག་པའི་དབང་གི་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་མི་ཆུང་གསུམ་ཀྱིས་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་ཆུལ་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་ཚེ་འདིར་ཉེར་བསྟོགས་བསྟེམ་པ་ལ་མི་ལྷོས་པའི་སྐྱེ་ཆུལ་ཡིན་ཏེ། མཇོད་ལས། ཁམས་གཉིས་དག་ཏུ་གཟུགས་མེད་པ། །རྒྱུད་ལས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་བསམ་གཏན་རྣམས། །དེ་དག་དང་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། རང་གིས་སྟེམས་འཇུག་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་མང་དུ་ཐོས་ཏེ་སྟེམས་འཇུག་སྟོམ་པའི་ཐབས་ཤེས་ནས་བསྟོམ་པས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ནི་དབང་རྟོན་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ལུགས་སོ། །ལྟ་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་གཞན་ཀྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་སྟེ། དབང་རྟུལ་དང་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་ལུགས་ཡིན་ལ་དེ་རྒྱུས་པར་བཤད་པ་ལ་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ལས།

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

དང་པོ། བསམ་གཏན་དང་པོ་བཞག་པ་ལ་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞི་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་ལ་ཉེན་མོངས་རྣམ་སྤྱོང་གི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྱོ་དགོས། དེ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ལྷག་མཐོང་དོན་གཅིག། དེ་ཐོབ་པ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྱོ་དགོས། དེ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཞི་གནས་དོན་གཅིག་གོ །འོ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཞི་གནས་སྒྲུབ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། དབུས་མཐའ་ནས་གསུངས་ཚུལ་དང་། ཀུན་བཏུས་དང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ནས་གསུངས་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ཡོད་དེ། ཉེས་པ་ལྟ་སྤྱོད་བའི་གཉེན་པོར་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྟེན་པའི་སྒོ་ནས་ཞི་གནས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དབུས་མཐའ་ལས། ཉེས་པ་ལྟ་སྤྱོད་འདུ་བྱེད་བརྒྱད། །བསྟེན་པའི་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བའོ། །ཞེས་སོ། །ཉེས་པ་ལྟ་ནི། མཁས་འཇུག་ལས། ལེ་ལོ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲུབ་པའི་གདམས་ངག་བརྟེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱི་སྤྱོད་བ་ལ་སྒྲིབ། ནང་དུ་བྱིང་བ་དང་ཕྱིར་འཕྱོ་བས་རྟོད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་སྒྲིབ། བྱིང་རྟོད་

འབྱུང་ནའེའི་གཉེན་པོར་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། གཉེན་པོས་ཞི་ནཡང་ཤ་ཆང་འདུ་བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁྲོད་པར་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སྨྲིབ་ཅེས་དང་། དབུས་མཐའ་ལས། ལེ་ལོ་དང་ནི་གདམས་ངག་རྣམས། །བརྟེད་དང་བྱིང་དང་ཚོད་པ་དང་། །འདུ་མི་བྱེད་དང་འདུ་བྱེད་དེ། །འདི་དག་ཉེས་པ་ལྔར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། ཉེས་པ་ལྔ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཉེས་པ་དང་པོ་ལེ་ལོ་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བཞི་དང་། ཉེས་པ་ཕྱི་མ་བཞི་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྲམ་པ་ལ་མི་སྤྱོད་པའི་ལེ་ལོ་སྤྱངས་སྟེ་ཤིན་སྤྱངས་ཐོབ་པ་ལ། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྲམ་པའི་བརྟེན་འགྱུར་དགོས། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དོན་གཉེར་ཀྱི་འདུན་པ་དགོས། འདུན་པ་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་ནས་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུས་མཐའ་ལས། གནས་དང་དེ་ལ་གནས་པ་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་གནས་ནི་འདུན་པ་སྟེ་བརྟེན་འགྱུར་ཀྱི་གནས་སོ། །གནས་པ་ནི་བརྟེན་འགྱུར་སོ། །རྒྱུ་ནི་དད་པ་སྟེ་འདུན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་ནི་ཤིན་སྦྱངས་ཏེ་རྟོག་བའི་འབྲས་བུའོ། རྣལ་ཕྱི་འབྲེལ་ཚུལ་ནི། དད་པ་ལས་འདུན་པ་འདུན་པ་ལས་རྟོག་པ་དེ་ལས་ཤིན་སྦྱངས་སོ། །གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དམིགས་པ་མི་བརྟེད་པའི་དྲན་པས་གདམས་ངག་བརྟེད་པ་སྟོང་། ཏིང་ཚོད་འབྱུང་མི་འབྱུང་རྟོག་པའི་ཤེས་བཞིན་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

དང་བྱིང་རྟོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་པ་གཉིས་ཀྱིས་གཉེན་པོ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་སྟོང་། བྱིང་རྟོད་དང་བྲལ་བའི་བཏང་སྙོམས་ཀྱིས་ཞི་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་པ་སྣང་ས་ནས་རྣལ་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དམིགས་པ་བརྗེད་པར་མ་འགྱུར་དང་། །བྱིང་དང་རྟོད་པ་རྟོག་པ་དང་། ། དེ་སྟོང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་། །ཞི་ཚེ་རྣལ་དུ་འཇོག་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞི་གནས་སྒྲུབ་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། ཞི་གནས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ནང་ཉིད་དུ་འཇོག་པ་དང་། རྒྱུན་འཇོག་པ་དང་། བསླན་ཏེ་འཇོག་པ་དང་། ཉེ་བར་འཇོག་པ་དང་། དུལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཇོག་པ་དང་། མཉམ་པར་འཇོག་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དང་པོ་ནང་ཉིད་དུ་འཇོག་པ་ནི། མ་དག་རྣོན་ཞིང་བྱ་དང་དག་པ་ལྟ་སྐྱ་ལྟ་བུའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་གཏད་དེ་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དམིགས་པ་ལ་ནི་སེམས་གཏད་ནས། །ཞེས་སོ། ། གཉིས་པ་རྒྱུན་དུ་འཇོག་པ་ནི། དམིགས་པ་ལ་སེམས་གཏད་པའི་རྒྱུན་དེ་གཡེང་མི་བསྒྲུག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་རྒྱུན་རྣམ་པར་གཡེང་མི་བྱ། །

ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་བསྟན་ཏེ་འཇོག་པ་ནི། སེམས་གཡེང་བ་རྣམས་ནས་སྤང་བྱ་དམིགས་པ་དེ་ལ་སྟན་ཡང་སེམས་བསྟན་ཏེ་འཇོག་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། རྣམ་གཡེང་སྐྱར་དུ་རྣོགས་བྱས་ནས། །དེ་ལ་སྟན་ནི་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ཉེ་བར་འཇོག་པ་ནི། སེམས་ནང་དུ་བསྡུ་བའི་ཚུལ་བྱི་སྐྱ་ལས་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། བློ་ལྟན་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡང་། །སེམས་ནི་ནང་དུ་བསྡུ་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །ལྔ་པ་དུལ་བར་བྱེད་པ་ནི། དེ་ཚེ་ལེ་ལོ་སོགས་བྱུང་ནས་ཏིང་འཛིན་སྐྲོག་པ་ལ་མི་སྤྱོད་ཏིང་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་པའི་སྐྲོ་ནས་དེ་སྐྲོག་པ་ལ་སྤྱོ་བ་བསྐྱེད་དེ་སེམས་དམིགས་པ་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནས་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སེམས་དུལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །བྱུག་པ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ནི། ཚོར་པ་བྱུང་བ་ན་རྣམ་གཡེང་གི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པའི་སྐྲོ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྲོག་པ་ལ་མི་དགའ་བ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། རྣམ་གཡེང་ཉེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །དེ་ལ་མི་དགའ་ཞི་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །བདུན་པ་རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་ནི། ཏིང་འཛིན་སྐྲོག་པའི་ཚེ་བརྣབ་སེམས་རྣུགས་གཉིད་ཡིད་མི་བདེ་སོགས་འབྱུང་ན་དེ་མ་ཐག་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཏིང་འཛིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བརྣབ་སེམས་ཡིད་མི་བདེ་ལ་སོགས། །ལངས་པ་དེ་བཞིན་ཞི་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །བརྒྱད་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཇོག་པ་ནི། འདུ་བྱེད་གྱི་རྒྱལ་བས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་གང་འདོད་དུ་འཇོག་པར་བྱེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནས་སྨོན་བཙོན་ཅན་གྱིས་ནི། །སེམས་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་བཅས། །རང་གི་དང་གིས་འབྱུང་བ་ཐོབ། །ཅེས་སོ། །དགུ་པ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ནི། འདུ་བྱེད་ཀྱི་འབད་པ་མེད་པར་སེམས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་གང་འདོད་དུ་མཉམ་པར་འཇོག་པར་བྱེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་གོམས་པ་ལས་འདུ་མི་བྱེད། །ཅེས་སོ། །

སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་པོ་སྟོབས་བྱ་གཅིག་བསྟུན་དགོས་ཏེ། མ་ཐས་འཛུག་ལས། དེ་དག་སྟོབས་བྱ་གཅིག་སྦྱར་པ་སྟེ། གདམས་ངག་ཐོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཇོག་པ་འགྱུར། །བསམ་པས་རྒྱུན་འཇོག་པ། བྱན་པས་བསླན་འཇོག་ཅེར་འཇོག་གཉིས་འགྱུར་སྟེ་གཡེང་ན་བསྡུ་ཞིང་དེ་གོམས་པས་མི་གཡེང་བ་འབྱུང་ངོ་། །ཤེས་བཞིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དུལ་བ་དང་ཞི་བ་དང་རྣམ་ཞི་གསུམ་འགྱུར་སྟེ། དེས་ཤེས་བཞིན་དུ་དག་ཞིང་རྣམ་རྟོག་དང་ཅེ་ཅོན་གྱི་དབང་གིས་འཕྲོ་བ་རིག་ནས་འཕྲོ་མི་སྟེར་བའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་རྣམ་ཞི་རྩེ་གཅིག་གཉིས་འགྱུར་སྟེ། རྣམ་རྟོག་དང་ཅེ་ཅོན་བྱུང་བ་ཐུབ་ཡོད་སྟོང་སྟེ་དང་དུ་མི་ལེན་པར་བྱེད་པས་སོ། །བྱིང་རྒོད་ཀྱིས་བར་ཚད་མི་ཀུས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུན་ཆགས་སུ་སྐྱེ་བ་སེམས་གནས་མཐའ་མ་ནི་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའོ་ཞེས་གསུངས།

དེ་དག་ཀྱང་ཡིད་བྱེད་བཞིའི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞིའི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ་སེམས་གནས་ཐབས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་ན་བསྒོམ་ཏེ་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད། དེ་ནས་ལྷའི་བར་དུ་བྱིང་རྒོད་ཀྱིས་བར་བཅད་ནས་རྒྱུན་རིང་པོར་སྐྱོང་མི་ནུས་པས་ཚད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད། བརྒྱད་པ་ལ་རྩོལ་བ་མ་བཏང་ན་བྱིང་རྒོད་ཀྱིས་བར་བཅད་མི་ནུས་པས་རྒྱུན་རིང་པོར་སྐྱོང་ཐུབ་པ་ཚད་པས་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད། དགུ་པ་འབད་མེད་དུ་རྒྱུན་འཇུག་པས་རྩོལ་བ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་སེམས་གནས་དགུ་པ་དེ་ལ་འདོད་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་ལ། དེའི་ངང་དུ་གོམས་པ་ལས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་འབད་རྩོལ་མེད་པར་གང་འདོད་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱིས་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ན་ཞི་གནས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལ་ཞི་གནས་ཐོབ་པ། བསམ་གཏན་དང་ཚེའི་ཉེར་བསྟོགས་ཐོབ་པ། སྟོབས་བྱང་གི་བློ་ཐོབ་པ། གོང་སའི་ཤེས་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མདོ་རྒྱུན་ལས། དེ་ནས་དེ་ཡིས་ལུས་དང་སེམས། །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཆེས་ཐོབ་ནས། །ཡིད་ལ་བྱེད་དང་བཅས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་དང་། མཁས་འཇུག་ལས། དེའི་ངང་དུ་གོམས་པ་ལས་ལུས་སེམས་རང་དབང་དུ་བཀོལ་ཐུབ་ཅིང་བདེ་བའི་རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་ཤིན་སྦྱངས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། ཤིན་སྦྱངས་དེ་ཡང་དང་པོར་རགས་པ་དང་། རིམ་པས་དེའི་ཕུགས་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ཟད་ནས་གྲིབ་མ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་བསྲབ་པའི་ཤིན་སྦྱངས་མི་གཡོ་བ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དངོས་གཞི་དང་མཐུན་པ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལ་ཞི་གནས་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ཐབ་ཅིག་ཀུན་བཏུས་ལས། ཞི་གནས་གང་ཞེ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། ནང་དུ་འཛིག་པ་དང་། ཞེས་འབྱས་མིང་རྒྱུ་ལ་བཏགས་ནས་གསུངས་པ་ལ་འབྲལ་གཞི་བྱས་ནས་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་པོ་ཞི་གནས་ཡིན་ཟེར་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། ཞི་གནས་ཡིན་ན་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱིས་ཟིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཇི་སྲིད་དུ་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ནང་དུ་ཡིད་ལ་བཀྱིས་པ་ན་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་མ་ཐོབ་པ་དེའི་བར་དུ་ཡིད་ལ་བཀྱིད་པ་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་བཀྱི། བྱམས་པ་ཞི་གནས་ནི་མིན་ཀྱི་ཞི་གནས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་མོས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་དང་། ལྷག་མཐོང་ཡིན་ནའང་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱིས་ཟིན་དགོས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཇི་སྲིད་དུ་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཇི་ལྟར་ལེགས་པར་བསམ་པའི་ཚོས་དེ་དག་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་གཟུགས་བརྙན་ནང་དུ་ཡིད་ལ་བཀྱིད་པའི་ཡིད་ལ་བཀྱིད་པ་དེ་ཅི་ཞིག་བཀྱི། བྱམས་པ། ལྷག་མཐོང་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་མཐོང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་མོས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་གང་འདོད་དུ་འཛོག་ནུས་པའི་ཤེས་སྒྲུབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞི་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཚོས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་ཆོས་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་གཉིས། ཅིའི་ཕྱིར་ཞི་གནས་བྱ་ཞེ་ན། སེམས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བ་ཞི་ནས་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པས་སོ། །ཞི་གནས་ཀྱི་ངང་ནས་ཤེས་སྒྲུབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྟོང་ནས་རང་ཡུལ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལྟག་མཐོང་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཞི་གནས་དང་འདྲ། ཅིའི་ཕྱིར་ལྟག་མཐོང་བྱ་ཞེ་ན། ལྟག་པ་སྟེ་ཁྲུང་པར་གྱིད་ནས་མཐོང་བས་སོ། རྒྱགས་མཆོག་སྨྲིན་ལས། ཞི་གནས་ནི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་དོ། །ལྟག་མཐོང་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའོ་ཞེས་གསུངས། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་དང་འདས་ལམ་གང་གིས་ཉོན་མོངས་སྤྲོང་ཡང་ཞི་ལྟག་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་སྤྲོང་དགོས་ཏེ། སྤྲོང་འཇུག་ལས། ཞི་གནས་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་ལྟག་མཐོང་གིས། །ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཇོམས་པ་ཤེས་བྱས་ནས། །ཐོག་མར་ཞི་གནས་བཙལ་བྱ་དེ་ཡང་ནི། །འཇིག་རྟེན་ཚགས་པ་མེད་ལ་མངོན་དགས་སྒྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་སྤྲོང་བ་ལ་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ལྟག་མཐོང་གིས་སྤྲོང་དགོས་པ་གང་ཞིག འདས་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ལམ་ལ་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤྲོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བས་ཟིན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཞི་གནས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་དང་། ཞི་གནས་ངང་ནས་དམིགས་པ་ལ་དབྱུང་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་རང་ཡུལ་ལ་སོ་སོར་དབྱེད་པར་བྱེད་པ་ལྟག་མཐོང་ནི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལ། གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཞི་གནས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་པར་ཐལ། ཞི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། གཟུགས་མེད་དུ་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་ཤིན་སྦྱངས་ཡིན་ན་རེག་བྱ་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག་དེ་གཟུགས་མེད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཀླུ་བཏུན་ཀྱིས། ལུས་ཀྱི་རེག་བྱའི་ཁྱད་པར་དགའ་བས་ཟིན་ན་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཡིད་དགའ་ན་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེར་མ་ཟད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཞི་གནས་ཀྱང་ཞི་གནས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། ཤིན་སྦྱངས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་ཚོར་བ་བདེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ཟུབ་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོར་བྱར་པའི་ལྟག་མཐོང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡུལ་ལ་སོ་སོར་དབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལྟག་མཐོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་

ཆོད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དབྱད་བྱ་སོ་སོར་ཡོད་པར་ཐལ། ཆོད་ཡུལ་དེ་ལ་སོསོར་དབྱོད་པའི་བློ་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། ཆོད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཐ་དད་དབྱེ་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཆོད་རང་ཡུལ་ལ་སོ་སོར་དབྱོད་པར་བྱེད་པའི་བློ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོད་རང་ཡུལ་ལ་སྣང་ཚུལ་ཀྱིས་བྱ་བཙོགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོད་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་བོ་མ་གྲུབ་ན་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་ནས་མངོན་སུམ་རང་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གསུངས་པ་དྲན་ནས་མངོན་སུམ་ཀྱིས་ཡུལ་ལ་དབྱེད་མི་དབྱེད་གཟུང་བོའི་བློས་གཟིགས་དང་གཟོད་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་འཛིག་སྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ལྷག་མཐོང་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཁོན་རེ། ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ལ་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཀུན་བཏུས་ལས། ལ་ལ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི་ཞི་གནས་ནི་མ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྷག་མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་ཐོབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲེབ། དེའི་དོན་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་པའི་བདེན་ཞི་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པའི་འདས་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཞི་གནས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། སའི་དངོས་གཞི་ལས། གང་སྤྱག་བསྟལ་ནས་ལམ་གྱི་བར་ཏི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་ལ། དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཐོབ་སྟེ། དེར་འཇུག་མ་ཐག་ཏུ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་མི་འཐོབ་བོ། །དེ་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་པའི་སེམས་སྒོང་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཐོགས་མེད་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཉིས་བཀླལ་བ་ཐོ་ཚོམ་གྱི་སྨན་འཇུག་པའི་གནས་མེད་དོ། །

འོ་ན་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རང་རང་གི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཁམས་གོང་མའི་སེམས་བསྡུས་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་དགེ་བའི་རིག་པ་སྒྲིར་གོང་སའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རིགས་གནས་ཀྱི་དོན་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་དོ་བོར་བྱུར་པའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་སྡུག་གས་མེད་བསྡུབའི་ཚེད་དུའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ནས་སྤྱི་སྡུའི་ཉེར་བསྟོགས་བར་བརྒྱད་ཡོད། མཇོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཡིན་ན་བཏང་སྙོམས་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། མཇོད་རྫ་བར། དེ་དག་ལས་ནི་ཉེར་བསྟོགས་བརྒྱད། །དག་པ་བདེ་མིན་སྡུག་བསྔལ་མིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དག་བདེ་བསྡུད་པའི་ཡིད་བྱེད་ཚོར་བ་བདེ་བམིན་ནམ་སྙམ་ན། དེ་ནི་སྤྱོད་བ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་བ་ཙམ་ལ་བཤད་དོ། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མ་གཏོགས་པའི་ལྷག་མ་བདུན་པོ་དག་པ་བ་དང་། དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་དག་པ་བ་དང་། ཟག་མེད་གཉིས་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཞི

ལྷག་གཉིས་ཀྱིན་ནས་ཞི་གནས་དེ་ལ་ཟག་མེད་བརྙེན་ནས་ལམས་གསུམ་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ལྷག་མཐོང་ལ་ཟག་མེད་བརྙེན་པ་མེད་དེ། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་རང་གི་བསམ་གཏན་དངོས་གཞིའི་སྐྱེམས་འཇུག་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་སས་བསྡུས་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་དགེ་བའི་རིག་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཞི། རང་རང་གི་གཟུགས་མེད་དངོས་གཞིའི་སྐྱེམས་འཇུག་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བས་བསྡུས་པའི་རིག་པ་གཟུགས་མེད་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཞི། ཉེར་བསྟོགས་གང་ཞིག་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྐྱེམས་འཇུག་ཐོབ་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་དགེ་བའི་རིག་པ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཞི་གནས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའང་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའིལས་དང་པོ་བ་དང་། དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའང་ཉོན་མོངས་རྣམ་སྤྱོང་གི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་གཉིས་ཡོད་དེ། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའིལས་དང་པོ་ན། རྟེ་གཅིག་ཏུ་བྱ་བ

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ཉིད་ལ་ཇི་སྲིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མ་ཐོབ་ཅིང་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་པོའོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་སྤྱོང་བའི་ལས་དང་པོ་ནི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་པ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་སེམས་སྤྱོང་བར་འདོད་པའི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་བརྒམས་ཤིང་ལེགས་པ་ལ་གོམས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས།

བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉར་བསྟོགས་གང་ཞེག་ཏུ་འཛིན་ཀྱི་བོར་བྱུར་པ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉར་བསྟོགས་ཀྱི་ཞི་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཉར་བསྟོགས་གང་ཞེག བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་ཚེད་དུ་དམིགས་རྣམ་ཡོངས་སུ་སྤྱོང་བར་བྱེད་པའི་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་ཀྱི་ཤེས་རབ་དེ་ཉོན་མོངས་རྣམ་སྤྱོང་གི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉར་བསྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། སྐྱས་བརྗོད་རིགས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་བདུན་ཡོད་དེ། ཀུན་བཏུས་ལས། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་གང་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། མོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པ་དང་། དགའ་བ་སྐྱེད་པ་དང་། དཔྱོད་པ་དང་། སྤྱོར་བའི་མཐའ་དང་། སྤྱོར་བའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡིད་བྱེད་བདུན་ལས་ཕྱི་མ་ནི་དངོས་གཞིའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པས་ཉར་བསྟོགས་མིན་ནོ། །ཁསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉར་བསྟོགས་ཡིད་བྱེད་དུག་གི་མཚན་ཉིད་རིམ་

བཞིན།། མཉམ་གཞན་སས་བསྡུས་ཀྱི་དགེ་བ་གང་ཞིག་ཐོས་བསམ་འདྲེས་མའི་སྐོ་ནས་འདོད་པ་ལ་རགས་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བའི་རྣམ་པར་ལྡན་བ་དང་པོའི་འཇོག་བྱེད་དེ། མཐས་འཇུག་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལྟུབ་ལ་མཆོག་ན། འདོད་པའི་ཁམས་ནི་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་དང་ཉེས་པ་མང་བས་རགས་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་པ་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ལྟ་བའི་ཐོས་བསམ་ཤེས་རབ་ཀྱིས། སེམས་ནང་དུ་སྡུད་ཅིང་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བ་ལ་བརྩོན་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲིབ་པ་ལ་འབད་པའོ་ཞེས་གསུངས། འོ་ན་ཉན་ས་ལས། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་གིས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་རགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ལུང་དེ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིད་བྱེད་དང་པོ་དེས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་གིས་འདོད་པ་ལ་རགས་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བའི་རྣམ་པར་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲིབ་པ་གོང་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱིས། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་གིས་འདོད་པ་ལ་རགས་པ་ལ་སོགས་པར་བལྟ་བའི་ཕྱིར་རགས་པ་དང་། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

སོ་སོར་དབྱེད་པ་ནས་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་ན་ཐོས་པ་དང་བསམ་པའང་རྣམ་མར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་གསེར་ཕྲེང་མཁན་པོས་ནི་ཉན་སའི་ལུང་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་ཡིད་བྱེད་དང་པོ་འདི་འདོད་པའི་སར་གཏོགས་པ་དང་རིགས་པ་འདིས་གོང་མའི་ཡིད་བྱེད་དང་པོ་རྣམས་ཀྱང་འོག་གཏོགས་པར་བཞེད། ཐོས་བསམ་ལས་འདས་ཏེ་ཞི་གནས་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་རྟེ་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཡིད་བྱེད་གང་ཞིག། འདོད་ཉོན་ཆེན་པོ་གསུམ་སྤྲོང་བའི་སྒོར་བར་གྱུར་པ་གཉིས་པའི་འཇོག་བྱེད། དེ་ཉིད་ལས། མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་བྱེད་ནི་སྔ་ལྟར་སྤྲུངས་པས་སྦྱོམ་བྱུང་གི་ཞི་གནས་ཏེ་ཐོས་བསམ་ལས་འདས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཏིང་འཛིན་སྒྲོང་བ་སྟེ་བའི་ཞེས་སོ། །ཐོས་བསམ་ལས་འདས་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་མཚན་མ་རྟེ་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཡིད་བྱེད་གང་ཞིག། འདོད་ཉོན་ཆེ་སྐོར་གསུམ་གང་རུང་སྤྲོང་བའི་དངོས་གཞི་ནམ་དེའི་རིགས་སུ་གནས་པ་གསུམ་པའི་ཏིང་འཛིན་སྤྲོང་བའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་གསུམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གསུམ་ཡོད། ཡིད་བྱེད་གང་ཞིག་འདོད་ཉོན་འབྱིང་སྐོར་གསུམ་གང་རུང་སྤྲོང་བའི་དངོས་གཞི་ནམ་དེའི་རིགས་སུ་གནས་པ་བཞི་པའི་འཇོག་བྱེད། དེ་ཉིད་

ལས། དགའ་བ་སྤྲུལ་པའི་ཡིད་བྱེད་ནི་རབ་ཏུ་དབེན་པ་ལ་བྱང་བའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཆུང་ངུས་རགས་པ་སྒོམ་བ་ལ་དགའ་ཞིང་དེ་ལ་ཕན་ཡོན་དུ་མཐོང་ནས་དུས་སུ་དད་པ་ཆེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ་དེས་འདོད་ཉེན་འབྱིང་སྒོང་བའོ་ཞེས་སོ། །དབྱེ་བ་གོང་དང་འབྲ། ཡིད་བྱེད་གང་ཞིག་འདོད་ཉེན་མཐའ་དག་སྒྲངས་མ་སྒྲངས་དཔྱོད་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བའི་འཇོག་བྱེད། དེ་ཉིད་ལས། དཔྱོད་པ་ཡིད་བྱེད་ནི། དེ་ལྟར་གཉེན་པོས་ཉེན་མོངས་པའམ་ཆེར་སྒྲངས་པས། དཀྱེན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲངས་སམ་སྐམ་པའི་བློ་སྐྱེས་ནས་ཉེན་མོངས་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་བརྟག་ཕྱིར་ཉེན་མོངས་པ་སྐྱེ་བ་དང་མཐུན་པའི་དཔྱོད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཡིད་བྱེད་གང་ཞིག་འདོད་ཉེན་ཆུང་སྐོར་གསུམ་གང་རུང་སྤྲོང་བའི་དངོས་གཉེན་ནམ་དེའི་རིགས་སུ་གནས་པ་བྱག་པའི་འཇོག་བྱེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། སྤྲོར་བའི་མཐའ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། དེ་ལྟར་བརྟགས་ན་ཉེན་མོངས་སྐྱེ་བར་མཐོང་སྟེ། སྔར་བཞིན་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྒོམས་པས་འདོད་ཉེན་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུའི་གཉེན་པོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་སོ། །དབྱེ་བ་གོང་དང་འབྲ། བདུན་པ་སྤྲོར་མཐའི་འབྲས་བུ་ནི་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྤྲོར་བའི་མཐའི་འབྲས་བུ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྒོམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ཡིད་བྱེད་དུག་པོ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་བཞིར་བསྡུ་ཚུལ་ནི་དེ་ཉིད་ལས།ཞེ་ལ་ཡིད་བྱེད་དང་པོ་གཉིས་རང་ལམ་དེའི་སྤྱོར་བའི་ལམ། རབ་དབེན།དགའ་སྤྲུད། སྤྱོར་མཐའ་གསུམ་བར་ཆད་མེད་ལམ། དཔྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅི་ལམ། སྤྱོར་འབྲས་ཡིད་བྱེད་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མོ། །རབ་དབེན། དགའ་སྤྲུད།། སྤྱོར་མཐའ་གསུམ་ལམ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་དུའི་གཉེན་པོ་རིམ་བཞིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཡིད་བྱེད་བདུན་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་རྣམ་སྨིད་རྩེའི་བར་དུ་ཡང་ཡིད་བྱེད་བདུན་བདུན་ཡོད་དེ། ཀུན་བཏུས་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་རྗེ་བླ་བར་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཁྱད་པར་ནི། གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྣོམ་ན་བསམ་བྱུང་དང་། གཟུགས་མེད་རྟེན་ལ་ཐོས་བསམ་གཉིས་ཀ་མེད་པ་ཚོས་མངོན་པ་སྤྱིའི་སྣང་ཡིན་ཀྱང་། གཟུགས་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣེས་དཔག་ཚད་མ་དེ་བསམ་བྱུང་ཡིན་པར་སེམས་ཏེ། རྟགས་ལ་རྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་བྱེད་དང་པོ་ཐོས་བསམ་འདྲེས་མའི་སྣོ་ནས་ཡིན་པ་ནི་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་སྣོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་རྒྱལ་སྲས་མ་ལས། རགས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ས་འོག་མ་ཐམས་ཅད་ངེ་ཡིང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་དུའོ། །མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རབ་ཏུ་མ་

ཞི་བར་གནས་པས་ཤིན་ཏུ་སྤྲག་བསྡལ་བར་གནས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་ཚེ་ཐུང་བའོ།། དེ་ལས་ལྟོག་སྟེ་སོ་ནང་མ་ནི་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའི་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རིགས་བསྟེ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་འཕེབ་བྱའི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ལ། ངོ་བོ། སའི་སྟོང་ནས་དབྱེ་བ། དམིགས་པ་དང་ཡན་ལག་གི་ཁྱད་པར། སྟོང་སྐོམས་འཇུག་ཚམ་གྱི་དབྱེ་བ། བསམ་གཏན་གས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་དང་ལྡ་ལས།

དང་པོནི། དམིགས་པ་དང་ཡན་ལག་གང་རུང་སྟོང་ནས་རང་གི་འོག་ས་ལས་འདས་པའི་གོང་ས་ནས་བསྡུས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་དགེ་བའི་རིག་པ་དེ་གོང་སའི་ངངོས་གཞིའི་སྐོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། རིགས་གནས་སྐོས་པ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྐོམས་འཇུག་བསྡུ་བའི་ཚེད་དུའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དང་གཟུགས་མེད་དངོས་གཞི་གཉིས་ཡོད། དངོས་གཞིའི་སྐོམས་འཇུག་གང་ཞེག ཡན་ལག་གི་སྟོང་ནས་རང་གི་འོག་ས་ལས་འདས་པའི་བསམ་གཏན་སས་བསྡུས་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་དགེ་བའི་རིག་པ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྐོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། དངོས་གཞིའི་སྐོམས་འཇུག་གང་ཞེག ཁམིགས་པའི་སྟོང་ནས་རང་གི་འོག་ས་ལས་འདས་པའི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྡུས་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་དགེ་བའི་རིག་པ་གཟུགས་མེད་དངོས་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་ལ་བཞི་ལས། ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་རང་གི་འོག་ས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་དགེ་བའི་རིགས་པ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཚམ་པོ་བ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གང་ཞིག་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀ་ལྡན་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེའི་རྒྱུ་དང་པོ་གང་ཞིག རང་གི་ཡན་ལག་རྟོག་པ་མེད་ལ་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། བསམ་གཏན་དང་པོར་དངོས་གཞི་ཚམ་ཁྱད་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་ཡན་ཆད་ལ་ཚམ་ཁྱད་མེད་པ་གང་ཡིན་སྣམ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོར་རང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཡང་དཔྱོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་མ་ནུས་པ་ཡོད་ལ། གཉིས་པ་ཡན་ཆད་རང་གི་ཡན་ལག་ནད་ཕན་ཆུན་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་དཀའ་སྟབས་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡན་ཆད་མཚན་ཉིད་རིགས་བསྟོའོ། །བསམ་གཏན་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གང་ཞིག་རང་འབྲས་སྤྱོད་བསྟལ་བདེན་པའི་རྒྱུ་རིགས་སུ་གནས་པ་བསམ་གཏན་དངོས་གཞིའི་རྒྱུ་སྟོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་ཟག་བཅས་དོན་གཅིག། དབྱེ་ན་བསམ་གཏན་བཞིའོ། །

དམིགས་པའི་སྒོམ་ནས་རང་གི་འོག་ས་ལས་འདས་པའི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྡུས་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་དགེ་བའི་རིག་པ་གཟུགས་མེད་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཞི། དམིགས་པའི་སྒོམ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ནམ་མཁའ་མཐའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་སས་བསྡུས་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་དགེ་བའི་རིག་པ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། དེས་གཞན་ལ་རིགས་བསྟོའོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གང་ཞེག་ར་དང་འབྲས་སྦྱག་བསྟལ་བའི་ན་བའི་རྒྱུའི་རིགས་སུ་གནས་པ་གཟུགས་མེད་དངོས་གཞིའི་རྒྱུའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་གཟུགས་མེད་དངོས་གཞི་ཟག་བཅས་དོན་གཅིག་གོ །དེ་ལ་དབྱེ་ན་བཞིའོ། །

གསུམ་པ་ནི། བསམ་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ཡན་ལག་གི་སྒོམ་ནས་དང་དམིགས་པའི་སྒོམ་ཞེས་བརྗོད་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟམ་ན། དང་པོ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་གཞག་ལ་གསུམ། ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ། ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ། ཡན་ལག་སོ་སོའི་ངོ་བོའོ། །དང་པོ་ནི་གྲུབ་བཏུས་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ལྔ་སྟེ། ཡན་ལག་ལྔ་ནི། རྟོག་པ་དང་། དཔྱོད་པ་དང་། དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

དོ། ཁགཉིས་པ་ལ་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། ཡན་ལག་བཞི་ནི། ནང་རབ་ཏུ་དྭང་བ་དང་། དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། སེམས་རྩེ་གཅིག་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་སྟེ། ཡན་ལག་ལྔ་ནི། དྲན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་། བཏང་སྙོམས་དང་། བདེ་བ་དང་། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་དོ། །བཞི་པའི་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། ཡན་ལག་བཞི་ནི། བཏང་སྙོམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། དྲན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན། སྡུག་བསྔལ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚོར་བ་དང་། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། ।

གཉིས་པ་ནི། དང་པོའི་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས། གཉིས་པའི་ནང་རབ་ཏུ་དྭང་བ། གསུམ་པའི་དྲན་པ་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྙོམས་གསུམ། བཞི་པའི་དྲན་པ་ཡོངས་དག་དང་། བཏང་སྙོམས་ཡོངས་དག་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ནི། རང་རང་གི་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། རང་རང་གི་འོག་ས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉེར་བསྡོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རང་རང་གི་འོག་ས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པ་གང་ཞིག །དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་འོག་ས་འི་ཐག་བསྲིང་བའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཏདང་པོའི་ཡན་ལག་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བའོ། གཉིས་པའི་ཏིང་ཞེའི་ན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བའོ། གསུམ་པའི་དགའ་བས་དབེན་པའི་བའོ་བ། བཞི་པའི་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་རྣམས་ནི་ཕན་ཡོན་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། རང་རང་

གི་འོག་ས་ལ་འདོད་ཚགས་དང་བྲལ་བར་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ལུས་སེམས་བདེ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་ཀའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་། ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་གཉིས་ཀ་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱང་བའི་རྟོག་པ་ནི་འདོད་པ་ལ་རགས་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བའི་རྣམ་པར་ལྟ་བའི་སེམས་བྱུང་རོ། །དགྱེད་པ་ནི། དེའི་རྗེས་སུ་ཉེན་མོངས་པ་མང་ཐུང་དང་ཚོ་རིང་ཐུང་སོགས་ཞིབ་མོར་དགྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་སྟེ། ཀུན་བཏུས་ལས། རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་ནི་སེམས་སྐྱེ་བའོ། །དགྱེད་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་ནི་སེམས་ཞི་བའོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། རྟོག་དང་དགྱེད་དང་སྐྱེ་ཞི་ཐིབ་ཅིད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

འོ་ན་དེ་གཉིས་སྐྱེ་ཞིའི་ཐོག་ཀྱི་རྣམ་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གཅིག་གི་འགོར་ལ་ཇི་ལྟར་ལྡན་སྟམས་ན། རྟོག་པ་དེས་སྟོམས་འཇུག་ཏུ་ཅང་ཞེ་བར་ཡང་མི་བྱེད། དགྱེད་པ་དེས་སྟོམས་འཇུག་ཏུ་ཅང་སྐྱེ་བར་ཡང་མི་བྱེད་དེ། དབེར་ན་མར་གསར་པ་ཆུ་གྲང་མོར་བཅུག་སྟེ་ཉི་མར་སྟོན་པའི་ཚེ་ཆུས་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ཤ་ཅང་དྲོ་བར་མི་བྱེད། ཉི་མས་ཤ་ཅང་གྲང་བར་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །བྱེ་སྨུས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དགའ་བ་ནི་ཡིད་བདེ་དང་བདེ་བ་ནི་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་འདོད་དེ། མཇོད་ལས། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་བདེ་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ལུང་རྣམ་གཉིས་ཕྱིར་དགའ་ཡིད་བདེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་དགེ་སེམས་བཟུ་གཅིག་གི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ་ཆོར་བ་བདེ་བ་ལ་བཞག་མི་རུང་སྟེ། ལུས་ཆོར་ནི་སྟོམས་འཇུག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་བགྲང་ལ། སེམས་ཆོར་ནི་དགའ་བར་བཞག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་སྡེ་པས་ལུས་ཆོར་ལ་འདོད། སེམས་ཙམ་པས་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་སིམ་པར་མྱོང་བ་དེ་དགའ་བདེ་གཉིས་ཀར་བཞག་སྟེ། རྒྱས་སྤྲས་མ་ལས། དེས་འཇུག་ཤེས་འཁོར་བཅས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཚ་ནས་དགའ་བ་དང་། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་འཁོར་བཅས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཚ་ནས་བདེ་བར་བཤད་དོ། །ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་སྡུད་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པའི་རབ་དྲང་ནི་བྱེ་སྨུས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་འེས་པར་བྱང་བའི་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ཞིག་ལ་འདོད་དེ། མཇོད་ལས། རབ་ཏུ་དྭང་བ་དད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། སེམས་ཙམ་པས་ནི་དྲན་ཤེས་བཅང་སྟོམས་གསུམ་ལ་འདོད་དེ། གཅན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ་ལས། ནང་རབ་ཏུ་དྭང་བའི་ངོ་བོ་ནི་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་བཅང་སྟོམས་དག་

གོ་རྟེས་སོ། དགའ་བའི་དང་ཉིད་འཛིན་གསུམ་ནི་དང་པོ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷུར་བའི་བདེ་བ་ནི་དགའ་བས་དབེན་པའི་ཚོར་བ་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡིན་ལ། དྲན་པ་ནི་དགའ་བ་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དམིགས་རྣམ་མ་བཟློད་པར་འཛིན་པའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །ཞེས་བཞིན་ནི་དགའ་བ་བྱུང་མ་བྱུང་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་ཅིང་བྱུང་ན་སྐྱུར་དུ་སྨོང་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །བཏང་སྙོམས་ནི་རྟོག་དཔྱོད་དང་དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་བྲལ་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས་ཏེ་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་སྤར་བཞིན་ནོ། །བཞི་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷུར་པའི་དྲན་པ་ཡོངས་དག་ནི་གསུམ་པའི་བདེ་བ་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དམིགས་རྣམ་མི་བཟློད་པར་འཛིན་པའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །དེར་ལྷུར་པའི་བཏང་སྙོམས་ཡོངས་དག་ནི་སེམས་ཚུན་དུ་གནས་པའི་འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས་ཡིན་ནོ། །བཞི་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷུར་པའི་ཤེས་བཞིན་མི་འཛོག་སྟེ། དེས་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བྱུང་མ་བྱུང་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་ཅིང་བྱུང་ན་སྐྱུར་དུ་སྨོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་གང་ཞེག། བསམ་གཏན་བཞི་པ་སྐྱོན་བརྗོད་ལས་གྲོལ་བས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བྱུང་མ་བྱུང་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲན་པ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་པས་དེ་ནི་ཐག་སྲིང་བའི་གཉེན་པོའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་དགོས་ཤིང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་བྱུང་མ་བྱུང་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་བཞིན་ནི་མི་མཐུན་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ཕྱོགས་འབྱུང་མི་སྲིད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་ལ་དྲན་ཤེས་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ཡོད་པ་འདུ་ཡང་དང་པོར་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འཛོག་པ་དང་། གཉིས་པར་རང་མིང་གིས་མ་སློས་པ། གསུམ་པར་རང་མིང་གིས་སློས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེན། དེ་གསུམ་དང་པོར་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱིས་མངོན་པར་དཀྲུགས་པས་གཉེན་པོར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཏན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་། བཏང་སྙོམས་དག་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཀྲུགས་པའི་ཕྱིར་མ་སློས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བསམ་གཏན་དང་པོར་དེ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འཛོག། བསམ་གཏན་གཉིས་པར་དེ་གསུམ་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་ཡང་དགའ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་དཀྲིས་ཀྱིས་སྤྲིལ་པས་རང་གི་མིང་གིས་མ་སློས་པར་རབ་དུང་གི་མིང་གིས་བསྟན། བསམ་གཏན་གསུམ་པར་དེ་གསུམ་སྤྲོན་དེ་དག་དང་བྲལ་བས་རང་མིང་གིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ལས་བྱེད་པ་དག་ཡིན་ཡང་སེམས་དགའ་བའི་ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ན་ཡོངས་སུ་དྭང་བའི་མིང་གིས་བསྟན་ཏེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་ནི་སེམས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དྲན་པ་དང་བཏང་སྙོམས་གཉིས་ལ་ཡོངས་

དག་གི་སྒྲས་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱོན་བརྒྱད་ལས་བྱོལ་བས་སོ། །སྐྱོན་བརྒྱད་ཡོད་དེ། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས། དབུགས་འབྱིན་རྡུབ་གཉིས། ཟག་བཅས་ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་གཉིས། སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལས། སྐྱོན་བརྒྱད་ལས་ནི་བྱོལ་བའི་ཕྱིར། །བཞི་པ་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན། །རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་དབུགས་དག་དང་། །བདེ་བ་ལ་སོགས་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་ལ་མི་འཇུག་བའི་ཐུབ་པར་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལ་ཏིང་ཞེའི་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་དང་རྫོགས་པའི་ཐུབ་པར་ཡོད། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་དང་རྫོགས་པའི་ཐུབ་པར་ཡོད། གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ལ་ཡོངས་སུ་དག་པ་མ་རྫོགས་པ་དང་རྫོགས་པའི་ཐུབ་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་རྣོན་གས་མ་མ་དྲངས་པ་དང་དྲངས་པའི་ཐུབ་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་དགའ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་དཀྲིས་དང་བྲལ་མ་བྲལ་ཀྱི་ཐུབ་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱོན་བརྒྱད་ཀྱིས་དག་མ་དག་གི་ཐུབ་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྟུ་བ་ལས། བསམགཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་ལ་ཐུབ་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སྒྲས་པ་ཏིང་ངེ་ཞེའི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཐུབ་པར་ཡོད་དོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

དང་གསུམ་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སྒྲས་པ། ཕན་འདོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སྒྲས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་རྫོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་འོག་ས་ལས་འདས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། འོག་སའི་ཉོན་མོངས་གོང་སའི་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་གིས་སྒོང་བའི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དམིགས་པ་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་མེད་བཞི་ལས། དང་པོ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིད་བྱེད་དུག་གིས་འོག་སའི་གཟུགས་ལ་སྐྱོན་དང་གོང་མ་གཟུགས་མེད་ལ་ཞི་བའི་རྣམ་པར་བལྟ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་དངོས་གཞི་སྟེམས་འཇུག་སྟོར་བའི་དུས་སུ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་བསལ་ནས་ནམ་མཁའ་ཁོན་ལ་དམིགས་ཏེ་ནམ་མཁའ་ནི་མཐའ་ཡས་པའི་རྣམ་པས་མོས་པར་བྱེད།། དངོས་གཞི་དུས་སུ་ནི་རང་སའི་ཕུང་པོ་ལའང་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།། བསྟན་ལས། ཇི་སྲིད་དུ་དངོས་གཞི་ལ་སྟེམས་པར་མི་འཇུག་པའི་བར་དུ་ནི་ནམ་མཁའ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་དོ། །སྟེམས་པར་ཞུགས་ནས་ནི་ནམ་མཁའ་དེ་ཉིད་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་རང་སའི་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་དམིགས་པར་

བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་འོག་ས་དང་རང་ས་ལ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བལྟ་བ་སོགས་ཉེར་བསྟོགས་ཐམས་ཅད་འདྲའོ། །སྟོང་བའི་དུས་སུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་སྟོམ་པས། དངོས་གཞིའི་ཚེ་རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད་དང་ཕྱང་པོ་གཞན་ལའང་དམིགས་པར་བྱེད། གསུམ་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་སྟོང་བའི་དུས་སུ་དམིགས་པ་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་མེད་བཙོལ་བ་ན་ཅི་ཡང་མ་བརྙེས་པས་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་པའི་འདུ་ཤེས་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་དམིགས་པར་བྱེད། དངོས་གཞི་སྐབས་ནི་དེ་དང་ཕྱང་པོ་གཞན་ལའང་དམིགས་པར་བྱེད། བཞི་པ་སྟིང་རྟེ་སྟོང་བའི་དུས་འདུ་ཤེས་རགས་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཐུབ་ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་པའི་འདུ་ཤེས་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་དམིགས་པར་བྱེད། དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་དེ་དང་རང་སའི་ཕྱང་པོ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་དོ། །གཟུགས་མེད་བཞི་པོ་ལ་ཡན་ལག་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་དེ། ཀུན་བཏུས་ལས། གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ནི་ཞི་གཉིས་སུ་ཟོག་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་རྣམ་པར་གཞག་པ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་གཟུགས་མེད་བཞི་པོ་ཚོམས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་ཉས་འོག་ས་ལས་འདས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། རང་གི་དམིགས་རྣམ་སྤྲ་མ་དོར་ནས་ཕྱི་མ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

བཞི་པ་སྒྲིར་སློབ་མས་འཛུག་ཚམ་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉེན་མོངས་ཅན་དང་། དག་པ་བ་དང་། ཟག་མེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གོང་སྐབས་བསྡུས་པའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་གང་ཞིག རང་སའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་དོ། །དང་པོའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་སྐབས་བསྡུས་ཀྱི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་གང་ཞིག རང་སའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད་དེ། སྤྱད་པ། ལྷ་བ། ང་རྒྱལ། མ་རིག་པ་བཞིས་བསླུད་པའི་སློབ་མས་འཛུག་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉི་རིམ་བཞིན། བསམ་གཏན་སྐབས་བསྡུས་ཀྱི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་གང་ཞིག་རང་ཉིད་ཀོ་རྒྱོང་བའི་སྤྱད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དང་པོ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་པོ་གང་ཞིག་སྟོན་མཐའ་ལ་རྟེག་པ་སོགས་རང་སའི་ལྟ་བ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་གཉིས་པ། དེ་གང་ཞིག་ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པ་ལ་ཐོབ་བོ་སྙམ་པའི་རང་སའི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་གསུམ་པ། དེ་གང་ཞིག་རང་ཉིད་ཀྱི་ཐོབ་པ་དེ་ཐར་པ་ཡིན་ནམ་མིན་སྙམ་པའི་རྩོངས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་བཞི་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་སློབ་མས་འཛུག་ཉོན་མོངས་ཅན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་སྐབས་བསྡུས་ཀྱི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་གང་ཞིག་རང་སའི་ཉོན་མོངས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་

དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད་པ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དང་རིགས་བསྟེའོ། །

དེས་ན་སྟོམས་འཇུག་ཉིན་མོངས་ཅན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ལ། གང་ཉིན་མོངས་པར་བྱ་བ། གང་གིས་ཉིན་མོངས་པར་བྱེད་པ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཉིན་མོངས་ཚུལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། མཇོད་ལས། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དག་བ་ནི། །དག་པ་དེ་ནི་དེས་མྱོང་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་སྟེང་ལྟ་ངན་རྒྱལ་མ་རིག་བཞི་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་དག་སྟེང་ལྟ་ངན་རྒྱལ་རྣམས། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བསམ་གཟུགས་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚེ་སྟེང་པ་ལྟུང་རོ་སྙོང་བའི་དབང་གིས་སྤར་དག་བ་ཡིན་ཀྱང་ཕྱིས་དེ་ཉིད་མོངས་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ནི་དེ་བཞི་པོའི་མཚན་ཉིད་ལས་རྟོགས་སྣའོ། །འོ་ན་སྟོམས་འཇུག་ཉིན་མོངས་ཅན་དེ་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ན་དག་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྟོམས་འཇུག་དག་བ་རྣམས། ཞེས་དང་། མཇོད་འགྲེལ་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་ཇི་ལྟར་བསམ་གཏན་ཡིན་ཞེ་ན། འོག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཡ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་རིས་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ལ་དེའི་མིང་དུ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ཏེ། དཔེར་ན་ས་བོན་རྒྱལ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་བསམ་གཏན་སློབས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་ཚོས་ཅན། བསམ་གཏན་གྱི་སློབས་འཇུག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་དགའ་བའི་དང་། །རབ་དྭངས་ཤེས་བཞིན་དུན་པ་དང་། །བཏང་སྙོམས་དུན་པ་དག་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དག་པ་བ་ལ་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། གོང་མའི་སློབས་འཇུག་གང་ཞིག་འཛིག་རྟེན་པའི་དགེ་བར་གྱུར་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་དགེ་བ་ནི། །དག་པ་དེ་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སའི་སྟོ་ནས་དབྱེ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྤྱིད་རྩེའི་བར་གྱི་སློབས་འཇུག་དག་པ་བ་བརྒྱད་ཡོད། ངོ་བོའི་སྟོ་ནས་དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད་དེ། ཉམས་པ་ཆ་མཐུན། གནས་པ་ཆ་མཐུན། ཞུད་པར་ཆ་མཐུན། འོག་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཅས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དག་པ་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་སོགས། །རྣམ་བཞི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀུང་རིམ་བཞིན། །གོང་སའི་སློབས་འཇུག་གང་ཞིག་རང་གི་རྒྱུན་རྫོགས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སློབས་འཇུག་སྐྱེ་བ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པ་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན། དབྱེ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྤྱིད་རྩེའི་བར་བརྒྱད་ཡོད། དེ་གང་ཞིག་རང་གི་རྒྱུན་གྱི་མཇུག་ཐོག་ཏུ་རང་སའི་དག་པ་

བ་སྐྱེ་བ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་ཅིང་དེའི་རྒྱུན་རྫོགས་པའི་ཚེ་རྟེས་ཐོབ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་པའོ་གནས་པ་ཆ་མཐུན་གྱིའོ་བོ། །དབྱེན་སྤར་བཞིན་བརྒྱད། འེ་གང་ཞིག་ཤང་གི་རྒྱུན་རྫོགས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གོང་སའི་དག་པ་སྐྱེ་བ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པ་ཁྱད་པར་ཆ་མཐུན་གྱིའོ་བོ། །དབྱེ་ན་སྲིད་རྩེ་མ་གཏོགས་པའི་བདུན་ཡོད། སྲིད་རྩེ་ལ་ཁྱད་པར་ཆ་མཐུན་མེད་དེ། རང་གི་གོང་སར་གྱུར་པའི་དག་པ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འེ་གང་ཞིག་རང་གི་རྒྱུན་རྫོགས་པའི་མཇུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཟག་མེད་སྐྱེ་བ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པ་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱིའོ་བོ། །དབྱེ་བ་སྣར་བཞིན་ནོ། ། མཇུག་ལས། དེ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན། །ཉོན་མོངས་སྐྱེ་དང་རང་ས་དང་། །གོང་དང་ཟག་མེད་རྟེས་མཐུན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། གོང་སའི་སྟོམས་འཇུག་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དག་བར་གྱུར་པ་སྟེ། མཇུག་ལས། ཟག་མེད་འཇིག་རྟེན་འདས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབྱེ་ན་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཟག་མེད་གཉིས་ཡོད།། བསམ་གཏན་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དག་བར་གྱུར་པ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བསམ་གཏན་བཞི་ཡོད།། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་ལས་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

འདས་པའི་དགེ་བར་གྱུར་པ་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་སྒོད་རྩེམ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་མེད་གསུམ་ལ་ཡོད། སྒོད་རྩེའི་སེམས་ནི་རྒྱུ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཟག་མེད་རྟེན་དུ་མི་རུང་བར་མཛོད་ལས་གསུངས་སོ། །

ལྟ་ཤ་གྲངས་དེས་ལའང་། བསམ་གཟུགས་གཉིས་ལ་བཞི་བཞིར་གྲངས་དེས་ཀྱི། ཟག་བཅས་ཚོར་བ་ལས་དེས་པར་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསམ་གཏན་ལ་བཞིར་བཞག་པ་དང་། འདུ་ཤེས་ལས་དེས་པར་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཟུགས་མེད་བཞིར་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྱུབ་སྟེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཡིད་མི་བདེ་བ་ལས་དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཆ་ནས་དང་པོ་དང་། ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་པོ་ལས་དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཆ་ནས་གཉིས་པ། ཚོར་བ་ཡིད་བདེའི་དབང་པོ་ལས་དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཆ་ནས་གསུམ་པ། ཚོར་བ་བདེ་དབང་ལས་དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཆ་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པར་བཞག་པ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟན་པར་བཤད་ཅེས་རྗེའི་བསམ་གཟུགས་ཟིན་བྱིས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཟག་བཅས་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ལས་དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཆ་ནས་བསམ་གཏན་ལྟ་པར་མི་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ནི་ཞུབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཐུ་མོ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་དེ་ལས་དེས་པར་འབྱུང་བའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་མི་སྒྲིད་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། མདོ་ལས། བྱིས་པ་ལགས་མཐིལ་འབྲུ་བཡིས། །འདུ་བྱེད་སྣུག་བསྡུལ་སྐྱུའི་རྟོགས། །རབས་གསལ་མིག་དང་འབྲུ་བཡིས། །དེ་ཡི་ཡིད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གླུབ་སྟེ། འདུ་ཤེས་དེ་ལ་ཡུལ་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་འདུ་ཤེས་གཉིས། ཡུལ་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལ་ཡང་ཡུལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། གཉེན་པོ་ནམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་གཉིས། ཡུལ་ཅན་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལ་ཡང་ཡུལ་ཅན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། གཉེན་པོ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཡོད་ལ། བཞི་པོ་དེ་དག་ལས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་བཞི་པོ་རིམ་བཞིན་བཤག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་དེ་ལྟར་ཐོབ་པའི་རྟགས་བཤད་པ་ནི། བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་ཚེ་ལུས་སའི་འོག་ཏུ་བྱིང་བ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་རྟགས་འབྱུང་ལ། གཟུགས་མེད་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་ཚེ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་བ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་རྟགས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། དེ་ལ་བསམ་གཏན་རྣམས་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ་ཉུས་སའི་འོག་ཏུ་བྱིང་བར་སྣང་བ་ལྟ་བུའི་རྟགས་འབྱུང་ངོ་། །གཟུགས་མེད་པ་དག་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ་ན་ཉི་ལུས་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་བ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་རྟགས་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

འབྱུང་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་སྨོན་མས་འཇུག་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། རྒྱུ་གོང་མའི་སྨོན་མས་འཇུག་སྒོམ་སྟོང་ངས་ཀྱིས་ཁམས་གོང་མར་ཐོབ་པའི་འདུས་བྱས་བྱུས་ཀྱི་ཚོགས་སོ། །དབྱེ་ན་བསམ་གཟུགས་གཉིས་ལས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། རྒྱུ་སྨོན་མས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་སྒོམ་སྟོང་ངས་ཀྱིས་གཟུགས་ཁམས་སུ་ཐོབ་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོགས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་མཐུན་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྨོན་མས་འཇུག་ལྟ་བུ། རྣམ་སྨིན་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཀྱི་འབྲས་བུས་བསྡུས་པའི་ཉེར་ལེན་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལྟ་བུའོ། །བཅོག་བདག་འབྲས་གཟུགས་ཁམས་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལྟ་བུ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་སྨོན་མས་འཇུག་ཏུ་མི་འདོད་ཀྱང་། རང་ལུགས་ནི་མཛོད་ལས། བསམ་གཏན་དག་ནི་རྣམ་གཉིས་བཞི། །དེར་སྐྱེ་བ་དག་རབ་ཏུ་ཟཝ་དང་། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དབང་བཙན་དུ་བྱས་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་སྨོན་མས་འཇུག་ཏུ་འདོད་དོ། །གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་བསམ་གཏན་གནས་རིས་བཅུ་བདུན་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྒྱུའི་སྨོན་མས་འཇུག་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་རེ་

བསྒོམས་པས་འབྲས་བུ་བསམ་གཏན་རེ་རེ་ལའང་གནས་གཙང་ལྷ་མ་གཉིས་པའི་གནས་རིས་གསུམ་གསུམ་གྱུབ་པ་ཡིན་ལ། གནས་གཙང་ལྷ་ནི་རྒྱུ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཆུང་གསུམ་སྟེ། འབྲིང་དུག་སྟེ། ཆེ་དགུ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་ཆེ་བཅུ་གཉིས་སྟེ། ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བཅོ་ལྔ་སྟེ། བསྒོམས་པས་གནས་གཙང་ལྷ་རིན་གྱུབ་པ་ལགས་སོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་གཟུགས་མེད་སྟེ་མས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། རྒྱུ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟེ་མས་འཇུག་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་ཐོབ་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རྒྱུ་མཐུན་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པའི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟེ་མས་འཇུག་ལྔ་བུ། རྣམ་སྨིན་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི་གང་ཟག་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་བུའོ། །དེར་གྱུར་པའི་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ནི་མེད་དེ། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད་དེ། དེར་གོང་འོག་གི་ཕྱི་བའི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་གནས་མེད་ཀྱང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མཐོན་པོ་དང་དམའ་བ་སོགས་ཡོད་དེ། ཀུན་བཏུས་ལས། གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་གནས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ཐ་དད་པ་མེད་དོ། །དེ་ན་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་ཆེན་པོར་སྒོམ་པས་སྐྱེ་བ་མཐོ་བ་དང་དམའ་བ་དང་དན་པ་དང་བཟང་པོ་མངོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་བསྟོམས་པས་འབྲས་བུ་ཚངས་རིས། མདུན་ན་འདོན། ཚངས་ཆེན་གསུམ་དུ་གྱུར་པ་བཞིན། གཟུགས་མེད་གནས་རིས་བཞི་པོ་ལ་སྐྱེ་བ་མཐོ་དམན་ཡོད་པ་མ་ཟད་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་གནས་རིས་གཅིག་ལ་ཡང་ནང་གསེས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་བསྟོམས་པས། འབྲས་བུ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བཟང་དན་འབྲིང་གསུམ་འགྱུར་པར་བྱེད་ལ། དེས་གཞན་གསུམ་ཡང་བསྟོའོ། །སྟོམས་འཇུག་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་དོན་ནི། གུས་སྦྱོར་དང་རྒྱུན་སྦྱོར་གང་ཡང་མེད་པར་སྟོམ་པ་ཆུང་ངུ། གང་ཟུང་གཅིག་དང་ལྡན་པར་སྟོམ་པ་འབྲིང་། གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་པར་སྟོམ་པ་ནི་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ཚོད་མེད་བཞི་ཟཁད་པ་ལ། སྦྱིར་ཚོད་མེད་བཞིའི་རྒྱུ། ངོ་བོ། དབྱེ་བ། མ་མཚམས། ཁྱད་པར་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚོད་མེད་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས། སྒྲ་ཟཁད་བཅས་བྱག་གོ། དང་པོ་ནི། སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཚོད་མེད་པ་འདི་དག་ཏུ་ཇི་བཞིས་སྐྱེ་སྟེ། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་སམ་ཁམས་ནི་རྒྱུའི་ཏུ་ཞེ་ནོ། །ཚོད་མེད་པ་བཞིའི་བཀའ་ལུང་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་བདག་པོའི་ཏུ་ཞེ་ནོ། །རང་རང་གི་ཡུལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནི་དམིགས་པའི་ཏུ་ཞེ་ནོ། །ཚོད་མེད་པ་བཞི་བསྟོམས་པའི་ཐན་ཡོན་མ་བསྟོམས་

པའི་ཉེས་དམིགས་གོམས་པ་སྤྲ་མ་ལས་དེ་མ་ཐག་པའི་ཚུན་ནོ་ཞེས་དང་། མདོ་རྒྱུན་ལས། བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་དེ་རྒྱུ་ལས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱམས་པ་སྟེ། །རྒྱུ་དང་འཕེལ་གཉེན་རང་བཞིན་ལས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྙིང་རྗེ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་བྱམས་པ་ཚོད་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རང་གི་བདག་ཚུན་བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ཏེ་དམིགས་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཚོད་མེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་བདེ་བ་དང་འཕྲད་པར་འདོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་ནོ། །སྙིང་རྗེ་ཚོད་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། དམིགས་པ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་བཞི་ཀ་འདྲ་རྣམ་པ་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་ནོ། །དགའ་བ་ཚོད་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རྣམ་པ་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་ནོ། །བཏང་སྙོམས་ཚོད་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་ཆགས་སྡང་གི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་ནོ། །དེ་ཡང་ཀུན་བཏུས་ལས། བྱམས་པ་གང་ཞེ་ན་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་དང་ཕྲད་པར་ཤོག་ཅིག་པའི་བསམ་པའི་གནས་པ་ཡང་དག་པར་འབྱོར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །ཞེས་སོགས་ནས་བཅང་སྙོམས་བར་གསུངས་སོ། །

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ནི། ཚད་མེད་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ། ཆོས་ལ་དམིགས་པ། དམིགས་པ་མེད་པ་སྟེ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་སྨིང་རྗེ་སོགས་བཞི་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་སེམས་ཅན་སྐད་ཅིག་གིས་གཡོ་བའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཚད་མེད་བཞིའོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་ལ་དམིགས་པའི་ཚད་མེད་བཞིའོ། །རེ་རེའི་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དེ་དག་ཀྱང་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་ནི་མཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། སྤྱིར་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་ཚད་མེད་བཞི་ནི་སྡུ་སྟེགས་བྱེད་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་བཞི་ནི་ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་བཞི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐལ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ནི་སྡུ་སྟེགས་ཅན་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་ཐུན་མོང་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པ་མེད་པ་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གླེ་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚད་མེད་བཞི་པོ་རེ་རེ་ཡང་ཁྱད་ཆོས་བཞི་བཞི་དང་ལྡན་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤོང་བའི་ཁྱད་པར། གཉེན་པོའི་ཁྱད་པར། དམིགས་པའི་ཁྱད་པར། བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བཞིས་རིམ་པ་བཞིན་གཅོད་སེམས། རྣམ་འཆེ། མི་

དགའ་བ། གཞོད་སེམས་དང་འདོད་ཆགས་རྣམས་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བྱམས་སོགས་བཞི་པོ་གྲོགས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་འགྱོ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཚད་མེད་བཞི་པོ་རེ་རེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་དང་ཆོས་དང་དམིགས་པ་མེད་པ་གསུམ་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བཞིས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་རྒྱུན་ལས། བརྟན་པའི་ཚངས་པ་མི་མཐུན་སྦྱངས། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྡན། །དམིགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་འཇུག །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡོངས་སྨིན་བྱེད། །ཅེས་སོ། །དྲུག་པ་ནི། དེ་བཞི་ལ་ཚངས་པའི་གནས་པ་བཞི་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འདི་དག་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚངས་པའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞི་ལ་ཚད་མེད་ཅེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རིམ་པ་བཞིན་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཆོགས་ཚད་མེད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་དང་། ཆོས་ཚད་མེད་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཚད་མེད་པའི་སྒྲིབ་ཡུལ་དུ་གྱུར་པས་རིམ་བཞིན་བྱམས་པ་ཚད་མེད་སོགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྱམ་གྱི་གཞོད་འཇོམས་ལས། སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་ལ་དམིགས་པར་དང་། ཆོགས་ཚད་མེད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་དང་། ཆོས་ཚད་མེད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཚད་མེད་པའི་སྒྲིབ་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཚད་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ཕྱིར་རོ། །

བསམ་གཟུགས་ཆུ་སྐྱེས་བཞད་པའི་དབུས། །ཚངས་མེད་ཡོན་ཏན་འཕྲིལ་བའི་རོ། །སྐུང་འདོད་ཁྲོ་གསར་བུང་བའི་ཚོགས། །གཞུང་ལུགས་སྐྱེད་ཚལ་འདི་ལ་རོལ། །ཅེས་ཀྱང་བསྐུལ་ལོ། །

༩། ཚོགས་སྐྱེས།

གསུམ་པ་ཚོགས་སྐྱབ་བཞད་པ་ལ། འོ་ན་འཇུག་སྐྱབ་རྟེས་ལུ་ཚོགས་སྐྱབ་བཞད་པའི་ཆུ་མཚན་གང་ཞེན། དམ་པའི་ཆོས་མཐའ་དག་ལ་སྨོར་བ་བསྟོན་འགྱུས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་ཐྱངས་པའི་འཇུག་སྐྱབ་ལས་ཚོགས་གཉིས་ཆུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་ཆུ་མཚན་ཉིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགེལ་ཆུང་ལས། དེ་ལྟར་འཇུག་པ་བྱས་པ་ལས་ཚོགས་སྐྱེ་བས་གསུམ་པ་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མདོ་ཡིས་བསྟན་ཚུལ་ནི་སྤྱད་པར། ཅི་ཕྱིར་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་ཐེག་ཆེན་བྱ་ཞེན། །སོགས་ཚོགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། མདོ་བསྟན་སྤྱར་ཚུལ་ལས། ཚོགས་ཚད་མེད་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྤྱི་རིགས་ནས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་སུ་འདུ་ལ། ནང་གི་དབྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་མདོ་རྒྱས་པ་རྣམས་སུ་ཚོགས་སྐྱབ་བཅུ་བདུན་དུ་བསྟན་པ་འདིར་ནི། ཅི་ཕྱིར་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་ཐེག་ཆེན་སོགས་ཚོགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། རང་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་

ཐེག་ཆེན་ལ་གནས་ནས་གཞན་སྡུད་བ་ལས་སྐྲོ་བའི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་འདུ་བས་དེ་ལྟར་གསུངས་ལ། འདིར་ཡང་ཚོགས་སྣུབ་བཅུ་བདུན་དེ་དོན་གྱིས་འཕང་སྟེ། དེ་གང་ཞེས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དང་དེ་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་དང་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྒོང་བའམ་བཞི་ན་ནས། བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། དེ་ཡང་ཐབས་མཁས་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགྲུབ་ལ། ཐེག་པ་དེའི་རང་བཞིན་ལ་ཟབ་མོ་མཁའ་འདྲ་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་པོ་སྐོམ་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། གཞལ་མེད་ཁང་འདྲ་བ་བསོད་ནམས་དང་གཟུངས་ཀྱི་གཉེར་ཚོད་མེད་པ་སྟེ། བསོད་ནམས་ནི་སྤྱིར་དགེ་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཀྱང་འདིར་ཟག་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་དང་། དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་དཔའ་བར་འགྱོ་བ་དང་། རིན་ཆེན་ཕྱག་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་མདོ་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉིང་འཛིན་འདི་དག་གི་སྟོབས་ལས་བསོད་ནམས་ཚད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྐད་ཅིག་རེ་རེས་ཀྱང་ཚོགས་མེད་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟགས་བ་ཟག་མེད་ལམ་ལྟ་གཉན་དུས་སྐྱེད་པ་ས་བཅུ་བའི་གནས་ཐོབ་པ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་ལས་འས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ལྟ་སྨོས་ཅི་དགོས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ཐེག་པ་བཞི་པོ་ཀུན་བརྟགས་དང་ལྡན་སྐྱེས་སྒོང་བའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་བརྒྱད་དུ་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་བསྟན་ཏོ། །མདོ་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

རྒྱས་པ་རྣམས་ལས་སའི་ཚོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ་ཡོངས་སུྱོང་དང་། གཉེན་པོའི་ཚོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པར་མཛད་པ་ནི་རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཟཕད་པ་ཙམ་ལས་དོན་གོང་ངུ་འདུས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ནི། རྒ་བར། བརྩེ་དང་སྙིན་ལ་སོགས་པ་བྱུག །ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་བཅས་པ་དང་། །ཟུང་ངུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་གང་དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་དང་། །ཡེ་ཤེས་དང་ནི་བསོད་ནམས་དང་། །ལམ་དང་གཟུངས་དང་སྒོ་བཅུ་དང་། །གཉེན་པོ་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཡི། །རིམ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས།

ཚོགས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་དངོས་བཤད་པ།

འདིའི་མཐའ་དབྱུད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྐབས་མཚམས། གོ་རིམ། འགལ་ཚོགས། སོ་སོའི་དོན་ལ་དབྱུད་པ། རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཟཕད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྙིང་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་མོ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བསྡུས་ཤིང་རང་འབྲས་བྱང་ཆེན་འབྱིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཚོགས་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཁ་ཅིག་རང་འབྲས་བྱང་ཆེན་འབྱིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། རང་འབྲས་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་ཆེན་དང་། མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆེན་གང་

རྟུང་དངོས་སུ་འབྱིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། རང་འབྲས་བྱུང་ཆེན་དངོས་སུ་འབྱིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལྟར་ན་ཚོགས་ལམ་ཡང་ཚོགས་སྐྱབས་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་། རང་གི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མཚན་འཛིན་སྤྱི་དེས་པའི་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་གཉིས་ཚོགས་སྐྱབས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། གསུམ་པ་ཡང་དེས་ལེགས་སོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། སྐྱིང་རྗེའི་ཚོགས་སྐྱབས་སོགས་བཅུ་བདུན་ཡོད།

གསུམ་པ་ནི། ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་རོ། །སྐྱིང་ཚོགས་ཙམ་ཞིག་ཚོགས་ལམ་ནས་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་སྐྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་འབྱིང་མན་ཆད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཚོགས་ཞིག་ལ་འདོད་པས་སྐྱིར་ཚོགས་སྐྱབ་དང་པོ་བཅོ་ལྔ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་མོ་ནས་དང་། ས་དང་གཉེན་པོའི་ཚོགས་གཉིས་མཐོང་སྐྱེ་ན་ཡོད།

བཞི་པ་ནི། ཚོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཡི། །རིམ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །གསུངས་པའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གང་ཟག་གིས་ཐོག་མར་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་བྱལ་བའི་དོད་ཀྱི་བསྟེ་བ་མངོན་དུ་བྱེད། དེའི་འོག་ཏུ་གཞན་དོན་སྒྲིབ་པ་སོགས་དྲུག་ལ་རིམ་པར་འཇུག། དེ་ནས་གཞན་དོན་རྫོགས་པའི་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

པའི་ཞི་གནས་ལ་ཞུགས་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་རེ་རེ་ནས་སྒྲུབས་མི་ཚེགས་པས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་ལ་སྦོར། དེ་དག་ལ་བསླབས་པས་རྣམ་མཁྱེན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྐོ་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཐོབ་བོ། །དེ་ལས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ། ཡེ་ཤེས་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅན་དེ་འཛིན་སྐྱེ། ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པས་མི་བརྟེད་པའི་གཟུངས་ཐོབ། དེ་ལས་ས་བཅུ་ཐོབ་པས་ས་བཅུའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡང་བསྒྲེད་དོ། །འོ་ན་དེ་དག་ཆོགས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་ཡང་འཕགས་པ་ལྟར་ན་ཆོགས་དང་པོ་བཅོ་ལྔ་ཆོས་མཆོག་ཅེན་པོའི་གནས་སྐབས་སུ་ཅིག་ཅར་དུ་ཆོགས་པས་མཐོང་སྤང་དང་གཡུལ་འགྱེད་པར་བྱེད། སའི་ཆོགས་ལས་ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྤྱོད་གིས་ས་དང་པོའི་རྟེས་ཐོབ་སྤང་གི་གནས་ངན་ལེན་སྤྱོད་པར་བྱེད།། ས་ལྷག་མ་དེ་དང་དེའི་ཆོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ས་དེ་དང་དེའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཀྱིས་སྤངས་པའི་གནས་ངན་ལེན་སྤྱོད་པར་བྱེད། གཉེན་པོའི་ཆོགས་ལ་མཐོང་སྤང་གཉེན་པོའི་ཆོགས་སྐྱབ་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། སྒོམ་སྤང་གཉེན་པོའི་ཆོགས་སྐྱབ་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཀྱིས་སྤང་བྱ་དེ་དང་དེ་སྡུག་འབྱིན་པར་བྱེད་དོ། །སྒོམ་དཔོན་ལྟར་ན་ཆོགས་དང་པོ་བཅོ་ལྔ་སྒོམ་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཏུ་ཅིག་ཅར་དུ་ཆོགས་པས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་

མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱུའི་ནུས་པ་ཚོགས་པ་ཡིན་གྱི། མའི་ཚོགས་དང་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྤྲ་མ་རྣམས་ནི་བློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་ཡོྱགས་རེ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དང་། མཐའ་མ་ནི་བློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱུའི་ནུས་པ་ཚོགས་པའོ། །ཞེས་སྨྲས་དོན་ལས་གསུངས་སོ། །

ལྷ་པ་ནི། མཆན་འགྲེལ་ལྟ་བུ་རི་ཀ་ལས། སོ་སྔ་ར་ཞེས་པའི་སོ་ནི་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ། སྔ་ནི་དོ་བོ། ར་ནི་འཛིན་པ་སྟེ། བྱང་ཆེན་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དོ་བོ་ཐེག་ཆེན་མ་ལུས་པ་བདེན་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་འཛིན་པས་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

དྲུག་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ལ་དབྱུང་པ་ལ། སྐྱེང་རྩེ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཚོགས་བཞི་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཟཕད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་སོ། །དང་པོ་ཡོད་དེ། ཚོགས་སྒྲུབ་གང་ཞེག་དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བསྟོལ་བྱ་བར་འདོད་པའི་བརྩེ་བའི་སྐྱེང་རྩེ་དེ་ཚོགས་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐྱེང་རྩེ་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ལ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཆོས་ལ་དམིགས་པ། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྐྱེང་རྩེ་ཆེན་པོ་སྟེ་གསུམ་ཡོད། དེ་དག་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ཙམ་ལས་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་མེད་དེ། ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྔལ་བྱལ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་སྨིང་རྗེ་དང་པོ། དམིགས་པ་མི་རྟག་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྨིང་རྗེ་གཉིས་པ། དམིགས་པ་སྡུག་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྨིང་རྗེ་དེ་གསུམ་པའོ། རྒྱུར་སྨིང་རྗེ་གསུམ་ཀྱི་མཚམས་སྦར་ཚད་མེད་བཞིའོ་དང་འདྲ། སྨིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་སྨིང་རྗེ་ཚད་མེད་ལ་མྱ་ངན་སྤྲ། དང་པོ་སྨིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ་སྨིང་རྗེ་ཚད་མེད་མ་ཡིན་པ་ནི་བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཆོག་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྨིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བུའོ། །སྨིང་རྗེ་ཚད་མེད་ཡིན་ལ་སྨིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མིན་པ་ནི་ཉན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྨིང་རྗེ་ཚད་མེད་སྐྱེ་བུའོ། །གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་བྱང་སེམས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྨིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བུའོ། །གཉིས་མིན་ནི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་སྐྱེ་བུའོ། །གཞན་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་དང་ཞི་གནས་སྐྱེ་མཐོང་སོགས་རང་འབྲས་བྱང་ཆུབ་འབྱིན་པའི་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ཡན་ཆད་ལ་བཞག་པ་ཙམ་ལས་རྣམ་གཞག་ཕལ་ཆེར་འཇུག་སྐྱབ་དང་འདྲའོ།།

གཉིས་པ་ཆོག་བཞི་བྱེད་པ་ཉ་བཤད་པ་ལས། དང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་སྐྱབ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ། སྐ་མཚམས་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྟོང་ཉིད་ལ་སྒོམ་བྱང་གཅོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞེག

རང་འབྲས་བྱང་ཆུབ་འབྱིན་པའི་ནུས་མཐུ་ཁྱད་པར་ཅན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ཉི་ལྟའི་ལྟོག་པ་ནས་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱང་ཉི་ལྟའོ། །སམཚམས་ནི་སྒོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་མོ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་རོ། །སྒོར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཙམ་ནི་ཚོགས་ལམ་ནས་ཀྱང་ཡོད་དེ། །སྟོང་ཉིད་ཉི་ལྟ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཚོགས་ལམ་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཆན་འགྲེལ་ལྟ་བུ་རི་ཀ་ལས། སྟོང་ཉིད་ཉི་ལྟ་སྟེ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་མིག་སོགས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། གཟུགས་སོགས་སྤྱད་བྱ་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་གཞི་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་གསུམ་མོས་སྤྱོད་ཚོགས་ལམ་དང་སྤྱོར་ལམ་དང་པོ་གསུམ། ཞེས་སོགས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རྣམས་རྒྱུས་ཀྱི་སའོ། །དེ་ལྟར་སམཚམས་སོ་སོར་མཛད་པ་ཡང་། རྟེས་ཐོབ་ཀྱི་ཚེ་ཆོས་ཅན་དེ་དང་དེ་དག་ལ་དེས་པ་འབྲེན་ཚུལ་རེ་ཡོད་པ་གཅོ་ཆེ་བས་ཡིན་ཀྱི་དེས་གནས་ནི་མིན་ནོ། །དེ་རྣམས་སྒོམ་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སྒྲུབ་གཉིས་ལ་ཁྱད་ཡོད་པར་ཤེས་དགོས་སོ། ।

གཉིས་པ་གཟུངས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་སྒྲིར་གཟུངས་ཀྱི་དོན་ལ། དབྱེ་བ། བྱེད་ལས། སམཚམས་བཅས་སོ། །དང་པོ་ནི། གསུང་རབ་ཀྱི་ཚིག་དོན་འཛིན་ནུས

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

པའི་ཚ་ནས་བཞག་པའི་དྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་གང་རུང་གིས་བསྡུས་པའི་སེམས་བྱུང་སྟེ། འགྲེལ་ཚེན་ལས། གཟུངས་ཀྱི་དོ་བོ་དྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་སྟེ། དྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གཟུངས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཚོག་གི་གཟུངས། དོན་ཀྱི་གཟུངས། སྔགས་ཀྱི་གཟུངས། བཟོད་པའི་གཟུངས་དང་བཞིའོ། །དེ་དག་ནི་མཚན་ཉིད་རིམ་པ་བཞིན་གསུང་རབ་ཀྱི་ཚོག་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་པའི་དྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་གང་རུང་གི་བསྡུས་པ་དང་པོ་དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་ནུས་པའི་དྲན་ཤེས་གང་རུང་གིས་བསྡུས་པའི་སེམས་བྱུང་གཉིས་པ་དང་། ཡི་གེའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་སྒོ་བས་ཀྱིས་གཞན་ལ་ཕན་པའི་དོན་དུ་སྔགས་དང་སྦྱར་ནས་རང་རང་གི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་ཀྱིས་བརྟན་ནུས་པའི་དྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་རྣམ་པ་གསུམ་པ་དང་། བཞི་པ་ལ་བཟོད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་གཟུངས་དང་། བཟོད་པ་དང་རྗེས་ཀྱི་གཟུངས་གཉིས་ལས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཡི་གེ་ཙམ་ལ་སོགས་པའི་ཡིག་འབྲུ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་དུ་དོན་བརྗོད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདེན་གཉིས་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་བྱུང་གི་གསལ་སྣང་ཐོབ་པའི་དྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་གང་རུང་གིས་བསྡུས་པའི་སེམས་བྱུང་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་སྒྲ་མེད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་དྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་གང་རུང་གིས་བསྡུས་པའི་སེམས་

བྱུང་དོ། །ཡང་གཟུངས་ལ་དབྱེ་ན་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཡོད་དེ། །དང་པོ་ནི། ཚེ་འདིར་འབད་པ་མེད་པ་སྐྱེ་བ་སྔ་མར་སྨྲངས་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱིས་ཐོབ་པའི་གཟུངས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཚེ་འདིར་ཐོས་བསམ་ལ་སྨྲངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་ཚིག་དོན་སྐྱར་དུ་འཛིན་པར་ནུས་པའི་གཟུངས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱིད་དོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་གཟུངས་ལྟ་བུ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། རྣམ་སྨིན་ཐོས་ལ་གོམས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གཟུངས་དག་ནི། ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་སྟེ། ཞེས་སོ། །བསམ་གཏན་གྱི་དོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་གཟུངས་ལ་ཡང་། ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་ནི། མོས་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཟུངས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། མ་དག་སྣ་བདུན་སྐབས་ཀྱི་གཟུངས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། དག་སའི་སྐབས་ཀྱི་གཟུངས་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཆེན་པོ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ། །བློ་ལྡན་མ་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡང་། །མ་དག་ས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི། །ཆུང་ངུ་དང་ནི་འབྲིང་པོ་སྟེ། །དག་པའི་ས་པའི་གཟུངས་ཆེན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་གཟུངས་དབང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་གཟུངས་བརྒྱད་ཡོད་དེ། སྒྲ་དབྱངས་རྣམ་པར་དག་པའི་གཟུངས། མི་ཟད་ཟ་མ་ཏོག་གི་གཟུངས། འཕྲིལ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་གཟུངས། རྒྱ་མཚོའི་ཕྱག་རྒྱའི་གཟུངས། པདྨ་བཀོད་པའི་གཟུངས། ཆགས་མེད་སྣོམས་འཇུག་གི་གཟུངས། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་རྣམ་པར་དེས་པའི་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

གཟུངས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་གཟུངས་བཅས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་མི་ཤམ་ཚོས་རྟེའི་མཐས་འཛུག་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། གཟུངས་དེ་དག་གི་བྱེད་ལས་ཡོད་དེ། རྒྱལ་བའི་དམ་ཚོས་མ་ལུས་པར་རང་གིས་འཛིན་ཅིང་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་རྒྱུན་ལས། དེ་ལ་ཡང་དག་བརྟེན་ནས་ནི། །རྟག་ཏུ་དམ་པའི་ཚོས་དག་ཀྱང་། །རབ་ཏུ་སྟོན་ཅིང་འཛིན་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། གཟུངས་ཀྱི་ཚིགས་སྔོན་སྨོན་ཚིགས་སྔོན་ཀྱི་ས་མཚམས་དང་འདྲ། དེ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། གཟུངས་ཚམ་ལ་ཆུང་འབྱིང་གཉིས་ནི་ལམ་མ་ཞུགས་ན་ཡང་ཡོད། དེས་ན་སྨོན་གཟུངས་ཚམ་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས།

གསུམ་པ་སའི་ཚིགས་སྔོན་ལ། ས་ལམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྨོས་བཞིན་པ་དང་། བྱེད་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ས་བཞིན་པའོ། །དང་པོ་ལ་དོ་བོ། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་དོན། སྐྱེ་ཚུལ་ཀྱི་རིམ་པ། སྔོན་བཞིན་དང་བྲུག །

དང་པོ་ནི། རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་རྟེན་བྱེད་པའི་མངོན་རྟོགས་ཐར་ལམ་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སའི་མཚན་ཉིད། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་

འཇུག་དོགས་སུ་བྱུར་བའི་མཁྱེན་པ་ཐར་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཐར་ལམ་གྱི་དོ་བོར་བྱུར་བའི་སར་དང་ཐར་ལམ་གཉིས་དོན་གཅིག །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་འཇུག་དོགས་སུ་བྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་དོན་ནི་བཅོམ་མིན་དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཟིན་མི་ཟིན་ལ་བྱ་སྟེ། དཔལ་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ཐར་བའི་ལམ་ལ་དང་པོར་འཇུག་པའི་སྟོ། །འཁོར་བའི་གནས་ནས་དང་པོར་འབྲོས་པའི་ལམ། །ཉམས་ལེན་ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་དང་པོའི་འགོ །བཅོམ་མིན་དེས་འབྱུང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་ཤོག །རྟེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཟེག་དམན་དང་ཟེག་ཆེན་གྱི་ས་གཉིས། རང་གི་འབྲས་བུར་བྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཟེག་དམན་གྱི་མདོན་རྟོགས་ཟེག་དམན་གྱི་སའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང་། རིགས་ཀྱི་ས་སོགས་དམན་པའི་ས་བརྒྱད་ཡོད། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་འཇུག་དོགས་སུ་བྱུར་པའི་ཟེག་དམན་གྱི་མཁྱེན་པ་ཟེག་དམན་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཟེག་དམན་གྱི་ས་ལམ་གཉིས་དོན་གཅིག། ཟེག་དམན་གྱི་སའམ་ལམ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གཉིས། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་འཇུག་དོགས་སུ་བྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོས་མངོན་རྟོགས་ཉན་ཐོས་ཚོགས་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་རྒྱང་འབྲིང་ཆེ་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

གསུམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དོན་མདོར་རྟོགས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོར་ལམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། དོད་རྩེ་མོ་བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་སྟེ་བཞི་ཡོད། ཆོས་མཆོག་མ་གཏོགས་པའི་སྒོར་ལམ་གཞན་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་རེ་ཡོད། ཚོགས་ལམ་དང་སྒོར་ལམ་ཀྱི་ངོ་བོར་བྱུར་པའི་ཐྲོ་ལ། མདོན་སུམ། རྗེས་དཔག བཅད་ཤེས་ཏེ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཚོགས་སྒོར་བའི་ཆུད་ཀྱི་མདོན་ཤེས་ལྟ་བུ་དང་པོ། རྣག་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་མེད་སོགས་རྟོགས་པའི་མཉེན་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ། དེའི་ཆུན་སྒོམ་པའི་ཐྲོ་ལྟ་བུ་གསུམ་པའོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་བདེན་པ་མདོན་རྟོགས། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་གང་ཞིག་བདེན་བཞི་གང་རུང་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་དངོས་གཉེན་དུ་བྱར་པ་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་སྒོང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ནས་ལམ་རྗེས་བཟོད་བར་བཟོད་པ་བརྒྱད་ཡོད། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་གང་ཞིག་སོ་སོའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཀྱིས་སྤང་བྱ་སྤང་ས་པའི་འགོག་བདེན་འདྲེན་པར་བྱེད་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་སྤང་ས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་ཤེས་ནས་ཁམས་གོང་མའི་འགོག་པ་རྗེས་ཤེས་བར་ཤེས་པ་བདུན་ཡོད། ལམ་རྗེས་ཤེས་ནི་བྱེ་སྒྲས་སྒོམ་ལམ་དུ་འདོད་པས་མཐོང་ལམ་

སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་སྟེ། མཇོད་པས། དེ་ལ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ནི། ཁམ་མཐོང་མཐོང་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ཅིས་ན་འདི་པའི་ལུགས་ལ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ན་མཐོང་ལམ་ཡིན་པས་མ་ཁྱེད་སྟེ། བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་དེ་ལམ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ཀྱང་མཐོང་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྟོན་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཇོད་ལྟར་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་རྗེས་ཐོབ་མེད་ལ། ཀུན་བཏུས་ལྟར་ན་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱང་མཐོང་ལམ་དུ་འདོད་པས་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཡོད་པར་སེམས་སོ། །གསུམ་པ་སྟོམ་ལམ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེར་གྱུར་པའི་མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་གཉིས། དང་པོ་ལའང་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་མཉམ་གཞག་དང་གསུམ་ཡོད། དེ་ལ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་གང་ཞིག་རང་གི་ངོ་སྤྲོལ་དུ་གྱུར་པའི་སྟོམ་སྤང་གི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པ་ཉན་ཐོས་སྟོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་ཡི་ལ་སྟོམ་སྤང་དགུ་ཡོད་པས་སྟོམ་ལམ་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ལམ་གྱིས་ངོ་སྐྱལ་གྱི་སྤྱང་བུ་ལས་གྲོལ་བའི་ཚ་ནས་བཞག་པའོ། །དབྱེ་ན་ལམས་གསུམ་གྱི་སྟོམ་སྤང་བརྒྱད་ཅུ་ལས་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བརྒྱད་ཅུའོ། །སྟོམ་སྤང་བྱ་གཅིག་པ་སྲིད་རྩེའི་དགུ་པ་སྟོང་བའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་སྟོམ་ལམ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནི་མི་སློབ་ལམ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་སྟོམ་ལམ་མཉམ་གཞག་ནི་ཚོད་མེད་བཞི་དང་ཐོད་རྒལ་གྱི་སྟེམས་འཇུག་སོགས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྟེས་ཐོབ་ནི་དེ་དག་ལས་ལྡངས་པའི་ཚེ་དེ་དག་གིས་འདྲེན་པའི་ཉན་ཐོས་སྟོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ངེས་ཤེས་སྤུ་ཐུལ་པའི་མཁྱེན་པ་དང་མངོན་ཤེས་སོགས་ལྟ་བུའོ། །ལྟ་བ་མི་སློབ་ལམ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་ལམ་མོ། །གཉིས་པ་ལ། སྲིད་རྩེའི་སྟོམ་སྤང་དགུ་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལྟ་བུ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་མཉམ་གཞག་དང་། དེས་འདྲེན་པའི་རྟེས་ཐོབ་ཀྱི་མཁྱེན་པ་དང་། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཁྱེན་པ་སོགས་ཡོད་དོ། །དེས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་རིགས་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ས་ལམ་བཤད་པ། རང་འབྲས་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མངོན་རྟོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་སོ་སྐྱེའི་ས་དང་། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་ས་གཉིས། རྣམ་

པར་གྱོལ་བའི་འཇུག་དོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ས་ལམ་གཉིས་དོན་གཅིག དེ་ལ་དབྱེན་ཐེག་ཆེན་སོ་སྐྱེའི་ལམ་དང་། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་ལམ་གཉིས། ཐེག་ཆེན་སོ་སྐྱེ་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཐེག་ཆེན་སོ་སྐྱེའི་ལམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཚོགས་ལམ་དང་། སྦྱོར་ལམ་གཉིས།

དང་པོ་ཚོགས་ལམ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། གྲུབ་མཐའ་མཛོད་ལས། སངས་རྒྱས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་དགེ་བ་ལས་དང་པོ་བས་བསྡུས་པ་གང་ཞེག ཐེག་ཆེན་ཀྱི་རྟེད་སོགས་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གྱུར་པ་སྟེ། འགྲེལ་ཆུང་ལས། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྐྱེས་པའི་སྤྱོ་བ་ཅན་ལ་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་འབྱུང་བས་སོ། །ཞེས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། དབྱེ་ན་ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུ། འབྲིང་། ཆེན་པོ་གསུམ་མོ། །ཆུང་ངུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་འགོ་བརྩམ་པ་ལ་ཞུགས་པས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བའི་ལ་སྟོམ་པའི་དུས་སྦྱོར་ལམ་སྐྱེ་བའི་དུས་མ་དེས་པའོ་ཞེས་དང་། འབྲིང་ནི་ཡང་དག་སྦྱོང་བ་བའི་སྟོམ་པའི་དུས་སྦྱོར་ལམ་ཚོ་ཕྱིན་ཕན་ཚུན་ཀྱི་སྐྱེ་དུས་དེས་པའོ། །ཆེན་པོ་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་ཀྱི་ཤུང་པ་བའི་སྟོམ་པའི་དུས་སྦྱོར་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ལམ་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱེ་བར་དེས་པའི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་མངོན་རྟོགས་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་སྨྲོས་ལམ་ལ། མཚན་ཉིད་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་རྫོགས་པའི་རྗེས་ལ་བྱང་ཞིང་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་པ་གང་ཞིག་ཐེག་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའོ། །དབྱེ་ན། དྲོད་རྩེ་མོ་བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་བཞིའོ། །དེ་འང་དྲོད་རྩེ་གཉིས་སུ་དབང་པོ་དང་བཟོད་མཆོག་གཉིས་སུ་སྟོངས་ལྟ་སྨོམ་པ་སྟེ། དབུགས་མཐའ་ལས། དབང་པོ་རྣམས་དང་སྟོངས་ལྟ་དང་། །དེས་འབྱེད་ཅ་མཐུན་གཉིས་གཉིས་སོ། །ཞེས་སོ། །ཞེས་གསུངས། ཡང་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་མངོན་རྟོགས་ཐེག་ཆེན་སྨྲོས་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་འཕགས་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐྱེན་པའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་མཐོང་སྤྲོམ་མི་སློབ་ལམ་གསུམ་ཡོད། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ནི། གྲུབ་མཐའ་མཇོད་ལས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྨྲོས་ལམ་རྫོགས་པའི་རྗེས་ལ་བྱང་ཞིང་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་བས་བསྡུས་པ་གང་ཞིག ཐེག་ཆེན་འཕེག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྤྲོམ་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའོ་ཞེས་དང་། སའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བའོ་ཞེས་

གསུངས། ཡང་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མཉམ་གཞག་དང་། རྗེས་ཐོབ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་དང་གསུམ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གང་ཞིག རང་གི་ངོ་སྐལ་དུ་གྱུར་པའི་སྤྲིན་གཉིས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའོ། །གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གང་ཞིག་རང་འདྲེན་བྱེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཀྱིས་མཐོང་སྤང་ལས་གྲོལ་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པའོ། །གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་རྟོགས་རིགས་དང་ཡོན་ཏན་ཕྲད་པར་དུ་འགྲོ་ཚམ་ཀྱི་ཆེད་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་དང་པོས་བསྡུས་པའི་མཐའ་པའོ། །དབྱེ་ན། ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་སྤྲོས་བྲལ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་དང་། སེམས་རྣམ་བསྒོམས་སོགས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐའ་པའོ། །དབྱེ་ན། མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་དྲངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་དང་དེ་མ་ཡིན་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་དྲངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་གཉིས་ཡོད། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་མན་ཆད་སྤྲོས་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུན་སྐྱང་ལས། དེ་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

བས་ན་ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ནི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་རྩེ་ལྔ་བྱུང་བརྩེད་པ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གང་ལས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཀུན་ཏུ་འོད་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་བར་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་དབྱིངས་མཆོག་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་རྟོགས་པ་སྟེམ་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་སོ་ཟེར་ན། འོ་ན་ཁོ་རང་ལའང་། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། སྟེམ་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ནི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ལུགས་ལུང་འདིའི་དོན་ནི། ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་མཐོང་ཟིན་སྟེམ་པ་ལ་སྟེམ་ལམ་ཞེས་པའི་སྒྲ་བཤད་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ལས། མཐོང་སྟེམ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་སྟེམ་ལམ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་སྟེམ་ལམ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི་གྲུབ་མཐའ་མཐུན་ལས། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་རྟོགས་པའི་རྗེས་ལས་བྱང་ཞིང་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་བས་བསྡུས་པ་གང་ཞིག ཐེག་ཆེན་མི་སློབ་པའི་ལམ་གྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཉེས་སྤྱོད་ལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཞེས་དང་། ས་གཉིས་པ་ཡར་བཅད་རྒྱུན་མཐའ་མར་བཅད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་མཚན་གཞི་ཞེས་གསུངས། ཁ་

ཅིག་རང་ལུགས་ལ་མཐོང་ལམ་ལ་རྗེས་ཐོབ་མེད་ཟེར་བའང་ལུང་དེས་འགོག་ནུས་ཏེ། སྒོམ་ལམ་ཀྱི་མ་མཐའི་ས་མཚམས་ས་གཉིས་པ་ནས་བཟུང་གནད་བས། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་རྫོགས་པའི་རྗེས་ལ་བྱང་བའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ལམ་གང་ཞིག་སྒོམ་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་རྒྱུད་གྱུར་པ་ཡིན་ན་མཐོང་ལམ་ཡིན་དགོས་པ་མཐོང་ལམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་སྒོམ་ལམ་ཀྱི་མཚན་གཞི་ལས་དེགས་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཐེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པའི་སྒྲིང་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་རྟ་བྱ་དུག་དང་ཁམས་གོང་མའི་སྒོམ་སྤང་རྟ་ལྟ་ལྟ་རེ་བསྟོམས་པས་སྒོམ་སྤང་རྟ་བཅུ་དུག། དེ་ལ་རགས་རིམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བས་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་དང་། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་རེ་ཕྱེ་བས་སྒྲིང་སྒོམ་སྤྱང་སྐོར་དགུ། དེ་ལས་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་སྤྱངས་ཀཱའ་བས། དེ་ལ་རགས་ཐུ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས་སྒོམ་སྤང་བཅུར་གྱུར་པ་བཞིན་སྒྲིང་ས་གཉིས་པ་ནས་བཅུ་བའི་བར་སྒོམ་ལམ་སྐོར་དགུ་དང་ཁྱད་པར་ས་བཅུ་པ་ལའང་སྒོམ་སྤང་རགས་ཐུ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་རགས་པའི་གཉེན་པོ་ས་བཅུ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སོགས་ས་སྒྲིའི་འགྲོས་ལྟར་ཡིན་ལ། སྒོམ་སྤྱངཆུང་དུའི་ཆུང་དུའི་ཐུ་བའི་དངོས་གཉེན་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟེ་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་བཅུར་འགྱུར་ཞིང་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་དང་པོ་ས་གཉིས་པ་ལ་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒོམ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་གཉེན་པོའི་ཚ་ནས་བཞག་པའི་བྱང་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མདོན་རྟོགས། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེར་གྱུར་པའི་མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་གཉིས། དང་པོ་ལའང་གསུམ་ཡོད་དེ། དེར་གྱུར་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ། རྣམ་གྲོལ་ལམ། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་མཉམ་གཞག་བཅས་སོ། །དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ནི། ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག་སྒོམ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྤྲོང་བའི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའོ། །གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། རང་འདྲེན་བྱེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཀྱིས་སྒོམ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལས་གྲོལ་བའི་རྟེན་ཀྱི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། སྒོམ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྤྲངས་པའི་རྟོགས་རིགས་དང་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བ་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། ས་གསུམ་པའི་སྒོམ་སྤང་སྤྲོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་སྤྲོས་བྲལ་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་མཁྱེན་པ་དང་། སྟོམས་འཇུག་དང་ཐོད་རྒལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ། །གཉིས་པ་ས་གཉིས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་བྱང་སེམས་ས་གཉིས་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། ས་གཉིས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཀྱིས་དྲངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་དང་། ས་གསུམ་

པའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་ཐོབ་པའི་ཚེད་དུ་སྒོམ་བྱལ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་དྲངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་དང་། སྟོམས་འཇུག་དང་ཐོད་རྒལ་སོགས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་གིས་བྱངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱང་མཐའ་ཡས་སོ། །དེས་ས་གསུམ་པ་ཡན་ཆད་ལ་རིགས་བསྟེ་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་མི་སྒོག་ལམ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གྲུབ་མཐའ་མཇོད་ལས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་དགེ་བའོ་ཞེས་གསུངས། ཡང་ན་སྒངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་མཁྱེན་པ་ཐེག་ཆེན་མི་སྒོག་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་སྟེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་གོ ཅོན་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལས། སྐྱ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་དང་བཅས་པ་མཚན་གཞི། ཐེག་ཆེན་མི་སྒོག་པའི་ཐ་སྙད་བྱ་རྒྱང་དུ་མཆོག། ཐེག་ཆེན་སྒངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་དགེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་ན་གཟུགས་སྐུ་དེ་མི་སྒོག་ལམ་ཀྱི་མཚན་གཞིར་བྱར་ཚུལ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོཆོས་ཀྱི་རྟེའི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་འཆོལ་བར་རིགས་སོ། ། །

གསུམ་པ་ས་ལམ་སྐྱེ་ཚུལ་ཀྱི་རིམ་པ་ལ། ཐེག་དམན་དང་། ཐེག་ཆེན་གཉིས། དང་པོ་ནི། དམན་པའི་རིགས་ཅན་ཞེག་གིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་ཐོས་བསམ་རྣམ་དག་བྱས་པའི་འབྲས་བུར་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

འཚོར་བ་མཐའ་དག་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་ནས་དེ་ལས་ཐར་འདོད་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་བསྟེན་མ་མ་ཡིན་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུ་སྐྱེ་བ་དུས་མཉམ། དེར་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་སྤྱི་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་རེ་སྟོམ་པའི་བློ་རབ་ཏུ་བསམ་ཚོགས་ལམ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་བྱུང། དེ་ནས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནམ་ཐོབ་པ་དང་སྦྱོར་ལམ་དོད་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ། དོ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོར་འཕེལ་བས་རྩེ་མོའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་ལ། དེ་ལས་བཟོད་པ། དེ་ལ་ཡང་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་ལས། ཆེན་པོ་དེ་ལས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་བྱུང་གི་གསལ་སྣང་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་བྱུང་བ་ཚོས་མཆོག་དང་། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་དང་བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་སྒོམ་ལམ་རྣམས་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་ཅིང་། དེ་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་རིམ་གྱིས་སྤོང་བའི་སྤྲོ་ནས་པ་ཉམ་ཐག་ཆོད་ལམ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ།། ཤར་རྒྱལ་ཚོགས་ན་སྤྱོད་པ་ཉན་ཐོས་དང་འདྲ་ཞིང་། བས་ཀྱ་ལྟ་བུ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ནས་མི་སློབ་ལམ་བར་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་བགྲོད་པ་ཡིན་ཏེ། མཚོད་ལས། སྟོན་དང་བས་ཀྱ་བྱང་ཆུབ་པ། །བསམ་གཏན་མཐའ་རྟེན་གཅིག་ལ་ཀུན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།།

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་གིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྲུལ་སྡོང་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕོར་བ་མཐའ་དག་སྨྲ་བསྟལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་ནས་ཁང་བཟང་སྐྱས་རང་ཉིད་ལ་བརྟགས་པའི་ཚེ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་བཅོས་མིན་སྐྱེ་བ་དང་། ཕྱིར་བལྟས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ཚེ་དེ་དག་ལ་སྙིང་རྗེ་དྲག་པོས་དྲངས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཅོས་མིན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ། དེ་ཡང་བྱང་སེམས་དབང་རྣེན་གྱིས་ཐོག་མར་སྙིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷབ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ནས་གཟོད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བ་དང་། དབང་རྟུལ་གྱིས་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེས་ནས་ཕྱིས་སྙིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷབ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་གསུངས། སྤྱིར་ལམ་ལ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་། སྙིང་རྗེ་དང་། ལྷག་བསམ་སོགས་རྒྱུད་སྙིང་རུང་དུ་བྱེད་པའི་ཆ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་བདེན་པ་བཞིའི་གནས་ལུགས་དང་སྤྱོས་བྱལ་སོགས་རྟོགས་པའི་ཆ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་རྟོགས་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོགས་ལམ་སྐབས་སྤྱོས་བྱལ་རྟོགས་པའི་ལྷབ་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྱེལ་དུ་བསྟོམས་པས་བློ་རབས་རིམ་གྱིས་ཚོགས་ལམ་རྫུང་འཇུག་ཅེ་གསུམ་ཐོབ། དེ་ནས་ནམ་རང་རྒྱུད་ལ་སྙིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྱེལ་ཐོབ་པའི་ཚེ་སྤྱོད་ལམ་དྲོད་ཐོབ་པའི་ཚོད་དུ་བཞག དེ་ལ་གསལ་སྣང་གི་རིམ་པ་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

རགས་རིམ་ཐོབ་པ་ལས་རྩེ་མོ་བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་ཐོབ། དེ་ནས་སྤྲོས་བྲལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་ཡིན། དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཚད་མེད་ལམ་ཡིན་ཏེ། རྩ་ཉོན་བཅུ་ལས་ལྷ་བ་མཆོག་འཕེན་གཉིས་དང་ལོག་ལྟ་ཐེ་ཚོམ་བཞི་རྩ་བ་ནས་དང་། རྩ་ཉོན་གཞན་བྱུག་དང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཀུན་བརྟགས་མཐོང་ལམ་བར་ཚད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤྲ་ལུ་བའི་མཐོང་སྤང་རྣམས་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་སངས་པའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་དོན་གཅིག དེའི་སྐབས་སྤྲོས་བྲལ་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་ཐོབ་པའི་མཚེན་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཟེར་རོ། །དེ་ལས་ལྷང་ཚོ་དེའི་རྒྱུད་ལ་མཉམ་གཞག་གིས་དྲངས་པའི་སྤྲོས་བྲལ་རྟོགས་པའི་མཚེན་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོགས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་མཐོང་ལམ་གྱི་རྗེས་ཐོབ་བམ་སར་དང་པོའི་རྗེས་ཐོབ་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་ནས་སྒོམ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྤྲོང་བའི་ཚེད་དུ་སྤྲོས་བྲལ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་བར་ཚད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གང་ཡང་མིན་པའི་མཉམ་གཞག་ཡིན། དེའི་ངང་སྒོམ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་དུ་མ་གྱུར་རིང་སར་པོ་དང་། དེའི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པ་དང་སྐབས་པོ་ཐོབ་པ་ཐེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་ཡིན། དེ་ལ་སྐབས་པའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་ཟེར། མཉམ་གཞག་དེའི་ངང་དུ་སྒོམ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྤངས་པའི་

འགོག་བདེན་ཐོབ་པའི་མཐུན་པ་ལ་ས་གཉིས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཟེར། དེ་ལས་ལྷང་ཚེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཐུན་པ་དང་བྲང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོགས་ལ་ས་གཉིས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཟེར། དེ་ནས་ས་གསུམ་པའི་སྣང་བ་སྨིན་མཚན་ཐོབ་འབྲིང་སྟོང་བའི་ཚེད་དུ་སྟོང་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཐུན་པ་ལ་ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གང་ཡང་མིན་པའི་མཉམ་གཞག་ཡིན། དེ་ཉིད་ས་གསུམ་པའི་སྣང་བ་སྨིན་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཀྱིང་བོར་མ་གྱུར་རིང་ས་གཉིས་པ་ཡིན་ལ་དེའི་དངོས་གཞི་དུ་གྱུར་ན་ས་གསུམ་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཐོབ་པ་དང་ས་གསུམ་པ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་མོ། །དེ་ལ་ཡང་རྣམ་གྲོལ་ལམ། རྗེས་ཐོབ། བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གང་ཡང་མིན་པའི་མཉམ་གཞག་གསུམ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་རིམ་པས་སྨོས་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆུང་ངུའི་གཞེན་པོ་ས་བཞི་པ། འབྲིང་གི་ཆེན་པོའི་གཞེན་པོ་ས་ལྔ་པ། འབྲིང་གི་འབྲིང་ས་དྲུག་པ། འབྲིང་གི་ཆུང་ངུ་ས་བདུན་པ། ཆུང་ངུའི་ཆེན་པོ་ས་བརྒྱད་པ། ཆུང་ངུའི་འབྲིང་གི་གཞེན་པོ་ས་དགུ་པ། སྨོས་སྤང་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ལ་ཡང་ཐུ་རགས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས་རགས་པའི་གཞེན་པོ་ས་བཅུ་པའོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ། རྣམ་གྲོལ་ལམ། རྗེས་ཐོབ། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་མཉམ་གཞག་བཅས་ཡོད། ས་བཅུའི་རྒྱུན་མཐའ་བས་སྤྲོས་བྲལ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པས་སྨོས་སྤང་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུའི་དངོས་གཞེན་དུ་གྱུར་པ་ནའོ།

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ཉིད་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་ཡིན་ལ། དེས་སྒོམ་སྤང་ཐུབ་སྤངས་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་སྟེ་ཐོབ་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ཞེག་ཅེན་མི་སློབ་ལམ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་མོ། །དེ་ཡང་ས་ནས་སར་འཕོ་བའི་ཚེ་མཉམ་གཞག་ངང་ནས་འཕོ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒོམ་ལམ་ཅོས་མཚོག་ཅེན་མོ་ནས་མཐོང་ལམ་མམ་ས་དང་པོར་མཉམ་གཞག་ནས་འཕོ་ཞིང་དེ་བཞིན་དུ་ས་དང་པོའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གང་ཡང་མིན་པའི་མཉམ་གཞག་ནས་ས་གཉིས་པར་འཕོ་བ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མཉམ་གཞག་ངང་ལ་འཕོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཅོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་ན་སྒོམ་ལམ་རྣོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་པས་ཐུབ་བོ། །སར་ཐད་ཐད་གཏི་ངོ་སྐལ་ཀྱི་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་དངོས་གཞི་ཡིན་ན་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་དངོས་གཞི་ཡིན་པས་མ་ཐུབ་སྟེ། ཤེས་སྒྲིབ་དང་ཉོན་སྒྲིབ་གང་རུང་གཏི་དངོས་གཞི་ཡིན་ན་སྤང་བྱ་དེ་ཉིད་སྤྲུལ་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དངོས་གཞི་ཡིན་ན་གཞི་ཡོ་ཡིན་པས་ཐུབ་ཀྱང་། གཞི་ཡོ་ཡིན་ན་དངོས་གཞི་ཡིན་པས་མ་ཐུབ་པ་ཤེས་དགོས་སོ། །

བཞི་པ་ལམ་ཀྱི་སྤྲུལ་ཤཱཀ་ལ། ཚོགས་ལམ་ཀྱི་སྤྲུལ་ཤཱཀ་ཡོད་དེ། ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཚོགས་དང་པོ་གསོག་པའི་ལམ་ཡིན་པས་ཚོགས་ལམ་དང་། ཉོན་

སྒོབ་སྤྱངས་པའི་འགོག་བདེན་ཐར་པའི་ཚ་ཡིན་པ་གང་ཞེག་དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་ཡིན་པས་ཐར་པ་ཚ་མཐུན་དང་། དད་སོགས་ཡུལ་ལྔ་ལ་མཁས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པས་དད་པའི་ས་དང་། གཅོ་བོར་གསུང་རབ་ཀྱི་ཚིག་དོན་ཀྱི་ཆོས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པས་ཆོས་མངོན་རྟོགས་སོ། །སྒོམ་ལམ་ཀྱི་སྐྱབས་འགྲོ་ན། བདེན་བཞི་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་ལ་སྒོམ་པའི་ལམ་ཡིན་པས་སྒོམ་ལམ་དང་། མཐོང་སྤང་གི་གཅོ་བོ་ཐེ་ཚོམ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་བདེན་པ་ངེས་པ་དང་བདེན་པ་བཞི་རྣམ་པ་རེ་རེ་ནས་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་ངེས་པར་འབྱེད་པ་ནི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་ཆ་ནི་སྦྱིག་བསྡུ་ཚོས་ཤེས་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་དྲོ་བ་ལ་སོགས་པས་དམིགས་རྣམ་མཐུན་པའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་སམ་བརྒྱུད་ནས་འདྲེན་པའི་སྒོ་ནས་ཆ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་། ངེས་འབྱེད་དེ་མཐོང་ལམ་དང་དེའི་ཡན་ལག་གམ་རྒྱུ་ཡིན་པས་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག གསུང་རབ་དོན་གྱི་བདག་མེད་ཐུབ་པ་ནས་གང་རུང་ལ་སྒོམ་བྱེད་གི་སྐྱོང་བ་ཐོབ་པའི་མོས་སྤྱོད་སྐབས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པས་དོན་མངོན་རྟོགས་སོ། །མཐོང་ལམ་ཀྱི་སྐྱབས་འགྲོ་ན། བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཐོག་མར་མཐོང་བའི་སྐབས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པས་མཐོང་ལམ། བདེན་པ་མངོན་སུམ་ཐོག་མར་རྟོགས་པས་ཕྱི་བའི་ལམ་ཡིན་པས་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་སོ། །སྒོམ་ལམ་ཀྱི་སྐྱབས་འགྲོ་ན། བདག་མེད་རྟོགས་ཟིན་རྒྱུན་ལྡན་དུ་སྒོམ་པའི་ཚ་ནས་བཞག་པའི་ལམ་ཡིན་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

པས་སྨོན་ལམ་དང་། བདེན་པ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པས་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་སོ། །མི་སློབ་ལམ་གྱི་སྣ་བཤད་ནི། རང་ལམ་ནས་དེ་ལས་གོང་དུ་སློབ་ཏུ་མེད་པའི་ལམ་ཡིན་པས་མི་སློབ་ལམ་དང་། སློབ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ཡིན་པས་མཐར་ཕྱིན་ལམ་མོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ས་བཤད་པ་ལ། ངོ་བོ། གྲངས་ངེས། ས་བརྒྱར་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན། ཁྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་དང་བཞི་ལས།

དང་པོ་ནི། སྤྲོས་བྲལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེས་ཟིན་པའི་བྱང་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་གང་ཞེག རང་འབྲས་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་སའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྙིང་རྗེ་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་ཉིད་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ན་ས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཐོབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ས་ལ་བརྒྱར་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ས་འི་ཡོངས་སྤྱོད་མི་འདྲ་བ་བརྒྱར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱས་སྣང་ལས། མཐོང་བ་དང་སྨོམ་པའི་ལམ་ལ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བས་

རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་བཅུར་རྣམ་པར་བཞག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་དེས་ནི་མཐོང་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་རྟེས་ཐོབ་མེད་པ་དང་མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ས་དང་པོ་ལ་ཡོངས་སྦྱོང་མེད་པར་འདོད་པ་ལེགས་པར་ཤེགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི་སྤྱིར་བྱང་སེམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཚོས་དབྱིངས་མཐོང་ཚུལ་གྱིད་བང་དུ་བྱས་ན་ས་བཅུར་འབྱེད་མི་ནུས་ཏེ། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། རྗེ་ལྟར་བར་སྣང་བྱ་རྟེས་མ་ཁས་རྣམས་ཀྱིས། །བརྟེད་པར་ནུས་མ་ཡིན་ཞིང་མི་མཐོང་བ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱིས་ཀུན་ཀྱང་། །བརྟེད་མི་ནུས་ན་མཉན་པར་གཅལ་ལ་ནུས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ས་བཅུར་ཇི་ལྟར་འབྱེད་སྙམ་ན། གློ་བུར་དུ་མ་དག་སྟོབས་ཀྱིས་རྟེས་ཐོབ་ཏུ་ཡོན་ཏན་ཀྱི་གྲངས་དང་། མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒོམ་ནས་དབྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། འཕྲུག་པར་ང་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡང་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོན་ཏན་ཀྱི་གྲངས་དང་། མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པ་དང་། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བླ་གས་པ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་འཕེལ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བས་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བཅུར་བཞག་གི འདི་ལ་རང་གི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་གྱིས་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

བཞི་པ་ཁྲུང་ཚེས་སའི་ཡོན་ཏན་ལ་བཅུ་སྟེ། ཞི་ཁྲོ་ལྷག་པའི་ཁྲུང་བར། བཟློག་གསུམ་སློབ་པའི་ཁྲུང་བར། ཟློག་མེད་ཐུང་པོ་ལྔ་སྦྱོང་བའི་ཁྲུང་བར། ཡོན་ཏན་གྲངས་ཀྱི་ཁྲུང་བར་སྐྱེས་འཛིན་པའི་ཁྲུང་བར། གོ་ཉེན་པོ་རྟོགས་པའི་ཁྲུང་བར། སྦྱང་བྱ་སྦྱོང་བའི་ཁྲུང་བར། ས་ཐོབ་རྟགས་ཀྱི་ཁྲུང་བར། སོ་ཐར་འབྲས་བུའི་ཁྲུང་བར། ཡིངས་སྦྱོང་གི་ཁྲུང་བར་བཅས་སོ། །

དང་པོ་ནི། ས་དང་པོར་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་ལྷག་པར་སྦྱོང་པ་ནས་ས་བཅུ་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་ལྷག་པར་སྦྱོང་པའི་བར་ཏེ། དབུས་མཐར། སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བསྒོམ་འགྲུས། །བསམ་གཏན་དང་ནི་ཤེས་རབ་ཐབས། །སྨོན་ལམ་སྟོབས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་། །འདི་དག་ཕ་རོལ་ཕྱིན་བཅུ་འོ། །ཤེས་དང་། ཁྲུང་པར་དང་ནི་ཁྲུང་མེད་ནི། །ས་བཅུ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ས་དང་པོར་ཚེས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་བསྒྲུབ་གསུམ་ལ་སྦྱོང་པའི་རྣེན་ཐོབ། ས་གཉིས་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པར་སློབ། ས་གསུམ་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྒྲུབ་པར་སློབ། ས་བཞི་པར་བཟོད་འགྲུས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་པར་སློབ། ས་ལྔ་པར་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་

པའི་ཚུལ་གྱིས་བདེན་བཞི་ཤེས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་པར་སློབ། ས་དྲུག་པར་འགོག་པ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་པར་སློབ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། ཆོས་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་ནས་འདིར། །ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷག་སེམས་དང་། །ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་རྗེས་སློབ། །ཅེས་སོ། །ས་བདུན་པ་ནས་བཅུ་པའི་བར་བསྒྲུབ་གསུམ་ལ་སློབ་པའི་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ས་བདུན་པར་མཚན་མེད་རྟོག་བ་བཅས་པའི་ཡོན་ཏན། ས་བརྒྱད་པར་འབད་རྟོག་རགས་པ་མེད་ཅིང་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡོན་ཏན། ས་དགུ་པར་སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་བཞི་ཐོབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་སྨིན་པའི་ཡོན་ཏན། བཅུ་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་དང་དབང་འབྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བསྒྲུབ་པ་རྣམ་དག་བསྡོམས་པ་ཡིས། །འབྲས་བུ་གཞན་ཞི་རྣམ་པ་བཞི། །མཚན་མེད་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་པར། །གནས་པ་འབྲས་བུ་དང་པོ་ཡིན། །དེ་ཉིད་མངོན་དུ་བྱེད་མེད་དང་། །ཞིང་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་དག །འབྲས་བུ་གཉིས་པར་འདོད་པ་ཡིན། །སེམས་ཅན་སྨིན་པར་འགྱུར་ཉིད་དང་། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་རྣམས་ནི། །གྲུབ་པ་འབྲས་བུ་དམ་པ་ཡིན། །འབྲས་བུ་རྣམ་པ་འདི་བཞི་ནི། །རྣ་བཞི་པོ་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ས་དང་པོར་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རྟེན་ཐོབ། ས་གཉིས་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

བར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡང་པོ་སྟོང་། གསུམ་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི། བཞི་པ་ནས་བྱུག་བའི་བར་ཤེས་རབ་ཀྱི། བདུན་པ་ཡན་ཆད་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལྡང་པོ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ལྡང་པོ་སྟོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་ནས་འདིར། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནི་ལྡང་པོ་སྟོང་། །དེ་ཡི་འོག་ཏུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། །ཤེས་རབ་ལྡང་པོ་རྣམ་པར་སྟོང་། །དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་ནི། །སྟོབས་རྣམ་བཞི་དང་ཐོགས་པ་ཡི། །སྟོབ་པ་ལས་ཀྱང་རྣམ་གྲོལ་དང་། །གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་སྟོང་། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། སངས་པོར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་འབྱུང་བ་བརྒྱ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ནུས། སངས་རྒྱས་བརྒྱའི་ཞལ་ཐོག་ཏུ། དེ་དག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་ཤེས། འཇིག་རྟེན་ཁམས་མི་འབྱུ་བ་བརྒྱ་ཡོད་ནུས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྒྱར་འགྲོ། འཇིག་རྟེན་ཁམས་བརྒྱ་སྣང་བར་བྱེད། སེམས་ཅན་བརྒྱ་སྨིན་པར་བྱེད། བསྐལ་པ་བརྒྱར་གཏོགས། བསྐལ་པ་བརྒྱའི་སྟོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གོ་ཆའི་གསོ་བ་འཇུག ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་མི་འབྱུ་བ་བརྒྱ་འབྱེད། རང་གི་ལུས་བརྒྱར་སྤྲུལ་ནུས། ལུས་རེ་རེའི་འགོར་དུ་སེམས་ཅན་བརྒྱ་བཅུ་ཡིས་བསྐོར་བ་སྐད་ཅིག་ལ་སྟོན་ནུས་པ་སྟེ་ཡོན་ཏན་སྟོབ་ཚན་བརྒྱ་ཐུགས་བཅུ་གཉིས་དང་། ས་གཉིས་པར་སྟེ་ཚན་སྟོང་ཐུགས་བཅུ་

གཉིས། གསུམ་པར་སྟོ་ཚན་འབུམ་བཅུ་གཉིས། བཞི་པར་སྟོ་ཚན་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་བཅུ་གཉིས། ལྔ་པར་སྟོ་ཚན་བྱེ་བ་ཕྲག་སྟོང་བཅུ་གཉིས། དྲུག་པར་སྟོ་ཚན་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་བཅུ་གཉིས། བདུན་པར་སྟོ་ཚན་བྱེ་བ་ཕྲག་ཁྲིག་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས། བརྒྱད་པར་སྟོང་གསུམ་འཛིག་རྟེན་ལམས་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་གི་རྣལ་ཕྱར་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་སྟོ་ཚན་བཅུ་གཉིས། དགུ་པར་སྟོང་གསུམ་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ལམས་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུའི་རྣལ་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་སྟོ་ཚན་བཅུ་གཉིས། ས་བཅུ་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྩེ་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྩེ་དུ་མེད་པའི་རྣལ་ཕྱར་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོ་ཚན་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པའི་ཚུལ་མདོ་སྟེ་ས་བཅུ་པ་དང་དབུ་མ་འཇུག་པ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ལྔ་པ་ལ། དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་དང་། རྣམ་སྨིན་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་མོས་སྤྱོད་པ་རྣམས་འཁོར་བར་གཅོ་འོ་ལས་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་། ས་ཐོབ་པ་རྣམས་ངན་སོང་གི་གནས་སུ་སྨོན་ལམ་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་། མཐོ་རིས་ཀྱི་གནས་སུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་། དག་སྣང་རྣམས་དབང་འབྱོར་བའི་ཚུལ་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྟེ་རྒྱུན་ལས། བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་ལས་དང་ནི། །གཞན་ཡང་སྨོན་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ལམ་དག་དང་ནི། །ཉིང་དེ་འཛིན་དང་དབང་འབྱོར་བའི། །དབང་གིས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སབས་སུ་རྣམས་སུ་རིམ་བཞིན། འཇམ་གྲིལ་པོ་དང་། འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་ཚུལ་པོ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་། འཕབ་བྲལ་དང་། དགའ་ལྡན་དང་། འཕྲུལ་དགའ་དང་། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་བདག་པོ་དང་། སྟོང་གི་བདག་པོ་ཚངས་པ་དང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་བདག་པོ་ཚངས་ཆེན་དང་། འོག་མིན་གྱི་ལྷའི་བུ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བ་འཛིན་པར་དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དྲུག་པ་ནི། སབས་སུ་རིམ་ཉམ་གཞན་གི་གནས་སྐབས་སུ་ངང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཚོས་ཉིད་མཐོང་ཚུལ་ཁྲད་པར་མེད་ཀྱང་། གྲུབ་བུར་དྲི་བ་ལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་མཐོང་ཚུལ་ལ་ཁྲད་པར་ཡོད་དེ། སཀྱི་མཉམ་སབས་སུ་སྦྱ་མ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་སྐ་ལ་གྱི་དྲི་མ་ལས་གྲོལ་བའི་བྱ་བ་གསར་ཐོབ་རེ་རེ་ཡོད་པའི་ཚུ་མཚན་གྱིས་རྟེས་ཐོབ་ཏུ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ཚུལ་སོགས་ལ་ཁྲད་ཡོད་དེ། སདང་པོར་ཚོས་དབྱིངས་དེ་ཚུད་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲད་པར་མེད་པར་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་གནས་སུ་རྟོགས། སགཉིས་པར་མཆོག་གི་དོན་དུ་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དབུས་མཐར། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དོན་མཆོག་གི་དོན། །ཚུ་མཐུན་དོན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དང་། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་དོན་དང་། །ཚུད་རྣམས་ཐ་དད་མེད་དོན་དང་། །ཉོན་མོངས་རྣམས་དག་

མིན་དོན་དང་། ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་ཉིད་དང་། འབྲི་མེད་འཕེལ་བ་མེད་དོན་དང་། རྣབང་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་ཡི་གནས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

བདུན་པ་ལ་སྔང་བྱའི་རྣམ་གཞག་སྨོས་བཤད་པ། ཇི་ལྟར་སྨོང་ཚུལ་བྱེ་བག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མཐོང་སྤང་འོག་ཞུགས་ཀྱི་དོན། སྟོམ་སྤང་སའི་སྟོན་ནས་དབྱེ་ཚུལ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གང་རུང་ཐོབ་པ་ལ་གཅིག་བར་དུ་གཅོད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་སྨྲིག་པའི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་ངོ་བོའི་སྟོན་ནས་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། གཅིག་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཉོན་སྨྲིག་དང་། དེ་ལ་དབྱེ་ནམཐོང་སྤང་གི་ཆ་དང་སྟོམ་སྤང་གི་ཆ་གཉིས་ཡོད། གཅིག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཤེས་སྨྲིག་སྟེ། དབྱེ་ན་མཐོང་སྟོམ་གྱི་སྤང་བྱ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད། སྨྲིག་པའི་རིགས་ཐམས་ཅད་དེ་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། དབུས་མཐར། ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སྨྲིག་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྨྲིག་པ་ཉིད་དུ་བསྟན། ཀེར་ནི་སྨྲིག་པ་ཐམས་ཅད་དེ། ཅེ་ཟད་ནས་ནི་གྲོལ་བར་འདོད། ཅེས་སོ། ཁགཉན་པོའི་སྟོན་ནས་དབྱེ་ན་མཐོང་སྤང་དང་སྟོམ་སྤང་གཉིས། དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

གྲུབ་མཐའ་མཛོད་ལས། མཐོང་ལམ་གྱིས་གཙོམ་བྱར་གྱུར་པ་དང་། སྒོམ་ལམ་གྱིས་གཙོམ་བྱར་གྱུར་པ་ཞེས་གསུངས། རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ཚགས་པའི་སྤྲིབ་པ་སྟེ་ཉོན་སྤྲིབ་དང་། ཐོགས་པའི་སྤྲིབ་པ་སྟེ་ཤེས་སྤྲིབ་དང་། དམན་པའི་སྤྲིབ་པ་སྟེ་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བློ་ལྟུང་ངོ། །

གསུམ་པ་ལ། སྤྱིར་མཐོང་སྤང་ལ་ཉོན་སྤྲིབ་དང་ཤེས་སྤྲིབ་གཉིས། ཉོན་སྤྲིབ་ལ་དབྱེ་ན་མཐོང་སྤང་བརྒྱད་བཅུ་གཉིས་དང་། ཤེས་སྤྲིབ་ལ་རྟོག་པ་བརྒྱད་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལས་ཉོན་སྤྲིབ་རྣམས་ལོག་ཞུགས་སྤོ་ནས་བཤད་པ་ལ། དེ་ཡང་ཡུལ་གང་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་ན་བདེན་པ་བཞིའི་གནས་ལུགས་ལ། འཇུག་པའོ་གང་གིས་ལོག་པར་ཞུགས་ན་རྟོག་བཅུ་སྟེ། རྒྱུ་སྡུང་ལས། འདིར་ཡང་། འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁྲོ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་། འཇིག་ཚོགས་སུ་ལྟ་བ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་། མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་རྣམས་འདོད་པའི་ལམས་ན་བདེན་པ་བཞི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་བཞི་བཅུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ནི་འདོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། གཟུགས་གཟུགས་མེད་གཉིས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་མེད་པས་སོ་དྲུག་རེ་ཡོད་པས་ཉོན་སྤྲིབ་ཏུ་གྱུར་པའི་མཐོང་སྤང་བརྒྱད་བཅུ་གཉིས་སོ། །

ཚུལ་ཏི་ལྟར་འོག་པར་ཞུགས་ན། རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དངོས་སུ་འོག་པར་ཞུགས་པ་དང་། བརྒྱུད་ནས་སམ་འོག་པ་ལ་འོག་ཞུགས་དང་། དབང་གིས་འོག་པར་ཞུགས་པའོ། །

དང་པོ་ཡོད་དེ། མཁས་འཚུག་ལས། དེ་ཡང་འཛིག་མཐར་འོག་གསུམས་མ་རིག་ཐེ་ཚོམ་ལྟ་ནི་སྤྲུག་བསྟལ་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ལ་དངོས་སུ་འོག་པར་ཞུགས་པ་སྟེ། ཟག་བཅས་འབྲས་བུ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་བདག་མེད་ཅིང་རྟག་ཚད་མེད་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་ལ། རྣོང་ནས་ནས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། རྟག་ཚད་དུ་ལྟ་བ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་། བདེན་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། འདོད་ཆགས་དང་ང་རྒྱལ་དང་མཆོག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་བཞི་ནི་འོག་པ་ལ་འོག་ཞུགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདག་དང་ཆོས་ཀྱི་དོ་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་བརྟུང་བ་འོག་པ་དེ་ལ་ཆགས་ཤིང་ང་རྒྱལ་དུ་བྱེད་ལ། དེའི་ལྟ་བ་དང་ཐབས་མིན་པ་ལ་ཡང་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། ཁོང་ཁྲོ་ནི་དབང་གིས་འོག་ཞུགས་པའོ། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་དབང་གིས་རང་དང་མི་མཐུན་པ་ལ་ཁྲོ་བ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་མཐོང་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་ལ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་པའི་མཐོང་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་ལྔོག་པ་གཟུང་རྟོག་དགུ། འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དགུ། ཇས་འཛིན་རྟོག་པ་དགུ། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་དགུ་སྟེ་ཉོན་བ་བཞིན་དུ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ལ་ཡང་ཉོན་བྱ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་སྒོམ་སྤང་སའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའི་དོན་ལ། སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་སྤང་ལ་མདོ་ན་པ་གོང་མ་ནས་སའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའི་སྒོམ་སྤང་བཞག་པ་དང་། འདི་ནས་བསྟན་པའི་སྒོམ་སྤང་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདོད་ཁམས་ན་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོང་རྒྱལ་མ་རིག་པ་བཞི་དང་འཇིག་མཐར་གཉིས་ཀྱི་སྒོམ་སྤང་རྣ་བ་དྲུག་དང་། གོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྲོ་མེད་པས་ལྷ་རེ་སྟེ་བསྟོམས་པས་སྒོམ་སྤང་བཅུ་དྲུག་གོ །དེ་ཉིད་ཁམས་དང་སའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་བཞི་བརྒྱ་བཅུ་བཞི་ཡོད་དེ། མཁས་འཇུག་ལས། ཡང་སྒོམ་སྤང་ལ་ཁམས་དང་ས་དང་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན་འདོད་པར་སྒོམ་སྤང་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་ནང་གསེས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའི་སྐོར་དགུས་ཕྱེ་ན་ལྷ་བཅུ་ང་བཞི་ཡོད་དོ། །དེ་བཞིན་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ཡང་སྐོར་དགུར་ཕྱེ་ནས་དེ་རྣམས་སྤྱོད་ཁོང་ཁྲོ་མ་གཉེགས་པ་ལྷ་རེ་བརྩེས་པས་སྤྱམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ། འདོད་པ་དང་བསྟོམས་

པས་ཁམས་གསུམ་ན་སྡོམ་སྤང་བཞི་བརྒྱ་བཅུ་བཞི་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ། རྒྱུད་སྡོམ་སྤང་སྐོར་དགུ་ལས་ཆུང་ངུའི་འབྲིང་ཡན་ཆད་ཤེས་སྤྱིབ་ཁོ་ན་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་ས་དགུ་པའི་སྤང་བྱ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ས་དགུ་པ་ནས་ཤེས་སྤྱིབ་འབའ་ཞིག་སྤྱོང་བར་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པའི་སྡོམ་སྤང་དོ་བོར་བྱུང་པའི་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དགུ་ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་དང་། ཐུས་འཛིན་དགུ། བཏགས་འཛིན་དགུ་སྟེ་སོ་བྱག་པོ་དེ་ཉིད་ཁམས་གསུམ་ཀྱིས་དབྱེ་བས་བརྒྱད་བརྒྱད་ཡོད་དོ། །གཞན་ལུགས་ལ་སྐབས་འདིར་བསྟན་རྟོག་པ་ཡིན་ན་ཤེས་སྤྱིབ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འདོད་ཀྱང་རང་ལུགས་ཉེན་ཤེས་ཀྱི་ཚ་གཉིས་ཡོད་པར་དོགས་པས་དབྱུད་པར་འཚལ་ལོ། །

ལྟ་པ་ཇི་ལྟར་སྤྱོང་ཚུལ་ནི། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཀྱིས་རང་དུས་སུ་འདས་པའི་མཐོང་སྤང་འགག་པ་རྣམས་ནི་བྱམ་པ་ཐོ་བས་བཅོམ་པ་ལྟར་སྤྱོང་བམ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཕྱད་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དེས་རང་དུས་སུམ་སྐྱེས་པའི་མཐོང་སྤང་མ་འོངས་པ་རྣམས་མདུན་ནས་འཕྱལ་བའི་ཚུལ་ཀྱིས་སྤྱོང་བམ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་འཕྱད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེས་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་མཐོང་སྤང་ད་ལྟ་བམཚོ་སྤྲུལ་གཡང་ལ་ལྟུང་བ་ལྟར་སྤྱོང་བམ་ཡིན་ཏེ། གཉེན་པོ་གོང་དུ་འཕེལ་བ་གང་ཞིག་སྤང་བྱ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཇི་ལྟར་སྤྱོང་ན་ཞེག་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་མཐོང་སྤང་གི་ས་བོན་འགག་པ་སྤང་མདའི་མཐོ་དམན་ཚུལ་ཀྱིས་མཐོང་སྤང་ས་བོན་སྣང་མི་སྣུ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱི་ལོག་དེ་མ་ཐག་མཐོང་སྤང་གིས་བགོས་མ་ཚུད་བའི་ཡེ་ཤེས་ཕྱི་མ་སྣུ་བ་དེ་ནི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ལ་དེ་དང་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ། ཞེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཀྱིས་རང་གི་ངོ་སྤྲལ་ཏུ་སྤྱོད་ཚུལ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་འགོག་བདེན་ཐོབ་ཚུལ་མཐའ་དག་ད་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་ཀྱིས་ཀྱང་སྒོམ་སྤང་རྫ་བ་བཅུ་དུག་དང་སྒོམ་སྤང་རྟོག་པ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་སྟོང་དགུར་ཕྱེ་བས་སྤྱོད་ཚུལ་སྒོམ་སྤང་རྟོག་པ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཀྱི་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དང་སྒོམ་སྤང་རྟོག་པ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཀྱི་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་གཉིས་མཉམ་དུ་སྒོམ་པ་དང་ཆེན་པོའི་འབྲིང་གཉིས་མཉམ་དུ་སྒོམ་གསུམ་པས་སྤྱོད་བ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་བར་ཀྱིས་སྤྱོད་བ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་སྤང་བྱ་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་དབང་པོ་བསོད་ནམས་སེངྒེས་ནི་ཞེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཀྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་མཐའ་དག་དང་ཤེས་སྒྲིབ་ཅི་རིགས་པ་སྤངས་ནས་སྤོམ་ལམ་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་འབའ་ཞིག་སྤྱོད་བར་གསུངས། རི་བོ་དགེ་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དབུམ་ཐལ་འཕྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཉོན

སྒྲིབ་འབའ་ཞིག་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་འབའ་ཞིག་སློང་བ་དང་། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་མཐོང་ལམ་ནས་ས་བཅུའི་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མཉམ་དུ་སློང་བས་མཐར་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀ་མཉམ་དུ་སྤངས་པ་དང་སངས་རྒྱས་པ་དུས་མཉམ་ཚུན་ཆོད་ཟེར་བ་ཅིག་དང་བཅས་ཏེ་འཆད་ཚུལ་རེ་སྨད་ཡང་།

རང་ལུགས་ནི། ས་བརྒྱད་པ་མན་ཆད་དོ་སྣ་ལ་ཀྱི་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་མཉམ་དུ་སྤངས་ནས་ས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་དང་ཉོན་སྒྲིབ་མཐའ་དག་སྤངས་པ་དུས་མཉམ་དེ་ཕྱིན་ཆད་ཤེས་སྒྲིབ་འབའ་ཞིག་སློང་བ་དང་། དེ་ཡང་སེམས་ཅམ་དང་དབུ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་དང་སྣ་ལམ་ཀྱི་འགྲོས་འཆད་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་བཞེད་པར་སྣང་སྟེ། ཤེར་འགྲེལ་ཀ་ཏ་ཀ་ལས། སློང་ཚུལ་ཡང་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་དུ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཆ་སྤོང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀ་མཉམ་པར་སྤངས་ནས་ས་བརྒྱད་པར་ངར་འཛིན་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དག་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་ཀྱང་དེ་ཕན་ཆད་ཤེས་སྒྲིབ་འབའ་ཞིག་སློང་དོ། །ས་བཅུ་པའི་མཐའ་མར་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་བའང་རྣ་རྟ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་ཀྱིས་བཅོམ་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མངོན་པར་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

གཤེགས་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་བརྙེས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་འདིར་འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་གཅིག་པ་ཡིན་ཀྱི་བོད་ཀྱི་ཞེ་འདོད་དང་བསྟེ་བར་མི་བྱ་ལ། ཞེས་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པས་ནི་མཐོང་ལམ་ནས་བསྒོམས་ཏེ་ཉོན་ཤེས་གཉིས་ཀ་མཉམ་དུ་སྤོང་བར་བྱེད་ལ། ས་བརྒྱད་པའི་སྐབས་སུ་ཡུལ་ཚོས་ཉིད་ལ་འབད་མེད་དུ་ཞུགས་པའི་རྒྱལ་ཀྱིས་དར་འཛིན་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཐུབ་མོར་བཙད་པས་ན་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་བཟད་ནས་དེ་ཕན་ཚད་དགེ་ས་གསུམ་དུ་གཉིས་སྣང་གི་བག་ཆགས་སམ་ཤེས་སྒྲིབ་འབའ་ཞིག་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ནས་རྒྱལ་འདི་ཐལ་འགྱུར་བ་ཁོ་ནའི་ལུགས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ནས་འབྱུང་བ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། དེས་ན་བོད་སྤྱལ་བསྟན་པའི་ཉི་མས་མ་བདུན་པར་ཉན་ར་ང་དང་སྤྱངས་རྩོགས་མཉམ་པར་གསུངས་ཀྱང་ལུང་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་ལྟར་ན་ས་བརྒྱད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུ་བ་ཐུབ་མོ་ཉོན་སྤྲིན་ཟད་པར་སྤོང་བའི་དངོས་གཉེན་བྱེད་ནས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་སྐབས་ཉོན་སྤྲིན་ཟད་པར་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་ཐོབ་པར་མངོན་པས། ས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་སྐབས་ཉན་ར་ང་གི་སྤངས་རྟོགས་རྫོགས་པར་ཁས་བླངས་ན་བདེ་བར་སེམས་སོ། །

བརྒྱད་པ་ནི། ས་བཅུར་གནས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་རྨི་ལམ་གྱི་རྟགས་མི་འདྲ་བ་བཅུར་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

དགུ་པ་ཡོངས་སྤྱོད་གི་ཁྱད་པར་ལ། ངོ་བོ། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་དང་རིགས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་སའི་སྟོན་གྱི་གནས་དན་ལེན་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སའི་ཡོངས་སྤྱོད་གི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དབྱེ་ན་ས་དགུའི་ཡོངས་སྤྱོད་དགུའོ། །གསུམ་པ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ལ། ས་དང་པོའི་གནས་དན་ལེན་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྤྱོད་གི་མཚན་ཉིད། དེས་ས་གཉིས་པ་སོགས་རིགས་བསྟོའོ། །དབྱེ་ན་ས་དང་པོར་ཡོངས་སྤྱོད་བཅུ། གཉིས་པ་ལ་བརྒྱད། གསུམ་པ་ལ་ལྔ། བཞི་པ་ལ་བཅུ། ལྔ་པ་ལ་བཅུ། དྲུག་པ་ལ་བཅུ་གཉིས། བདུན་པ་ལ་ཉི་ཤུ། བརྒྱད་པ་ལ་བརྒྱད། དགུ་པ་ལ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། མདོར་ན་ཡོངས་སྤྱོད་གོ་ལྔའོ། །རྣ་བཅུ་པ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་ལོགས་སུམི་འཚད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤྲུལ་སྐུའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་འཚད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་བཅུ་པར་ཡོངས་སྤྱོད་མེད་པ་མིན་ཏེ་ས་བཅུ་པའི་སྐྱེས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་མཐུན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་རྒྱ་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

བར། ཡོངས་སུ་སྨོན་བ་རྣམ་བཅུ་ཡིས། །ས་ནི་དང་པོ་འཕོབ་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་བའི་དོན་ནི། ས་གང་དང་གང་གི་ཡོངས་སྨོན་དེས་རང་སྦོབ་པ་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྦོབ་བྱེད་དང་ས་གོང་མ་གསར་དུ་སྦོབ་བྱེད་དུ་གོ་དགོས་ཏེ། མདོ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པས་ཡོངས་སུ་སྨོན་བ་རྣམ་པ་བཅུ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཞེས་ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྨོན་དེ་ས་དང་པོའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་སོ། །

ས་བཅུ་པ་འབྲས་བུའི་ཚུལ་དུ་འཆད་པའི་སྐབས། ས་དགུ་འདས་ནས་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ས་དགུ་ནི་དམན་པའི་ས་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་དགུ་མན་ཆད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པས་དགུའོ། །དམན་པའི་ས་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་རིགས་ཀྱི་ས་ནི་སྨོན་ལམ་ལ་འདོད་དེ། སྨོན་ལམ་བཟོད་པ་སྦོབ་ནས་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཐེག་པ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བརྒྱད་པའི་ས་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྟེ། དེ་ལ་གནས་པའི་འཕགས་པ་དེ་དག་བཅོམ་འབྲས་གནས་ནས་མར་བག་ཡངས་པའི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མཐོང་བའི་ས་ནི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བའི་རྟོགས་པ་སྟེ་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་མཐའ་དག་མཐོང་མ་ཐག་པའི་བཅུ་དུག་པ་ལམ་རྟེས་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་བསྒོམ་པའི་ས་ནི་ཕྱིར་

འོང་འབྲས་གནས་ཚམ་པོ་བའི་རྟོགས་པ་སྟེ། འདོད་ཉོན་སྐོར་དུག་པ་ལས་བྱལ་ཚམ་གྱིས་བཞག་པའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཚམ་པོ་བའི་རྟོགས་པ་སྟེ། འདོད་ཉོན་མཐའ་དག་ལས་བྱལ་ཚམ་གྱིས་བཞག་པའི་མཉེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུག་པ་བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས་ནི་ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟེ། བྱས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ནི། རྒྱུན་ཞུགས་ཕྱིར་འོང་ཕྱིར་མི་འོང་གསུམ་གྱི་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་བའི་མངོན་རྟོགས་སྟེ། གཞན་རྣམས་ལ་མིང་གི་ཐ་སྙད་རེ་ཡོད་པ་ལྟར། འདི་གསུམ་ལ་མིང་གི་ཁྱད་པར་གཞན་མེད་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ཞེས་པའི་མིང་གིས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་ནི་བླ་བོར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ཞེས་བཞག་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ཡོད་དེ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་མངོན་རྟོགས་དེ་ས་བཅུ་པར་ཡར་ལྟན་ཚུལ་དུ་ཡོད་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུའོ། །བརྒྱད་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ས་ནི། རང་རྒྱལ་བས་རྟ་དང་ཚོགས་ན་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་སོ། །

བཅུ་པ་དེས་ཚོགས་གི་ཁྱད་པར་ལ། སྤྱིའི་དེས་ཚོགས་དང་། བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་དེས་ཚོགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྐུ་མི་ཤེས་པའི་སའི་སྐྱོན་དོད་འབྱུང་པོ་སྟེ་སྐྱེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་འོག་ཏུ་མི་འཇིག་པའི་རྟེན་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྩི་བཅུད་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

སོགས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པས་ས་ཞེས་པ་ལྟར། ཐེག་ཆེན་གྱི་ས་དེ་དག་གིས་ཀྱང་དན་འགྲོའི་གནས་སུ་ལྷུང་བའི་འཇིག་པ་མི་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་དང་། རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། འབྱུང་པོ་དཔག་མེད་འཇིག་མེད་ཕྱིར། །དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་དག་ལ། །ཆེས་ཆེར་གོང་དུ་འགྲོ་ལྟན་ཕྱིར། །ཅེ་དག་ཉིད་ནི་སར་འདོད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ས་དང་པོ་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་མཐོང་བ་ལ་དགའ་བ་ཞུང་པར་ཅན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བྱང་ཆུབ་ལ་ནི་ཉེ་བ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་སྒྲུབམཐོང་བ་ལ། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། །ཅི་ཕྱིར་རབ་དགའ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར། དེ་དག་དང་པོར་རབ་དགའ་བ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགའ་བྱེད་ཕྱིར། །ཀུན་ཏུ་སྨོན་བ་གསུམ་སྒྲུབས་ཕྱིར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སྐྱེས་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །ས་གཉིས་པ་ལྷོ་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཆལ་ཚུལ་དང་ཐེག་དམན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྩོལ་བའི་ཉེ་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡུམ་ལས། འཆལ་ཚུལ་རྩོལ་བའི་ཉེ་བྲལ་ཕྱིར། །ཉེ་མ་མེད་པའི་ས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་དང་། ཕྱིམ་ལས། གཉིས་པ་ཉེ་མ་མེད་ཅེས་བྱ། །ལུས་དང་དག་དང་སེམས་ཀྱི་ལས། །བཟུང་ཚར་ཉེ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །ས་

གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེར་ལུས་སྲོག་ལ་མི་བལྟ་བར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ལུང་གི་ཚོས་འཆོལ་བ་དང་། གཞན་ལ་ཡང་ལུང་གི་ཚོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཆེན་པོ་བྱིན་པའམ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། སྤྲུལ། ཚོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཆེན་པོ་ནི། བྱེད་པའི་ཕྱིར་ནའོད་བྱེད་པའོ། །ཞེས་དང་། ཕྱིམར། ས་གསུམ་པ་ནི་འོད་བྱེད་པ། །ཡེ་ཤེས་ཞི་བའི་འོད་འབྱུང་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །ས་བཞི་པ་ལ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེར་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཚོས་དང་མཐུན་པའི་སྒོམ་གཉིས་སྒེག་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་འོད་འཕྲོ་བའི་ཕྱིར། སྤྲུལ། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚོས། །རབ་ཏུ་སྒོག་བྱེད་འོད་ལྟབུ། །དེ་དང་ལྡན་ཕྱིར་ས་དེ་ནི། །གཉིས་པོ་སྒེག་པས་འོད་འཕྲོ་ཅན། །ཞེས་དང་། ཕྱིམར། བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་ཅན་ཞེས་བྱ། ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་འོད་འབྱུང་བའི། །ཞེས་སོ། །ས་ལྔ་པ་ལ་སྦྱང་དཀའ་བ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེར་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཚེ་འཁོར་གྱི་ཡོག་སྐྱབས་བཟོད་དཀའ་བའམ་སྦྱང་དཀའ་བ་དེ་ཉིད་སྦྱང་ནུས་པ་དང་། བདུད་རྣམས་ཀྱིས་ཚུར་ཕམ་དཀའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྲུམར། སེམས་ཅན་རྣམ་ཡོངས་སྨིན་བྱེད་ཅིང་། རང་གི་སེམས་ཀྱང་སྦྱང་བའི་ཕྱིར། །ཁྱོ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱང་དཀའ་བ། ཏེ་ཕྱིར་སྦྱང་དཀའ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཕྱིམར། ལྷ་པ་ཤིན་ཏུ་སྦྱང་དཀའ་བདུད། །ཀུན་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ཐུབ་དཀའ་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །ས་དྲུག་པ་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེར་ཤེར་ཕྱིན་ལྟག་བའི་ཚུལ་ཀྱིས་འཁོར་བ་ལས་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

སྐྱང་འདས་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར། སྟ་མར། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་བརྒྱད་ནས། །འཁོར་བ་དང་ནི་སྐུ་ངན་འདས། །གཉིས་འདིར་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། །མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ས་ཞེས་བཤད། །ཅེས་དང་། ཕྱིས་མར། དྲུག་པ་མངོན་ཕྱོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ལ་མངོན་ཕྱོགས་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱས་པ་རིང་དུ་སོང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེར་མཚན་བཅས་རྟོག་བཅས་ཀྱི་ལམ་མཐར་ཐུག་པ་དང་། བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ས་བརྒྱད་པ་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། སྟ་མར། བགྲོད་གཅིག་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། །རིང་དུ་སོང་བའི་སར་འདོད་དོ། །ཞེས་དང་། ཕྱིས་མར། བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་སྟེ། །གྲངས་ནི་རིང་དུ་སོང་ལྟན་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །ས་བརྒྱད་པ་ལ་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེར་མཚན་བཅས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་མཚན་མེད་རྟོག་བཅས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར། སྟ་མར། འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཡོའི་ཕྱིར། །མི་གཡོ་བ་ཞེས་དེས་བར་བརྗོད། །ཅེས་དང་། ཕྱིས་མར། དེ་ནི་བརྒྱད་པ་གཞོན་ནུའི་ས། །མི་གཡོ་བ་སྟེ་མི་རྟོག་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །ས་དགུ་པར་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེར་སོ་སོར་ཡང་དག་པའི་བློ་གྲོས་བཟང་པོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། སྟ་མར། སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་བློ་བཟང་། །ས་དེ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཕྱི་མར། གང་ཕྱིར་སོ་སོར་ཡང་དག་རིག །ཐོབ་པས་འདི་ནི་བློ་གྲོས་བཟང་། །ཞེས་སོ། །ས་བཅུ་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེར་གཟུངས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་

སོགས་པའི་སྤྲིན་གྱིས་བྱང་སེམས་དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཞུབ་ཅིང་། དེ་ལས་ཆོས་ཚར་འབེབས་ཤིང་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལོ་ཐོག་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྔ་མར། སྤྲིན་བཞིན་གཅིག་གྱིས་ནམ་མཁའི་ཆོས། །ཞུབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན། །ཞེས་དང་། ཕྱི་མར། བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཡིན་ཏེ། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚར་འབེབས་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གསལ་བར་བྱས་ནོ་འཛིན་མའི་ཞྭོན། །རྟ་བདུན་དབང་པོའི་འཇུམ་སྡེང་གིས། །བློ་གསར་བློ་ཡི་འཇུག་ངོགས་ཀྱང་། །ས་ལམ་རྣམ་གཞག་སྤྲོན་མེས་སོ། །ཞེས་ཀྱང་ཐལ་ལོ། །

བཞི་པ་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྤྱན་ནི། མཐོང་དང་སྤོམ་པའི་ལམ་དག་ལ། །ཀཱཎྜ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་རྣམས། །ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཅེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མཐོང་སྤང་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་གཟུང་འཛིན་བྱེད་རྟོག་པ་བཞི་སྤྱང་བའི་ལྷོག་ཆ་ནས་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་བར་ཚད་མེད་ལམ་བཞི་དང་། སྤོམ་སྤང་གཟུང་འཛིན་རྟོག་པ་བཞི་སྤྱང་བའི་ལྷོག་ཆ་ནས་གཉེན་པོ་སྤོམ་ལམ་བར་ཚད་མེད་ལམ་བཞི་སྟེ་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྤྱན་བརྒྱད་ཡོད་དོ། །

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

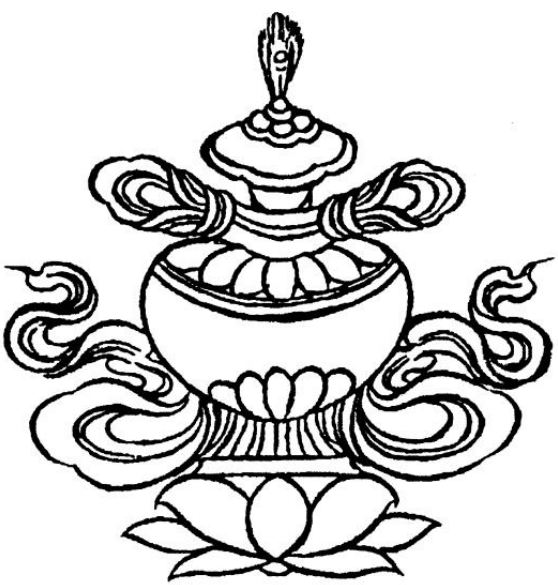
༡༦། འཕགས་སྐྱེས་སྐྱེས་པ།

བཞི་པ་འཕ་འབྱུང་སྐྱབ་པ་ལ། མདོ་ཡིས་བསྟན་ཚུལ་ནི། སྡུད་པ་ལས། གང་ཞིག་བཞོན་ནས་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་དམིགས་སུ་མེད། །སོགས་ཆོགས་བཅད་བདུན་གྱིས་བསྟན། དེ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་ནི། རྟ་བར། ཚེད་དུ་བྱ་དང་མཉམ་ཉིད་དང་། །སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དེ་ཡཁད་པ་ལ། གང་དུ་འཕ་བར་འབྱུང་ས་ཁོ་ནར་གྱུར་པའི་འཕ་འབྱུང་བདུན་དང་། འཕ་བར་འབྱུང་ས་དང་འབྱུང་བྱེད་གཉིས་ཀར་གྱུར་པའི་སྐྱབ་པ་སྟེ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྟ་བར། ཚེད་དུ་བྱ་དང་ཞེས་པས་སྤྱིར་གང་དུ་འཕ་བར་འབྱུང་ས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་ཀྱི་འཕ་འབྱུང་དང་། བྱེ་བྲག་སེམས་ཚེན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འཕ་འབྱུང་གསུམ་ནི། མཉམ་ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་དང་འབད་མེད་དང་། །ཞེས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཚེན་པོ་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་འཕ་འབྱུང་། ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་སྐྱིང་རྗེ་ཚེན་པོས་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་འཕ་འབྱུང་། གདུལ་བྱའི་ཁམས་ལ་ཕྱིན་ལས་འབད་མེད་དུ་འཇུག་པའི་འཕ་འབྱུང་ངོ་། །སྒྲུབ་པ་ཚེན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ནི། མཐའ་ལས་འདས་པར་འཕ་འབྱུང་དང་། ཕྲོག་པའི་མཚན་ཉིད་འཕ་འབྱུང་དང་། །ཞེས་འགོད་འདས་མཉམ་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པས་མཐའ་ལས་འདས་པའི་

འེས་འབྱུང་། སྒོག་གཉིས་ཟད་པར་སྐྱངས་པ་ཐོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འེས་འབྱུང་
འོ་། །རྟོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཅིག་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་
དང་། །ཤེས་ཡེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་འེས་འབྱུང་སྟེ་འེས་པར་འབྱུང་ས་
བདུན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ལམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་འེས་འབྱུང་དང་། །ཞེས་རྒྱུན་མཐའི་
བར་ཆད་མེད་ལམ་ནི་ལམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་འེས་འབྱུང་སྟེ་འབྱུང་ས་དང་འེས་པར་
འབྱུང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། །འེས་ན་འེས་པར་འབྱུང་སར་དངོས་སུ་
འཇིན་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་པ་འེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བརྒྱད། དེ་
ཡང་ལམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ལ་འེས་པར་འབྱུང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་རྒྱུན་མཐའི་སྤྲ་ལོག་ན་
དང་། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ལ་འེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒྲུབ་པ་བདུན་རྒྱུན་མཐའ་
ཁོ་ན་སྟེ། ས་མཚམས་རྒྱུན་མཐར་སྨོན་བའི་ས་བཅུ་པའི་ཁྲད་པར་གྱི་ལམ་ནས་
རྩོར་ཉིད་བར་ཡོད། ལམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ནམ་སློབ་ལམ་དབང་དུ་བྱས་པའི་འེས་པར་
འབྱུང་ས་མཐར་ཐུག་པ་ནི་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟེ། དེ་ལས་མཆོག་ཏུ་
བྱར་པའི་སློབ་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར། མི་སློབ་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འེས་པར་
འབྱུང་ས་མཐར་ཐུག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ན་སྟེ། དེ་ལས་གོང་ན་མི་སློབ་
ལམ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱུན་མཐར་སྨོན་བའི་ས་བཅུ་པའི་ཁྲད་པར་གྱི་
ལམ་ཆོས་ཅན། འེས་འབྱུང་གི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་འེས་པར་
འབྱུང་ས་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་དངོས་སུ་འཇིན་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་པ་

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན།

ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེས་འབྱུང་སྐྱབས་ཡིན་ཏེ། མཐར་ཐུག་མི་སློབ་ལམ་གྱི་དེས་བར་འབྱུང་ས་བདུན་པོར་དངོས་སུ་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་སྐྱབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ཁས་པ་ཐལ་ཆེ་བས་དེས་འབྱུང་སྐྱབས་པའི་མ་མཐའི་ས་མཚམས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་འཕེག་པ་ལྟར་ན་དེས་པར་འབྱུང་ས་ལ་བརྒྱད་ནས་འབྱིན་པའི་དག་སའི་སྐྱབས་པ་ལ་དགོངས་པས་དོན་ལ་མི་འགལ་བར་སེམས་སོ། །ཞེར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་སྤྱི་དོན་རབ་གསལ་འོད་སྣང་གསར་པ་ལས་སྐབས་དང་པོའོ།། ||

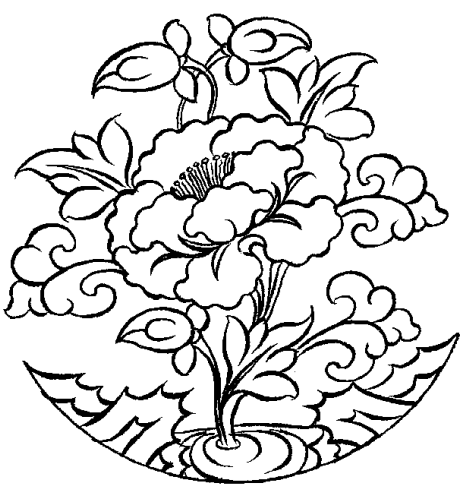

པར་བྱང་སྒོན་ཚོག

སྒང་ཀྱོགས་མཐར་ཕྱིན་རྩོགས་སངས་རྒྱས་དང་འགྲོ་ལམ་
བདེན་པས་བསྒྲུབ་པའི་ཚོས། །རིག་གྲོལ་བརྒྱད་ཕྲན་འཕགས་ཚོགས་
དགེ་འདུན་འཇམ་གྲིང་རྒྱུ་མཚོག་གཉིས་དང་། །གངས་ལྗོངས་
བསྟན་པའི་འཛིར་བསྐྱར་མཁན་སྒོབ་ཚོས་གསུམ་སྐུལ་བའི་ལོ་པཉ་
ཚོགས། །ཀུན་མཁྱེན་རོང་གླིང་འཇམ་མགོན་མི་ཕམ་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་
ལེགས་ཤིས་པ་སྩོལ། །ཆེ་བ་དྲུག་གི་དཔལ་གྱིས་མངོན་མཇོས་ཐུ་
འགྱུར་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཡུལ། །བསྡུ་ཕྲག་རིག་གནས་དཔྱ་ཞིང་དེ་
འཇོན་མཁས་གྲུབ་ཐབ་མར་བརྩལ་བའི་ཞིང་། །སྐྱོ་ཐུགས་བྱ་ཤད་
སྐྱབ་ཚོས་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་གླིང་བཞིའི་མཁའ་ལ་རྒྱ་འབར་བའི། །
མངོ་རྒྱུད་རིག་གནས་དཔེ་ཚོགས་འདི་ཉིད་ལྷག་བསམ་དག་པས་
པར་བསྐྲུན་དགེས། །རྟུང་བྱང་མྱཻ་སྒོ་བྱ་ཁྱོད་རྒྱང་རྒྱ་མཚོའི་གླུ། །
རྣམ་དབྱེད་ཐོས་བསམ་བརྩེན་པའི་བ་དན་གྱིས། །དོན་གཉིས་ཡིད་
བཞིན་འགྲུབ་པའི་གླིང་བགོད་དེ། །སྲིད་ཞིའི་རྒྱུད་སེལ་གཞན་ཕན་
མཐུ་ཐོབ་ཤོག །ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་བསྟན་ལ་རབ་ཏུ་གུས། །ཚོགས་
གཉིས་བསོད་ནམས་བྱེ་བས་མཐུ་གྲུབ་པའི། །མཐུན་པའི་རྐྱེན་སྤྱིར་
དང་ཕྲན་སྤྱིན་བདག་རྣམས། །འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཚོགས་གཏན་བདེ་

སྐུར་ཐོབ་ཨོག །བསྟན་འཛིན་ཞབས་བརྟན་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས། །བཤད་སྒྲུབ་ཉེ་བའི་ཐེའུ་ཚང་སྐང་ཡོགས་བཙུར་ཁྲབ། །ཡངས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་ནང་སྡུག་འཁྲུགས་རྩོད་ཞི། །རང་དབང་ཚེས་སྲིད་གཙང་མ་ལྷུན་གྲུབ་ཨོག །

ཅེས་མཁོ་ལོག་དཔལ་ཡུལ་དར་ཐང་ཆོས་ཀྱི་ཉ་འགྱུར་མཐོ་སྐོབ་མདོ་རྒྱུད་ཐོས་བསམ་གྲིང་གི་བཙུ་ཐུག་རིག་གནས་དེའི་ཚོགས་ཆ་ཚང་པར་བསྒྲུན་བགྱིད་སྐབས། སྐོན་ཚོག་འདི་ཡང་དར་ཐང་ལྷ་སྐུལ་མིང་འཛིན་ཨོ་རྒྱན་གར་དབང་ཉེ་མས། བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༦ རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་དགའ་བ་ཚུ་འབྲུག་ལོའི་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༤ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡ ཉིན་སྐུག་ཏིས་བགྱིས་པས་གང་ཟག་ཅན་སྐྱོངས་སུ་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྟན་པ་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་ཉམས་པ་སྐར་གསོའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག དཀོ་ལེགས་འཕེལ། ॥

།བསོད་ནམས་ཡོན་ཏན་འདི་དག་གིས།
།སངས་རྒྱས་ཞིང་ཐམས་བརྒྱན་པ་དང་།
།དྲིན་ཅན་བཞི་པོ་ཡར་ཕུལ་ཞིང་།
།ངན་སོང་སྟུག་བསྔལ་སེལ་བར་ཤོག
།གང་གིས་དེ་དག་མཐོང་ཐོས་ནས།
།བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་བསྐྱེད་པ་དང་།
།ཚེ་འདིར་ཆོས་ལ་རབ་བརྩོན་ནས།
།ཕྱི་མར་དག་ཞིང་སྐྱེ་བར་བསྟོའོ། །

།ཅོ་རྒྱམ་དཀར་འདི་ཡིས་མཐའ་གླས་ཞིང་གྱན་གྱི། །
སྣོད་བཅུད་འབྱོར་བ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་། །
བཀའ་དྲིན་ཞིང་མཆོག་བཞི་ཡི་དྲི་ལན་འགོར། །
ངན་འགྲོའི་གཡང་སར་ནམ་ཡང་མི་ལྟུང་ཞིང་། །
འདི་ལ་ཐོས་སོགས་བགྱིད་པའི་འབྲེལ་ཐོགས་གྱན། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་ཤེས་རྒྱུད་བརླན། །
འདི་སྣང་འགགས་ཚེ་དག་པའི་ཞིང་བཟང་དུ། །
བརྟུལ་ཏེ་སྐྱེས་ནས་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་ཤོག །
ཅེས་པ་འདི་ཡང་པར་སྐྲུན་གྱི་བྱ་བཞག་འདིར་འགྲོ་གྲོན་
གཏོང་མཁན་དང་། ལེགས་བཤད་འདི་ཉིད་འཛིན་འཚང་
ཀློག་པ་སོགས་ཀྱི་དག་བསྟོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ་བྱེས་པའོ། །
སརྦ་མངྒ་ལཾ། །

ཨོཾ་ནམ:ཞམིཏྲཱཡ།

།སྤང་འགྲེམ་དང་མཐུན་འགྱུར་སྨོན་མཁན།
ཐུའི་ལྷན་ནང་བའི་ཤེས་ཡོན་བདེ་རུ་ལྷན་ཚོགས།
ཕྱག་དེབ་འདི་བཞིན་རིན་མེད་དུ་འགྲེམ་སྟེལ་བྱེད་པ་ལས་ཚོངས་བསྐྱོང་བྱེད་མི་ཚེགས
སྤང་སྐྱེན་བྱེད་ཡུལ་ཐུའི་ལྷན།

書　　號: TI832

詳細書名: 《藏文：明晰現觀莊嚴論總義之日光 上冊》

作　　者: 堪布才旺索南

宗　　派: 藏傳寧瑪巴

用　　途：佛學院課程教科書

提供單位：寧瑪巴白玉達唐顯密佛學院
Ngagyur Nyingma Palyul Tarthang Buddhist Institute

提供日期:　2013 年 9 月

DEDICATION OF MERIT

May the merit and virtue
accrued from this work
adorn Amitabha Buddha's Pure Land,
repay the four great kindnesses above,
and relieve the suffering of
those on the three paths below.

May those who see or hear of these efforts
generate Bodhi-mind,
spend their lives devoted to the Buddha Dharma,
and finally be reborn together in
the Land of Ultimate Bliss.
Homage to Amita Buddha!

NAMO AMITABHA

南無阿彌陀佛

《藏文：明晰現觀莊嚴論總義之日光 上冊》

財團法人佛陀教育基金會 印贈

台北市杭州南路一段五十五號十一樓

Printed and donated for free distribution by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.

Tel: 886-2-23951198 , Fax: 886-2-23913415

Email: overseas@budaedu.org

Website: http://www.budaedu.org

This book is strictly for free distribution, it is not for sale.

ཕྱག་དེ་འདི་ཚོས་སྦྱིན་དུ་འབུལ་རྒྱུ་ལས། ཚོང་བསྒྲུབ་མི་ཆོག་པ་དགོངས་འཇགས་ཤིག

Printed in Taiwan

1,400 copies; June 2014

TI832 - 12283